

Visitaprotokoller 2022

DEN NORSKE KIRKE

Hamar bispedømme

INNHold**KAPITTEL:**

Visitas i Øyer og Tretten, 8. – 13. og 20. mars	1
Visitas i Ringsaker Nord, 22.- 24. mars og Ringsaker Sør, 29. mars–3. april.	2
Visitas i Sel, 3. - 8. og 15. mai	3
Visitas i Trysil, 14. – 17. og 19. juni	4

Visitas i Øyer/Tretten 8. – 13. og 20. mars

Foto: Jon Arne Johansen Harby

DEN NORSKE KIRKE

Hamar biskop

Offisielt program for bispevisitas i Øyer og Tretten 8.-10. mars og 20. mars 2022

Tirsdag 8. mars

- 09.00 Morgenbønn i Tretten kirke
- 09.30 Møte med de ansatte
- 11.30 Andakt Øyer helsehus m/lunsj
- 13.30 Besøk på Øyer Arbeidssenter
- 14.30 Stavsplassen, møte med bedrifter
- 16.30 Middag fra Tine med bedriftene
- 18.00 Møte med Øyer og Tretten kirkelige råd

Onsdag 9. mars

- 08.30 Morgensang i Øyer kirke med påfølgende:
  - Befaring i Øyer kirke
  - befaring på Bruvin gravlund
- 10.00 Møte med formannskapet i Øyer kommune, m/lunsj
- 12.30 Besøk på Solvang skole
- 15.00 Informasjon om diakoni og frivillighet i Prestegårdssalen
- 16.00 Middag, «Mat fra Øyerfjellet» på Lunke
- 18.00 Kulturkveld i Øyer kirke

Torsdag 10. mars

- 09.00 Besøk ved Øyer ungdomsskole
- 11.00 Andakt på Bakketun bosenter
- 13.00 Lunsj med de ansatte
- 14.00 Orgelhalvtime i Øyer kirke
- 15.00 Informasjon om trosopplæringsarbeidet i soknene
- 17.00 Middag med ØTKR og inviterte
- 19.00 Gudstjeneste i Øyer kirke
  - Tema: Kirkens nødhjelp v/konfirmantene

Søndag 20. mars

- 11.00 Visitasgudstjeneste i Øyer kirke
- 12.30 Kirkekaffe med visitasforedrag i Prestegårdssalen

**Bispevisitas i Øyer og Tretten
8. - 20. mars 2022**

Visitastforedrag

Innledning

Øyer og Tretten er samfunn preget av en kultur med utspring i skog- og jordbruk. Det er også betydelige industribedrifter i bygda, blant annet et dynamisk meieri. De siste tiårene, særlig etter at OL ble tildelt til området, har reiseliv blitt en særs viktig næring i kommunen, med mange arbeidsplasser. Samspillet mellom kunst, håndverk, kultur, industri og landbruk er tydelig her i kommunen; variasjonen og mulighetene er mange og store. Et eksempel på dette er alle gründervirksomhetene basert på tradisjonsmat som popper opp. Samvirket mellom alle tannhjulene i samfunnet må være tilstede for å gjøre alt dette mulig. Drivverket må være stabilt, og bestå av gode boforhold, velferd og oppvekstvilkår. Alle gode hjemsteder trenger et slikt drivverk for at en skal kunne ha det en trenger for å være et velfungerende samfunn, slik det er her i Øyer kommune.

Kirka er også en del av denne store helheten. Ei kirke er alltid kirke på et geografisk sted, tett forbundet med de omgivelsene og det folket som til enhver tid forholder seg til kirka si. Å være kirke i dag, enten den er i Tretten eller Øyer, eller Lillehammer eller Hamar for den del, handler om å være i dyp kontakt med sin kontekst og oppleves som aktuell og nærværende. Jeg har i Øyer og Tretten sett ei kirke som ønsker å være nettopp dette. Gjennom møter med ansatte, folkevalgte, frivillige, eldre, barn, ungdom og voksne har jeg fått se ei mangfoldig og levende lokalkirke med stort hjerte for folket som møter den. Visitasdagene har vist oss med all tydelighet at kirka er viktig for folk – det har blitt bekreftet igjen og igjen, både i ord og handling. Ja, det har blitt synlig at kirka virkelig er en integrert del av denne organismen som bidrar til at samfunnet fungerer.

Gjennom visitasprogrammet har vi fått gjennomført det visitasen har som hovedmålsetning; å støtte, inspirere og skape engasjement for videre arbeid. Dette foredraget vil handle om det jeg har fått møte og se disse dagene, og hva jeg tenker er områder som trenger særlig oppmerksomhet i årene som kommer. Foredraget vil derfor være todelt. Første del er et tilbakeblikk på programmet, med fokus på temaer vi har berørt i de mange møtepunktene under visitasen. I andre del vil jeg gi dere noen utfordringer å arbeide videre med.

Del 1

Tirsdag

Vårsola har allerede fått virke ei stund når vi kommer forbi Lillehammer og den brede dalen åpner seg for oss. Det er fortsatt ganske kjølig, men vi kjenner at vinteren er på hell. Gudbrandsdalslågen flyter stille sørover gjennom landskapet.

De snødekte fjellene og sola som speiles i det hvite, minner meg på en salme av øyværingen Matias Skard. Skard er kjent som målmann, pedagog og embetsmann, men er også opphavsperson til flere salmer, blant annet salme 271 i Norsk salmebok fra 2013 - «*Solrenning sæle som stiller all lengsel*». Slik lyder det første verset i salmen:

*Solrenning sæle, som stiller all lengsel
når vi Guds einborne ser som han er!
Sælt når forløyste frå naud og frå trengsel
innseglet hans på vår panne vi ber!
Når ifrå tallause ætter og grender
yrjande mengder som stjerner å sjå
står omkring Lammet med palmar i hender,
reine som snø og med solklednad på!*

Salmen passer godt i fastetida, tida for refleksjon, bønn og forberedelse inn mot påska. Mennesket har vel til alle tider grunnet og filosofert etter noe større, noe utover det jordiske livet som leves her og nå, og ikke minst, hva som venter på den andre siden. Grunnlaget for vår kirke og vår tro tilligger den oppstandne Jesus Kristus og nettopp lengselen etter Gud.

Ved Tretten kirke hadde kirketjener Morten Brendløkken heist flagget før vi gikk inn til **morgenbønn** i det skjønne og ryddige kirkerommet. Sokneprest Ingunn Dalan Vik satte bønnene og salmevalgene inn i en dagsaktuell kontekst med den forferdelige krigen og grusomhetene som skjer i Ukraina. Sokneprestens oppbyggende og bevegende preken relaterte seg også til det som skjer i Ukraina og de konsekvenser det får.

Etter gudstjenesten spaserte vi over den flotte kirkegården bort til kapellet for kaffe og møte med **den kirkelige staben**. Et viktig grunnlag for enhver bispevisitas er de samtaler biskopen holder i forkant av visitasen med de ansatte, disse hadde vi da jeg besøkte Øyer for noen uker siden. Plenumsmøtet med de ansatte under visitasen følger opp disse formøtene og bereder grunnlag for videre arbeid. I staben her i Øyer er det kompetente medarbeidere med mye god erfaring, under kyndig ledelse av kirkeverge Anne Berit Riisehagen Gillebo. I møtet reflekterte vi over om måtene man organiserer arbeidet på, møter behovene for samhandling, både internt og overfor lokalsamfunnet vi er del av. Det ble en fruktbar og god dialog rundt dette.

Ferden gikk videre til **Øyer helsehus**, der vi møtte noen av de eldste innbyggerne i kommunen og samtalte med lederen på institusjonen. Diakonimedarbeider Ann Kristin Fauske Mathisen holdt andakt med kjente salmer, bønn og tekstlesning. Det ble tatt godt imot at forsamlingen fikk anledning til å dele brød og vin da vi forrettet nattverd.

Øyer arbeidssenter var neste mål for følget. Senteret gir et allsidig og godt tilbud til personer som av ulike årsaker har behov for tilrettelegging, arbeidstrening og sysselsetting. Arbeidssenteret er åpenbart også en viktig møteplass for de som arbeider og virker der.

På den tradisjonsrike Stavsplassen fikk vi høre om historien og drifta der. Det er tydelig at dette et viktig møtested og en viktig identitetsmarkør for «træsslingene» og også for øyværingene og øvrige gudbrandsdøler. Videre fikk vi møte et knippe av det **driftige**

næringslivet i kommunen. Felles for alle er en sterk vilje til å satse, og skape noe av og med det lokale. Mitt inntrykk er at det ikke finnes noen begrensninger for hva man kan få til når man arbeider med kvalitet og innsats. I forlengelsen av møtet ble vi invitert til smakfull og hyggelig middag med gode samtaler. Middagen ble servert av frivillige fra menigheten, og også musikk fra representanter fra næringslivet. Et bevis på at dugnadsånden lever, og at det er behov for at innbyggerne har mange forskjellige roller for å holde lokalsamfunnet i hevd.

Siste, men absolutt ikke minst viktige, post på programmet denne dagen var møte med **Øyer og Tretten kirkelige råd**. Øyer kommune har to sokn, Øyer sokn og Tretten sokn, men med ett felles kirkelig råd for begge sokn. Dette rådet ivaretar rollene som både menighetsråd og kirkelig fellesråd, med unntak av at kommunens representant tiltrer rådet i behandling av fellesrådssaker. Likevel har menighetsrådet og fellesrådet ulike ansvarsområder, og det skal være et prinsipielt skille mellom de to forskjellige virksomhetene. Det er viktig å gå opp og bli samstemte i hvordan man skal organisere rådsvirksomheten framover. Vi samtalte ut fra rapportene som var innsendt på forhånd, og hvordan en kan klare å kommunisere ut den betydning kirka har i et lokalsamfunn. En viktig del av denne samlinga er å gjøre forberedelser inn mot møtet med kommunen. Rådet viste stort engasjement for å være ei folkekirke som er godt rustet til å møte vår tid, og trakk fram tilbud til barn og ungdom, fellesskap og kultur som noen mulige satsningsområder.

Onsdag

Onsdag morgen gikk vi til **morgensang** i flotte Øyer kirke. Her var det kirketjener Eli Karoline Kruke som hadde heist flagget i vårsola. Soknepresten ledet menigheten gjennom morgenliturgien. De gode ordene og den felles salmesangen ga oss en strålende start på dagen. Vi fikk også en orientering om, og omvisning i, det nyrestaurerte kirketårnet, og ble vist det nye brannsikringsanlegget i kirka. Det er så godt å se at kirkebyggene blir vist omsorg av lokalsamfunnet.

Vi reiste så videre til **Bruvin gravlund**. Stillheten og roen gir anledning til refleksjon og ettertenksomhet for de som besøker dette stedet, som framstår som et særskilt pent parkanlegg.

Et av de mest sentrale møtepunktene under en visitas er møte med **kommunens administrative og politiske ledelse**. Ordfører Jon Halvor Midtmageli ønsket velkommen og orienterte om kommunen sammen med kommunedirektør Åsmund Sandvik. Ordføreren trakk blant annet fram at kommunens hovedoppgave er å ivareta innbyggerne i kommunen – i hele livsløpet.

Den grunnlovsforankra folkekirka har sin naturlige plass i dette bildet, og vi diskuterte hva kirka betyr for et lokalsamfunn. Samarbeidet mellom kommune og kirke er godt ivaretatt i Øyer, og det oppleves at det legges til rette for at kirka får rammevilkår som gjør at en både kan holde i hevd de flotte kirkebyggene og gravplassene som finnes her i kommunen. Vi samtalte også om hvordan det er å vokse opp og bo i Øyer kommune, og ikke minst hvordan forskjellige samfunnsaktører, også kirka, kan bidra når flyktningene

fra Ukraina etter hvert kommer til oss. Det er naturlig og nødvendig at kirka tar sin plass i videreutviklingen av lokalsamfunnet.

Jeg tok også opp temaet samarbeid barnehage-kirke og skole-kirke i lys av overordna plan for skolen og nye fagplaner. Endringene i planene gir føringer for tilrettelegging av framtidig samarbeid. Likeverd og religionsåpenhet er gode verdier også for kirka. Det vil fortsatt være slik at skoleelever skal få kunnskap om nasjonale og lokale tradisjoner, og det vil fremdeles være rom for at det kan gjennomføres barnehage- og skolegudstjenester og besøk i kirker og på gravplasser. Barnehage, skole og kirke har et felles mål om å bidra til livsmestring for barn og unge, herunder forberede til å møte de eksistensielle og krevende utfordringer vi alle møtet i løpet av livet.

Et av høydepunktene under visitasen var besøket på **Solvang skole og Øyer kulturskole**. Først var vi i 4. trinn, som illustrerte årets gang med sanger for hver måned. 4. klassingene hadde også forberedt spørsmål til biskopen. Vi fikk også omvisning på skolen og samtale med ledelsen. Kulturskolen fortalte om sitt rikholdige tilbud og vi fikk delta og oppleve aktivitetene i den yngste sanggruppa på Kulturskolen med sang og lek. Det er rett og slett imponerende å høre om det rikholdige tilbudet som barn og ungdom får gjennom Øyer kulturskole.

Vi reiste så litt opp i bygda og fikk se utsikten fra Lunke gård, der vi hadde møte med **Frivilligsentralen og Diakoniutvalget** i Øyer og Tretten. Under visitasen har jeg fått høre sterke og gode historier om hva frivillig arbeid betyr for mennesker, både for de som får og de som gir, og det er jo ikke slik at det er noen som bare får og noen som bare gir. Dette veksler vi på gjennom livet. Også i dette møtet var temaet møteplasser sentralt. Mennesker i alle aldre og livsfaser ser behovet for ulike møtesteder, også møteplasser uten for mange forpliktelser knytta til seg. Vi snakka også om FNs bærekraftsmål som noe det er naturlig å ha med seg i refleksjon om hvordan arbeide diakonalt i lokalsamfunnet. På Lunke fikk vi også oppleve en kulinarisk «høydare» som svenskene sier - middag fra firmaet «Mat fra Øyerfjellet» og dessert fra «Stuttrest – is og sorbet».

Vi avsluttet kvelden med en henrivende **kulturkveld** i Øyer kirke. Medvirkende i konserten var elever ved Kulturskolen og lokale musikere under ledelse av konferansier Inger Grini Skagsoset. Her fikk vi se i praksis fruktene av kulturskolens arbeid og det var fantastisk å oppleve gleden og fellesskapet i å framføre og oppleve levende musikk for publikum etter så lang tid under en pandemi hvor dette ikke har vært mulig.

Torsdag

Torsdagen startet med besøk på **Øyer ungdomsskole**. Der fikk først elevrådet anledning til å «grille» en biskop med ulike spørsmål, før vi fikk anledning til å se hvordan elevene har det i undervisningssammenheng. Hovedinntrykket var at ungdommene trives, og er stolte av skolen sin. Det er tydelig at både barn, ungdom og de voksne opplever en sterk identitet til bygda si og tradisjonene sine.

Vi fikk også en god samtale med rektor og øvrig ledelse ved skolen om samarbeid skole/kirke. Både skole og kirke har et felles ønske om å styrke elevenes livskompetanse og kunnskap knytta til livsritene.

Fra ungdomsskolen reiste vi videre til **Bakketun bosenter** for andakt sammen med de som bor der og de som kommer på dagaktiviteter. Det ble også anledning til å hilse på de frammøtte og de tilsatte.

Etter måltidsfelleskap med den kirkelige staben med lunch i Prestegarden, ordnet i stand av menighetssekretær Tone Marit Skard, ble det avholdt møte om **menighetenes trosopplæringsarbeid**. Menighetspedagog Ingeborg Frøyse Moe innledet til møtet. Øyer og Tretten skal nå inn i arbeidet med revisjon av menighetenes trosopplæringsplaner. Det er naturlig å benytte denne muligheten til å beskrive og evaluere tiltakene, samt se på muligheter for fornyelse. Det er viktig at trosopplæringsarbeidet er tverrfaglig forankra i stab og råd. Alle ansatte skal komme i berøring med, og bli berørt av, trosopplæringstiltakene.

Etterpå bød Øyer og Tretten kirkelige råd til middag sammen med inviterte gjester på tradisjonsrike Kramprud gård. Den fabelaktige maten ble tryllet fram av fenomenet Kokken Tor.

Etter middagen var det håpsmesse for Ukraina, og oss alle, i Øyer kirke. Jeg vil berømme lokalkirka for å vektlegge solidaritet og internasjonalt engasjement i ei skremmende tid. Det var en sterk opplevelse å se konfirmantene tenne lysene for fred og høre bønneropet Kyrie eleison – Herre forbarm deg. Det er godt å komme sammen som en menighet og be for fred på jorden.

Jeg reiste hjem fra Øyer og Tretten med sterke inntrykk, entusiasme og glød fra gode opplevelser og fine dager.

Del 2

Når jeg nå går over til del 2 av foredraget vil jeg peke på noen stikkord for videre arbeid i menighetene, i det kirkelige rådet og i samarbeidet med hele lokalsamfunnet. Jeg har delt inn i fem hovedområder, og jeg vil bruke dem som overskrift på utfordringene til menighetene her.

Det første hovedområdet er:

I Gudstjenester og kirkelige handlinger

Dere har noen flotte kirkerom i Øyer kommune. Både Tretten og Øyer kirker er smykker i landskapet. Vi har blitt gitt store opplevelser gjennom liturgiske samlinger, musikk og andre arrangement under visitasdagene. Både i møte med staben og det kirkelige rådet ble det tematisert behov for en evaluering av eksisterende planer. Erfaring viser at godt samarbeid med ulike aktører og tverrfaglighet gir en økt kirkesøkning. I Øyer er dere gode på årsplanlegging, men det kan være regningsvarende med en gjennomgang av hva det skal satses videre på og hva som eventuelt skal legges til side. Dette er diskusjoner det er naturlig å gjennomføre i en dialog mellom råd og stab.

Så mine første utfordringer er å:

- 1) *Videreutvikle menighetsarbeidet og se på mulighetene for å involvere flere aktører i lokalsamfunnet ved gudstjenestene, særlig med fokus på barnefamilier.*

I tilknytning til arbeidet med dette, evaluere eksisterende tiltak, herunder tiltak i trosopplæringa. Planene bør forankres i lokale behov og ønsker, man bør også vurdere fritidsbefolkningas behov for kirkelige tjenester i denne sammenheng.

Og,

- 2) At råd og stab sammen ser gjennom det totale aktivitetsnivået i menighetene for å være omforent om hva som vil være viktig å satse på i tida framover. Det årlige strategimøtet mellom menighetsrådet og de ansatte bør inn i årsplanen.*

Da går jeg over til neste satsningsområde som er:

II Omsorg og solidaritet

Vi har gjennom denne uka fått sett mye av det diakonale arbeidet som kirka driver. Det handler blant annet om besøk på institusjoner, gjennom enkelt-samtaler og med grundig sorgarbeid. Ikke minst er det mye god diakoni og omsorg i å ta vare på kirkegårdene. I Øyer og Tretten er gravplassene og kirkebyggene ivaretatt gjennom det gode arbeidet som legges ned på dette feltet, i det daglige særlig av kirketjenerne. Diakonien er helt essensiell i kirkas virke og jeg vil løfte fram betydningen av alt det gode arbeidet dere gjør gjennom diakoniutvalget. For å prioritere ressursene vil det være nyttig med en ytterligere systematisk tilnærming og godt samarbeid med frivillige organisasjoner lokalt for å skape enda flere gode møteplasser for folk i lokalsamfunnet.

Min tredje utfordring er derfor:

- 3) Gjennom ei kartlegging av hvor behovet er størst og hvilke tiltak man ønsker å prioritere, utarbeide en kortfatta diakoniplan for menighetene.*

Det tredje hovedpunktet jeg vil fokusere på er:

III Barn og unge

I forbindelse med at ny overordnet plan for skolen ble innført i 2020 og med tanke på ny lov for tros- og livssynssamfunn, vil det være viktig å samsnakke om hvilke muligheter som ligger for samarbeid mellom kirke og skole/barnehage. Ledelsen ved blant annet ungdomsskolen har signalisert at de kommer til å ta initiativ til et oppfølgingsmøte om dette. Og jeg utfordrer dermed menighetene til å:

- 4) Sammen med kommune, skole og barnehage se på hvilket faglig innsteg man har for samarbeid og hvilke arbeidsmetoder det er mulig å bruke. Et allerede godt forhold danner grunnlag for framtida. Dette kan nedfelles i en systematisk plan for samarbeid skole/barnehage – kirke.*

Dåp er et satsningsområde for kirka. I Øyer kommune er det fortsatt slik at flertallet av medlemmer i Den norske kirke døver sine barn. På landsbasis synker dåpstallene år for år, og da er spørsmålet; hvordan kan vi forebygge og komme i inngrep med denne utfordringen også lokalt her i kommunen? Min femte utfordring er derfor at en:

5) Gjennomtenker hvilke muligheter det er for å løfte fram og gi tilgang på dåp gjennom hele året, og vurdere om man kan opprettholde den fleksibiliteten man hadde overfor dåpsfamiliene under koronatida. Videre vurdere om man jevnlig kan gi anledning til drop-in dåp av både barn, ungdom og voksne i et samarbeid på tvers av kommunene i Sør-Gudbrandsdal prosti.

Den norske kirke har en rekrutteringsutfordring. Vi vet at det vil bli krevende å fylle de ulike kirkelige stillingene i tida framover, mye på grunn av at færre begynner på de kirkelige studieretningene. Folk som jobber i kirka opplyser ofte at de begynte i kirkelig tjeneste fordi noen personlig hadde oppfordret dem. Vi har under visitasen fått høre mye om kirkas kontaktflater med lokalsamfunnet, og jeg vil derfor utfordre til:

6) At det overfor ungdom snakkes om mulighet for kirkelig utdanning, og hva det vil si å arbeide i kirka, samt vurdere muligheten for å tilby sommerjobb til ungdom.

Det neste temaet er:

IV Kirka i lokalsamfunnet

Den norske kirke har de siste årene gjennomført medlemsundersøkelser som tar pulsen på hva som rører seg blant våre medlemmer. Spørsmål som omhandler verdier og holdninger, gudstjenestevaner og syn på kirkebygg blir adressert. Det er viktig at kirka bidrar og deltar der det er mulig i lokalsamfunnet. Samarbeid om tematisering av tiltak for å nå FN's bærekraftsmål kan være naturlig.

Som nevnt tidligere i foredraget er det et godt forhold her mellom kommune og kirka. Det er jeg veldig glad for, og oppmuntrer til å fortsette det gode samarbeidet. Derfor vil jeg utfordre til:

7) At Øyer kommune og Øyer og Tretten kirkelige råd etablerer formelle møtepunkter for kirkas deltakelse i kommunens budsjettprosesser, med minimum et møte tidlig i kommunens budsjettprosess, og et evaluerings- og oppfølgingsmøte på vinteren.

Og,

8) At det rutinemessig i hver kommunestyreperiode avholdes et felles informasjons- og presentasjonsmøte mellom kommunestyre og det kirkelige råd

Øyer kirke og Tretten kirke er begge godt ivaretatt kirkebygg. For å opprettholde den gode standarden på byggene vil det være nødvendig med jevnlig vedlikehold. Vi må regne med at kostnadskrevende investeringsbehov vil oppstå. Min neste utfordring er dermed:

9) At det på bakgrunn av tekniske tilstandsrapporter, i samarbeid med kommunen, utarbeides langsiktige planer for vedlikehold og investeringer.

Kultur- og religionsdialog er helt nødvendig for å forebygge konflikter og radikaliserings i vår tid. For å styrke dette arbeidet, vil jeg derfor utfordre til at menighetene:

10) Bidrar til å finne arenaer for å styrke lokalsamfunnets tverr-religiøse og tverrkulturelle kompetanse.

Fram mot nasjonaljubileet i 2030 må vi regne med en økende interesse for pilegrimstradisjonen og pilegrimsleden i Gudbrandsdalen. Samtidig er det å holde kirkerommene åpne for både pilegrimer, turister og lokalbefolkninga et gode i seg selv. Jeg vil derfor utfordre soknene til å:

11) Undersøke muligheten for samarbeid med ulike aktører for å holde kirkene enda mer åpne, særlig om sommeren, også for å imøtekomme behov for fritidsbefolkninga.

Det siste punktet jeg vil snakke om i dag er:

V Medarbeiderskap og organisering

Nye tider utfordrer oss til å se nøye på hvordan vi selv organiserer oss, hvilke arbeidsmetoder vi anvender og hvorledes vi ivaretar og videreutvikler kollegafellesskapet. Det kan derfor være grunn til å se på hvordan de ulike møtepunktene en har fungerer, og om det eventuelt er andre arenaer en trenger å utvikle. Det er også viktig med rom for å tenke de lange tankene og gjøre prioriteringer. I Øyer og Tretten kirkelige råd er det en etablert praksis med stabsmøter for de kirkelig ansatte. Jeg vil utfordre til å:

12) Å videreutvikle arbeidet med felles strategisk tenkning med særlig vekt på tverrfaglighet. Fortsette det gode arbeidet med å strukturere stabsmøtene og det administrative arbeidet.

Øyer og Tretten menigheter gir ut et flott menighetsblad - *Klokkeklang*.

Medlemsundersøkelser for Den norske kirke påviser at menighetsbladet fortsatt er det desidert største medium for informasjon fra kirka overfor befolkningen. I vår tid er det svært viktig at også kirka utnytter mulighetene som ligger i nye digitale kommunikasjonsformer, ettersom det er på slike flater de fleste av oss søker informasjon og kontakt med samfunnsaktører. Min siste utfordring blir derfor å:

13) Se på ulike måter for å ytterligere styrke kirkas synlighet i sosiale medier og styrke annen digital kommunikasjon.

Avslutning

Så er tida kommet for å takke for visitasen. Hjertelig takk til alle som har vært involvert i planlegging og tilrettelegging. Takk for alle de gode rapportene som ble sendt inn på forhånd. Takk for tillit, gjestfrihet og hyggelige bordfellesskap.

Takk for gode møter med mennesker i alle aldre. Jeg tar alle disse møtene med meg, alle hilsener, håndtrykk, smil og meningsutvekslinger, ja, alt jeg har fått være del av under visitasen. Hjertelig takk!

Gud velsigne Tretten og Øyer menigheter!
Gud velsigne Øyer kommune!

Solveig Fiske
Hamar biskop

Bispevisitas i Øyer og Tretten
8. - 20. mars 2022

Utfordringer

- 1) Videreutvikle menighetsarbeidet og se på mulighetene for å involvere flere aktører i lokalsamfunnet ved gudstjenestene, særlig med fokus på barnefamilier. I tilknytning til arbeidet med dette, evaluere eksisterende tiltak, herunder tiltak i trosopplæringa. Planene bør forankres i lokale behov og ønsker, man bør også vurdere fritidsbefolkningas behov for kirkelige tjenester i denne sammenheng.
- 2) At råd og stab sammen ser gjennom det totale aktivitetsnivået i menighetene for å være omforent om hva som vil være viktig å satse på i tida framover. Det årlige strategimøtet mellom menighetsrådet og de ansatte bør inn i årsplanen.
- 3) Gjennom ei kartlegging av hvor behovet er størst og hvilke tiltak man ønsker å prioritere, utarbeide en kortfatta diakoniplan for menighetene.
- 4) Sammen med kommune, skole og barnehage se på hvilket faglig innsteg man har for samarbeid og hvilke arbeidsmetoder det er mulig å bruke. Et allerede godt forhold danner grunnlag for framtida. Dette kan nedfelles i en systematisk plan for samarbeid skole/barnehage – kirke.
- 5) Gjennomtenker hvilke muligheter det er for å løfte fram og gi tilgang på dåp gjennom hele året, og vurdere om man kan opprettholde den fleksibiliteten man hadde overfor dåpsfamiliene under koronatida. Videre vurdere om man jevnlig kan gi anledning til drop-in dåp av både barn, ungdom og voksne i et samarbeid på tvers av kommunene i Sør-Gudbrandsdal.
- 6) At det overfor ungdom snakkes om mulighet for kirkelig utdanning, og hva det vil si å arbeide i kirka, samt vurdere muligheten for å tilby sommerjobb til ungdom.
- 7) At Øyer kommune og Øyer og Tretten kirkelige råd etablerer formelle møtepunkter for kirkas deltakelse i kommunens budsjettprosesser, med minimum et møte tidlig i kommunens budsjettprosess, og et evaluerings- og oppfølgingsmøte på vinteren.
- 8) At det rutinemessig i hver kommunestyreperiode avholdes et felles informasjons- og presentasjonsmøte mellom kommunestyre og det kirkelige råd.
- 9) At det på bakgrunn av tekniske tilstandsrapporter, i samarbeid med kommunen, utarbeides langsiktige planer for vedlikehold og investeringer.

- 10) *Bidrar til å finne arenaer for å styrke lokalsamfunnets tverr-religiøse og tverrkulturelle kompetanse.*
- 11) *Undersøke muligheten for samarbeid med ulike aktører for å holde kirkene enda mer åpne, særlig om sommeren, også for å imøtekomme behov for fritidsbefolkninga.*
- 12) *Å videreutvikle arbeidet med felles strategisk tenkning med særlig vekt på tverrfaglighet. Fortsette det gode arbeidet med å strukturere stabsmøtene og det administrative arbeidet.*
- 13) *Se på ulike måter for å ytterligere styrke kirkas synlighet i sosiale medier og styrke annen digital kommunikasjon.*

DEN NORSKE KIRKE

Øyer og Tretten kirkelige råd

Øyer kirke

Tretten kirke – Lys Våken helg

Tankeplass på Bruvin gravlund

Øyer Prestegård

Borkerud kapell

Demografisk rapport i forbindelse med bispevisitas i Øyer 8.-10.mars 2022

Innholdsfortegnelse

1. Fakta om Øyer kommune

1.0 Generelt

- 1.1 Befolkningsstruktur
- 1.2 Næringsliv/sysselsetting
- 1.3 Offentlige tilbud
- 1.4 Fritid og kultur
- 1.5 Kommunikasjon

2. Kirkelige forhold

2.0 Generelt

- 2.1 Bemanning
- 2.2 Kirkelig råd
- 2.3 Økonomi
- 2.4 Kirker og andre bygg
  - 2.4.1 Kirkekontoret i Øyer
  - 2.4.2 Øyer kirke
  - 2.4.3 Tretten kirke
  - 2.4.4 Bruvin Gravlund
  - 2.4.5 Tretten kapell
  - 2.4.6 Øyer Prestegård
  - 2.4.7 Borckerud kapell (privat)
- 2.5 Statistikk
- 2.6 utfordringer fremover bygg og anlegg

1. Fakta om Øyer kommune

1.0 Generelt

Øyer kommune utgjør starten på Gudbrandsdalen, og har et totalareal på 640km².

Øyer består av et markant hoveddalføre med Gudbrandsdalslågen i bunnen, og et mindre dalføre, Musdal, som knytter Gudbrandsdalen sammen med Gausdal.

Dalsidene på begge sider er gjennomskåret at dype bekkekløfter med bekker som går flomstore om våren, og ved mye nedbør.

Kommunen har to tettsteder, Øyer og Tretten. Kommunesenteret ligger på Tingberg, 3 km nord for sentrum i Øyer.

1.1 Befolkningsstruktur

Folketallet 3.kvartal i 2021 ligger på 5.070 innbyggere. Nettoflytting i 2020 var -11 personer, 45 personer ble født i 2020, 42 personer døde.

Øyer kommune er en av få kommuner i Innlandet som har stabilisert folketallet. De siste årene har det også vært vekst. Prognosene sier at vi får en gradvis vekst i folketallet i årene framover.

Befolkningssammensetningen er derimot mer utfordrende. Antall personer i yrkesaktiv alder minker i perioden 2020 – 2040, samtidig som det blir en sterk vekst i personer fra 67 år og oppover.

ØYER	2020	2022	2025	2030	2035	2040
0-5 år	319	318	295	292	300	303
6-15 år	531	524	530	540	516	520
16-66 år	3293	3245	3224	3190	3141	3079
67-79 år	666	711	755	780	862	904
80-89 år	231	235	274	361	415	444
90 år +	60	59	57	76	96	140

SSB: Framskrevet folkemengde etter region, alder, år

Andel av befolkning med innvandrerbakgrunn. De største gruppene kommer fra Polen (90), Litauen (60), Somalia (47), Irak (32), Eritrea (28), Sverige (27), Tyskland (20), Fillipinene (15). Innvandererprosenten i 2020 lå på 15,1%. Til sammenligning lå Gausdal på 7,1%.

Kommunen har 1 982 eneboliger og 125 leiligheter. Det bor i gjennomsnitt 2,11 personer per husholdning. 19,1% bor på landbrukseiendom, og 5,3% bor trangt i henhold til SSBs definisjon.

Netto utgifter til kultursektoren er kr 1900 pr innbygger.

Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg står for kr 453 pr innbygger, kulturskolen kr 403 pr innbygger, idrett og tilskudd til andre idrettsanlegg kr 293, Bibliotek kr 330, og aktivitetstilbud barn og unge kr 172 pr innbygger.

Det var 22 lag og foreninger i Øyer kommune i 2020. 33,4 % hadde plass i kommunal musikk- og kulturskole i 2020.

76,3% var medlem av DNK i 2020, mens 8,6% var medlem av andre tros- og livssynssamfunn.

Kommunen har 3 401 hytter og 5 hoteller.

1.2 Næringsliv/sysselsetting

Sysselsatte med arbeidssted i kommunen fordelt på næring 2021.

Personlig tjenesteyting	151
Helse- og sosialtjenester	518
Undervisning	154
Off. adm, forsvar sosialforsikring	170
Varehandel, hotell og restaurant, samferdsel, finanstjen., forretningsmessig tjen., eiendom	790
Sekundærnæringer	578
Jordbruk, skogbruk og fiske	153

I 2020 var det 1 416 personer som pendlet til arbeid i annen kommune, mens 740 personer pendlet inn til arbeid i kommunen.

870 personer har utdanning på universitets- og høgskolenivå, hvorav 228 har lang universitetsutdanning, mens 642 har gjennomført et kortere studium. 1 905 har utdanning fra videregående skole, mens 1 127 har gjennomført grunnskole som høyeste utdanningsnivå.

1.3 Offentlige tilbud

I kommunen er det 5 barnehager av disse er 2 kommunale og 3 private. Barnehagedekningen ligger pr. 2020 på 91,9 %.

Det er 2 barneskoler og 1 ungdomsskole.

Øyer og Tretten idrettsforening (ØTI) har idrettsanlegg med kunstgressbane, gressbaner og lysløype i Øyer sentrum. På Tretten ligger Stav idrettspark med gressbane. ØTI-ski har skianlegg med lysløype ved Mosetertoppen.

Øyer kommune har møteplassen i øyer...

Bakketun er bo- og servicesenter, i tillegg til Helsehuset på Tretten.

Det finnes også bofellesskap for eldre og funksjonshemmede. Frivilligsentral med utlånsbank, BUA, i Øyer. Her kan alle låne utstyr gratis sommer som vinter.

1.4 Fritid og kultur

Kommunen er en "friluftskommune" med gode muligheter for utendørsaktiviteter som langrenn, alpin og downhill. Med mye fjellterreng som ligger forholdsvis høyt over havet er snøforholdene gode på vinterstid. Fjellterrengt inviterer også til gode jaktmuligheter.

Kulturskolen fyller 40 år i 2021 og er aktive innen sang, musikk og teater.

Kulturskolen har sine lokaler på Solvang barneskole i Øyer.

Vi har skolekorps og voksenkorps. Mange lag og foreninger.

1.5 Kommunikasjon

Øyer er neste kommune etter Lillehammer på vei opp Gudbrandsdalen. E6 går igjennom bygda, langs Gudbrandsdalslågen. E6 ble utbedret til OL i 1994, og senere utvidet med delvis

tre felts vei fra Ensby til Tretten. Bomvei finansierer tunnelen mellom Øyer og Tretten sokn. God busskommunikasjon, med buss hver time.

2. Kirkelige forhold

2.0 Generelt

Øyer har 2 sokn, Øyer og Tretten. Menighetene søkte og fikk vedtak om et prøveprosjekt i 2005, der rådene utgjør et kirkelig råd. Det velges 2 menighetsråd, med 6 medlemmer og 5 varamedlemmer. 1.varamedlem er fast medlem i rådet.

2.1 Bemanning

Øyer og Tretten kirkelige råd har 6 faste stillinger som samlet utgjør 4,75 årsverk. Menighetspedagog har permisjon i sin 35% stilling. Vikar har fått 40% stilling i perioden 01.11.21 - 30.06.22. 100% kirkeverge, 100% kantor, 100% kirketjener, 50% kirketjener, 50% diakon, 40% menighetssekretær. Sokneprest i 100% stilling.

2.2 Kirkelig råd

Kirkelig råd består av 14 medlemmer, 6+1 fra hvert menighetsråd samt kommunens representant og geistlig representant som er soknepresten. Kirkevergen er saksbehandler og sekretær for rådet.

Kirkelig råd er oppdelt i utvalg, som står for menighetsaktiviteten i soknene.

Trosopplæring barn, trosopplæring ungdom, gudstjenesteutvalg, kirke- og kirkegårdsutvalg, diakoniutvalg, prestegårdsutvalg, utvalg for kirkemusikk.

Arbeidsutvalget forbereder saker til kirkelig råd, og administrasjonsutvalget har arbeidsgiveransvar ved tilsetting, arbeidsvilkår og lønn.

2.3 Økonomi

Rammetilskudd fra kommunen utgjør kr 3 718.000,- i 2022. Det ble bevilget midler til nedbetaling av orgellån inneværende år med kr 52.000,-.

Festeavgifter utgjør i gjennomsnitt ca 550.000 hvert år. Det faktureres annethvert år.

Diakonens lønn finansieres med 50% fra kommunen og 50% fra rDNK.

Menighetspedagogen lønnes av trosopplæringstilskudd fra rDNK

Regnskapet føres av Øyer kommune og revideres av Innlandet Revisjon IKS.

Vi har ingen tjenesteytingsavtale med Øyer kommune. Kostnader til regnskap og lønn ligger på ca 110.000,- pr år.

Vi har et godt samarbeid med kommunen gjennom året. Ett årlig møte på våren, med ordfører, enhetsleder, kirkeverge og leder i rådet. Vi ønsker oss en enda bedre budsjettprosess. Våre innspill ble tatt med i budsjettprosessen, og i 2021 ble også vår vedtatte økonomiplan lagt ved til Formannskap og Kommunestyre til behandling. Rammetilskuddet til ØTKR blir ikke synliggjort i kommunens økonomiplan.

Regnskapet inneholder både kirkelig råd og menighetsråd.

2.4 Kirker og andre bygg

2.4.1 Øyer kirkekontor

Kontoret er lokalisert på Tingberg i leide lokaler. Kontoret var tidligere i kommunens lokaler, men kommunalt behov gjorde at kirkekontoret måtte flytte ut i løpet av første halvår i 2019.

Husleie- og renhold utgjør ca 50.000,- i økte driftskostnader etter flytting. kommunen. Dette er

ikke kompensert i rammetilskuddet.

Lokalene er lyse og trivelige, og vi har gode tekniske løsninger.

2.4.2 Øyer kirke

Øyer er ei laftet og utvendig panelt korskirke fra 1725, med 300 sitteplasser. Kirka har handicap-inngang og varmekabler i alle trapper.

«Kirken har bevart mye av sitt 1700-talls kunst og inventar. Prekestolen, prekestolshimlingen og dåpshimlingen er rikt dekorert med utskåret akantus i gull og grønt. Døpefonten er åttekantet i marmorert tre. Fonten er plassert i et innelukket hjørne av koret under døpefontshimling. På bjelken mellom kor og skip er Christian VI's kongemonogram flankert av to riksløver. Det hele antagelig skåret av Bjørn Bjørnson Olstad. Altertavlen er fra 1724 og har to etasjer og et toppstykke med malte bildemotiver flankert av søyler og figurer og utskårne akantus på vingene. Nederste bilde viser Nattverden, over den korsfestelsen og i toppstykket oppstandelsen. Mellom søylene står Moses, Kristus, Aron og døperen Johannes. Kirken har to epitafier (minnetavler) fra 1700-tallet, og i en av korsarmene henger to malerier av Kristian VI og dronning Sophie Magdalene. I skipet henger et maleri av korsfestelsen gitt til kirken i 1726.»

Kilder: Rasmussen, Alf Henry: Våre kirker. Norsk kirkeleksikon, Kirkenær 1993 Øyer menighetsråd: Øyer kirke, Øyer 1983

I 2021 ble det installert vanntåkeanlegg i kirka, med midler fra Riksantikvaren og investeringsmidler fra Øyer kommune.

Tårnet i Øyer kirke var under utredning våren 2020, og det ble blant annet avdekket store råteskader i tårnkappa. Det ble også påvist endringer i tårnkonstruksjonen, som gjorde tårnet ustabil. Midlene til brannsikring fra Riksantikvaren gjorde at tårnprosjektet kunne gjennomføres tidligere enn antatt, og det ble også søkt og bevilget midler fra RA til klimaskallsikring. Arbeidene startet i mai 2021 og ble slutført i juli.

2.4.3 Tretten kirke

Korskirke fra 1728, med ca 300 sitteplasser. Automatisk listeført.

«Tretten kirke er en korskirke i laftet tømmer med utvendig bordkledning. Tømmer fra den gamle 1500-talls kirken ble gjenbrukt i den nye kirken, som først var tjærebredd, deretter rødmalt, og i 1807 fikk den dagens hvitfarge.

Kirkerommet er bredt med kraftige, lyse tømmervegger og gallerier i tre av korsarmene. De dekorerte bordene i himlingen i sakristiet er fra den gamle kirken, men ellers er mye av inventaret laget av Bjørn Bjørnson Olstad (1705-1763). Han var treskjærer fra bygda og særlig kjent for sine akantusdekorasjoner. Olstad har skåret prekestolen og prekestolshimlingen, begge med akantusdekor. Altertavlen er fra samme tid og har Nattverden nederst, Korsfestelsen over og Oppstandelsen som øverste motiv. Kongemonogrammet på toppen av korskillet er også skåret av Olstad, og kommer fra den gamle kirken.»

Kilder: Sørmoen, Oddbjørn: Kirker i Norge 2, Oslo 2001

Tretten kirke fikk tårnet på plass i 2015. Tårnet hadde til da stått på bakken i 15 år. På grunn av skader i konstruksjonen tålte ikke bygget å «bære» tårnet. Det ble en omfattende restaurering, men med dyktige håndverkere framstår kirka nå som komplett.

2.4.4 Bruvin gravlund

Bruvin ble innviet 7. november 2010. Denne gravlundens avlaster Øyer kirkegård. Her er også et servicebygg/driftsbygning og en klokkestøpul. Her er også et område som ikke er vigslat til bruk for andre.

Adkomst via fylkesvei 2560.

Her er også tenkt en navnet minnelund. Arbeidet har ikke kommet så langt som ønsket.

2.4.5 Tretten kapell

Tretten kapell ble gitt som gave til Trettenbygda i 1937 av Eli og Johannes Fossli. Inntil 1961 foregikk de fleste gravferder i kapellet. Temperatur og plassmangel var en av grunnene til at begravelsene senere ble flyttet til kirka.

Kapellet er nå brukt til babysang, møter i ØTKR, kirkekaffe og annet menighetsarbeid.

2.4.6 Øyer Prestegård

Opplysningsvesenets fond står som eier av Øyer prestegård, som pr dato er ubebodd.

Den nordre delen (bodelen) har fått malt overflater med linoljemaling høsten 2021.

Den søndre delen, Prestegårdssalen, leies av ØTKR. Her har vi rådmøter, kirkekaffe og annet menighetsarbeid. Lag, foreninger og private kan leie salen til sine aktiviteter av ØTKR.

Kirkekontoret står for det praktiske ved utleie

Det er de siste årene gjennomført en fantastisk jobb i Prestegården. Frivillige og ansatte har fått gamle møbler på plass i bibliotek og stuer, lokale kunstnere lar sine malerier pryde veggene i salen. I andre etasje er «dronningsalen» satt i stand, med møbler og service fra Klokkergården. Hagelaget i samarbeid med OVF ønsker å tilbakeføre den gamle prestegårdshagen.

«Junidager i Prestegården» i 2019 ble en suksess, og ble forsøkt gjennomført både i 2020 og 2021, men måtte utsettes pga pandemien.

ØTKR har opprettet et eget Prestegårdsutvalg.

2.4.7 Borkerud kapell

«Bygningen er et eldgammelt fjøs, omkring 400 år, fra oppi Bøverdalen, lafta opp av digre, seinvokste malmfuru-stokker. I 2012 ble det flytta til Pilegrimsgården Borkerud på Tretten, innreda til kapell og fire år seinere vigsla av biskop Solveig Fiske. Det særegne nattverdsettet i kapellet, rikt på symboler, er ei gave ifra Øyer og Tretten kirkelige råd, og er laga av keramikeren Johan Mæhlum. Dåpsfatet er utforma av den samme kunstneren. Det spesielle Lyshjulet er smidd av Gausdalssmeden Halle Grønlien. Flere av ikonene er gaver fra pilegrimsgjester, noen også 'skrevet' av dem sjøl.

Kapellet, som har vel 50 sitteplasser, blir brukt av pilegrimer og andre besøkende, også grupper; til religiøse og kulturelle handlinger, meditasjon og kontemplasjon, lystenning, eller de gamle, mektige tømmerveggene innbyr bare til å sette oss ned og ha ei stille stund.»

2.5 Statistikk

Forordningstall for soknene:

Øyer sokn: 35

Tretten sokn: 34

2.6 Utfordringer fremover bygg og anlegg

Øyer kirke er brannsikret, og tårnet er reddet.

Oppgradering av utvendig fasade gjenstår. Veggene er malingsslitte og trenger vedlikehold. Oppgraderingen står i kommunens investeringsplan for 2024. Kirken blir 350 år i 2025.,

Trappene ved Tretten kirke er i forfall. Varmekablene er ute av drift ved HC-inngang, og skiferheller løsner ved hovedinngang til kirka. Oppgradering av trapper var satt inn i investeringsplanen for 2022, men er utsatt til 2024.

Vanntåkeanlegg/brannsikring Tretten kirke var opprinnelig satt opp i investeringsplan for 2022, men foreslått utsatt til 2024.

Nytt servicebygg er også ønskelig ved Tretten kirke. En stor, og skjemmende, container rommer i dag mye utstyr.

Ny gressklipper var opprinnelig satt opp i investeringsplan for 2023, men er foreslått utsatt til 2024. Vi sliter på gammelt utstyr.

Navnet minnelund på Bruvin er i prosess, men det mangler midler til gjennomføring. Kirke- og kirkegårdsutvalget har sett på plass for plassering av monument og gravplass.

ØTKR er bekymret for alle tiltak som er utsatt til 2024.

Kirkevergen i Øyer, januar 2022

Anne Berit Riisehagen Gillebo

Rapport om kirker, kirkegårder i Øyer kommune

i forb. med visitas 8.-20 mars 2022.

20. januar ble det gjennomført befarings av kirker, kapell og gravlunder i Øyer kommune. Befaringen ble gjort som forberedelse til visitas i Øyer i mars 2022, og ble gjennomført av Morten Brendløy (kirketjener) og Tor Even Fougner (prost). Morten Brendløy deltok i befarings side kirkeverge Anne Berit Riisehagen Gillebo var sykemeldt. Det var dagslys og snødekt bakke under befaringsen. Følgende merknader ble gjort:

ØYER KIRKE OG KIRKEGÅRD.

Det har vært utført betydelige arbeider på kirken sist vår og sommer. På grunn av setninger i kirkens sørlige skip var deler av spiret kommet ut av posisjon. Arbeidet ble gjennomført for å unngå videre skadeutvikling. Det meste av konstruksjonsvirket i spiret over klokkebukken ble byttet ut. Det samme ble underpanel og den utvendige taktekkingen i spiret der nye sink-fliser ble satt inn.

Samtidig med arbeidene i spiret ble det installert vann-tåkeanlegg. Det nye spiret «lyser i middags-sola» når man kommer kjørende på E6 sørfra. Sinkflisene vil bli mattere etter hvert.

Når man kommer nært innpå kirken utvendig ser man at det er et betydelig behov for å få skrapet og malt kirkens vegger. Noen av vannbordene som avslutter ytter-panelet nederst over grunnmur bør også stelles. Malingsbehovet er mest synlig på kirkens østlige og sørlige fasade. Skader på vannbord er mest synlig mot nord-øst. Det var satt av penger på kommunens budsjett i 2022 til maling, men vedlikeholdet er nå utsatt til 2024.

Innvendig framstår kirken godt vedlikeholdt og det er ingen åpenbare mangler. Setningsskadene i kirkens sør-skip synes å ha stabilisert seg. Noen små striper av umalte partier på den bakerste benken gjør det mulig med det blotte øye å følge med på om setningene er stabile.

Kirkegården rundt kirken framstår som veldrevet og godt vedlikeholdt. Det er ingen påfallende behov for stell av murer, gravstener og gjerder. Servicebygget sør-øst for kirken framstår som ok.

På parkeringsplassen ved kirkens sørside har støttemur/gjerde smuldret bort, og kanskje blitt ødelagt av snømåking. Støttemuren virker unødvendig da terrenget ikke er så bratt. Kanskje er det lettere bare å fylle på noe masse mot terrenget i sør slik at det skrår jevnere ut fra p-plassen. Forholdet er ikke akutt og manglende utgjør ingen påfallende fare for folk og biler som bruker p-plassen.

BRUVIN GRAVLUND

Gravlunden er godt vedlikeholdt. Servicebygg med redskap-garasje, WC og kontor framstår som moderne og nye. Det er ingen ting å bemerke på vedlikehold på hele anlegget. Det er fortsatt mye av gravlunden som ikke er tatt i bruk til graver. Det som ikke er tatt i bruk må likevel stelles og vedlikeholdes sammen med den delen som er tatt i bruk. Hekker trimmes og gras slås osv. og den delen av gravlunden som ikke er tatt i

bruk framstår som et moderne velholdt parkanlegg. Bruvin gravlund gir et godt helhetsinntrykk til de besøkende. Det er planer for navnet minnelund, men det er ikke gitt bevilgning til prosjektet.

TRETTE KIRKE OG KIRKEGÅRD

Selve kirken framstår i godt hold. Det er betydelige skader på HC-rampe på kirkens sørside. Her har varmekablene sluttet å fungere, og muren smuldrer opp ved frostsprengning. Det er behov for utbedringer. Det samme gjelder trappen opp til hovedinngangen i på kirkens vest-side. Her løsner skiferheller fra betongen i trappa.

Kirkegården framstår som veldrevet og godt vedlikeholdt. På kirkens nord-side langs kirkegårdsmuren står det i dag en del gamle grav-minner. Det er noen jernkors og gravstener, som antas å ha kulturhistorisk verdi. Det beste ville vært om man kunne få samlet dem og satt opp et enkelt le-tak slik man nå gjør flere steder, for å bevare kulturminnene.

Servicebygget er greit vedlikeholdt og tilfredsstillende når det gjelder toalett for besøkende til kirken, men man mangler plass til redskap som brukes på kirkegården. Det står en stor container ved parkeringen på kirkens nord-østlige side. Denne brukes til å lagre redskap. Containeren begynner å ruste vil om kort tid framstå som svært skjemmende dersom det ikke gjøres noe. Det beste hadde vært nytt servicebygg.

Det gamle gravkapellet i kirkegårdens sørlige del er restaurert de siste år. Her har man fått til et fint lokale som brukes til rådsmøter, konfirmantundervisning osv. Bygget har ingen åpenbare mangler eller vedlikeholdsbehov.

Øyer 20.01.2022.

Morten Brendløkken
Tor Even Fougner

**Visitas i
Ringsaker Nord 22. - 24. mars og
Ringsaker Sør 29.mars – 3. april**

Fra Ringsaker kirke

Foto: Kenneth Hansen

Bispevisitas i Ringsaker prosti i mars 2022

Ringsaker nord: Brøttum, Åsmarka og Ringsaker sokn 22.-24.mars + 3.april

Hver dag under visitasen vil det være programposter/tilbud som er **ÅPNE FOR ALLE**. Disse er fremhevet med **fet skrift** i programmet under.

Tirsdag 22.03, Felles + Åsmarka:

- 09.00 – 09.30 **Åpning av visitasen på Moelv kirkesenter, med liturgisk samling i kirkerommet.**
- 09.30 – 12.15 **Møte med stabene i Åsmarka, Brøttum og Ringsaker – inkl. lunsj.**
Sted: Moelv kirkesenter.
- 12.45 – 13.30 Barnehager og Maria Budskapsdag. Samling ved Åsmarka kirke.
- 14.00 – 15.00 Møte med skoleledelse/FAU-er på Fagernes skole.
- 15.15 – 16.45 Møte med Åsmarka menighetsråd. Sted: Medlien gård.
- 17.00 – 18.30 Middag på Medlien gård – inkl. orientering om virksomheten på stedet.
- 19.00 – 20.00 **Musikalsk andakt i Åsmarka kirke. Kulturskolen deltar.**

Onsdag 23.03, Brøttum:

- 09.00 – 09.30 **Morgenstund i Mesnali kirke. Mesnali barnekor deltar.**
- 09.30 – 10.15 Møte med staben og omvisning i kirken.
- 10.30 – 11.30 Lunsj på Camp Sjusjøen. Kontaktperson: Thor Kristian Ringsbu
- 12.00 – 12.30 Besøk i Nordheim friluftsbarnhage
- 13.00 – 14.15 Besøk på Korsviken gård. Møte med småskalaprodusent Ingvild Bakke Lien
- 14.30 – 15.30 Bedriftsbesøk: Non-stop dogwear i Ulveroa, Brøttum
- 16.00 – 17.00 Brøttum bygdekvinnelag serverer middag på Brøtheim, for biskopen m/følge + menighetsrådet
- 17.15 – 18.15 Møte med Brøttum menighetsråd
- 19.00 – 20.30 **Kveldsgudstjeneste i Brøttum kirke m/kirkekaffe. Tema: «Frivillighet»**

Torsdag 24.03, Ringsaker:

- 09.00 – 10.00 Skolebesøk: Møte med elever og lærere ved Moelv skole.
- 10.30 – 11.45 **Hyggetreff på Jølstad grendehus.**
- 12.00 – 13.30 Besøk i Ringsaker kirke: Kort presentasjon av restaureringen, forskningen rundt alterskapet og kirkens historie og drøfting av aktuelle tiltak. Besøket inkl. møte med repr. for Ringsaker kirkes venner og orgelkomiteen.
- 14.00 – 14.45 Besøk hos Sanitetskvinnene i Moelv.
- 15.00 – 16.30 Møte i Ringsaker kirkelige fellesråd på Moelv kirkesenter.
- 16.45 – 17.15 Omvisning og prøvesmaking på Kvarstad sjokoladefabrikk på Rudshøgda
- 17.15 – 18.00 Middag på kaféen på Kvarstad Sjokolade, Rudshøgda, sammen med menighetsrådet
- 18.30 – 20.00 Møte med Ringsaker menighetsråd på Moelv kirkesenter.
- 20.00 – 20.30 **Kveldsbønn på Moelv kirkesenter**
- 20.30 – 21.00 Kort møte med sokneprestene i Ringsaker nord + kirkevergen.

Søndag 03.04, Felles for alle sokn i prostiet:

- 11.00 **Visitasgudstjeneste, Ringsaker kirke**
Biskop Solveig Fiske, Ringsaker Kantori, Messingkvartett m.fl. medvirker.
- 12.30 **Kirkekaffe med biskopens visitasforedrag på Tingvang.**

Ajourført 18.02.2022

Bispevisitas i Ringsaker prosti i mars 2022

Ringsaker sør: Brumunddal/Veldre, Furnes og Nes sokn 29. - 31.mars + 3.april

Hver dag under visitasen vil det være programposter/tilbud som er **ÅPNE FOR ALLE**. Disse er fremhevet med **fet skrift** i programmet under.

Tirsdag 29.03, Brumunddal/Veldre

- 08.30 – 09.00 **Morgenbønn i Veldre kirke med menighetens stab – åpent for alle**
09.00 – 09.45 Møte med menighetens stab – menighetssalen i Veldre kirke
10.00 – 11.30 Møte med ledelsen i Ringsaker kommune, skolesjef og politiet.
Sted: Kommunehuset i Brumunddal
11.40 – 13.00 Møte med 60-90+-treffet inkl. lunsj i Brumunddal kirke og kirkestue
13.15 – 14.15 Besøk på Fagerlund skole. Tema: Inkludering og mangfold.
14.30 – 15.30 Besøk på KMS Tømmerli
15.45 – 16.15 Middag med menighetsrådet og representanter for styringsgruppa i MUV i Brumunddal kirkestue
16.15– 17.45 Møte med Brumunddal/Veldre menighetsråd. Representanter fra styringsgruppa i MUV deltar innledningsvis. Sted: Brumunddal kirkestue
18.00 - 18.45 Ung messe i Brumunddal kirke. Konfirmanter m.fl. deltar.
19.00 - 20.30 Åpent møte med foredrag og samtale over temaet «Livsglede og psykisk helse» med Simen Almås. Sted: Brumunddal kirke.

Onsdag 30.03, Furnes:

- 08.30 – 08.45 Morgenandakt på Karmel. Furnes menighetshus. Kirkens ansatte i sør deltar.
08.45 – 10.45 Møte med stabene i Ringsaker sør, på Karmel.
11.00 – 12.30 Møte i Furnes pensjonistforening og møte med repr. for Stiftelsen Furnes Omsorgsbolig og Venneforeningen ved Furnes Bo. Møtested: Kvarstad v/Furnes Bo.
13.00 – 14.00 Møte med ledere for Frivilligsentralen og Homestart. Sted: Frivilligsentralen i Brumunddal.
14.30 – 16.00 Møte med lag og foreninger i Furnes, på Karmel.
16.15 – 17.00 Måltid for møtedeltakere og menighetsråd, på Karmel.
17.00 – 18.30 Møte med Furnes menighetsråd, på Karmel.
19.00 – 20.30 Salmekveld for bygdefolk, konfirmanter og foreldre i Furnes kirke. Furnes kirkekor m.fl. deltar. Kirkekaffe.

Tordag 31.03, Nes:

- 08.30 – 09.00 Morgensamling i Stavsjø kirke.**
09.15 – 10.15 Skolebesøk på Nes barneskole, Stavsjø: Møte med lærere og elever.
10.30 – 11.30 Penningrud gård, Stavsjø. Besøk og orientering om «Inn på tunet».
12.00 – 13.15 Møte og lunsj med ansatte og beboere ved Stiftelsen Fredheim.
13.30 – 14.30 Besøk på Ringsaker Mottakssenter – Grande.
14.45 – 15.15 Biskopen besøker Helgøya kirke og orienteres om kirkene i Nes.
15.30 – 17.00 Møte og middag med Lions og Nes historielag – på Hoel gård.
17.00 – 18.30 Møte med Nes menighetsråd – på Hoel gård.
18.45 – 19.15 Biskopen har et kort møte med kirkevergen og sokneprestene i Nes og Brumunddal/Veldre. - på Hoel gård (Prosten møter soknepresten i Furnes fredag 01.04.)
19.30 – 20.30 **Kveldsgudstjeneste med sang, musikk mm i Nes kirke.**

Søndag 03.04 Felles for alle sokn i prostiet:

- 11.00 Visitagudstjeneste, Ringsaker kirke**
Biskop Solveig Fiske, Ringsaker Kantori, Messingkvartett fra Brøttum brass m.fl.
12.30 Kirkekaffe med biskopens visitasforedrag på Tingvang.

Visitas i soknene i Ringsaker

22.-24 og 29.-31. mars 2022

Visitasgudstjeneste søndag 03. april 2022.

Visitasforedrag

Innledning

«Halleluja Det er vår»

Dette er tittelen på en sang av Geirr Lystrup, hvor han på sitt særegne vis hyller at våren endelig er her. Under visitasdagene kunne vi nærmest kjenne overgangen mellom vinter og vår, ja, det var noen kalde dager, men nå kjenner vi eimen av vårluft. Flere av oss, tror jeg, kjenner på en glede over at våren endelig bryter seg frem gjennom frossent vann og kalde vinterdager. Det gir energi og symboliserer det å våkne opp fra dvalen, og oppblomstring. Våren er også den tiden på året da vi markerer faste i kirken, noe som tradisjonelt er en tid for stillhet og konsentrasjon. Det er et rom i året hvor det er mulig å reflektere og forberede seg på det som skal komme. Det er også en tid for å løfte frem nestekjærlighet og solidaritet, for i den andre enden av fasten finner vi påskens budskap.

Årstiden og kirkeåret er rammer som vi har hatt med oss under gjennomføringen av visitasen her i Ringsaker, men vi har også båret med oss den store uroen som vi ser i verden. Krigen i Ukraina preger oss alle, og det utfordrer samfunnet vårt på en helt spesiell måte. Kirken har en viktig rolle med å ivareta befolkningen gjennom å gi trygge rom, gode samtaler og livsbærende riter. Som kirke har vi et medansvar for å ta vare på de flyktninger som kommer til oss. Dette er mennesker som bærer med seg vonde opplevelser, og som har måttet forlate alt i sitt eget hjemland for å reise ut til en ukjent fremtid. Kirkens betydning må ikke underdrives, og kirkens rolle i lokalsamfunnet har vært et helt sentralt tema under visitasen

Jeg vil allerede nå takke for alt det arbeidet som er lagt ned i å forberede programmet. Dette foredraget vil handle om det jeg som biskop har fått møte og se disse dagene, og hva jeg tenker er områder som trenger særlig oppmerksomhet i årene som kommer. Foredraget vil derfor være todelt. Første del er et tilbakeblikk på programmet med fokus på temaer vi har berørt i de mange møtepunktene disse dagene. I andre del vil dere få noen utfordringer å arbeide videre med.

Del 1 Oppsummering av dagene

Visitasprogrammet strakte seg over seks dager og var oppdelt i henholdsvis nord og sør. Den første uken besøkte vi Åsmarka, Brøttum og Ringsaker sokn, mens uke to var viet til Brumunddal/Veldre, Furnes og Nes sokn. Noen av dagene hadde også felles program, som bidro til et helhetlig blikk på fellesrådsområdet og prostiet.

Ringsaker Nord – Åsmarka, Brøttum og Ringsaker

Tirsdag 22. mars

I Kirkens Nødhjelps fastekalender er uke 12 kledd i den grønne fargen, håpets farge. Og dette var rammen for den *liturgiske åpningen* på visitasens første dag i Moelv kirkesenter. Foran det flotte alterbildet av «Kristi oppstandelse» av Arne Løvstad samlet vi oss for å synge, be og lytte til tekstmeditasjon om fastetidens betydning av kateket Kine Elise Østerud. I solidaritet vekselleste vi salme 31, som er den salmen som mange ukrainere ber hver dag. Det ble en viktig og god anledning til å løfte blikket og plassere oss som kirke akkurat midt i verden, der vi skal være.

Formiddagen fortsatte med møte med *stabene i Åsmarka, Brøttum og Ringsaker, i tillegg til staben på kirkevergekontoret*. De ansatte er førstelinjetjenesten i kirken, og hver eneste dag gjennomføres det trosopplæring, administrasjon, kirkemusikk, kirkelige handlinger, samtaler og mye mer. Ikke minst den daglige ivaretagelse av kirkegårdene. Gjennom samtalen ble det svært så tydelig hvor avhengig vi er av alle de ulike rollene og ansvarsområdene som finnes, for alle er vi greiner på treet, lemmer på Kristi kropp. I møtet fikk vi snakket sammen om de store prosessene som rører seg i kirken vår, og vi fikk en god dialog om betydningen av god samhandling. Vi løftet frem spørsmål knyttet til relasjonen mellom stab og folkevalgte, trosopplæring, og om hvorvidt de rutiner og samarbeidsforum vi har, møter de behovene som dagens situasjon fordrer. Her i Ringsaker er det mange engasjerte, motiverte og kompetente medarbeidere, og det er helt avgjørende for den tilliten som vi hver dag er nødt til å opprettholde.

Etter en god lunsj med staben dro vi til *Åsmarka kirke* for å markere Maria budskapsdag *sammen med barnehagene* Fagernes og Kjeldbakken. I det flotte skuret utenfor kapellet, og ved bruk av rekvisitter fikk vi høre fortellingen om engelens besøk hos Maria. Barna fulgte ivrig med, og var ikke fremmed for å ta i skikkelig med å rope ut «Gloria!». I etterkant av samlingen var vi på en befaring i både kapellet, kirken og kirkestua. Her er det gode bygg, som gir mange muligheter for aktivitet og gode kirkelige handlinger. Det er heller ikke til å unngå å bli berørt av kulehullet i altertavlen og veggen ved siden av, som påminner oss om at det ikke er så fryktelig lenge siden vi i Norge opplevde det som folket i Ukraina og andre steder i verden opplever akkurat nå.

På *Fagernes skole* fikk vi gjennom møter med skoleledelse og representanter for FAU høre om den sårheten som ligger i at skolen skal nedlegges. Det preger bygda, for skolen er et lim i lokalsamfunnet, som har stor betydning utover det å være et sted for læring. Dette påvirker også måten å være kirke på, og det vil i tiden fremover være viktig å gjøre gode tiltak for å styrke tilhørigheten hos spesielt barn og unge til Åsmarka kirke.

Et svært sentralt punkt under en visitas er å møte menighetsrådene. På Medlien gård ble det et godt møte med de folkevalgte i *Åsmarka menighetsråd*. Vi snakket om det gode arbeidet som er gjort med byggene de siste årene. Vi møtte et handlekraftig menighetsråd, som har stor stolthet for sitt lokale kirkested. Vi snakket om involvering i gudstjenester, og det å skape de gode anledningene for folk til å komme.

På gården fikk vi også en omvisning, og **Hans Christian Medlien fortalte om virksomheten** som drives der. Stedet har en fantasifilosofi, og det er en dyp respekt for den arven som finnes i familieslekten. Vi ble også beriket av nydelig sang fra Marianne Medlien etter å ha spist et godt måltid.

Kvelden ble avsluttet i Åsmarka kirke med **musikkandakt**. Gjennom ord og toner fra dyktige musikere, blant annet fra kulturskolen, var vi med på en reise i Marias liv. Sokneprest Anniken Urianstad tok oss fra bebudelsen, fødselen i Betlehem, til Jesu død og oppstandelse. En sterk kveld, til ettertanke å ta med seg inn i natten.

Onsdag 23. mars

«Her er det plass til deg», «Her ligger kirka vår» sang Mesnali barnekor under ledelse av kirkemusiker Kari Borud. Vi var samlet til **morgenstund i Mesnali kirke** sammen med elever fra Messenlia skole. Sammen sang vi gode sanger, og ba sammen under ledelse av sokneprest Johanne Gram-Nilsen. En flott åpning på dagen i Brøttum sokn.

I sakristiet fikk vi høre om **arbeidet som er gjort med kirkene**, og betydningen av selve bygget som hellig sted. Det er så fint at kirkene ligger midt i bygda, med nærhet for innbyggerene. Vi hørte også om hvor viktig det er med barnekoret, og hva det tilfører av glede og energi inn i menighetslivet.

Vi tok så kjøreturen til **Camp Sjusjøen**, der vi spiste lunsj sammen med daglig leder Thor Kristian Ringsbu. Det er imponerende det arbeidet som legges ned i dette leirstedet, og vi vet at plassen har stor betydning for mange menigheter rundt i bispedømmet. Her er det mange som har fått gode opplevelser, og tanken er at dette skal være et fristed i hverdagen. Som biskop er jeg glad for det samarbeidet som bispedømmet har med stedet, og den muligheten som ligger i blant annet konfirmantsamlinger.

Så var det besøk ved **Nordheim barnehage**, som er en friluftsbarnhage med stort fokus på å skape begeistring for naturen. Her er det et flott uteområde, med hengekøyer og bål plass. Vi fikk snakke med barna og de ansatte, og en god omvisning både inne og ute. Det er viktig med fokus på skaperverket og det å bli kjent med og få respekt for alt det levende rundt oss.

Så var det tid for to spennende bedriftsbesøk, først på **Korsviken gård**, der vi møtte småskalaprodusent Ingvild Bakke Lien. Hun er opptatt av bra mat, til beste for både folk og naturen. Det er viktig med økologisk bærekraft, og vi fikk møte frittgående høner, og se inn i noen av veksthusene. Et spennende besøk, i en utrolig viktig næring i samfunnet vårt.

Imponerende var det også å besøke **Non-Stop dogwear**, som har hatt en rask utvikling som virksomhet, og som nå sender klær og produkter til både hund og menneske ut i verden. Vi snakket om bedriftsvisjonen «empowered together», som både spiller på relasjonen mellom menneske og hund, og på den lagfølelsen som de ansatte kjenner på. Vi fikk omvisning, høre om produktene, og en god samtale om arbeid med bærekraftsmålene. Det er utrolig hva man kan få til med pågangsmot, energi og klare målsetninger.

Vi tok så turen ned til Brøtheim, og **middag servert av Brøttum Bygdekvinnelag**. Vi fikk en god orientering om deres arbeid og fokuset som ligger på kompetanse, betydning av møteplasser og norsk tradisjonsmat. Det er også viktig å honorere den rollen bygdekvinnelaget har i å være en forkjemper for kvinners økonomiske og sosiale rettigheter.

Etter middagen var det møte med **Brøttum menighetsråd**. De folkevalgte har stort engasjement for å styrke gudstjenestedeltakelsen og ønsker også i større grad å profilere trosopplæringstiltakene. Her er det mange engasjerte mennesker som ønsker å gjøre noe godt for bygda, og vi fikk en god prat om mulige veier videre.

Dagen ble avsluttet i **Brøttum kirke med kveldsgudstjeneste**. Tema var «frivillighet», og dette ble svært synlig gjennom bidrag fra Brøttum brass, speideren, skolekorpset og skolekoret. I tillegg hadde vi svært dyktige forsangere med oss. Dette ble en festkveld, og sokneprest Johanne Gram-Nilsen sa det godt: «Frivillighet er kjærlighet i praksis».

Torsdag 24. mars

Siste dag i Ringsaker Nord var viet til Ringsaker sokn, og vi startet med omvisning på **Moelv barneskole**. Dette skolebygget forbinder det gamle med det nye, som synliggjøres gjennom «låvebruen» mellom ny og gammel del. Vi hadde tre svært imponerende unge karer med oss, og Albert, Gustav og Jon Emil tok oss innom forsterket avdeling, biblioteket, AKS og den flotte aulaen. Her fikk vi også flott korsang av 1-4. trinn, som sang blant annet om at påbudet om «innestemme» ikke alltid er like lett å etterleve. Et imponerende sted, som innbyr til mye god læring.

På Jølstad Grendehus var det **hyggetreff**, og dette er også et godt eksempel på frivilligheten og dens betydning. Leder Birgit Engom kunne fortelle at hun og flere har tatt privat initiativ til dette, og at det har stor betydning for slike møteplasser for de eldre. Vi fikk høre musikk, og det ble dekket opp med solid bevertning.

I **Ringsaker kirke** fikk vi god tid til å høre om kirkens historie, arbeid med orgelet, alterskapet og arbeidet med kirken i forhold til trosopplæring. Det var innledninger fra Ringsaker kirkes venner, orgelkomiteen, kirkevergen, restaureringsarbeider og sokneprest og kateket. Kirken er en av landets flotteste Olavskirker, og det er mye ansvar i å ivareta et slikt bygg. Det er imponerende med alt som er gjort, og de planer som ligger i tiden fremover.

Kløverhuset i Moelv huser **Sanitetsforeningen**, og vi ble godt tatt i mot i dette varme og koselige lille huset. Vi fikk bevertning, og vi fikk høre om alt det arbeidet som foreningen bedriver. Ikke minst har de fått oppgaver med å gjøre i stand bosteder for kommende ukrainske flyktninger, noe som vitner om betydningen av at vi har engasjerte og motiverte frivillige i lokalsamfunnene våre. Ja, hva skulle vi egentlig gjort uten frivilligheten?

Kirkelig fellesråd har et særlig ansvar for ivaretagelsen av personal, kirkebygg og den overordnede økonomien på vegne av soknene. I møtet diskuterte vi roller, ansvar og myndighet, og vi samtalte om forholdet mellom fellesråd og menighetsråd, og det å være folkevalgt kontra frivillig. Vi forberedte møtet som vi skulle ha med kommunens administrative og politiske ledelse, og vi hadde en god dialog om ulike veier å gå i arbeidet med å ruste kirken for fremtida.

Vi dro så til Rudshøgda for besøk ved **Kvarstad sjokoladefabrikk**. Her fikk vi fortellingen om veksten fra produksjon på gården til egen fabrikk med restaurant og visningsrom. Vi fikk smake på de gode produktene og høre om prosessen med å lage sjokoladen, et imponerende stykke arbeid, som nok en gang viser hvor langt man kan nå hvis man våger å drømme. Vi fikk også anledning til å teste ut menyen i restauranten.

Tilbake i Moelv kirkesenter var det **møte med Ringsaker menighetsråd**. De folkevalgte har et stort engasjement for det å være folkekirke nå, til beste for lokalbefolkningen. Hvordan kan man best tilrettelegge de kirkelige riter, øke oppslutningen og å tenke nytt gjennom involvering og samarbeid. Det var mye energi i møtet, og det borger godt for det videre arbeidet.

Siste programposten denne uka var **kveldsandakt** i kirkesalen. Vi fikk fantastisk musikk av den ukrainske oboisten Maria Karpits og organist Roger Andreassen, samt gode bønner og salmer. Sokneprest Marta Axner Ims la vekt på Marias ulike uttrykk gjennom tidene og det å se Guds storhet og makt i det lille. Jeg er takknemlig for det jeg fikk oppleve denne dagen og under kveldsandakten.

Ringsaker Sør – Brumunddal/Veldre, Furnes og Nes

Tirsdag 29. mars

«Vi synger med Maria» var åpningssalmen under **Morgenbønn i Veldre kirke**, tirsdag 29. mars. Vi var samlet foran den vakre altertavlen av billedkunstner og skulptør Gunnar Torvund med alle dens symboler av forskjellige farger og materialer. Vi sang, ba og hørte bibelteksten om møtet mellom Maria og Elisabeth, som begge hadde barn i magen. Sokneprest Daniel Håkegård la vekt på at Maria viser oss at alt er mulig for Gud i sin tekstmeditasjon.

Vi hadde så et kort **møte med staben i Brumunddal/Veldre**. Vi snakket om mulighetene som finnes post-korona til å danne nye rutiner og former for samarbeid, og vi fikk en god runde med erfaringsdeling fra de siste årene.

En kort kjøretur tok oss ned til Brumunddal sentrum og **møte med ledelsen i Ringsaker kommune, skolesjef og stedlig representant for politiet**. Kirkens forhold til kommunen er helt sentralt for den lokale kirke, og i dette møtet fikk vi en åpen samtale om vårt felles anliggende, nemlig å skape et godt samfunn for folket som bor her. Det er all grunn til å honorere Ringsaker kommune for det gode samarbeidet, ikke minst med en vedtatt langsiktig vedlikeholdsplan for kirkebyggene og samarbeidet rundt det å få på plass en prostidiakon. Politiet orienterte om at kommunen i de store trekk er et trygt sted, men at de har et særlig blikk på ungdom og nettbruk. Krigen i Ukraina og behovet for å ta i mot flyktninger var et naturlig tema å diskutere, og det er stor bevissthet hos politisk og administrativ ledelse i kommunen at kirken besitter stor kompetanse til å bistå i arbeidet. Kirken ønsker å være gjestfrie i møte med flyktingene, og det samme opplevde jeg var kommunens innstilling. Det er viktig for meg i disse møtene å adressere forholdet skole/kirke og barnehage/kirke med de som er skoleeiere i kommunen. Vi ble enig om at tiden er inne for å se på helheten for samarbeidet, for alle skolene i kommunen. Det ble et godt møtepunkt, og det er her all grunn til å glede seg over den respekten og anerkjennelsen som kommunen møter kirken med.

I kirkestua ved Brumunddal kirke fikk vi delta på det viktige møtepunktet **60-90+**. Vi sang flotte påskesalmer, fikk god servering og livlige samtaler. Jeg hadde blitt utfordret til å si noe om hva jeg tenker det betyr å være en folkekirke, og jeg la vekt på betydningen av å «holde

råka åpen». Som folkekirke har vi et særlig ansvar for å være åpen og i kontakt med folket og samfunnet med tanke på tilhørighet og vårt samfunnsoppdrag.

Vi ble tatt i mot av en vakker bukett med barn på vårt **besøk på Fagerlund skole**. Flaggene som vaiet i vinden symboliserte de 46 nasjonaliteter som er representerte på skolen. Mangfoldet er her ansett som en stor ressurs, som også barna sang vi- sangen, med ordene «*vi er barn fra forskjellige land som står sammen, og vi viser vi kan, skape samhold om vi bare vil, ingen grenser for hva vi får til*». Vi fikk omvisning og møte med engasjerte lærere, rektor, og ikke minst elevrådsleder Jenny. Midt i tiden der vi skal forberede oss på å ta imot mange flyktninger, var det godt å være i et stort fellesskap, som nettopp setter fokus på hva det enkelte menneske har av ressurser og å feire mangfoldet.

På **KMS Tømmerli** fikk vi møte ansatte, og høre om alt arbeidet som gjøres, som har et stort spenn av behandlinger. Prostidiakon Lisbeth Kvalevaag-Holm er på besøk hver 14. dag og ved behov. Det viser hvor mye kirken kan bidra inn med kompetanse i et krevende landskap. Jeg fikk anledning til å si noe om hva jeg tenker er viktig inn mot det forkynne håp fra de ansattes perspektiv. Jeg la blant annet vekt på betydningen av den gode relasjonen, og at det ofte handler mest om å tåle å stå i det og ikke minst lytte. Vi fikk også møte noen av pasientene. Det ble en fin stund.

Tilbake i kirkestua i Brumunddal spiste vi **middag med menighetsrådet og representanter for MUV**, før vi gikk over til **møte med Brumunddal/Veldre menighetsråd**. Vi snakket om hva tro er, og hvordan lokalkirken kan være synlig og deltakende i lokalsamfunnet. Det ble en runde på hvilke verdier som det er viktig å beholde, og vi snakket om veien videre etter menighetsutviklingsprosjektet (MUV) og inn i pilotprosjektet med å prøve ut helhetlig menighetsplan. Det er et engasjert råd, som ønsker å skape gode møteplasser og kirkelige handlinger for folket i Brumunddal og Veldre.

Kvelden fortsatte med **Ung messe i Brumunddal kirke**. Mange konfirmanter var til stede, og noen av dem hadde rollen som ministranter. Vi fikk nydelig sang av Kristine Olsen, og menighetspedagog Irene Ryen Flermoen holdt andakt med fokus på betydningen av å gi gode komplimenter til andre. Det var også godt å samles rundt Herrens bord, og oppleve fellesskapet som gis med nattverden.

Det siste punktet på programmet denne dagen var et **åpent møte med foredrag og samtale over temaet «Livsglede og psykisk helse»**. Simen Almås, som selv har opplevd store traumatiske opplevelser i livet, fortalte om hvordan han møtte utfordringene, og fant en vei videre. Han la vekt på det å akseptere seg selv, og det å våge å sette ord på det som er vanskelig. Det ble en kveld til ettertanke, som gjorde sterkt inntrykk på alle som var til stede.

Onsdag 30. mars

Onsdagen startet med **morgenbønn på Karmel**. Sokneprest Anders Skeistrand la vekt på at vi som kirke er satt til å «*spegla Guds himmel av*», og at vi alle har en funksjon inn i den tjenesten og i det oppdraget. Rundt et veldig vakkert pyntet bord gikk vi så over til **møte med stabene i Ringsaker sør**. Her diskuterte vi behovene for samarbeid og tverrfaglighet, og vi fikk påbegynt samtalen om hvordan stabene kan gripe mulighetene for en slags ny-start i en post-korona-tid. Stabene arbeidet i grupper og samtalte om hva de er opptatt av akkurat nå, og hva de ønsker å utvikle. Her kom det mange spennende tanker og ideer, som både handler om interne arbeidsmetoder, og nye utadrettete tiltak. Soknene Brumunddal/Veldre,

Furnes og Nes har kompetente og engasjerte medarbeidere, som har stort hjerte for den lokale kirke.

Vi kjørte så til Kvarstad, og samling for eldre i regi av *Furnes pensjonistforening*. Her fikk vi god innføring i arbeidet til foreningen, og vi fikk høre om arbeidet i venneforeningen og stiftelsen Furnes bo- og omsorgsboliger. Det var sang og musikk, og det var også flott å se det kirkelige diakonale arbeidet som gjøres her, med andakt ved prest på hver samling. Dette er et møtested med fokus på helse og trivsel blant eldre. Samlingen ble avsluttet med bevertning, og ikke minst generasjonsmøte mellom de eldre og barn fra Furnes barnehage, som gav oss flott sang og livsglede.

På **møte med leder for frivillighetsentralen og Homestart** fikk vi løftet fokuset på frivilligheten, og dens betydning. Ikke minst handler det om den gleden man får både som mottaker av frivillig arbeid, og hos den som er frivillig, og at vi alle veksler mellom å ha disse rollene. Frivilligsentralen er en særdeles viktig møteplass i enhver kommune, og legger til rette for mange viktige aktiviteter. Homestart gir en mulighet for småbarnsfamilier som trenger litt hjelp til å komme på fote, og vi fikk høre både om tankene bak, og vi fikk også møte en av de som er frivillig. En representant for Lions Club var med, og vi fikk også høre om arbeidet til Mental helse, og det betydningsfulle arbeidet som foreningen gjør med fokus på psykisk helse.

Frivilligheten var også særdeles synliggjort i **møte med lag og foreninger i Furnes** på Karmel. Vi fikk god orientering fra Bygdekvinnelaget, Husflidlaget, Lions, Speideren, Historielaget, Bondelaget, Kkiløperforeningen, Furnes og Veldre musikkforening og menighetsrådet. Møtet gav et godt innblikk i alt det som skjer i Furnes, og det ble synliggjort det felles anliggende vi alle har, nemlig ønske om å skape et godt lokalsamfunn.

Etter et godt og fellesskapsbyggende **måltid for møtedeltakere og menighetsråd** var det **møte med Furnes menighetsråd**. Rådet har et sterkt ønske om å være et tydelig sokn, med lokal forankring og tilstedeværelse for folk. Vi snakket om behovet for balansen mellom å være selvstendig, og samtidig være en del av Den norske kirke både regionalt og nasjonalt. Rådet ønsker å være et strategisk organ, med oversikt over økonomien og aktiviteter som skjer. Vi diskuterte ulike spørsmål som rådet er opptatt av. Det ble en god samtale om det vi står i her og nå, men også om det som skal skje de neste årene.

Dagen i Furnes sokn ble avsluttet med **salmekveld i Furnes kirke**. Det er så godt å synge, både de gamle gode salmene, men også de av nyere dato. Vi fikk vakker sang av Furnes kirkekor. Det er godt å sitte i dette flotte kirkerommet omgitt av vakre toner og sangstemmer.

Torsdag 31. mars

Torsdagen var viet til Nes sokn, og vi startet med **morgensamling i Stavsjø kirke**. Denne vakre kirken, med alterbildet som viser de tre Maria-ene sørgende ved Jesu kors, gav en god ramme for bønn, salmesang og bibellesning.

Det ble et energigivende **skolebesøk på Nes barneskole**. Først fikk vi vakker sang av 2. trinn, før vi gikk inn klasserommet til 7. trinn. Her fikk vi noen korte foredrag fra elevene. Vi fikk høre en bokanbefaling, og orientering om samer og artisten Tyler Swift. Barna hadde forberedt gode spørsmål, og spurte om hvorfor jeg ville bli biskop og hva jeg gjør i jobben.

De sang også en sang til oss om betydningen av å stå opp for kameraten sin, og hindre mobbing.

Arbeidet med å gi et dagtilbud for hjemmeboende med en demens diagnose på **Penningrud gård** var neste møtepunkt. Her fikk vi høre at dette er et helsefremmende sted, som gjennom fysisk aktivitet gir mennesker et godt sted å være. Brukerne var tydelig på at dette var et viktig sted og et høydepunkt i hverdagen. Vi fikk omvisning i den vakre «Røde stua» og det godt utstyrte verkstedet.

Vi reiste så til **møte og lunsj med ansatte og beboere på stiftelsen Fredheim**. Denne institusjonen for rehabilitering og behandling av rusmisbrukere har en viktig samfunnsfunksjon, og gjør en god jobb i møte med mennesker som trenger et sted å være og få behandling. Vi fikk en god orientering av institusjonsleder Ståle Bakke og en omvisning av stedet.

Det ble så et sterkt **besøk på Ringsaker mottakssenter**, på Grande. Mange av de som er der, lever i uvisse, og noen har sittet i mange år uten å få avklart sin situasjon. Enkelte har fått endelig avslag, men kan fortsatt ikke reise hjem fordi det er for farlig i fødelandet. Vi fikk delta på strikke-café, og det var tid til gode møter med menneskene som bor der. Vi vet også at stedet vil få noen av flyktningene fra Ukraina. Det er derfor viktig for kirken å ha et godt forhold til senteret, ikke minst for å kunne tilby tilgangen til hellige rom.

Vi hadde et kort **besøk i Helgøya kirke**, der vi fikk høre om det arbeidet som er gjort i denne kirken, men også de andre kirkene i Ringsaker sør. Det ble orientert om de planer som ligger foran, både når det gjelder oppgradering av kirkene, av toaletter og om parkeringsutfordringer. Helgøya kirke har en sterk historie, som blir aktualisert midt i den tiden vi står i med krigen i Ukraina. Under 2. verdenskrig ble 18 teologiske kandidater ordinert til prester i all hemmelighet. Når det i tillegg er så mange russiske krigsgraver utenfor, blir besøket i kirken til stor ettertanke.

På Hoel gård hadde vi **møte og middag med Lions og Nes historielag**. Vi fikk høre historien til organisasjonene, og historielaget fortalte om betydningen av utgivelse av årbøker. Det er viktig å fortelle den lokale historien for å holde den i hevd og ikke minst dokumentere for fremtidige generasjoner. Lions gjør mye viktig arbeid, både lokalt, nasjonalt og internasjonalt. I Nes sørger de for å gi midler til gode formål, til arbeid i Ukraina, juleaktiviteter på Nes sykehjem og Sundt, og til familiesenteret på Beitostølen. Frivilligheten er så viktig for et lokalsamfunn, og det ble gode samtaler også under middagen.

Videre på Hoel gård fortsatte vi med **møte med Nes menighetsråd**. Rådet hadde forberedt en god presentasjon av rådets medlemmer, kjøreplan og statistikk for de siste årene, og presentasjonen skisserte også viktige spørsmål til videre diskusjon. Vi snakket om betydningen av å opprettholde forordningen, ikke minst med tanke på muligheten for å gjennomføre dåp. Det ble samtalt om skole/kirke- samarbeidet, kirken under pandemien og samarbeid med frivilligheten i lokalsamfunnet. Vi snakket også om det å møte flyktninger fra Ukraina, samt det å jobbe med gudstjenestelistene og årsplanen. Det var et godt møte med et menighetsråd med stort fokus på utvikling.

Den siste programposten var **kveldsgudstjeneste med sang og musikk i Nes kirke**. Kirken fra år 1250, danner med sin korsform Kristi merke midt på Tingnes. Det er mektig å komme inn i kirken, med den store Kristusfiguren i våpenhuset. Gjennom gudstjenesten fikk vi synge

gode salmer og høre vakker sang av Nes sangforening. Sokneprest Stig Jørund B. Arnesen la vekt på behovet for de gode møteplasser, og utfordret oss til å inkludere flykninger i disse møteplassene. Vi samlet oss i fellesskap til nattverd, og det ble en fin kveld som avsluttet dagen i Nes.

Del 2 Utfordringer og veien videre

Når jeg nå går over til del 2 av foredraget vil jeg peke på noen stikkord for videre arbeid i menighetene, i de kirkelige rådene og i samarbeidet med hele lokalsamfunnet. Jeg har delt inn i fem hovedområder, og jeg vil bruke dem som overskrifter på utfordringene til menighetene her.

Det første hovedområdet er:

I Gudstjenester og kirkelige handlinger

Soknene i Ringsaker er velsignet med fantastiske kirkebygg. Hver eneste kirke har sitt særskilte særpreg og står frem som hellige steder i lokalsamfunnet. Jeg vil honorere alt det gode strategiske og planmessige arbeidet som er gjort og fortsatt gjøres for å holde kirkebyggene i god stand. Et kirkerom kan være et pusterom i travle hverdager, og mange ønsker å tenne lys, sitte i stillhet eller se på kirkekunsten. Dette gjelder ikke bare pilegrimer som er på vandring, men også blant lokalbefolkningen. Dette aktualiserer seg ytterligere ved hendelser slik som krigen i Ukraina. I Hamar bispedømme har vi over tid hatt fokus på å ha åpne kirker, og det gjør vi fordi vi vet at det har betydning for folk. Det er ikke sikkert behovet er like stort ved alle kirker, men min første utfordring er at stab og råd:

- 1) ser på mulighetsrommet for å styrke arbeidet med åpne kirker, spesielt sommerstid og ved spesielle anledninger, slik som allehelgensdag.*

Et tema som har preget mange av møtene med stab og råd, er arbeidet med gudstjenester, kirkelige handlinger og trosopplæring. Gudstjenestelivet er på mange måter pulsslaget i kirken, og det er viktig å tilby riter med kvalitet, involvering og stedegenhet. Etter år med pandemi har mange ting blitt satt på vent, og jeg vet at mange av menighetsrådene har gjort mye strategisk tenkning i denne tiden. Det handler om å styrke tilhørigheten og se på helheten av det arbeidet man gjør som kirke. Fokuset i tiden fremover vil være å tilby både bredde og dybde i arbeidet og tilbudene, for gjennom å gå i dybden vil vi også kunne bli bedre på bredden. Det kan også være behov for samhandling på tvers av sokn. Som kirke skal vi dekke mange behov, og det krever gode prosesser blant ansatte og folkevalgte. Er det noen samarbeidsaktører vi vil involvere? Er det noe nytt vi må prøve? Møter våre planer de behov vi nå ser i samfunnet rundt oss? Slike spørsmål er det helt sentralt for enhver menighet å stille seg. Min andre utfordring er derfor at hvert menighetsråd i samvirke med ansatte:

- 2) tar en gjennomgang av årsplanen i soknene, med særlig blikk på samhandling, trosopplæringen, mulige samarbeidsaktører i samfunnet og det lokale kirkeåret.*

Dåpsprosenten i Ringsaker har holdt seg svært stabil over tid, og i 2021 var det 70% av antall fødte som ble døpt. Vi vet at svært mange menigheter strakk seg langt i å tilby egne dåpsgudstjenester og drop-in dåp- arrangementer under pandemien, noe som sørget for at

vi ikke bare klarte å opprettholde dåpsprosent, men også ha gode tilbud til de som ville bære barna til dåp. Vi vet også at familier har satt pris på denne fleksibiliteten, og at mange har fått gode opplevelser av dåp med kun familien til stede. I tiden etter pandemien vil det derfor være viktig å samtale om hva vi har lært gjennom pandemien, og se om det er noe vi ønsker å ta med oss videre i tiden fremover. Jeg vil derfor utfordre til at det blir:

3) en drøfting i stabene om dåp, herunder grad av fleksibilitet, drop-in dåp- og lignende.

Da går jeg over til neste område, som er:

II Omsorg og solidaritet

Diakonien kan beskrives som kirkens omsorgstjeneste, eller evangeliet i handling. Gjennom diakonien er vi en sterk bidragsyter i samfunnet med tanke på folkehelse, beredskap og samtaler. Diakonien virker forebyggende på ensomhet, rusavhengighet og mangel på møteplasser. Under visitasen har vi snakket om ulike nøkkeltall som vi kan hente fra sentrale rapporter, slik som statsforvalterens kommunebilder, folkehelseanalyse og Ungdata. Slike analyseredskaper gir oss viktig bakgrunnsinformasjon for å utvikle våre tilbud, og gjerne i samarbeid med kommunen og andre organisasjoner. En av satsningsområdene til Den norske kirke i ny strategi er bærekraftsmålene, som gjennom 17 mål med 169 delmål gir en viktig indikator og metodikk som blir helt sentrale i årene fremover. Diakonien vil også ha stor betydning for å kunne gi flyktingene som kommer et godt tilbud, og vi må som kirke være fremoverlent på hva det er vi kan bidra med.

Et viktig diakonalt arbeid gjøres på de ulike institusjoner i nærmiljøet. Her gjøres det alt mye godt arbeid, men det er også noen steder det kan være rom for å se nærmere på tilstedeværelse, samarbeid og tilrettelegging. Jeg vil derfor utfordre til å:

4) ta en gjennomgang av samarbeid med institusjoner i soknene for å se om det er mulighet for å styrke tilstedeværelsen.

Det tredje hovedpunktet jeg vil fokusere på er:

III Barn og unge

Stab og folkevalgte her i Ringsaker er veldig opptatte av barn og unge. Vi har diskutert trosopplæringens plass, og at dette er et område som fordrer en helt spesiell samhandling og tverrfaglighet. Arbeid med barn og unge er viktig for de unges utvikling, og det å bli kjent med religiøse praksiser og tradisjoner er viktig for barns livskompetanse. I Åsmarka og Brøttum er det nå en situasjon hvor skoler nedlegges. Det vil føre til at barna ikke lenger vil gå på skole i sitt sokn, men i nabosoknet. Det utfordrer tilhørigheten til eget kirkested, og det vil derfor være behov for en gjennomtenkning rundt hvordan vi som kirke skal møte dette i tiden fremover. Min femte utfordring går til Åsmarka og Brøttum menighetsråd, om at det i lys av skolenedleggelsene av Messenlia skole og Fagernes skole

5) ses på hva slags tiltak som skal til for å styrke barn og unges tilknytning til henholdsvis Åsmarka kirke og Mesnali kirke.

Barn og unge er et satsningsområde for Den norske kirke og Hamar bispedømmeråd. Det sies at det trengs en landsby for å sikre god oppvekst for barn og unge, og dette har vi tematisert gjennom visitasen blant annet i forbindelse med samarbeid kirke/skole og kirke/barnehage. I lys av nytt overordna planverk for skolene er det viktig å ta en

gjennomgang av hvilke muligheter som finnes for samarbeid. Dette handler både om metodikk, sted og frekvens. Jeg utfordrer derfor til:

- 6) *at man sammen med Ringsaker kommune og skolene/barnehagene ser på metoder for samarbeid mellom skole og kirke, og barnehage og kirke, og formaliserer dette i en plan og avtale.*

Det neste temaet er:

IV Kirka i lokalsamfunnet

Kirkens plass i lokalsamfunnet er helt sentralt og essensiell for en folkekirke. Kirken skal være tilgjengelig for folk når det er behov, og tilby religiøs betjening, bidra i beredskapsarbeid og innen sosiale tjenester. Hamar bispedømme har for tiden et stort fokus på bærekraftsmålene, nettopp for å bli kjent med det språket som store deler av samfunnet vårt anvender og måler seg mot. Inn i dette bildet er også behovet for god kommunikasjon om det arbeidet som kirken gjør, og hva slags tilbud som finnes. Derfor er dette en styrket satsning for kirken her i kommunen, gjennom blant annet ansettelse av en kommunikasjonsrådgiver. Jeg vil derfor utfordre til å:

- 7) *utarbeide en kommunikasjonsplan for den kirkelige virksomhet, og for arbeidet i det enkelte sokn.*

Kirkemøtet har vedtatt prosjektet «Helhetlig menighetsplan». Dette er nå under utprøving, og det er spennende at Brumunddal/Veldre skal være pilotmenighet denne våren. Helhetlig menighetsplan er både en metode og et verktøy, og målet er at dette skal ruller ut for alle menigheter i landet om ikke så lenge. At Brumunddal/Veldre alt har gjennomført Menighetsutviklingsprosjekt gir en god inngang til å prøve ut dette på en god måte. Innspillene i pilotfasen er viktige for Kirkerådet, og jeg vil derfor gi utfordringen om at menigheten:

- 8) *gjennomfører utprøvingen med Helhetlig menighetsplan som pilotmenighet, og prøver ut både metode og det digitale verktøyet våren 2022.*

I Nes sokn har dere et mottakssenter for flyktninger, og det er nå ventet at det her vil komme tilreisende fra krigen i Ukraina. Staben og menighetsrådet har allerede løftet behovet for å styrke samarbeidet med senteret og finne gode måter å bidra til å ta i mot de ankomne. Jeg vil derfor støtte at dere fortsetter denne samtalen. Derfor blir min åttende utfordring:

- 9) *at staben og menighetsrådet i Nes, i samarbeid med øvrige sokn, styrker samarbeidet med Ringsaker mottakssenter.*

Helgøya kirke er en vakker kirke, med en historie til ettertanke. En utfordring er at det går en vei mellom parkeringsplassen og kirken og kirkegården, og jeg tenker det er krevende at fartsgrensen er 60 km/t. Jeg vil derfor utfordre til:

- 10) *at Nes menighetsråd sammen med kirkelig fellesråd går i kontakt med de rette instansene med mål om å senke fartsgrensen forbi Helgøya kirke.*

Det er tidligere nevnt at det er gjort masse godt arbeid knyttet til vedlikehold basert på oppdaterte tekniske rapporter. Den femårs- planen som nå nærmer seg slutten vil danne

behov for at det lages en ny plan som tar opp i seg de behovene som man nå ser, og lage en prioritering av vedlikehold. Jeg utfordrer derfor til:

11) å fortsette det gode samarbeidet med Ringsaker kommune og å utarbeide en ny langtidsplan for vedlikehold og investeringer etter mal fra tidligere plan.

Det siste punktet jeg vil snakke om i dag er:

V Medarbeiderskap og organisering

For å lykkes med alt det arbeidet som vi står i som kirke, ikke bare her og nå, men også for fremtiden, trengs det en god struktur og organisasjonsforståelse. Dette er noe vi må arbeide med hver eneste dag, og det kan av og til være lurt å ta en pust i bakken og se på de arbeidsformer som vi har, om disse møter de utfordringer vi ser rundt oss. For stabene i Ringsaker er det alt gode rutiner rundt gjennomføring av jevnliges stabsmøter, noe som er et veldig godt utgangspunkt for samhandling. Dere har også tidligere startet utprøving av storstabsmøter. Jeg vil utfordre dere til å:

12) videreutvikle de møtepunkter (eksempelvis storstabsmøter) som er for samarbeid og tverrfaglighet. Se på muligheter for å styrke samhandlingen på tvers av soknene.

Forholdet mellom stab og folkevalgt er helt sentralt for å lykkes som kirke. Et godt samspill og gjensidig forståelse av veien videre kan sikres gjennom gode møtepunkt. De som utviklet kirkeloven, og deretter kirkeordning for Den norske kirke, anså dette som så viktig at det ble nedfelt i lovverket. Min neste utfordring er derfor å:

13) gjennomføre årlig et strategimøte mellom stab og menighetsråd.

Det nærmer seg nytt kirkevalg, og vi har i alle møtene med menighetsråd under visitasen startet samtalen om hva det enkelte råd ønsker å bruke den gjenstående tiden til. Jeg utfordrer derfor til:

14) at hvert menighetsråd samtaler om hvilke tiltak eller prosjekter som de ønsker å bruke den resterende tiden frem mot neste kirkevalg til.

Ansvarsoppgavene til menighetsrådene er store og brede. I kirkeordningen §12 står det at menighetsrådene skal «vekke og nære det kristelige livet i soknet», som er ingen liten oppgave. I Iris-rapporten fra 2014 står det at «Mange steder må også mye av oppmerksomheten og de knappe ressurser man har rettes inn mot administrative og forvaltningsmessige oppgaver»¹ Det betyr at det er behov for støtte til rådene inn mot det administrative, slik at fokuset først og fremst kan være på å gjøre strategiske valg for den utøvende kirkelige virksomhet. Jeg vet det allerede har blitt gjort mye utredningsarbeid på dette fra kirkelig fellesråd, og at det er stor oppmerksomhet og forståelse for behovet. Det er også et behov for at menighetsrådene opplever å ha kontroll på den delen av økonomien som tilfaller rådet, blant annet å få kvartalsrapporter og lignende. Min siste utfordring til dere blir derfor at man nå:

15) avklarer og realiserer prosessen med å styrke den administrative støtten for menighetsrådene.

---

¹ URL:

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kud/kirke/rapporter/sluttrapport_den_lokale_kirkes_ordning_2014.pdf?id=2240329

Avslutning

Så er tiden kommet for å takke for visitasen. Hjertelig takk til alle som har vært involvert i planlegging og tilrettelegging. Takk for alle de gode rapportene som ble sendt inn på forhånd. Takk for tillit, gjestfrihet og hyggelige bordfelleskap.

Takk for gode møter med mennesker i alle aldre. Jeg tar alle disse møtene med meg, alle hilsener, smil og meningsutvekslinger, ja, alt jeg har fått være en del av under visitasen. Hjertelig takk.

Gud velsigne Åsmarka, Brøttum, Ringsaker, Nes, Brumunddal/Veldre og Furnes sokn!
Gud velsigne Ringsaker kommune!

Solveig Fiske
Hamar biskop

Hamar biskops utfordringer til menighetene i Ringsaker

- 1) At stab og råd ser på mulighetsrommet for å styrke arbeidet med åpne kirker, spesielt sommerstid og ved spesielle anledninger, slik som allehelgensdag.
- 2) Hvert menighetsråd i samvirke med ansatte tar en gjennomgang av årsplanen i soknene, med særlig blikk på samhandling, trosopplæringen, mulige samarbeidsaktører i samfunnet og det lokale kirkeåret.
- 3) At det gjennomføres en drøfting i stabene om dåp, herunder grad av fleksibilitet, drop-in- dåp og lignende.
- 4) Ta en gjennomgang av samarbeid med institusjoner i soknene for å se om det er mulighet for å styrke tilstedeværelsen.
- 5) At menighetsrådene i Åsmarka og Brøttum ser på hva slags tiltak som skal til for å styrke barn og unges tilknytning til henholdsvis Åsmarka kirke og Mesnali kirke.
- 6) At man sammen med Ringsaker kommune og skolene/barnehagene ser på metoder for samarbeid mellom skole og kirke, og barnehage og kirke, og formaliserer dette i en plan og avtale.
- 7) At det utarbeides en kommunikasjonsplan for den kirkelige virksomhet, og for arbeidet i det enkelte sokn.
- 8) At Brumunddal/Veldre gjennomfører utprøvingen med Helhetlig menighetsplan som pilotmenighet, og prøver ut både metode og det digitale verktøyet våren 2022.
- 9) At staben i Nes, i samarbeid på tvers av soknegrensene, styrker samarbeidet med Ringsaker mottakssenter.
- 10) At Nes menighetsråd sammen med kirkelig fellesråd går i kontakt med de rette instansene med mål om å senke fartsgrensen forbi Helgøya kirke.
- 11) Å fortsette det gode samarbeidet med Ringsaker kommune og utarbeide en ny langtidsplan for vedlikehold og investeringer etter mal fra tidligere plan.
- 12) Å videreutvikle de møtepunkter (eksempelvis storstabsmøter) som er for samarbeid og tverrfaglighet. Se på muligheter for å styrke samhandlingen på tvers av soknene.
- 13) At det gjennomføres årlig et strategimøte mellom stab og menighetsråd.
- 14) At hvert menighetsråd samtaler om hvilke tiltak eller prosjekter som de ønsker å bruke den resterende tiden frem mot nesten kirkevalg til.
- 15) At Ringsaker kirkelig fellesråd avklarer og realiserer prosessen med å styrke den administrative støtten for menighetsrådene.

DEN NORSKE KIRKE Nes sokn

Visitaserapport Nes sokn 2020

Nes sokn ble etablert 1. jan 2006 med tre kirker, Helgøya, Nes og Stavsjø kirke.

Ingen personer har noen formell tilknytning til en spesiell kirke, men en ser at noen har en spesiell tilknytning til «sin gamle kirke». Dette merkes spesielt hvis en gjør endringer i tidligere fastlagte gudstjenester etc på «faste» dager.

De tre kirkene er likestilt i soknet. Alle gudstjenester og høytider går på omgang på de tre kirkene. Likevel har Nes kirke (1250) et fortrinn som middelalderkirke, og kan regnes som hovedkirke. Det er Stavsjø kirke (1880) som har den største befolkningstettheten rundt seg. Helgøya kirke fra 1870 har 150 årsjubileum for innvielse 7. desember i år. Alle kirkene har synlig og ikke fullt så synlige vedlikeholdsbehov. Det samme gjelder i varierende grad for kirkenes orgler, hvor behovet er størst på Stavsjø.

Totalt bor det ca. 3.500 mennesker i Nes sokn.

Nes sokn hadde sin siste bispevisitas i 2010.

Gudstjenester og kirkelige handlinger

Gudstjenestedeltagelser er ikke så stor, når man tar utgangspunkt i de ordinære gudstjenester hvor det kun er de trofaste kirkegjengerne som kommer. Basert på årsrapportene fra 2016 – 2019 så varierer antallet år til år. Oversiktene gir et samlet antall fremmøtte hvor alle gudstjenestehandlinger inngår.

Omsorg og solidaritet

Diakonater er et bra tilbud for de eldre og det er bra fremmøte. Møtested og tidspunkt varierer.

Institusjoner

Det er kun igjen en institusjon på bygda. Stiftelsen Fredheim gir tilbud om langtidsbehandling for rusmiddelavhengige. Tilbudet omfatter også mennesker med behov for medisinsk behandling for opiatavhengighet (LAR) og ADHD, og mennesker på §12-soning. Grande har ikke vært i bruk etter at Kirkens Bymisjon kjøpte eiendommen.

Barn og unge

Skole/kirkesamarbeidet har forbedringspotensialet. Det ble avholdt en gudstjeneste for ungdomsskoleelevene etter skoletid i desember med utgangspunkt i konfirmantene.

Nes har et bredt og meget bra tilbud til barn, unge og eldre.

Nes sportsklubb er den største frivillige foreningen med rundt 900 medlemmer fordelt på alle aldre. Idrettshallen med tilstøtende fotballanlegg, lysløype (både sommer og vinter) benyttes av mange.

Kirken i lokalsamfunnet

Det har vært samarbeid med Nes og Helgøya Bygdekvinnelaget og Nes og Helgøya Hagelag knyttet til gjennomføring av gudstjenester og Nes og Helgøya Historielag i tilknytning til

minnegudstjenesten for ordinasjonene i Helgøya kirke. Også samarbeid med Friteateret i forbindelse med Hematt til jul, sist elørdag før jul. Infoteket administrerer åpen kirke hele sommeren i Nes kirke, med musikalske innslag.

Medarbeiderskap og organisering

Kirkelige ansatte

Prest	Stig Jørund B. Arnesen (fra jan 2020)	100%
Kirketjener	Aina Bakke	100%
Kirketjener	Knut Ivar Berg	
Organist	Lars Småladen	70%
Kontorleder	Gro Solbakk	
Renholder	Gry Malin Vangen	
Menighetspedagog	Heidi Sveås	30%

Kirkelig og kristelig aktivitet

Kristelig aktivitet i kirkens regi:

- Barnegudstjenester med utdeling til 3,4 og 6 åringer
- Diakonat – samling for eldre mennesker en fredag i måneden

Kristelig aktivitet, ikke i kirkens regi:

- Misjonsforening
- Sjømannsmisjonsforening

Oversikt over menighetens planer og utvalg

Styrer, utvalg og komiteer

- Menighetsråd
- Trosopplæringsutvalg
- Musikk- og kulturutvalg
- Medlem menighetsbladredaksjonen
- Diakonat
- Arrangementsgruppe (dugnad/beplantning etc)

Det er utarbeidet trosopplæringsplan som skal revideres. Det er utarbeidet statutter for Trosopplæringsutvalget og Musikk- og kulturutvalget, som skal revideres i løpet av året.

Annet

Det er igjen kun et musikkorps på bygda, Nes musikkforening. Nes sangforening er et stort og mangfoldig kor. Alle har sine egne arrangementer i kirkene, samt at de deltar med sang/musikk på gudstjenester etc. Ellers er speiderne, Røde kors, Bygdekvinnelaget og Friteatret, Lions mv aktive.

Stavsjø, mars 2020

Stig Jørund B. Arnesen
Sokneprest

Kjell Skaugen
Leder
Nes menighetsråd

Statistikk

Aktivitet	2019	2018	2017	2016	2015
Menighetsrådsmøter	10	7	7	8	9
Gudstjenester på søn- og helligdager	47	51	54	46	50
Gudstjenester utenom søn- og helligdager	2	0	3	15	5
Totalt antall fram møtte	3412	3334	3308	3767	4790
Gudstjenester med nattverd	27	25	35	25	30
Totalt antall til nattverd	1061	685	550	726	547
Døpte	30	26	27*	32	20
Konfirmerte	24	31	27	19	42
Vigsler	19	23	13	14	9
Gravferder	32	39	37	45	30
Utmeldinger	2	5	5	8	8
Innmelding	2	1	1	-	
Innsamlet totalt	130.791,-	Kr. 113.359,-			
Offer egen virksomhet	18.937,-	Kr. 31.735,-			
Offer andre	72.665,-	Kr. 46.203,-			
Andre innsamlinger	39.189,-	Kr. 35.421,-			

DEN NORSKE KIRKE Nes sokn

Visitaserapport Nes sokn 2021

Tillegg til visitaserapport fra 2020 med særlig vekt på pandemiens innvirkning på virksomheten

Gudstjenester og kirkelige handlinger

Antall dåp kan nok være noe lavere enn det ville vært uten pandemien, men er innenfor de variasjonene som var i de foregående årene. Gravferd har blitt påvirket, men da med tanke på deltakelse og deltakelse i minnesamvær. Gudstjenestetallet er noe lavere og deltakelsen er, selvfølgelig, betraktelig lavere enn foregående år. Det samme med innsamlede midler, som hovedsamling har kommet gjennom takkoffer. VI har hatt innsamling til orgelet, men det er nå avsluttet. Vi har spilt inn to videoer for og fra Nes (palmesøndag og 17. mai) og deltatt i to produsjoner i samarbeid med Brumunddal/Veldre (julaften og en ungdomsgudstjeneste).

Omsorg og solidaritet

Diakoniet har måttet innstille virksomheten mesteparten av året. Kontakten med institusjonene har blitt hardt rammet.

Barn og unge

Deler av konfirmanttiden har kunnet avholdes som normalt, blant annet fikk vi gjennomført leir i februar i fjor. Vi måtte gjøre tilpasninger med tanke på konfirmasjonsgudstjenestene, men slapp unna innstramningene på høsten. Kateket og menighetspedagoger har gjort en stor innsats for å tilpasse trosopplæringstiltak for smittevernreglene og spilt inn flere videoer for målgruppene.

Kirken i lokalsamfunnet

De fleste samarbeidsprosjekt har vært vanskelig å gjennomføre, men har i samarbeid med Infoteket holdt åpen kirke på Tingnes.

Kirkelige ansatte

Prest Stig Jørund B. Arnesen	100%
Kirketjener Aina Bakke	100%
Kirketjener Knut Ivar Berg	
Organist Lars Småladen	70%
Kontorleder Gro Solbakk	
Renholder Gry Malin Vangen	
Menighetspedagog Irene Ryen Flermoen	20%
Kateket i menighetspedagogstilling Kine Elise Østerud	30%

Ringsaker, februar 2021

Stig Jørund B. Arnesen
Sogneprest

Statistikk

Aktivitet	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Menighetsrådsmøter	6	10	7	7	8	9
Gudstjenester på søn- og helligdager	41	47	51	54	46	50
Gudstjenester utenom søn- og helligdager	4	2	0	3	15	5
Totalt antall frammmøtte	1892	3412	3334	3308	3767	4790
Gudstjenester med nattverd	14	27	25	35	25	30
Totalt antall til nattverd	187	1061	685	550	726	547
Døpte	28	30	26	27*	32	20
Konfirmerte	37	24	31	27	19	42
Vigslar	7	19	23	13	14	9
Gravferder	38	32	39	37	45	30
Utmeldinger	1	2	5	5	8	8
Innmelding	4	2	1	1	-	
Innsamlet totalt	33.839,-	130.791,-	113.359,-			
Offer egen virksomhet	17.464,-	18.937,-	31.735,-			
Offer andre	16.375,-	72.665,-	46.203,-			
Andre innsamlinger	6.018,-	39.189,-	35.421,-			

DEN NORSKE KIRKE Nes sokn

Visitasrapport Nes sokn 2022

Tillegg til visitasrapport fra 2020 og 2021

Gudstjenester og kirkelige handlinger

I fjorårets oppdatering er en rekke forhold som har med pandemien å gjøre blitt nevnt. De stemmer i stor grad også for fjoråret.

Omsorg og solidaritet

Diakonaten har måttet innstille virksomheten mesteparten av året. Kontakten med institusjonene har blitt hardt rammet. Men ble gjenopptatt i mai i fjor og har normalisert seg. Diakonaten har gjennomført noen samlinger, blant annet med sognepresten som gjest i høst.

Barn og unge

Deler av konfirmanntiden har kunnet avholdes som normalt. Vi måtte gjøre tilpasninger med tanke på konfirmasjonsgudstjenestene. Leiren kunne ikke gjennomføres som planlagt, men vi fikk gjennomført et alternativt opplegg. Det har vært mulig gjennomføre kanskje de fleste tiltakene normalt.

Kirken i lokalsamfunnet

De fleste samarbeidsprosjekt har vært vanskelig å gjennomføre, men vi har i samarbeid med Infoteket holdt åpen kirke på Tingnes.

Kirkelige ansatte

Prest Stig Jørund B. Arnesen	100%
Kirketjener Aina Bakke	50%
Vakant kirketjener	50%
Kirketjener Knut Ivar Berg	
Organist Lars Småladen	70%
Kontorleder Gro Solbakk	
Renholder Gry Malin Vangen	
Menighetspedagog Irene Ryen Flermoen	20%
Kateket i menighetspedagogstilling Kine Elise Østerud	30%

Ringsaker, februar 2022

Stig Jørund B. Arnesen
Sogneprest

Statistikk

Aktivitet	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Menighetsrådsmøter	8	6	10	7	7	8	9
Gudstjenester på søn- og helligdager	44	41	47	51	54	46	50
Gudstjenester utenom søn- og helligdager	2	4	2	0	3	15	5
Totalt antall frammøtte	1673	1892	3412	3334	3308	3767	4790
Gudstjenester med nattverd	21	14	27	25	35	25	30
Totalt antall til nattverd	236	187	1061	685	550	726	547
Døpte	25	28	30	26	27*	32	20
Konfirmerte	27	37	24	31	27	19	42
Vigsler	6	7	19	23	13	14	9
Gravferder	45	38	32	39	37	45	30
Utmeldinger		1	2	5	5	8	8
Innmelding		4	2	1	1	-	
Innsamlet totalt	35.656,-	39.857,-	130.791,-	113.359,-			
Offer egen virksomhet	12.858,-	17.464,-	18.937,-	31.735,-			
Offer andre	16.517,-	16.375,-	72.665,-	46.203,-			
Andre innsamlinger	6281,-	6.018,-	39.189,-	35.421,-			

DEN NORSKE KIRKE
Brumunddal og Veldre menighetsråd
Ringsaker prosti

Hamar biskop

Visitasrapport. Brumunddal/Veldre menighet sin vurdering av status og målsetninger.

1. Gudstjenester og kirkelige handlinger

Gudstjenesten er kjernen i menighetslivet, og deltakelsen pr gudstjeneste i soknet har vært ganske stabilt før coronatida. Menigheten holder fast med en jevn fordeling av gudstjenester mellom Brumunddal og Veldre kirker. På særskilte dager som julaften, 17.mai og allehelgensdag, er det gudstjenester i begge kirkene. Menighetsrådet er opptatt av å fornye og vedlikeholde et levende menighetsfellesskap, og gjøre kirka til et godt sted å være for alle som kommer dit.

I tiden med coronarestriksjoner, har Facebook og YouTube blitt tatt i bruk for å dele digitale tekster og innspillinger. I forbindelse med det har Ringsaker kirkelige fellestråd investert i nytt digitalt utstyr, samt internettilgang i Brumunddal kirke. Innspillinger av andakter, gudstjenester og trosopplæringstiltak er i tillegg blitt lastet ned og distribuert til aktuelle målgrupper som barnehager og sykehjem. Digitale løsninger bidrar til å nå ut til et bredere publikum, samtidig som det er tydelige signaler om at disse ikke kan erstatte fysiske møter.

Gudstjeneste- og kulturutvalget har arbeidet med evaluering av liturgi og kirkemusikalsk arbeid, og menigheten var forsøksmenighet i innføring av ny salmebok og ny gudstjenesteordning og innføring av ny liturgisk musikk i 2013. Vi var glad i den liturgiske musikken vi hadde, men har måttet gå tilbake til allmenn serie 1, etter den siste justeringen av ordningen for hovedgudstjenesten.

Barnekorene og ungdomskoret har deltatt på gudstjenester for barn og ungdom/konfirmanter, når korene har hatt mange nok medlemmer. Det leies inn solister og musikere til blant annet konfirmasjonsgudstjenester, allehelgensgudstjenester, martens-gudstjeneste, julaften og påskedag. Brumundkoret og Brumunddal Messingensemble beriker gudstjenesten med både korinnslag og kirkekaffe flere ganger i året. Sirius Gospelkor har også avtale om korinnslag i gudstjenester, mot å øve i kirka. De skal blant annet ha gospelmesse nå i vår. Nytt av året er folketonemesse med innleide musikere, forsangergruppe og deltakelse fra kulturskolen. Vi ønsker å innarbeide en tradisjon med folketonemesse to ganger årlig.

Gravferder utgjør et viktig arbeid i menigheten (i 2021 var det 148). Smittevernssituasjonen med antallsbegrensninger de siste par årene, har ført til et økt behov for oppfølging og tilrettelegging. Det er et godt samarbeid mellom kirkemusikere og innleide solister. Samarbeidet mellom kirkelige ansatte og gravferdsbyråene fungerer godt.

Antall velser er stabilt, men med de siste års restriksjoner har mange blitt avlyst eller utsatt.

Antall døpte er også relativt stabilt i menigheten. I perioder med antallsbegrensninger, har gjennomføring av dåpsgudstjenester vært prioritert og gjennomført som forenklete dåpsgudstjenester for hvert dåpsfølge, opptil flere per søndag. Denne formen for dåp har blitt verdsatt av dåpsfølgene som har gitt tilbakemeldinger om at dåpen blir mer personlig og at det var hensiktsmessig med kortere gudstjenester.

Antall konfirmanter har svingt litt, men det skyldes først og fremst størrelsen på kullene, og ikke prosentvis oppslutning. Konfirmantene er ministranter, og ettersom årets presentasjonsgudstjenester måtte avlyses på grunn av nedstenging, presenteres de på gudstjenesten der de bidrar.

Institusjonsandakter på Tømmerli og Brumunddal sykehjem gjennomføres etter planlagt turnus når det er mulig å komme på besøk.

2. Omsorg og solidaritet

Det diakonale arbeidet i menigheten har fått et stort løft etter at prostidiakonen ble ansatt i 2020. Aktiviteter som er startet i menigheten er: «Walk and talk», Snakk-Bar, Åpen kirke, Medi-Yoga og sorggruppe.

Åpen kirke har vært et lavterskeltilbud en gang i uka i Brumunddal og Veldre kirke, og ble startet våren 2020. Her kan man sette seg ned, lytte til musikk og tenne lys. Frivillige medarbeidere og/eller diakon er til stede og tilbyr kaffe, enkel bevertning og en god prat for den som vil det.

Sommeren 2021 ble menigheten tildelt midler fra Bispedømmet for å ha åpen kirke i Veldre. Det ble kjøpt inn utebenker, og konseptet ble kalt «Snakk-Bar». Frivillige har vært til stede med åpen kirke for samtale, guiding og servering av kaffe og vafler. Kirka ble holdt åpen to ganger i uka, og minst fire timer hver gang. En del pilegrimer som kom innom kirka, satte stor pris på at kirka var åpen, og at de ble guidet rundt. Lokalbefolkningen har satt pris på å kunne ta en pause, få seg kaffe og vaffel, og en god snakk.

I forkant av åpen kirke tilbys nå 90 min MediYoga for alle som vil. MediYoga er en terapeutisk, rolig yogaform som er utprøvd i helsevesenet. MediYoga fokuserer på pust, avspenning og meditasjon og instruktøren er utdannet hjelpepleier. Tilbudet startet opp i mars 2022 og har blitt veldig godt mottatt. Mange setter stor pris på tilbudet, og det er behov for flere grupper da etterspørselen er meget stor.

60-90 er et hygge- og felleskapstreff for eldre, som har vært veldig populært og godt besøkt (70-80 deltakere per gang). Her har man mulighet til å være sosial og oppleve tilhørighet inn i felleskap med andre som er i samme situasjon. Det blir invitert en foredragsholder og det serveres lunsj, kaffe og kaker. Det er allsang og utlodning hver gang. De månedlige arrangementene er et viktig bidrag til menighetens diakonale virksomhet, og er det arbeidet som har størst oppslutning og involverer mange frivillige. 60-90 har også arrangert bussturer som Helgøya rundt med guide og middag på Hoel gård. Under pandemien, har dessverre 60-90-treffene vært avlyst, men har kommet i gang igjen fra høsten 2021.

Diakonen er tilsatt i prostiet og har primært tjenestested i Moelv og Brumunddal. Det er etablert en ressursgruppe som setter diakonale behov på prostiplan på dagsorden, og gruppa jobber med strategi og planlegging innen det diakonale arbeidsområdet.

I tillegg til «Walk and talk» (ute), hjemmebesøk, samtaler på kontoret og på telefon, er diakonen involvert i KRIK for ungdom og «Café forglemmegei». Dette er et samarbeid med Ringsaker Demensforening og frivillige. Målet er å gi pårørende og syke med demensproblematikk og/eller andre sykdommer et møtepunkt og nytt livsmot, og er et tilbud for hele kommunen. Under disse treffene er det underholdning, foredragsholdere og muligheter for å kjøpe mat. I 2021 ble det gjennomført fem treff som ble lagt til Hjørnet Gastrobar, Penningrud Gård på Stavsjø og Buttekvern Eldresenter

Samarbeid med KMS på Tømmerli inngår i diakonens stilling, og antall frivillige som bidrar har i løpet av året vært flere titalls personer.

3. Barn og unge

Gjennom mange år har det vært gjort et godt arbeid for barn og unge i menigheten, hvor barne- og ungdomskorarbeidet har vært relativt stabilt. Barne- og ungdomsarbeid går ofte i bølger, og vi har nå vært nede i en bølgedal noen år. Aktiviteter som har vært testet ut for å rekruttere medlemmer til korene har vært leksehjelp av frivillige medhjelpere før korøvelsen. Koret har deltatt på gudstjenesten ved utdeling av 4- og 6-årsbok, og var med i koret på Wenche Myres julekonsert i teatersalen. Det var inspirerende og medførte at koret fikk noen nye sangere.

Det har også vært testet ut familiekor, der en ønsket at familien skulle synge sammen. Øvelsen startet med felles middag, som ble laget og servert av frivillige medhjelpere. Dette rekrutterte flere familier, det ble bygget relasjoner og skapt et godt miljø for hele familien. Flere ble frivillige på kjøkkenet og som deltagere på tiltaket en periode, men det var vanskelig å få alle i familien til å synge sammen i koret. Fra nyttår 2022 har menighetspedagogen jobbet med ny giv og rekruttering for barnekoret, som etableres med nytt navn – «Brumunddal/Veldre Kidsing».

Ungdomskoret Amazing har gjennom mange år hatt stor aktivitet med mange medlemmer, ukentlige øvelser og flere seminarer med øving, overnatting og sosialt samvær. De har samarbeidet med Haba Na Haba, og deltatt på gudstjenester, Ung messe, Lysvandring i Brumunddal, Adventskonsert i Furnes kirke og 23.12-konserten i Veldre kirke. De har også hatt egen sommerkonsert: «Tro, håp og kjærlighet». I tillegg har de hatt konserter og deltatt på KFUK/KFUM-arrangement. I 2016 gjennomførte de en flott kortur til sjømannskirka El Campanario i Andalusia i Spania, og koret ble nominert til Ringsakers kulturpris i 2018.

Korarbeidet er et verdifullt menighetsarbeid, med et tilbud som gir barn og unge tilknytning og fellesskap ved de ukentlige sammenkomstene. Menighetsrådet prioriterer arbeidet, og har i noen år finansiert dirigentstillingen med egne midler. Ungdomskoret Amazing har ikke vært i drift i 2020 og 2021, men koret har fått nye dirigenter og starter opp igjen nå i mars 2022, ved hjelp av kantor og menighetspedagog.

Trosopplæring og barne- og ungdomsarbeidet er en viktig del av menighetens virksomhet, men har de 2 siste årene vært sterkt preget av smittevernrestriksjoner. Noen av trosopplæringstilbudene er godt innarbeidet med velfungerende opplegg, mens andre justeres fra år til år for å finne en form som fungerer. Mye av trosopplæringen har i perioder vært organisert i hele prostiet i samarbeid med andre menigheter, slik at det blir et større miljø. Spesielt for unge har nok dette en positiv effekt. Av lokale tiltak nevner vi Babysang, adventsstund for barnehager, kirkebesøk fra skoler i adventstida og samlinger og gudstjenester i forbindelse med utdeling av 4- og 6-årsbok.

Konfirmasjonsundervisningen ble i 2021 gjennomført etter konfirmanntplanen, men for det meste digitalt. Konfirmanntene så på filmsnutter hjemme og løste oppgaver i konfirmanntboka. Ministrantoppgaver og dugnadsoppgaver for foreldre ble avlyst.

4. Kirka i lokalsamfunnet

Kirka har en trygg og solid forankring i lokalsamfunnet, både i Brumunddal by og i bygdene omkring. Brumunddal/Veldre er en stor menighet, med stabile medlemstall, og mange som ønsker dåp og konfirmasjon.

Vi har flotte og praktiske kirkebygg med menighetssal/kirkestue som er godt egnet til konserter, kulturelle arrangement, minnesamvær og dåpsselskap, og som åpner kirka for lokalbefolkningen.

Kirkene brukes ofte til konserter og vi har flere kor og et messingensemble som øver i kirkene våre.

50-årsjubileum for Brumunddal kirke ble feiret med ei jubileumshelg med stor deltakelse, ifm 1.søndag i advent 2015. Ny døpefont og ny nødutgang med universell utforming, sto ferdig til jubileet. I Veldre er Maria budskapsdag fortsatt en viktig årlig markering for innvielsen av kirka i år 2000.

Menigheten legger vekt på å være synlig i lokalsamfunnet. Menigheten har årlig martens-gudstjeneste på torget i Brumunddal i samarbeid med Brumunddal handelsstand. Kirka er en bidragsyter ved viktige lokale hendelser som 17.mai, Dalamart'n og julegrantening. Kirka er også en viktig bidragsyter ved større kriser. Kirkas engasjement i samfunnet har også blitt synlig gjennom bidrag som «Stafett for livet» til støtte for kreftrammede og gjennom samarbeid med Ringsaker kommune under Pride i Brumunddal og deltakelse i arrangementet Elvelangs.

Menigheten har en representant i Veldre pilegrimsforening, og menigheten har lagt til rette for at Mariakapellet i Veldre kirke er åpen for pilegrimer om sommeren. I samarbeid med pilegrimsforeningen, korps og lokalbefolkningen arrangeres det årlig en pilegrimsgudstjeneste ved Tokstadfurua, med pilegrimsvandring fra Veldre kirke i forkant. Fra 2021 er også Ringsaker kommune med på dette samarbeidet.

Menigheten har et samarbeid med Baptistkirka, og arrangerer to årlige menighetskvelder i samarbeid med dem. Menigheten har gjennom mange år hatt et misjonsprosjekt tilknyttet Det norske misjonsselskap på Madagaskar, og har årlig en misjonsgudstjeneste, med besøk av utsending for Det norske misjonsselskap.

Det gjøres fortløpende fornyelse og oppgradering av og i kirka og menighetssalene våre, blant annet lyssetting, teknisk utstyr og nytt interiør. Vi har kirker med flotte altertavler og kirketekstiler, og en frivillig har gjort en solid jobb med forklaringstekst og informasjonsbrosjyre til altertavla i Veldre og alterskapet i Mariakapellet. Han har også hengt opp tekst som formidler kunstneren Gunnar Torvund sine tanker om arbeidene, med forklaring på norsk, engelsk og tysk. Nå jobber vi med å få synliggjort de flotte kirketekstilene våre.

Menighetsarbeidet er i stor grad preget av deltakelse fra frivillige medarbeidere, og har mange år arrangert samlinger for frivillige. De mange gudstjenestemedarbeiderne, kirkevertene og blomsterpyntere understreker og synliggjør at gudstjenesten er en fellesskapshandling, og at alle som møter er velkomne. For 60-90 treffene, babysang, barnekorene, trosopplæringen, konfirmantarbeidet, åpen kirke, etc stiller også mange frivillige opp og har betydelige oppgaver. Konfirmantforeldrene er også en viktig brikke i forhold til gjennomføring av leir, fasteaksjon og kirkekaffe.

5. Medarbeiderskap og organisering

I 2012, ble ny kontorstruktur for prostiet gjennomført. Det ble innført en to-kontorløsning, for å imøtekomme behovet for å utnytte de økonomiske og personalmessige ressursene på en best mulig måte. Sokneprestene i Ringsaker sør (Brumunddal/Veldre, Furnes og Nes), fikk felles kontor i Brumunddal, og et arbeidsfellesskap for kirkas ansatte ble etablert på tvers av menigheter. I tillegg fikk publikum betjening fem dager i uken, både på telefon, e-post og personlig oppmøte.

I forbindelse med en arbeidsmiljøundersøkelse som ble gjennomført høsten 2020, ble det utarbeidet en rapport av Frank Grimstad; «Ledelse, roller, ansvar, myndighet og lokalisering – Ringsaker kirkelige fellestråd og prosti». Målsettingen var å få belyst hva som er en hensiktsmessig organisering av ledelse, administrasjon og lokalisering for å optimalisere virksomheten, og forbedre arbeidsmiljøet og

arbeidsprosessene i Ringsaker. En bakgrunnsfaktor for oppdraget var prosjektet «Menighetsutvikling i folkekirka» (MUV), og menighetsrådslederne ble også intervjuet, for et større behovsbilde enn de rent arbeidsmiljømessige utfordringene.

Hovedkonklusjoner i rapporten er at Ringsaker som fellesrådsområde og prosti er godt bemannet kvantitativt og kvalitativt. Det er godt med ressurser, men det er behov for å stramme opp organisasjonen og tydeliggjøre rolle, myndighet og ansvar. Det er viktig å styrke ledelsen av de tilsatte som tydelig og nærværende ledelse. Dimensjonering av ressurser til ledelse og administrasjon er i hovedsak tilfredsstillende, men det er sterkt behov for opprydding og tydeliggjøring av ansvar og myndighet. For å bidra til dette foreslås det å få opprettet en stilling som daglig leder i Brumunddal/Veldre menighet.

Det ble gjennomført en omorganisering i prostiet fra 1.1.2022, men det ble ikke opprettet daglig leder i Brumunddal/Veldre menighet.

Et godt fellesskap og samarbeid mellom ansatte, menighetsrådet og frivillige, er en forutsetning for et aktivt menighetsliv, der folk føler seg velkomne. Menighetsrådet ønsker å jobbe langsiktig og målrettet for å øke tilhørigheten og styrke fellesskapet i menigheten.

6. Oversikt over menighetens planer og utvalg

Menigheten har et administrasjonsutvalg, økonomiutvalg, kulturutvalg, parament- og kirkegårdsutvalg, trosopplæringsutvalg og diakoni- og misjonsutvalg. I perioder har vi også hatt et gudstjenesteutvalg. Utvalgene har representanter både fra de ansatte, menighetsrådet og frivillige, og hjelper menighetsrådet, med å sette saker på dagsorden, utrede saker og med praktisk arbeid.

I 2009 vedtok menigheten å være «Grønn menighet», med formål å bidra til «glede, takknemlighet og undring i menigheten over å være del av skaperverket, og forløse engasjement og kreativitet til å ta vare på den verden Gud har gitt oss». I mange år har det vært en ressursgruppe som skulle hjelpe menigheten gjøre kloke valg i forhold til innkjøp og aktiviteter, og at respekt og ansvar for skaperverket blir formidlet gjennom gudstjenester og innarbeidet i planer. Ressursgruppa er lagt ned, og arbeidet ligger for tiden på vent.

Med bakgrunn i menighetens virksomhet og gjennom flere menighetsperioder, har det vist seg et behov for å samordne virksomheten på en bedre måte. Det er også behov for å utvikle systematikk og tydeliggjøre målsettinger, verdier og kvaliteter som skal prege arbeidet. I perioden 2019-2021 har derfor Brumunddal/Veldre menighet deltatt i et treårig prosjekt: «Menighetsutvikling i folkekirka» (MUV). Dette er et målrettet arbeid for å sette menigheten i bedre stand til å være det den er kalt til å være, og å gjøre det den er kalt til å gjøre. Arbeidet har gått ut på å utforske, utfordre og utvikle menighetenes visjon, strategi og tiltak, og prosjektet er utarbeidet av menighetsfakultetet, som har bistått med konsulenthjelp og analyseverktøy

Brumunddal/Veldre menighet ønsker utvikling og bevegelse i arbeidet vårt - som en del av det å tilhøre Den Norske Kirke og Hamar bispedømme. På grunnlag av MUV-arbeidet er plan for veivalg lagt, og helhetlig menighetsplan utviklet med mål, innsatsområder og prioriteringer, ble vedtatt av menighetsrådet i februar 2022.

Prioriterte tiltak og utviklingsområder de nærmeste årene er:

1. Gudstjenestene og andre samlinger i menigheten.
2. Styrke og utvikle tilbudet til barn og unge, og deres familier.

3. Være synlig og deltagende i lokalmiljøet
4. Styrke og utvikle frivillighetsarbeidet. Rekruttere flere frivillige til alle deler av arbeidet i kirka vår og inkludere dem.
5. Utvikle en god struktur og gode prosesser for samordning og samarbeid

Arbeidet med menighetsutvikling er ferdige med prosessen, og nå starter arbeidet med å implementere planen. En grunnforutsetning for å få til dette, er å styrke relasjonen mellom stabsmedlemmer, mellom stab, menighetsråd og frivillige, og mellom kirke og samfunn. Det vil fremover være viktig å arbeide strategisk med plandokumenter, innholdet i menighetens tilbud, involvering av frivillige og med informasjon- og mediekommunikasjon.

Brumunddal/Veldre menighet har bedt om og fått lov til å være pilotmenighet for kirkerådet for å utvikle «Helhetlig menighetsplan». Dette arbeidet startet i mars 2022.

Med utgangspunkt i den Helhetlige menighetsplanen, har menighetsrådet i mars 2022 vedtatt ny Kirkemusikalsk plan. Trosopplæringsplanen skal revideres våren 2022, og vi arbeider også med ny, oppdatert plan for diakoni.

7. Musikk og kultur

I år 2000 startet en selvutnevnt komité bestående musikkelskere, jobben med å skaffe Brumunddal kirke nytt orgel. Akustikken måtte forbedres og i tillegg trengte kirka nytt lydanlegg og nytt flygel/piano.

I september 2013 ble det nye Torkildsenorgelet innviet. I forbindelse med byggearbeid og oppsetting av orgelet ble kirka stengt i en periode. Akustikken ble forbedret ved hjelp av en fullstendig ombygging av hele galleriet i kirka, samt heving av lyskassene. I 2013 arvet Brumunddal menighet et stort beløp, som gjorde at vi kunne realisere trinn 2 i akustikkforbedringene. Dette ble utført i 2015. Teppet i koret ble fjernet, og gulvet ble byttet ut med heltre eikestaver. Samtidig med denne jobben ble brønner i gulvet forberedt for nytt lydanlegg. Kirka fikk profesjonelt lyd- og scenelysanlegg installert i oktober 2016, og orgelet ble etterintonert da det nye gulvet var ferdig. Kirka fikk også moderne skjermer til bruk i gudstjenester.

I 2015 ble det kjøpt inn nytt piano til Brumunddal kirkestue, og i 2019 fikk vi endelig på plass det nye flygelet i Brumunddal kirke. Både Veldre og Brumunddal kirker er nå moderne og godt utrustet med instrumenter og utstyr og klar for fremtiden. For å finansiere innkjøpene har det blant annet vært holdt dugnadskonsserter av kirkemusikerne og andre.

Brumunddal 02.04.2022

Line Gertrud Lundstein

Leder i Brumunddal/Veldre menighetsråd

Daniel Håkegård

Sokneprest i Brumunddal/Veldre sokn

VISITASRAPPORT – Brøttum menighetsråd

1. Gudstjenester og kirkelige handlinger.

Vi har valgt å bruke bl.a. et utdrag fra vår ÅRSBERETNING FOR BRØTTUM MENIGHETS RÅD 2018 for å vise aktiviteten i vår menighet.

Brøttum Menighetsråd har fra 1/1- 2018 til 31/12 - 2018 bestått av følgende medlemmer:

Leder:	Gerd Marit Myrvang
Nestleder:	Marit Stave
Sekretær:	Svanhild Afseth
Økonomiansvarlig:	Marie Julie Homb Rømo
Rådsmedlem:	Svein Erik Sigurdsen
Rådsmedlem:	Britt Laila Kvaalshagen Fauskrud
Sokneprest:	Ingrid Strand Tandberg var vikar for Siri Sunde i hennes permisjonstid. Siri Sunde var tilbake etter permisjon primo september, og da tilbake som fast rådsmedlem.

Første og fast møtende

vararepresentant:	Kirsti Bakken
Vararepresentant:	Tone Tande Petersen
Vararepresentant:	Aud Ruud
Vararepresentant:	Bjørn Erik Øverbø
Vararepresentant:	Torill Johanne Andreassen

Representanter til forskjellige verv:

Menighetsrådets representant i redaksjonskomitèen for Menigheten vår:	Svanhild Afseth
Vararepresentant:	Gerd Marit Myrvang
Utenlandskontakt/misjonskontakt:	Marit Stave
Representant i fellesrådet:	Svein Erik Sigurdsen
Vararepresentant:	Britt Laila Kvaalshagen Fauskrud
Representant til rådet for trosopplæring:	Kirsti Bakken
Vararepresentant:	Britt Laila Kvaalshagen Fauskrud
Representant på årsmøtet for Kirkens SOS:	Svein Erik Sigurdsen
Representant fra Brøttum menighet i styret for Sjusjøen Fjellkirke:	Jan Harald Mjærum

Brøttum Menighetsråd har i 2018 hatt 12 møter og behandlet 56 saker.

Menighetsbladet «Menigheten Vår» har kommet ut med 4 nummer.

Redaksjonskomitèen har bestått av:
Redaktør Randi Sæthertuen, Thorbjørn Hovde, Olav Magne Heldal og Gurid Torill Solberg.
Svanhild Afseth har vært menighetsrådets representant i redaksjonskomitèen.

Trosopplæringsutvalget har bestått av:

Ingrid Solemsjø, Liv Ruud Johansen, Britt Laila Kvaalshagen Fauskrud, Inger Marie Ringsbu, Kirsti Bakken, John Aksel Slaatsveen. I Siri sitt fravær var Ingrid Strand Tandberg i utvalget.

Høsten 2018 ble det bestemt at trosopplæringsutvalget legges ned. Grunnen er at det ikke lenger er samme behov som før, etter at trosopplæringen har gått over i en driftsfase og ikke lenger er i en planleggingsfase. Saker som gjelder trosopplæring tas nå rett i menighetsrådet.

Alle menigheter er representert i rådet for trosopplæring i Ringsaker prosti.

Prosessen med utvikling av planer og nye tiltak kan følges på www.kirken-ringsaker.no.

Trosopplæringstiltak 2018:

Babysang 0- 1 år:	I Brøttum kirke
Lekende småbarnssang 1 -4 år:	Felles for Brøttum, Ringsaker og Åsmarka på Moelv kirkesenter
Krølletreff:	I Brøttum kirke
Min kirkebok 4 år:	Utdelt i begge kirker
Kirkerottene 5 – 6 år:	Filmen om kirkerottene ble vist i Mesnali kirke, mens kirkerotteteateret foregikk i Brøttum kirke
Min kirkebok 6 år:	Utdelt i begge kirkene
Vandring mot Betlehem 7 år:	Arrangementet ble ikke gjennomført, da det ikke har vært interesse de siste åra. Imidlertid blir barna i denne gruppen invitert på juletefest på Camp Sjusjøen hvert år.
Barnas cup og cupcakes:	Arrangert i Brumunddal. Der møtte barn fra alle menighetene i Ringsaker prosti
Lys våken:	Barn fra hele prostiet møtte i Brumunddal kirke, der de ble kjent med kirken og kirkegården, før de så film og overnattet I kirken.
KUL 15 – 16 år (kurs for ungdomsledere trinn 1):	I Moelv kirkesenter. Kurs for ungdommer fra Brøttum, Åsmarka, Ringsaker, Brumunddal/Veldre og Nes. 4 ungdommer fullførte
KULT 16 – 18 år (kurs for ungdomsledere trinn 2):	I alt 18 ungdommer deltok
Det ble arrangert Potterpåske i Veldre kirke for hele prostiet.	

Inger Marie Ringsbu har sluttet med lørdagsklubb i Mesnali, da deltagelsen ble for liten.

Konfirmantundervisning:

I tillegg til vanlig konfirmantundervisning, har konfirmantene deltatt på:

Konfirmanthelg i Håkons Hall, Hekta.

Kirkens nødhjelps fasteaksjon 20. mars. Innsamlingsbeløpet ble kr 11.200,-.

Det ble ikke noe konfirmantseminar denne våren, grunnet sykdom, og da heller ikke ung messe.

Høsten 2018 ble det den 16. september presentert 23 konfirmanter i Brøttum kirke,

og i Mesnali ble det presentert 14 den 23. september.

50-års konfirmantjubiläum ble feiret 14. oktober i Brøttum kirke og på Brøtheim.

22 jubilarer deltok.

Annet:

Pilegrimstempelet kom på plass på tavla ved kirkeporten, og også ei gjestebok ble plassert i ei postkasse ved inngangen. Mange benyttet anledningen til å skrive i den.

I løpet av sommeren 2018 ble det satt opp ny, vedlikeholdsfri flaggstang ved Brøttum kirke. Pengene til innkjøp av denne, ble tatt fra gaven gitt til kirka ved Erik Hages begravelse. Vår varmeste takk til familien.

Vedr. vedlikeholdsarbeidet på Brøttum kirke utført av Castor kompetanse, ble det i løpet av 2018 foretatt fullstendig omlegging av taktekking og beslag på hele hjørnet mot sør-vest. Undertaket og takfoten ble reparert, da dette var hullete og slitent.

Castor har laget brosjyre over utført arbeid på kirka. Denne vil bli kopiert og hengt ute i våpenhuset, så kan interesserte studere den.

Også i år delte vi ut blomster til våre eldste, som har rundet år i løpet av 2018; 80 – 85 -90 – 95 -100 og eldre. Jubilantene er veldig takknemlige for denne oppmerksomheten.

Årsstatistikk 2018:

Døpte:	Brøttum kirke	13	
	Mesnali kirke	4	
	Sjusjøen Fjellkirke	4	
	Totalt 21 dåp		2017: 35 døpte
Konfirmerte:	Brøttum kirke	12	
	Mesnali kirke	10	
	Totalt 22 konfirmanter		2017: 33 konfirmanter
Døde:	Brøttum kirke	17	
	Mesnali kirke	12	
	Totalt 29 gravferder		2017: 19 gravferder
Vielser:	Brøttum kirke	2	
	Mesnali kirke	2	
	Sjusjøen Fjellkirke	6	
	Totalt 10 vielser		2017: 13 vielser

./ Viser til vedlagte statistikk for 2019 til sammenligning.

Økonomi:

Årsrapport for 2018:

Diakoniutgifter:	kr 2.500,-	
Innbetalt kontingent til Menighetsbladet:	kr 22.850,-	
Annonseinntekter Menighetsbladet:	kr 36.600,-	Til sammen kr 59.450,-
Trykking av Menighetsbladet:	kr 46.750,-	
Distribusjon:	kr 9.449,-	Til sammen kr 56.199,-
Annonsering av Gudstjenester i GD (3 mnd):	kr 1.898,-	

Konfirmanter:

Innbetaling av kontingent for konfirmant- undervisningen og deltageravgift på konfirmantsamling:	kr 55.600,-
Konfirmantutgifter:	kr 39.541,-

Regnskapet følger kalenderåret, mens konfirmantene følger skoleåret.
Innbetalingen er for 37 konfirmanter, mens utgiftene er for 22 konfirmanter.

Kor:

Tilskudd til korene tas fra Per Granums minnefond:

Brøttum skolekor:	kr 10.000,- + kr 5.000,- = kr 15.000,-
Mesnali barnekor:	kr 10.000,- + kr. 2.500,- = kr 12.500,-
Ny flaggstang:	kr 7.819,-
Konfirmantenes fasteksjon	kr 11.200,-
Offer til egen virksomhet:	kr 15.477,-
Offer til ekstern virksomhet:	kr 21.039,-
Offer til eget misjonsprosjekt:	kr 26.721,-
Regnskapstjenester dekkes av Fellesrådet:	kr 50.121,-
Tilskudd fra Fellesrådet til konfirmant- undervisning:	kr 7.700,-

Bruk av fond:

Per Granums minnefond:

Tilskudd til Brøttum skolekor og Mesnali barnekor:	kr 27.500,-
Innskudd renter:	kr 1.294,-
Saldo pr 31/12 -2018:	kr 121.788,-

Ellen og Kristian Haugens minnefond (dette fondet står på Ringsaker kirkelige fellesråd)
Ingen utgående bevegelse.

Innskudd renter:	kr 16.911,-
Saldo pr. 31/12 – 2018:	kr 1.132.557,-

Overskudd i regnskapet for 2018: kr 7.856,-

Vi i Brøttum Menighetsråd vil takke ansatte og alle frivillige som har deltatt for menigheten i 2018.

2. Omsorg og solidaritet

Diakonigruppa:

Kontaktpersoner er Gerd Marit Myrvang og Britt Laila Kvaalshagen Fauskrud.
Brøttum menighet tilbyr hjelp til de som har behov for følge til lege/tannlege, innkjøp av varer m.m.

Annet:

Sommeren 2018 forsøkte vi oss med åpen kirke fem lørdager. Dette var et ønske fra Pilegrim-senteret på Hamar. Kirka var åpen fra klokka 14.00 til klokka 17.00. Bare én ettermiddag var godt besøkt.

3. Barn og unge

Årsmelding for systematisk trosopplæring– Brøttum sokn

Breddetiltak i Brøttum sokn:

Dåp/dåpssamtale: Soknepresten gjennomfører individuelle dåpssamtaler med foreldrene enten i kirken, på kirkekontoret eller hjemme hos dåpsfamilien. I samtalen gjennomgås dåpsliturgien, det praktiske omkring dåpen, og om trosopplæringen i hjemmet og i menigheten.

0 år Babysang: I de 3 soknene i Ringsaker nord ruller babysang-kursene etter en fast turnes. Brøttum kirke (høst), Åsmarka kirke (vinter) og Ringsaker kirke (vår). Kurset består av 8 samlinger med en hverdags-gudstjeneste som den siste gangen. Det deltar barn fra alle de 3 menighetene på de ulike kursene. Høsten 2019 var det 11 barn med på babysang i Brøttum kirke, hvor av flere ble med videre på vintersamlingene i Åsmarka kirke.

1-4 år Lekende småbarnssang- Høsten 2018 ble det startet opp Lekende småbarnssang på Moelv kirkesenter. Dette tilbudet er istedenfor babysang 2. Samlingene er annenhver mandag og er et tilbud til familier med barn i alderen 1-4 år fra Brøttum, Ringsaker og Åsmarka sokn. Det er det sanger med bevegelse, rytmeinstrumenter og lek som er i fokus. Våren 2019 var 5 barn med på dette tilbudet. Høsten 2019 ble tiltaket flyttet fra Moelv kirkesenter til Ringsaker kirke. Middag ble byttet ut med kveldsmat.

1-3 år. Krølletreff: Våren 2019 ble det arrangert felles Krølletreff i Moelv og i Brumunddal for hele Ringsaker prosti. Høsten 2019 var det Krølletreff i Brøttum kirke. Krølletreff er et tiltak rettet mot de minste barna, 1-3 år, men hele familien kan komme. Det er formidling av en bibelfortelling på en kreativ måte gjennom teater, sang, lek, fargerike kulisser m.m. Enkel servering.

4 år. Min kirkebok 4: *Min kirkebok 4*, fra IKO forlag ble delt ut på gudstjeneste i september og oktober. I forkant av gudstjenesten skulle det ha vært en egen samling med 4-åringene i kirka sammen med foreldrene. På samlingene blir de kjent med kirka, de lærer noen av sangene fra 4-årsboka, og de får lære om dåp. I år var det bare 2 barn som meldte seg til disse samlingene. Foreldrene mente at det hadde vært bedre om samlingen var samme dag som bokutdelingen. De vi heller komme en time før på søndag, enn å bruke en time på kveld ellers i uka. Samlingen både i Brøttum og Mesnali er sammen med 6 åringene, som skal få *Min kirkebok 6*. 3 barn fikk utdelt *Min kirkebok 4* i Brøttum sokn i 2019.

5-6 år. Kirkerottene: Det arrangeres kirkerottefilmkveld for 5- 6 åringer, filmen vises i Mesnali kirke. I 2019 var det 12 barn i målgruppen, i tillegg til foreldre og søsken. 5 og 6 åringene med familie inviteres også til «Kirkerotteteater» med profesjonelle skuespillere i Brøttum kirke. Barn fra Ringsaker og Åsmarka sokn inviteres også til denne forestillingen.

6 år. Min kirkebok 6: *Min kirkebok 6*, fra IKO forlag ble delt ut på gudstjeneste i september og oktober. I forkant av gudstjenesten skulle det ha vært en egen samling med 6-åringene i kirka sammen med foreldrene. På samlingene blir de kjent med kirka, de lærer noen av sangene fra 6-årsboka, og de får lære om påske og nattverd. I år var det ingen barn som meldte seg til disse samlingene. Foreldrene mente at det hadde vært bedre om samlingen var samme dag som bokutdelingen. De vi heller komme en time før på søndag, enn å bruke en time på kveld ellers i uka.

Samlingen både i Brøttum og Mesnali er sammen med 4 åringene, som skal få Min kirkebok 4. 6 barn fikk utdelt Min kirkebok 6 i Brøttum sokn i 2019.

7 år. Vandring mot Betlehem: I 2018 ble det bestemt at vi ikke lenger skulle ha juleverksted, fordi det ikke har vært noe interesse for et tiltak rundt jul. Barna i denne aldersgruppen får nå invitasjon til juletreffest som arrangeres i samarbeid med Mesnali leirsted i januar hvert år. På juletreffest er det forkynning, gang rundt juletreet og sosialt samvær med alle aldersgrupper.

7-9 år. Allehelgen: Det var ikke mulig å ha allehelgensvandring i år, på grunn av bemanningssituasjon, etter at soknepresten slutta i september.

10-13 år. Tweenssamlinger i Ringsaker prosti:

Barnas cup og cupcakes: I 2019 ble barnas cup og cupcakes flyttet fra Fagerlundhallen i Brumunddal til Molevhallen i Moelv. Ruben Gazki hadde trylleshows og fortalte en bibelfortelling, som var sentral gjennom hele opplegget. Barna spilte cup i bobleball og pyntet cupcakes. Arrangementet ble avsluttet med en Bønnevandring istedenfor en gudstjeneste. Dette fungerte godt. Når foreldrene kom ble det servert kaffe, saft, cupcakes og det ble vist en film med bilder fra dagen. Det var god hjelp fra ungdomsledere under hele arrangementet.

Lys våken: I november 2019 ble det arrangert Lys Våken i Veldre kirke. Barn fra hele prostiet ble invitert til overnatting i kirka, ca. 50 barn deltok. Etter innsjekk var det show med Ruben Gazki. Før kveldsmat og sengetid var barna med på en vandring med ulike poster, hvor det var fokus på skaperverket, de ble kjent med kirken, kirkegården og forberedte gudstjeneste til dagen etter. Dagen etter var det frokost, lek og lysverksted, før opplegget ble avsluttet med en gudstjeneste, hvor øvrig familie også var invitert.

15-16 år KUL (Kurs for ungdomsledere trinn 1):

Det ble ikke gjennomført lederkurs i Brøttum sokn i 2019.

16-18 år KULT (Kurs for ungdomsledere trinn 2):

Lederopplæring for ungdom i videregående alder som har fullført KUL. Samlinger gjennom året hvor kursopplegget «Opp Ned» følges. Dette gir ungdommene redskap for å gå inn i bibeltekster, relatere dem til sitt liv og formidle de videre. For å rekruttere til studier som leder til stillinger i kirken har ulike yrkesgrupper i Ringsaker prosti og Ringsaker kirkelige fellesråd presentert sin arbeidshverdag, utdanning og oppgaver med deltagerne på KULT gjennom året. Hver samling starter med middag noe som er viktig for fellesskapet i gruppen og bidrar til den sosiale trivselen. Deltagerne på KULT er viktige i gjennomføringen av blant annet arrangementet for tweens i prostiet. I 2019 deltok 11 ungdommer til sammen på KULT. Hvor 2 var fra Brøttum sokn.

14-18 år Samlinger for ungdom:

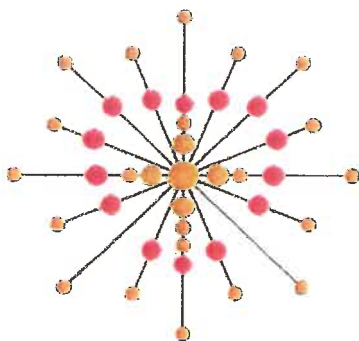
Vi ønsker å ha et tilbud til ungdom som ikke vil være med på lederkurs. I 2019 hadde vi to ulike tilbud.

Hverdagsmesse: Enkel liturgi, ingen preken og bønnevandring. Avsluttes med kveldsmat i kirken. Ansvarlig for messene er kateket Kine og menighetspedagog John. Arrangementet har etter hvert funnet en god form og gjennomføres tre ganger i semesteret.

Potterpåske: Det var få som meldte interesse for Potterpåske i 2019. Vi valgte derfor å ikke gjennomføre tiltaket selv, men tok med de som ville til Oslo for å delta på Potterpåske i Fagerborg kirke.

Adventssamling for barnehagene:

I adventstiden inviteres barnehagene i nærområdet til adventssamling både i Brøttum og Mesnali kirke. Juleevangeliet blir formidlet med hjelp av dukker, sang og dramatisering. Dette opplegget får spesielt mange gode tilbakemeldinger.

STØRST AV ALT

BARN OG UNGE I DEN NORSKE KIRKE

Barnekorarbeidet i Brøttum og Mesnali

Kari Borud, organist i Brøttum menighet, driver tre barnekorgrupper: Mesnali barnekor, Brøttum skolekors aspiranter og Brøttum skolekor. Hun bruker 10% av sin 100% stilling som kirkemusiker til dette arbeidet. Alle korgruppene har egne ukentlige øvelser og øver på sin lokale skole rett etter skoletid. Dette fungerer særdeles godt for barna og foresatte. Skole/SFO er også positive til dette.

Barnekorene har egne styrer og driftes ved medlemskontingent, frifondsmidler og støtte fra Brøttum menighetsråd. Selv om barnekorene ikke er en del av menighetsrådets arbeid, men er selvstendige, deltar de på svært mange gudstjenester i løpet av året siden Kari bruker litt av stillingen sin til korene. Korene bidrar også på div. lokale arrangement i bygdene og arrangerer egne konserter.

Mesnali barnekor (1.-7.klasse) har 11 medlemmer og deltar på ca. 8 gudstjenester i året.

Brøttum skolekors aspiranter (1.-4.klasse) har 30 medlemmer.

Brøttum skolekor (5.-10.klasse) 15 medlemmer.

Brøttum skolekor deltar på til sammen ca. 8 gudstjenester i året.

Totalt er 56 barn i Brøttum menighet med i korarbeidet og deltar på ca. 16 gudstjenester i året.

4.Kirken i lokalsamfunnet

Vårdugnader:

På Brøttum kirkegård foregikk den årlige vårdugnaden den 7. mai. Det var rodene fra Bergsengkrysset til fylkesgrensa og Nordre Kongsvei fra Freng S til fylkesgrensa som gjorde jobben i år. Vårdugnadene består i å rake kirkegården og langs med gjerdet og ved parkeringsplassen. I Mesnali var det dugnad 14. mai, der det var Lismarka sin tur til å gjøre jobben.

Malingsdugnad:

På Brøttum kirke fortsatte malingsdugnaden, og i august ble gavlveggen mot sør, samt de to veggene inni hjørnet mot sør-vest forbehandlet og malt. Malingsdugnaden ble ledet av menighetsrådets leder og det var stor deltagelse på dugnaden som gikk over flere kvelder. Det ble satt opp «vaktlag» for å få organisert dette på en best mulig måte. Det oppleves som at dugnadsånden er god. Brøttum Bygdekvinne lag tok på seg servering på dugnadskveldene.

Spesielle arrangement:

Brøttum Brass avholdt også i år konsert i Brøttum kirke 1. mai. Vi er stolte av å ha noen av Norges beste brassband i menigheten vår. Vi har stor glede av dem.

Gjenhør med Fåberg Gospel-kor 14. juni i Brøttum kirke.

«Blå-toner», konsert i Brøttum kirke, den 3. desember.

I Mesnali ble det avholdt sommerkveld i forbindelse med «Sommerfest-uka» på Sjusjøen. Her deltok bl.a. Morten Jostad.

Jula ble sunget inn på Hagatun torsdag 6 desember, der Lismarka Mesnali Brass og Brøttum Korforening deltok. I Mesnali kirke var det Lysmesse med konfirmantene, Lismarka Mesnali Brass og Brøttum Korforening den 9. desember, og i Brøttum ble jula sunget inn 21. desember med Brøttum skolekorps og Brøttum Korforening som aktører sammen med speiderne.

Tur for menigheten til Valdres:

Den 19. august hadde vi busstur til «Kyrkjesletta» i Nord-Aurdal. Den ble arrangert av Brøttum Menighetsråd i samarbeid med Brøttum Historielag. Her overvar vi gudstjeneste ute i det fri ved presten i Etnedal, Marit Slettum med påfølgende kirkekaffe i samarbeid med Bruflat menighetsråd. Vi besøkte Valdres folkemuseum på Fagernes, spiste middag på Fagernes gjestegård og fortsatte deretter turen til Lundebrua i Etnedal, der vi møtte barnebarnet til Sigurd Lybeck, Torodd Lybeck, som fortalte om forfatteren og om Lundebrua sin historie. Vi var 34 deltagere på en flott tur! Det frister til gjentakelse med turarrangement da det ble så vellykket.

De som var med, betalte kr 300 pr pers. Historielaget sponsa bussen og Brøttum menighetsråd betalte annonsen i avisa.

16. september var Siri tilbake etter permisjonen, og holdt sin første Gudstjeneste i soknet på ett år. Det ble «feiret» med kirkekaffe.

30. september var den årlige prostigudstjenesten lagt til Brøttum. Denne ble da avholdt sammen med høsttakke-gudstjenesten, der Brøttum Bygdekvinnelag, tradisjonen tro, sto for pynting og kirkekaffe. En flott gudstjeneste med barnedåp og flere prester som deltok.

Brøttum menighet har samarbeid med speiderne. De er med på noen arrangementer i kirka.

Brøttum bygdkvinnelag er gode støttespillere ifb med kirkekaffe på høsttakkefesten hvert år.

Da pynter de kirka og serverer kaffe og kaker.

Skoleklasser kommer på kirkebesøk og får omvisning i kirkerommet med symbolikk, - alt fra våpenhuset, blyglasskunst i kirka samt den flott innholdsrike altertavla vi har i Brøttum kirke.

5. Medarbeiderskap og organisering

Brøttum menighetsråd ønsker et enda bedre samarbeid med kirkekontoret i Moelv. Vi opplever dessverre at fakturaer ikke blir betalt innen fristen, - eller ikke i det hele tatt. Vi mener at kirkekontoret må ha en stedfortreder ved sykdom, når den som har ansvar for betaling av fakturaer er syk eller ikke er tilstede av andres grunner. Vi mener de må få til en bedre rutine på dette, pga at vi taper faktisk penger på dette. Det har skjedd flere ganger at fakturaer ikke blir betalt, og da har det gått til inkasso og dette blir dyrt for oss som menighetsråd. Vi må kunne stole på at fakturaer blir betalt innen fristen når vi sender det til regnskapskontoret digitalt, og vedkommende som har ansvar for å betale fakturaen skriver «OK» tilbake på mobil eller mail til menighetsrådets leder. Ellers så opplever vi et godt samarbeid med kirkens ansatte.

6. Oversikt over menighetens planer og utvalg

Vi har valgt å legge ved Brøttum menighetsråd sin årsplan for 2020 for å vise hva slags aktivitet vi har tenkt å ha gjennom året, og hva vi må passe på.

./ Se vedlagte årsplan for 2020.

7. Annet (som ikke passer inn under de andre overskriftene)

Viser til utdrag av årsrapporten under pkt. 1.

Brøttum den 14. januar 2020

Gerd Marit Myrvang
Leder

Solveig Sørum Sletmoen
Nestleder

Per-Arne Engdal
Vikarprest

Tillegg fra 2020/2021, fra ny sokneprest, ettersom visitasen er utsatt til 2022:

Fra 2020 primært først:

Brøttum sokn er det nordligste i Ringsaker prosti. At prosti og kommune er identiske, gir begrepet "prosti" et mer naturlig innhold enn tidligere, og gjør det lettere å kjenne tilhørighet ikke bare til egen menighet, men også til prostiet. Samtidig er folk i Brøttum tradisjonelt også knyttet til Lillehammer og Gudbrandsdalen, og noen kjenner en større grad av tilhørighet den veien enn til Ringsaker og Hedmark (dette er påpekt før, men jeg som ny prest ser det også). Uansett er den sterkeste kirkelige tilknytningen helt tydelig til egen kirkebygning og kirkegård; Brøttum kirke og Mesnali kirke og kirkegårdene rundt (og for noen: Sjusjøen fjellkirke).

Brøttum har kirkemusiker/organist, kirketjener (fells for begge kirkene nå), sekretær/kontorleder via hovedkontoret i Moelv og sokneprest i 100 % stilling. Prostipresten har også en del av sin stilling i soknet. Menigheten har også fått egen menighetspedagog i 50% stilling (som også har 50% i Åsmarka). Noe vi gleder oss stort over, fordi det skaper mer rom for å utvikle god trosopplæring og aktivitet lokalt (jamfør ny trosopplæringsplan som ble jobbet med og lagt fram i 2021).

Grunnet korona har møtepunktene for blant annet stab vært litt varierte, men stabsmøter har vært i snitt hver 3.uke i denne tiden, i tillegg til møtepunkter på kontor, telefon, teams og mye i kirka.

Nå er kontoret flyttet fra Brøttum til felles lokaler for Nordre Ringsaker i Moelv, men det gamle kirkekontoret er godt å ha både for menighetsrådsmøter og annet menighetsarbeid og samtaler lokalt (eks. sorgsamtaler og dåpssamtaler, som primært har blitt gjennomført på ulike kontor eller i kirkene, spesielt de siste årene, under korona osv. og som fungerer fint). Det er

godt når kirken kan være tilgjengelig både helt lokalt og regionalt, og flott både med egne lokale tiltak og samarbeid mellom sokn på noen tiltak.

I april 2020 overtok jeg, Johanne Gram-Nilsen, som sokneprest på Brøttum, og over sommeren tiltrådte Heidi Sveås som soknets nye menighetspedagog (hun har lang erfaring i stillingen fra andre sokn som menighetspedagog og kateket og kirkearbeid). Året 2020 og 2021 har stort sett vært preget av korona og stadige skiftninger i rutiner og tilbud grunnet smittevern. Stadige og plutselige endringer har det vært mye av, og det har vært en krevende tid for både stab og frivillige og alle som først har lagt mye jobb i noe som så på kort varsel har måttet avlyses eller endres. Svært lite har kunnet gjennomføres på tilnærmet normal måte (spesielt i 2020), noe som også har preget denne menigheten. Vi syntes det var godt når det igjen var litt mer stabile retningslinjer vi kunne forholde oss til og planlegge ut ifra, og mer normale tider. Vi har heldigvis også lært mye nytt og blitt flinkere til å nå ut digitalt og bruke flere plattformer. Vi ser at det digitale tilbudet kan være et godt supplement som kan fungere bra og en måte å nå flere/andre enn de vi ellers når, og synliggjøre og gi innblikk i kirken og tilbudene vi har. Det er godt med litt av hvert og litt mulighet for fleksibilitet. Det samme gjelder samtaler, her finnes det alternativer når det trengs eller ønskes (som telefon, chat, video, utendørs). Vi ser at vi kan være kirke på flere arenaer. Vi ser også at hvilke tiltak og tilbud som fungerer varierer fra sted til sted og kirke til kirke.

Fram til juni 2020 ble de fleste tilbud gjennomført digitalt (eks innsettelse av ny prest og 17.mai-gudstjenester, andakter osv.), noe utendørs (eks kirkekaffe i juni) og ellers med begrenset maksantall. Utsatte konfirmasjoner for 33 konfirmanter ble endelig gjennomført i Brøttum kirke 13.september, Mesnali kirke 6.september og Sjusjøen fjellkirke 5.september. Det ble flere seremonier grunnet smittevern, både i 2020 og 2021 og en ny bølge med restriksjoner i aktuelle tidsrom.

For konfirmantene 2021 ble det flere samlinger etter skoletid i Brøttum kirke, ministranttjeneste på flere søndager, lysmesse før jul, og til våren videre med blant annet helgeleir til Camp Sjusjøen, ung messe og fasteaksjonen mm. og konfirmasjoner i slutten av mai/starten av juni (og en del utsatt til september grunnet enda en runde med restriksjoner). Noe har også blitt digitalt for konfirmantene i de strengeste periodene og konfirmantleiren måtte vi ta primært utendørs og uten overnatting, men vi håper vi kan gjennomføre så tilnærmet normalt som mulig for 2022.

Konfirmantkullet på 27 stk. for 2022 er nå godt i gang, og foreløpig uten særlige restriksjoner, så her har det også vært fysiske samlinger gjennom høsten, møter og samtaler, gravferdsseminar og ministranttjeneste før lysmesse. Neste semester fortsetter de med dette og forhåpentligvis fysisk fasteaksjon igjen, Jakobsmesse med KFUK/M, leir som i fjor på Camp Sjusjøen (men med overnatting håper vi), Ung messe og en liten pilegrimsvandring før øving, foto og konfirmasjonsgudstjenester som normalt i mai/juni.

Planlegging har grunnet korona vært vanskelig og mye har måttet gjøres om flere ganger. Det har blitt delt ut 4- og 6-årsbøker i begge soknets kirker høsten 2020 og 2021, noen skoler og barnehager har fått til adventsamlinger/gudstjenester i kirkene før jul i 2020 med prest og menighetspedagog osv., og noen treff/besøk ellers med skoler/barnehager har det også blitt. Og noe har blitt gitt som digitale tilbud her også. Ellers er gravferder og dåp og gudstjenester gjennomført, alltid ut ifra gjeldene smittevern, noe samarbeid med musikere og korps, solister, speideren og kor (men her ble mye avlyst, digitalt eller utsatt grunnet korona i 2020 og siste del av desember 2021). Det har også blitt gjennomført flere andakter på sykehjemmet i Brøttum og for aktiviteten/omsorgsboligene, og møter med helsetjenesten lokalt, når smittevernet har tillatt det. Disse har også fått digitale supplement innimellom, for eks. etter innsettelse og 17. mai, påske og jul mm. Mange/flere digitale andakter, innlegg og andre videoer er blitt laget som supplement til gudstjenester osv. også for å nå ut til flere. Det er dermed også løpende stor aktivitet på eks. kirkenes facebooksider fra ulike ansatte mfl.

Åpen kirke ble gjennomført to helger på sommeren 2020 og 31.oktober 2020 (i forbindelse med Allehelgenssøndag), men dette tilbudet har knapt blitt besøkt. Folk holder seg helst på kirkegårdene, men flere var på selve allehelgensmessene, selv om disse dessverre havnet midt i strenge restriksjoner. Det har også blitt rom for et lite samarbeid med Ringsakeroperaen, selv om det dessverre måtte gjøres mye enklere enn først planlagt. Og kirkene har blitt brukt til flere samlinger for folk på leir (eks Camp Sjusjøen og ulike konfirmantleire) og innspillinger av både andakter og gudstjenester lokalt og konserter med brassen og andre musikere i kommunen. Blant annet ble det spilt inn en forenklet julegudstjeneste med både prest og musikere i 2020. Andakter, konserter og gudstjenester har blitt filmet for å nå flere og ikke minst sårbare grupper som er engstelige, spesielt når det har vært begrenset med antall plasser. Blant annet ble lysmessa med speideren før jul 2020 også filmet. Vinteren 2021 hadde vi også digital folketonemesse. Kulturlivet er stort og livskraftig her i soknet og stiller opp! Soknet har jo blant annet et aktivt musikkmiljø og idretts/friluftslivsmiljø.

Trosopplæring: Det ble aktivitetsdag/detektivdag for 9-12 åringer gjennomført av menighetspedagog (jeg som prest var også til stede) i høstferien 2020, både i Brøttum og i Åsmarka. Det blir nok lettere å få med flere folk senere, etter korona og når vi har blitt mer kjent med soknet, skolene osv. og lettere kan nå ut. Babysang har også blitt forsøkt gjennomført noen ganger, men har som regel blitt hindret av innstramninger i 2020. Ellers er også menighetspedagogen kreativ og løsningsorientert med mange gode ideer, jobber både digitalt og fysisk og finner alternativer (som ting familier kan bruke/gjøre utendørs rundt kirkene, hjemme eller andre steder).

Også for barna har det blitt laget ulike digitale tilbud og det har vært mange gode samtaler med både barn og voksne både i og utenfor kirka, på dåpssamtaler og andre samtaler, utendørs osv. Og høsten har gledelig nok bydd på mye dåp etter en koronapreget vår (2020).

Trosopplæringsutvalget (med medlemmer fra rådet), som egentlig er lagt ned, var oppe igjen midlertidig for å jobbe med ny, lokal trosopplæringsreform i 2021 med prest og menighetspedagog (som leder dette). Etersom dette arbeidet nettopp er ferdig og ikke tas ordentlig i bruk før utover i 2022, kan det dermed ikke sies så mye mer om trosopplæringen ellers per nå, for den er fortsatt under utvikling og 2020 og delvis 2021 har krevd tidsbruk på mye annet også. Men henviser til den nye og reviderte trosopplæringsplanen for mer informasjon.

I 2020 har det jo også blitt gjennomført en justering av liturgien for hovedgudstjenester, også i Brøttum, med stab, menighetsrådet og menighetsmøte før vedtak og godkjenning av biskopen. Denne justeringen har, for Brøttum sokn sin del, ikke vært stor. Det meste fra tidligere liturgi (fra 1977 serien) er heldigvis fortsatt mulig å bruke i den nye reformen, men noen justeringer har det blitt (eks. halleluja-ømkved som fortsatt i 2021/2022 er noe uvant). Den nye liturgien er også sendt til resten av styret i Sjusjøen, som vil se litt mer på utforming der i samarbeid med prest og biskop og oppdatere sin liturgi mer.

Vi har et engasjert menighetsråd og har også fått med noen nye frivillige, gjerne pensjonister, til å bidra på blant annet konfirmanttimer, med enkel og god servering og noe info på aktuelle temaer. Det er mange som stiller villig opp med ulik kompetanse i soknet (for eks. innenfor filming, pynting, kultur, baking og snekring) og mange gode organisasjoner å samarbeide med, som Brøttum korforening, Bygdekvinnelaget, Brøttum, Lismarka og Mesnali brass, Speideren, Camp Sjusjøen og Sjusjøen fjellkirke (der vi jo også er aktive i styret og Ringsaker prosti stiller på flere gudstjenester gjennom året) og Røde kors (både Mesnali/Lismarka og Brøttum) mfl. Dette selv om en del møtepunkter har måttet avlyses eller endres de siste årene. Det er stort fokus på det musikalske miljøet som er veldig godt i soknet, og som organisten og kirka samarbeider mye med (blant annet gjennom barnekorvirksomhet, som organisten leder

og som også bidrar på gudstjenester, og andre som bidrar med andre musikalske innslag på ulike arrangementer i kirka).

På sikt kan det bli flere spennende samarbeid og vi håper å opprettholde det som allerede eksisterer og fungerer (her må også godt samarbeid med begravellesbyråene nevnes). Vi er stadig på utkikk etter folk som ønsker å bidra på ulike vis, for eks. som tekstlesere og kirkeverter (som vi er så heldige å ha og der vi har fått noen nye). På sikt får vi kanskje med flere frivillige ungdommer/unge voksne også og kanskje til og med en forsangergruppe?

Grunnet korona har det blitt lite vielser i soknet i 2020..

I 2020 ble også lydanlegget i Brøttum kirke oppdatert med teleslynge. Noe som er flott, men det har dessverre vært ustabil og er noe som må ses videre på i 2022 osv.

Dessuten ble det kjøpt inn flere salmebøker til Mesnali og Brøttum kirker i 2020/21, det er plan om nye og større infotavler ved kirkene og nye/flere brudestoler i Mesnali. Vedlikehold er også gjort på Brøttum kirke (porter, maling innvendig i siderom, tak og spir først og fremst, siden skal noe mer av vegg tas, og kanskje kan Mesnali kirke trenge noe vedlikehold på vegger og tak). Dugnader på kirkegården er også gjennomført via menighetsrådet og andre ved Mesnali og Brøttum kirker i både 2020 og 2021 som vanlig.

Mer oppdatering om 2021:

Også 2021 har for en stor del vært et «annerledes-år». I 2021 har mye av det samme som i 2020 blitt gjennomført, noe digitalt på vinteren/våren grunnet restriksjoner (for eks. noe trosopplæring, noen konfirmanttimer, folketonemesse, langfredagsgudstjeneste og 17.maisamlinger/andakter, som ble gjennomført utendørs og digitalt i samarbeid med FAU og andre aktører i både Mesnali og Brøttum). I påsken ble det eneste fysiske alternativet «åpen kirke» på noen av høytidsdagene med et begrenset antall folk av gangen. Både kirketjener, prest og organist var til stede, så dagens tekster ble lest, lys tent og rom pyntet og påskesalmer og meditativ musikk ble spilt for åpne dører og de som tok turen inn. Alt i alt veldig fint, alt tatt i betraktning. Det har på det strengeste (vinteren 2021) vært mulighet for lystenning, bønn osv. i kirka via melding til prest, og når det har vært mulig, men fortsatt for strengt for gudstjenester, hele tiden vært tilbud om å få motta nattverd en-til-en og digitale prekener, musikk osv og åpen kirke når det har vært mulig (for eks. noe vinteren 2021 og påsken). Begravelser og dåp har blitt gjennomført jevnt over. Dåp har det gledelig vært jevnt i 2020 og 2021, med noen oppsamlinger etter nedstengte perioder og en del flere, mindre seremonier til tider grunnet smittevern.

Det har også blitt noen samlinger med barnehagene og skoler (spesielt Mesnali skole) rundt påske. For Mesnali skole ble det utsatt til rundt pinse, så der ble det også mer tema. Det var også babysang osv. gjennom året, men det har variert litt grunnet korona. Men sommeren 2021 ble det åpen kirke i Brøttum kirke i ca. 6 uker, fra slutten av juni og litt inn i august, med 2 ungdommer som kirkeverter (litt betalt sommerjobb i kombinasjon kirkevert/noe praktisk arbeid som renhold). Dette kunne vi gjøre fordi vi fikk støtte til dette, og kirka var da åpen 2 dager i uken fra kl.14-18 og 28 stk. var innom. Både turister, lokale og pilegrimer. Tilbudet ble satt pris på av de som var innom, men tilbudet var ganske nytt. Det tar derfor trolig litt tid å gjøre det kjent. Vi har tro på at Åpen kirke i Brøttum om somrene kan videreutvikles. Det har bl.a. kommet innspill på at tidspunkt gjerne kan variere f.eks. tilbud på dagtid den ene ukedagen og tilbud på ettermiddag/kveld den andre dagen. Og vi håper å fortsette og videreutvikle tradisjonen med å få med ungdommer/unge voksne som kirkeverter osv., så de også får mer aktivt kjennskap og tilhørighet til egen kirke og også er med å møte folk som kommer innom som representanter for kirka.

Høsten 2021 var de siste utsatte konfirmasjonene for året. Det var også noen vigslere gjennom sommeren og høsten. Et nytt kull konfirmanter kunne altså starte opp mer normalt og andaktene på sykehjemmet kunne igjen gå mer fast og felles for både sykehjemmets beboere og brukere av aktivitetstilbudet (hjemmeboende eldre). Det ble også igjen mulig med helt åpne gudstjenester osv. og dermed flere dåp i samme gudstjeneste, mer kor- og korps/musikkdeltakelse i gudstjenestene og samarbeid med Røde kors om noen gudstjenester på sykehjemmet med kirkekaffe. 4- og 6-årsbøker ble delt ut i samarbeid med menighetspedagog i både Mesnali og Brøttum i familiegudstjenester, nattverd kunne igjen deles ut mer normalt og det har blitt mer kirkekaffe etter gudstjenestene i 2021 (som er gledelig og et godt fellesskap der mange blir med). Vi har hatt det utendørs på sommeren og inne i kirka ellers.

Det har igjen vært mulig å kunne samle både flere i menigheten og flere aktører og det er flott. Både barnekorene som organist Kari har ansvar for og Brøttum korforening er med, i tillegg til for eks. Brøttum brass, Mesnali-Lismarka brass, speideren og bygdekvinnelaget (på eks. høsttakkefest). Det har vært godt samarbeid i både Mesnali og Brøttum.

Gudstjenester med 50-årskonfirmanter har det også blitt disse årene, allehelgenmesser/minnegudstjenester og musikk gudstjeneste med deltakere fra korleir på Mesnali. Nye konfirmanter er presentert og i gang med både undervisning og ministranttjeneste. I adventen 2021 var det mer normalt i begynnelsen med gudstjeneste med barnekor 1.søndag i advent og lysmesse med konfirmanter, korforeningen og korps. Men så strammet det dessverre kraftig inn igjen og mye ble omgjort eller avlyst. Spesielt arrangementer med flere aktører, barn osv. for eks. Å synge jula inn i Brøttum og i Lismarka, julegudstjeneste på sykehjemmet og skolegudstjenester, som vi egentlig hadde planlagt med alle skolene, disse fikk i 2021 derfor noe digitalt som erstatning. Det fikk også sykehjemmet og mye digitalt ble postet på facebookssidene. Flere av barnehagene hadde også besøk av menighetspedagog og utendørsopplegg utenfor barnehagen eller kirka. Julegudstjenestene ble i 2021, som i 2020, også rammet av strenge restriksjoner og usikkerhet i hele soknet. Sjusjøen hadde utendørgudstjenester som i fjor, mens Brøttum og Mesnali hadde gudstjenester for et lite antall mennesker med påmelding. Vi hadde også med noen dyktige musikere som var med å sette stemningen sammen med organist. For å nå ut til flere ble også fjorårets digitale julegudstjeneste fra Brøttum lagt ut på nytt, i tillegg til noen nye videoer, men det er sårt når ting ikke kan være åpent og når gudstjenester som mange ønsker å delta på får sterke begrensninger og kun kan gjennomføres for noen få. Samtidig var det viktig å ivareta smittevernet og dugnaden i samfunnet og skape trygghet, samtidig som vi er til stede på ulike vis som kirke, innenfor rammene, som for eks. kan tilsi Åpen kirke eller andre typer tilbud heller enn tradisjonelle tilbud. 1.juledag ble det, som i 2020, høytidsgudstjeneste med dåp.

Ellers har menighetspedagog vært aktivt med i skole-kirke og barnehage-kirke samarbeidet på både kontakt, planlegging og gjennomføring. Menighetspedagog og prest hadde også tilbud til skolene om allehelgensamling i kirkene (eller på skolene) i 2021. Mesnali skole benyttet seg av dette med to fine samlinger for både småtrinnene og de eldste elevene i Mesnali kirke. Dette kan det være flott å satse på videre, kanskje får vi også med de andre skolene på sikt. Det har også vært mer normal aktivitet i Sjusjøen fjellkirke og sommerkveld i Mesnali (på Camp Sjusjøen) i samarbeid med NMS, der også prest og organist deltok.

Prest har også testet ut flerbruksprogram i 2021 og mer bruk av salmetavlene igjen i kirkene i Brøttum sokn, med varierende mottakelse. Dette med tanke på bærekraft, gjenbruk og å hindre bruk av mye ressurser, men det er usikkert om dette fungerer i sin nåværende form her i soknet, hvor det ikke er noen stor kjernemenighet. Så dette må det evt. funderes videre på og på sikt må vi se om det kan funke i annet format og om det finnes en bedre løsning/utforming. Det hadde vært fint, men har vist seg vanskelig å få

oppslutning om slike faste program foreløpig. Foreløpig er vi derfor mer tilbake til engangsprogram.

Ellers er det flott å ha en god stab med både kirketjener, organist og menighetspedagog og spesielt flott å kunne samarbeide med både organist og pedagog inn i trosopplæringen, som konfirmantundervisning, 4- og 6-årsbøker og skoler og barnehager. Prest har hovedansvar for konfirmantene, men det er flott å være flere ansatte som kan spilles på, spesielt på leir og større timer (og når det er mange konfirmanter eller noe skal foregå i grupper). Vi har jo også med noen frivillige som baker og er til stede under timene i kirka, det er trygt å være flere voksne. Dessuten er det menighetspedagogen som har mye hovedansvar for annen trosopplæring som KUL/KULT for de mellom 16 og 18 og de yngre. Organisten har dessuten korene og det er flott at disse unge også møter flere ansatte i kirken over flere år. Det har også vært litt samarbeid med ansatte i for eks. trosopplæringen i Ringsaker som har vært flott.

Som fortsatt relativt ny sokneprest synes jeg det er flott at folk velvillig stiller opp med ulike bidrag og kompetanse og at de er nært knyttet til kirkene sine. Det er mye rom for tverrfaglig samarbeid også. Det er samtidig litt utfordrende å få oppslutning om ting utenom de «tradisjonelle» høytidene og seremoniene, men har vært mer folk på gudstjenestene i 2021 enn 2020 (spesielt på gudstjenester med noe ekstra, som kor/ekstra musikere, konfirmanter eller annen trosopplæring, dåp osv.) Vi vil nok fortsette å prøve ut litt forskjellig og ellers holde oss til det som vi ser fungerer og trekker folk her. Vi har mange varierte gudstjenester med ulike frivillige aktører og samarbeidspartnere. Og skoler og barnehager virker veldig positive til mer samarbeid. Vi i menighetsrådet har blant annet snakket om muligheten for samtalegudstjenester innimellom etter rådsleders forslag, der prekenen for eks. kan være en samtale med en invitert person (for eks. fra en forening, en sykepleier etc.). Samtidig er det viktig at vi bruker det som fungerer lokalt og at seremonier generelt er gjenkjennelige, også på tvers av kirker.

Dessuten er det lett å komme i prat med folk på ulike arenaer og vi når også fint ut med kontakt og informasjon gjennom digitale kanaler på nett, avisa og plakater. Jeg ser fram til det igjen er mer aktivitet i den lokale kantinen, på forsamlingslokalet Brøtheim osv. og jeg kan møte enda flere fra bygda i hverdagen til eks. lunsj. Jeg har samtidig hatt mange fine møter ute på tur, på vei til og fra kirka, butikken, sykehjemmet osv. og fått møtt mange organisasjoner og ulike ansatte og frivillige i soknet (flere grupper har spesielt invitert meg som den nye presten og det har heldigvis latt seg gjøre å få til disse møtene for det meste). Jeg håper spesielt på å fortsette godt samarbeid og å dele kompetanse enda nærmere med eks. Røde Kors og for eks. våketjenesten der, og soknets helsearbeidere som jeg har hatt en del kontakt med i 2020 spesielt (sykehjemmet, legekontor osv). Tverrfaglig samarbeid, også med kommunen mfl. rundt for eks. beredskap, liv/død, psykisk helse, sorg og krisehåndtering og kulturformidling er spennende. Flere er positive til flere møter/seminarer og samarbeid på tvers på ulike måter, når det lar seg gjøre. Jeg håper det blir mer rom for det utover i 2022, når helsepersonell, skoler, organisasjoner osv. kanskje også har litt mer overskudd og tid. Jeg ønsker å fortsette å jobbe for at vi skal være en integrert del av samfunnet, både lokalt og regionalt/nasjonalt. Ellers tar jo ting litt tid, spesielt når vi både er ganske ny sokneprest og menighetspedagog og det lenge har vært en annerledes tid, men vi bruker tiden så godt vi kan på å bli kjent og trygge i soknet og jobben, både fysisk og digitalt. På sikt ønsker jeg for eks. også å prøve jaktmesser med jaktlagene her, som jeg har vært så heldig å få være med litt, om det er interesse for noe slikt, og har snakket med grupper som speideren om enda mer samarbeid om noen messer for eks., for det er fint å kunne møte folk på litt ulike arenaer.

Kanskje kan vi ha noe mer utendørs på sommeren eller knytte noen flere gudstjenester opp mot andre arrangementer (dette gjøres noe allerede). Vi har også nå planer om mer samarbeid med lag og foreninger/grupper om kirkekaffen etter gudstjenestene og har noen temagudstjenester. Kanskje kan dette videreutvikles. Et større samarbeid mellom kirka og sykehjemmet via for eks. babysangen kunne også vært spennende, men det skal sies at mange nok er slitne for tiden og det kan gå litt trått med å få i gang nye samarbeid og møtepunkter (dette så vi spesielt i 2021). Det er ikke alltid like lett for tiden med oppslutning og videreutvikling av eksisterende samarbeid heller, men som med mye annet varierer det og vi satser på mer stabile tider og overskudd. De siste årene har nok til tider vært litt demotiverende når mange møtepunkter har vært nede. Vi tror ikke det blir noe problem å få vanlige tilbud tilbake, men det er ikke så lett å bli ordentlig kjent i soknet og soknets rutiner i slike tider eller få til så mye nytt. Mange er slitne og vi må ta tida til hjelp. På den lyse siden, har vi også fått på plass en lokal diakoniplan og jobber med en mer oppdatert kirke-skoleplan som vedlegg til den reviderte trosopplæringsplanen (der også konfirmantplanen er oppdatert). Det er også generelt mer diakonale tilbud nå enn før, blant annet gjennom diakonens tilbud på prostnivå, som Åpen kirke, samtalegruppe/sorggruppe, vaffelcafe mm.

Brøttum sokn har fortsatt en veldig høy andel forordnede gudstjenester, sammenliknet med andre sokn på sin størrelse. Kanskje kan det på sikt være aktuelt å redusere dette noe eller justere litt og heller satse mer på andre områder? Gudstjenestedeltakelsen varierer på ordinære gudstjenester uten dåp eller andre tiltak/innslag, spesielt i «stille perioder», som etter store høytider. Slike gudstjenester skal vi absolutt ha og de kan romme mange, men det kan være soknet, etter sokneprests og lokal stabs mening, tilbyr litt flere søndagsgudstjenester enn det er behov for. Derimot er det mange andre områder det ønskes å satse mer på, (spesielt nå som vi har fått menighetspedagog i større stilling). For eksempel unge voksne, mer samarbeid med skoler og barnehager, sykehjemmet, muligheten for Grønn kirke og mer fokus på bærekraft og natur, mer samtaletilbud/sjelesorg og grupper, både sorggrupper og andre samtalegrupper (blant annet i samarbeid med den ganske nye prostidiakonen prostiet har fått og som nå begynner noen slike grupper i prostiet!). Evt. også temakvelder innimellom og digitale tilbud og ressurser og tverrfaglige samarbeid og gode møteplasser (innenfor de ressursene vi har selvfølgelig, det kan jo ta tid å bygge opp nye ting og få med folk og vi er jo ikke en veldig stor stab så vi må vel ikke begynne for mye på én gang). Vi vil uansett påpeke viktigheten av å bygge opp lokalkirken, menigheten og en nær kirke som samarbeider lokalt, samtidig som det er flott med litt samarbeid om noen tiltak i eks. prostiet eller med nabosokn. I 2021 har vi også hatt litt samtalegrupper lokalt, i tillegg til en-til-en samtaler og soknebud, men foreløpig er det lettere å få nok folk til fellesgrupper noen steder i prostiet slik det ser ut. Vi er glade for at diakonen også jobber videre med dette!

Ang. gudstjenester, kan kanskje noen få søndagsgudstjenester på sikt legges til hverdager som kveldsmesser? Kanskje vil det nå flere/andre. Men dette er foreløpige tanker og ideer, så får man på sikt se om noe av dette kan fungere lokalt. Vi mener samtidig også at prostipresten fortsatt er en uvurderlig ressurs og viktig som samarbeidspartner i soknet (og ellers i prostiet, spesielt med tanke på gravferder) selv om det evt. skulle bli noe færre søndagsgudstjenester hos oss. Prostipreststillingen er viktig både som samarbeidspartner på aktivitet, som avlastning når det er fri eller sykdom eller ved stort trykk ellers. Hele prostiet nyter godt av dette og trenger det, (egentlig kan deler av prostiet trenge større presteressurs/prostipresteressurs) for i noen perioder og noen sokn spesielt, er det ofte høyt trykk på både gravferder, dåp mm. Og spesielt i 2020/2021 har vi sett hvor sårbare vi kan være uten en god beredskapsordning eller avlastnings/vikarordning og med litt for få folk. Her er prostiprest et godt tillegg som jeg virkelig vil få understreket. En som kjenner området, som er trygg og som er i systemet/kollegiet og arbeidsplanleggingen. Dette er også prosenter og

ressurser som blant annet dette prostiet i sin helhet er avhengig av for å få den daglige tjenesten til å gå rundt.

Brøttum den 26.01.2021 /21.01.2022

Johanne Gram-Nilsen
Sokneprest på Brøttum

‘FURNES KIRKE – KIRKA MI’

Dette er en rapport om virksomheten i Furnes sokn og som skal ha følgende overskrifter i henhold til ‘Rutiner for Hamar biskops visitaser’:

1. Gudstjenester og kirkelige handlinger
2. Omsorg og solidaritet
3. Barn og unge
4. Kirken i lokalsamfunnet
5. Medarbeiderskap og organisering
6. Oversikt over menighetens planer og utvalg
7. Annet

1. GUDSTJENESTER og KIRKELIGE HANDLINGER

Furnes menighet har 64 forordnede gudstjenester, hvorav 46 i Furnes kirke(FK), 16 på Furnes bo- og aktivitetssenter(FBAS) og 2 friluftsgudstjenester på Bjønnåsen.

Vi hadde frem til sommeren 2018 mellom 6-10 kveldsgudstjeneste i FK midt i uken, men antall fremmøtte var litt mindre enn på de fleste gudstjenester på FBAS. Vi fikk derfor godkjent å øke antall gudstjenester på FBAS og avsluttet de fleste kveldsgudstjenester i FK. Dette til stor glede for beboerne på FBAS og Stiftelsen Furnes omsorgsbolig.

Hvert år har antall besøkende til FK økt og vi har i 2019 i gjennomsnitt 94 besøkende på gudstjenestene på søn- og helligdager. Vi er svært godt fornøyd med dette.

Hver måned bortsett fra juli og august har vi familiegudstjenester og legger mye arbeid ned i dette. Barna deltar på mange ting i disse gudstjenestene. Dette er barn som deltar i de ulike tiltak for barn og unge. Familiegudstjenestene er til stor glede for barna, foreldre og menigheten.

Under barnedåp får foreldre og barna bevege seg rundt i kirken og til tider sitter det foreldre og barn i koret under disse gudstjenestene. Dette er til stor lettelse for foreldre og stemningen i kirken bli lettere og ledigere.

Under vanlige gudstjenester hvor preken holdes fra prekestolen kan barna gå til tegne- og lekekroken i søndre tverrskip.

Det er mange dåp i Furnes og på de fleste gudstjenestene er det dåp. Når det er mange dåp, gjør vi ofte om gudstjenesten til en familiegudstjeneste nettopp for å tilpasse oss til besøkende.

Vi har også hjemmedåp når det er behov for det og det oppleves svært sterkt for dåpsfamilien.

Vi arrangerer også dåp på en lørdager eller etter en gudstjeneste om det er behov for det. Dette har handlet mest om konfirmanter. Vi har også ofte dåp i konfirmasjonsgudstjenestene.

Vi har felles dåpssamtale før hver søndag det er dåp. Dette oppleves befriende for dåpsforeldre.

I FK har vi mange gudstjenester hvor andre grupperinger eller personer deltar. Dette er også med på å skape variasjon, oppmuntring og glede for besøkende.

Vi i Furnes sokn er heldige som har et kirkekor. Furnes kirkekor er aktiv og sammen med kantor arrangerer de salmekvelder slik at menigheten skal lære nye salmer. Og Furnes kirkekor deltar i mange gudstjenester og bidrar til gode opplevelser for besøkende. Furnes kirkekor sammen med kantor arrangerer Vårkonsert, Allehelgenskonsert og ‘Vi synger julen inn’.

Hver søndag fra september til mai deltar konfirmanter i gudstjenestene. Dette er også til stor glede og begeistring. Og konfirmentene selv synes dette er svært kjekt å være med på.

Hver søndag har vi kirkekaffe i søndre tverrskip til stor glede for besøkende. Også når besøkende kommer langveis fra er de svært glade for dette tiltaket og opplever en stemning i Furnes kirke som de sjelden opplever, sier de. Kirkekaffen varer ofte lenger en selve gudstjenesten.

Det er de 13 medlemmene av Furnes menighetsråd(FMR) som er kirkeverter. Dette har vi gjort for å fordele oppgavene på flere og for at besøkende skal bli kjent med hvem som er i FMR.

Dette setter medlemmene av FMR og besøkende stor pris på.

Lystenning brukes aktivt ved gudstjenester, begravelser og dåp. I enkelte gudstjenester erstatter lystenning forbønnen, til stor glede for barn og besøkende. Både pårørende og dåpsfølge synes det er en flott handling å tenne lys.

I Furnes har vigselallet vært stabilt i mange år bortsett fra 2019. Vi tror kanskje dette har noe med den populære ordføreren i Ringsaker å gjøre.

Soknepresten og kantor har en fellessamling for alle som skal vie seg hvert år. Dette oppleves godt for alle parter.

Vi har også vigslar hjemme om det er behov for det. Og ofte har vi kombinert vigsel og barsedåp hjemme. Vi har også hatt vigsel i en søndagsgudstjeneste.

Samtalen før en begravelse foregår hjemme hos pårørende, som uttrykker dette som godt og flott. Soknepresten legger til rette for at pårørende skal mest mulig være med å prege begravelsen.

Det høres stadig at pårørende opplever og omtaler begravelsen som en flott gudstjeneste.

De overordnede mål ligger til grunn for det som blir sagt og gjort i gudstjenestene og kirkelige handlinger. De overordnede mål har skapt nye fokus og nye perspektiv.

Besøkende sier de opplever stor takhøyde i og større tilhørighet til Furnes kirke.

Det rår stor optimisme, åpenhet, varme og raushet i Furnes kirke og besøkende sier ofte; 'Det er så godt å være her'.

Satsingsområdet og utfordringene for gudstjenester og kirkelige handlinger vil fortsatt være i trå med de overordnede mål.

Å skape gode opplevelser er det viktigste vi gjør og derfor vil det legges stor vekt på fokus, innhold og formidling.

2. OMSORG OG SOLIDARITET

Furnes menighet har kommet langt i å bygge ned tersklene til kirken og mange mennesker kjenner seg berørt, beriket og begeistret i møte med kirka si.

I Furnes kirke skal det være rom for alle mennesker og deres tro. Det skal være rom for alle slags tanker, følelser og historier. Det synes som om mennesker opplever at kirken er tilstede på en god måte også for de mest sårbare mennesker og utsatte grupper

Det at soknepresten deltar i 'Nærbehandlinga for rus og avhengighet' forsterker båndene mellom kirken og de meste sårbare menneskene. I dette fora møter soknepresten mennesker både fra eget sokn og hele Ringsaker.

Det har også blitt kommentert i svært positive ordlag at soknepresten er en del av 'Interkommunalt etikkråd' for helse og omsorgstjenesten i Stange, Løten og Ringsaker.

I dette fora diskuteres etiske dilemma som pårørende, pasienter, brukere og ansatte opplever og Etikkrådet kommer med råd.

Diakoni-å tjene menneskene er en stor del av soknets arbeid og er bestemmende for alle råd og utvalg, og diakoniutvalget har dette spesielt i fokus

Diakoniutvalget(DiU) driver en besøkstjeneste for syke og eldre og har mange besøkere.

Besøkerne besøker mange i Furnesbygda. Soknepresten er også en del av dette tiltaket og har samtaler med mange.

"Misjon" er et annet ord på kirkens arbeid og dette gjøres hele året, hver måned, hver uke, ja hver dag.

Furnes sokn har ikke eget misjonsprosjekt, for vi vil ikke binde oss til en organisasjon.

Furnes sokn støtter ulike organisasjoner både diakonale og misjonære, mellom annet med takkoffer og fasteaksjonen.

Tilbakemeldingene tyder på at bygdefolket opplever at de ansatte er tilgjengelige, omsorgsfulle og 'nære' mennesker i livets utfordringer.

Alt dette er også målsettingen videre.

3. BARN og UNGE

Furnes menighet har tilbud om tiltak fra 0-18. Noen av tiltakene har stor oppslutning, mens andre har færre og noen ingen. Vi ser at nye tiltak trenger tid til 'å sette seg', men Babysang, Min kirkebok-4 år, Min kirkebok-6 år, Krølletreff, Kirkerotte-film, Kirkerotte-teater, Lysverksted, Lys våken og Cup & cupcakes har stor oppslutning.

Vi ser også at lokale tiltak er best på mange måter og derfor planlegger vi flere tiltak lokalt. Vi har nå fått en menighetspedagog som vektlegger dette og som kjenner Furnes menighet godt. Målet er både å få flere tiltak til å funke eller å skape nye tiltak.

Konfirmantarbeidet fanger flesteparten av de unge og de trives i det opplegget som tilbys. Det er et variert opplegg med mange innfallsvinkler. Mellom annet spikker konfirmantene pilegrimstav, går pilegrimsvandring, reiser på weekend og mye mer. For konfirmantkullet 2019/2020 har vi satset på færre og større samlinger, hvor menighetspedagogen, konfirmantledere, soknepresten og frivillige er i aktivitet. Dette synes å slå godt an hos konfirmantene.

Antall konfirmantledere viser at konfirmantopplegget er et opplegg som fungerer godt. Hvert år har vi rundt 40 konfirmantledere hvor de eldste er 23/24 år. Konfirmantlederne har også et eget opplegg hver måned. For konfirmantkullet 2019/2020 har konfirmantlederne fått enda flere oppgaver og dette synes å funke supert.

Vi har også et tiltak i Furnes for ungdommer og som er laget av ungdommer, men arrangementet er for alle. Det er en adventkonsert som ungdommene selv skaper og setter sammen, og som samler mange folk i Furnes kirke fra hele prostiet. Dette er på en måte et 'komme ut'- opplegg for ungdommer med interesse for sang, musikk, lys og lyd.

Furnes menighet har en god dialog med skoler og barnehager. Hvert år arrangeres det skolegudstjenester og en barnehagegudstjeneste og det er svært få som har et alternativt opplegg på skolene.

Det er besøk på skoler og i barnehager og kirken blir besøkt av skoler og barnehager.

4. KIRKEN i LOKALSAMFUNNET

Furnes kirke står sterkt i lokalsamfunnet og bygdefolket er gla' i kirka si. Både hvordan kirkegården ser ut og antall besøkende på kirkegården vitner om dette. De årlige dugnadsdagene viser også at bygdefolket er gla' i kirka si.

Vi har fått en 'Navnet minnelund' på Furnes kirkegård og dermed er valgmuligheten mange med tanke på hvordan pårørende vil minnes sine kjære.

Bygdefolket er opptatt av og følger godt med i det som skjer i kirken, og Furnes menighetsblad har blitt en god ambassadør for kirken og soknet. I Furnes menighetsblad fortelles det om ulike aktiviteter i Furnesbygda.

Furnes bygdekvinnelag og Furnes husflidlag er gode samarbeidspartnere for Furnes menighet. Den mangfoldige bruken av Karmel, Furnes menighetshus vitner om at kirka står sterkt i lokalsamfunnet. Ulike lag og foreninger bruker Karmel, Furnes menighetshus til sine møter. Samarbeidet med Furnes pensjonistforening er berikende for alle parter.

Furnes sokn samarbeider også med Furnes historielag, Furnes speidergruppe, Furnes og Veldre musikkforening og Furnes skolemusikkorps.

Furnes sokn har et nært samarbeid med Furnes Lions. Det er Furnes Lions som bringer Furnes menighetsblad ut i bygda og dermed kommer midlene som Furnes Lions får for dette arbeidet tilbake til Furnesbygda.

Furnes sokn, lag, foreninger og skolene planlegginger og gjennomfører 17.mai i Furnesbygda.

Furnes kirke har en del kulturelle aktiviteter spesielt konserter. Furnes sokn har vært opptatt av at det er Furnes sokn ved musikkutvalget som skal styre kulturaktivitetene i Furneskirka.

5. MEDARBEIDERSKAP og ORGANISERING

Furnes menighet har en svært god kantor som stadig blir utfordret av nye musikktrender, men tar utfordringene på strak arm. Høst 2019 fikk endelig kantoren en 100% stilling.

Vi har en kirketjener som omtales av bygdefolket som en utrolig flott fyr. Han møter pårørende på kirkegården på en flott måte, inkluderer alle som kommer inn i kirken og skaper humor og glede rundt seg.

Vi har endelig fått en egen renholder i Furnes kirke. Dette er vi veldig glad for og sammen med kirketjener holder de alltid kirken i flott stand.

Høst 2019 fikk vi en ny menighetspedagog som har vandret sin trossti i Furnes. Dette ser vi som en stor fordel. Han tar Furnes, barn og ungdom med storm og vi ser allerede virkningene av hans inntreden.

Vi har en menighetssekretær som skaper miljø, er utrolig viktig i staben og som tilrettelegger og står på pinne for de som er ute i felten.

Stabsmøtene som vi har hver uke, fungerer flott. På stabsmøtene ser vi alltid tilbake for å gjennomgå det som har hendt, for å lære. Vi snakker også om det som fungerer og det som ikke fungerer.

Organiseringa av Furnes menighet, altså FMR, utvalg, ansatte og arbeid fungerer svært godt.

I denne organiseringa er soknepresten bindeleddet mellom ansatte, FMR og utvalgene.

Samarbeidet mellom FMR og ansatte er berikende og utviklende for alle parter, og derfor er det lett å få folk til å stille opp på ulike arrangement, tiltak og dugnader.

For Furnes sokn og for menighetspedagogen kommer det til å fungere enda bedre, for vedkommende skal trolig ha bare to menigheter fra høsten av og ikke fire som nå.

Staben i Furnes er stabil, kreativ og fungere godt sammen.

6. OVERSIKT OVER MENIGHETENS PLANER OG UTVALG

Se de 7 vedleggene.

7. ANNET

30.januar 2020

For Furnes menighetsråd

Anders Hyenes Skeistrand

Sokneprest

Da samfunnet stengtes ned 12.mars ble alt i kirken avlyst. Mesteparten ble åpnet i slutten av mai og nedstengt igjen midt i november og ut året.

Gudstjenester

Den første gudstjenesten etter åpning av samfunnet ble holdt Kristi Himmelfartsdag på Furnes bo og aktivitetssenter (FBAS) 27.mai.

Deretter hadde Furnes menighet gudstjenester frem til 12.november på FBAS.

Søndag 29.desember hadde vi en Kveldsgudstjeneste med tema 'Lys' i stedet for Lysmesse ved speiderne.

Julaften hadde vi 8 gudstjenester fra kl. 13.00- 17.00. Ca 160 var da innom Furnes kirke for en forkortet gudstjeneste på 20 min. I tillegg var det 3 ansatte, 4 forsangere og 6 medhjelpere på hver gudstjeneste. Det var stor begeistring for at vi hadde disse gudstjenestene.

Juledag hadde vi vanlig gudstjeneste.

Det mest krevende var konfirmasjon. På 8-9 dager ble det laget 3 ulike program alt etter smittesituasjonen.

Alle 4 skolegudstjenestene og barnehagegudstjenesten før jul ble avlyst.

Konfirmantopplegget

Konfirmantopplegget ble gjennomført i januar - februar og med en weekend for halvparten av konfirmantene helgen 1.-3.mars.

August ble en krevende måned med flere konfirmantlördager fra kl. 12.00-21.00 før konfirmasjonen den 6.september med 3 konfirmasjonsgudstjenester.

Konfirmantopplegget for de nye konfirmantene ble gjennomført i september og oktober, men avlyst fra midten av november.

Konfirmantlederopplegget

Konfirmantlederopplegget ble gjennomført parallelt med konfirmantopplegget.

Andre tiltak for barn og unge

Min kirkebok 4 år(høst), Min kirkebok 6 år, Babysang og Furner barnekor var de eneste tiltakene som ble gjennomført lokalt dette året.

Konsert.

Det ble avlyst 6 konserter i dette året.

Furnes menighetsråd

Furnes menighetsråd har hatt fysiske møter i hele denne tiden. Dette er alle svært glade for og det har vært til stor inspirasjon for alle.

Dåp/ Dåpsgudstjenester.

Det har i denne perioden vært gjennomført 8 ekstra dåpsgudstjenester; 3 på bygda og 5 i Furnes kirke. 2-3 meldte dåp har blitt utsatt til senere.

Vigsel

2 vigsler ble gjennomført i Furnes kirke, 3 vigsler ble gjennomført ute/ utenfor Furnes kirke og 5 vigsler ble avlyst.

Digitale tiltak i Furnes

De digitale tiltakene er alle på facebook. 'Furnes kirke-kirka mi' har over 500 følgere. Nedenfor sees hva som ble gjennomført, hvor mange tiltaka har nådd, hvor mange visninger og hvor mange som har sett på.

Dette hele startet med en tale med tema: 'Innledning til påsken'. Så fortsette det med fortellinga på Palmesøndag og Skjærtorsdag. Langfredag var organisten med og spilte til

fortellingen. Så ble fortellingene til Påskedag og 2.Påskedag lest. Påsken ble så avsluttet med talen: 'Påsken-Livet og Menneskene'.

Innimellom alt dette ble mye av kirkekunsten presentert og omtalt.

Etter påske fortsette vi med presentasjon av menighetspedagog John Slåtsveen.

I mai hadde vi først en tale om 'Å tenne lys' og lystenning og senere en tale med tema: 'Gud i deg og Du i Gud'. På den opprinnelige konfirmasjonsdagen i mai tente men.ped og prest lys for hver enkelt konfirmant.

4.søndag i Advent ble det lagt ut en tale og det ble lest en legende om adventslysene.

Etter de 8 gudstjenestene på julaften ble julaftenpreken lagt ut på facebook.

Innimellom alt dette ble det hver uke hele høsten lagt ut alt det som skjedde i Furneskirka.

Tilbakemeldingene er overveldende, både fra Furnes menighetsråd og bygdefolket. Det ser ut som Furnes menighet har truffet spikeren på hode både med variasjon og innhold når det gjeld siden på facebook.

Furnes februar 2021

Anders Hyenes Skeistrand

Oversikt over 'Furnes kirke - kirka mi' på facebook

LIVE med tale/tekstlesning/ lystenning/ musikk	NÅDD	VISNING
Palmelørdag/Tale: 'Innledning til påsken'	1284	896
Palmesøndag/ Fortellingen	577	315
Skjærtorsdag/ Fortellingen	650	254
Langfredag/ Fortellingene og musikk ved organist	674	296
1.Påskedag/ 'Påskedags gla'budskap'	744	375
2.påskedag/ Fortellingene	623	289
3.Påskedag/ Tale: 'Påsken-Livet -Menneskene'	552	178
Presentasjon/Intervju av men.ped	671	415
1.mai/ Tale: 'Å tenne lys' og Lystenning med musikk	1 136	794
10.mai/ Tale: 'Gud i deg og Du i Gud'	1 056	744
31.mai/ Tale om 'Lys' og lystenning for den enkelte konfirmant	689	551
4.søndag i Advent/ Tale og en legende om adventslysa	408	268
Julaften kl. 17.00/ Julepreken	301	680

Bilde og tekst	Sett
Lille altertavle (1.)	480
Andre altertavle (2.)	475
Rosett i himlingen	551
Nåværende altertavle (3.)	512
Figurene på lysekronene	500
Info om lysekronene	463
Almisstaver-I (konkurrans)	478
Almisstaver-II	426
Speilmonogram-I (konkurrans)	546
Speilmonogram-II	524
Stort krusifiks	612
Den Oppstandne	508

Sola-ringen-trekanten	661
-----------------------	-----

FURNES MENIGHET - ÅR 2021

Da samfunnet åpnet opp i begynnelsen av mars 2021 har det meste blitt gjennomført.

Gudstjenester

I januar og februar hadde vi kirka åpen i gudstjenestetida og det var flere som kom og overvar en enkel samling rundt langbordet oppe i alteret. Dette opplevdes flott for de som var der.

I februar hadde vi en droppin-samling med utdeling av 'Min kirkebok 4 år'. I mars og april kom det flere ganger familier innom og hentet 4-årsboken. Det er lenge siden vi har gitt ut så mange 4-årsbøker som i 2021.

Den første gudstjenesten etter åpning av samfunnet ble holdt 7.mars. Resten av mars hadde vi 2 og 3 dåpsgudstjenester hver søndag for den enkelte familie.

Palmesøndag hadde vi 3 dåpsgudstjenester og da inviterte vi også til utdeling av Min kirkebok 4 og 6 år, og mange kom innom.

I Påsken hadde vi kirken åpen mellom 11.00 og 13.00 og mange var innom for en prat og en kaffekopp.

I mai gjennomførte vi 2 gudstjenester og avlyste både pinsen og konfirmasjon, men fra juni gjennomførte vi gudstjenester med de restriksjoner som var.

I august gjennomført vi 4 konfirmasjonsgudstjenester. Frem til desember gjennomførte vi det som sto på planen.

Vi fikk gjennomført en skolegudstjeneste og skolene avlyste de andre.

Julaften hadde vi 3 familiegudstjenester i Furneskirka med rundt 50 deltakere på hver.

Konfirmantopplegget

Selv om vi måtte flytte på noen konfirmantsamlinger, ble konfirmantopplegget både vår og høst gjennomført, men ikke weekendene. Det ble en krevende august.

Konfirmantlederopplegget

Ikke alle samlingene med K- lederne ble gjennomført.

Andre tiltak for barn og unge

Min kirkebok 4 år(høst), Min kirkebok 6 år og Babysang ble gjennomført med deltakelse på gudstjenester.

Konsert.

Flere konserter ble avlyst.

Furnes menighetsråd

Furnes menighetsråd har hatt fysiske møter i hele 2021. Dette er alle svært glade for og det har vært til stor inspirasjon for alle.

Dåp

I tillegg til dåpsgudstjenestene våren 2021 har det i høst vært mange dåp. Nesten alle gudstjenester har hatt dåp.

Vigsel

Alle vigslar i Furnes ble gjennomført

Digitale tiltak i Furnes

De digitale tiltakene er på facebook. 'Furnes kirke-kirka mi' har over 600 følgere. På denne siden legges ut alt som skjer i Furneskirka.

Furnes februar 2022

Anders Hyenes Skeistrand

VISITASRAPPORT, ÅSMARKA MENIGHET, 2020

Åsmarka sokn er et ganske lite sokn. Kart ligger vedlagt.

Det er delt i to skolekretser, Åsen skole i Åsmarka og Fagernes skole i Næroset, der det er barnehager og barneskoler. Det er også en barnehage beliggende mellom skolene. Ringsaker kommune har fritt skolevalg, så noen elever går ikke på sin nærscole.

Når elevene når ungdomsskolealder, drar Åsen skoles elever stort sett til Brøttum ungdomsskole, mens Fagernes-elevne drar til Moelv ungdomsskole. Det betyr at soknet på mange måter er delt i to.

Da Åsmarka ble eget sokn ble det foretatt en sokneregulering; en del av Ringsaker sokn ble lagt til Åsmarka. Det betyr at deler av soknet nok føler sterkere tilhørighet til Ringsaker kirke enn til Åsmarka.

Tredelingen av menigheten er en utfordring og det vil i årene framover være et satsingsområde å samle menigheten mest mulig under slagordet: «Åsmarka kirke – et møtested for tro, håp og kjærlighet»

Åsmarka kirke ligger vakkert til mellom Næroset og Åsmarka, med flott utsikt over Næra.

Kirken er velholdt. Takket være testamentariske gaver og en stor dugnadsinnsats, er kirken de siste årene blitt malt utvendig, har fått takrenner og gulvet er slipt og lakkert.

Kirkestua er også pusset opp og fikk i høst nytt dekketøy og nye møbler.

1. Gudstjenester og kirkelige handlinger

Det er forordnet 25 årlige gudstjenester i Åsmarka kirke. Disse fordeles med to gudstjenester i måneden. Det er gudstjeneste i kirken julaften, 1. påskedag og 1. pinsedag, samt 17. mai og Allehelgensdag. Det er tradisjon med utegudstjeneste i Næroset i starten av september, der bygdekvinnelaget stiller opp med kirkekaffe og der 6-åringene får sine bøker.

Det var i 2018 3 vielser, 11 gravferder og 10 dåp, og vi det ble gjennomført forbønn for 15 konfirmanter. I 2019 har det vært 2 vielser, 21 gravferder og 8 dåp og det er 11 konfirmanter som følger undervisningen.

Det er konsert 8. mai i anledning frigjørings- og veteranmarkering.

Det har vært en strategi å ha noe spesielt ved så mange gudstjenester som mulig.

Det jobbes for tiden aktivt med å lage en gudstjenesteplan som involverer menigheten i større grad enn tidligere.

Psykisk helse medvirket med korsang på Messe for verdighet i november 2019 og de stiller med malerier til en gudstjeneste med «Lyset vender tilbake» som tema i åpenbaringstiden.

Det er et håp at husflidslag med flere kan bidra på strikkemesse med fokus på forvalteransvaret og på Maria Budskapsdag der vi skal lage engler med trosopplæringsbarn.

Vi håper å få samlet naturinteresserte til en naturvernmesse i august, med skaperverket som tema.

For å rette fokuset på dåp, ønsker vi å ha en gudstjeneste med utstilling av dåpskjoler og med spesielt fokus på dåp.

I forbindelse med konfirmantenes Fasteaksjon har det blitt arrangert en solidaritetsgudstjeneste. I 2019 var den et samarbeid mellom Brøttum og Åsmarka, i 2020 satser vi på et samarbeid mellom Ringsaker, Brøttum og Åsmarka.

Det er stor oppslutning i gravferder og alle gravferdene i 2019 foregikk kirkelig.

2. Omsorg og solidaritet

Hyggetreffet som tidligere ble arrangert i Kirkestua, finnes ikke lenger. Leiligheter for eldre er bygget i Moelv, så mange av våre innbyggere betjenes av Ringsaker sokn på sine eldre dager.

Konfirmantenes solidaritetsgudstjeneste og Fasteaksjon finnes fortsatt.

Vi håper at gudstjenestene virkelig kan bli det vi jobber mot: Et møtested for tro, håp og kjærlighet. Ut fra det kan det hende det vokser noe fram?

Vi gleder oss til å få diakonal kompetanse i prostiet.

3. Barn og unge

Trosopplæringen i Ringsaker prosti jobber på tvers av soknegrensene. Det inviteres til babysang, småbarnsang, krølletreff, cup and cupcakes, Lys Våken og lederkurs i hele prostiet og tiltakene flytter seg fra kirke til kirke.

I Åsmarka deles det ut 4-årsbøker i desember, 6-årsbøker i september, med samling for de aktuelle årsklassene på forhånd. Det arrangeres kirkerotte-film i forbindelse med Maria budskapsdag og det inviteres til Allehelgensdagsvandring.

I arbeidet for å styrke tilhørigheten til Åsmarka kirke og Åsmarka sokn, ble det i 2019 ble arrangert julespill for barnehagene i soknet i Åsmarka kirke, der kun en av tre barnehager møtte opp. Vi ønsker å videreføre dette i 2020, med håp om at flere barnehager møter opp, så flere barn kan få en opplevelse av Åsmarka kirke som sin kirke.

Det har vært et barnekor og Tweens-kor i Næroset. Da få barn slutter opp om dette, har det blitt slått sammen med Ringsaker barnekor og Tweens-kor. Koret ledes av innleid hjelp. Menighetsrådet vedtok i desember 2019 å gå ut av samarbeidet om dette koret.

Kateketen har ansvaret for kontakten med skoler og barnehager. De er høsten 2019 invitert til besøk i kirken med fokus på sorg og begravelse. Skolene ønsket ikke å benytte dette tilbudet. Det feires gudstjeneste før jul med begge skolene, der de medvirker på omgang.

Ungdom fra Åsmarka har deltatt på KUL og KULT-samlinger.

To skolekretser gjør at barn og unge ikke kjenner hverandre i særlig stor grad. Det gjør det vanskelig å skape en fellesskapsfølelse, f.eks for konfirmantene.

4. Kirken og lokalsamfunnet

Folket i Åsmarka er glade i kirken sin, noe gavene og dugnadsinnsatsen er et sterkt uttrykk for. Samtidig var det vanskelig å fylle lista før menighetsrådsvalget i 2019, og mange stilte heldigvis opp til gjenvalg for at vi kunne ha ei liste.

Kirken er en del av samfunnet, men ikke en del som man ønsker å bli assosiert med på personlig plan.

I strategien vår for inneværende menighetsrådsperiode ligger det en plan for å engasjere grupper, foreninger og enkeltpersoner i gudstjenestelivet. Vi håper gjennom det å skape en tilhørighet og en visshet om at kirken tilhører alle i menigheten.

5. Medarbeiderskap og organisering

Menighetsrådet er kjernen i medarbeiderskapet i Åsmarka sokn.

Som kirkeverter og tekstlesere gjør de en flott innsats i menighetens gudstjenester.

Menighetsrådet har representanter i Trosopplæringsråd og Fellesråd.

Det skal være et trosopplæringsutvalg i soknet, men det er i skrivende stund ikke etablert.

Sokneprest i halv stillingen er soknets eneste egne ressurs.

Kateket har ansvaret for administrasjon av konfirmantene, mens presten gjennomfører undervisningen. Det er faste møtepunkter med konfirmantene i Nes, Brøttum, Ringsaker og Åsmarka; Kick-off, felles helgeleir og felles pilegrimsvandring.

Trosopplæringen ivaretas av menighetspedagog som vi deler med Ringsaker, Brøttum og Furnes, og noen tiltak – som utdeling av bøker til 4-åringer og 6-åringer ivaretas av kateketen. Enkelte tiltak «drar på turne» i prostiet og gjennomføres av noen i trosopplæringsteamet i flere menigheter.

Dette gir mange flere tiltak enn vi ville fått uten prostisamarbeidet, men legger ikke til rette for tilknytning mellom barn og menighetens voksne.

Vi har ikke fast organist. Dette er et savn i menigheten og sees tydelig når gudstjenester med medvirkende musikalske krefter skal gjennomføres. Det er av samme grunn lite konsertvirksomhet og kirkemusikalsk utvikling finnes ikke.

Bygdekvinnelagene bidrar ved gudstjeneste i september i Næroset (Fagernes bygdekvinnelag) og høsttakkefest i Åsmarka kirke (Åsen bygdekvinnelag).

6. Oversikt over menighetens planer og utvalg

Vedlagt følger et årshjul for menighetens gudstjenester og andre aktiviteter, trosopplæringsplan, konfirmantplan.

Visitas-rapport for Åsmarka, tillegg for 2020.

Etter at visitasrapporten for Åsmarka sokn ble skrevet tidlig i 2020 har det skjedd store endringer. Jeg er derfor glad for å kunne skrive et tillegg til innsendte rapport.

TROSOPPLÆRING

Organiseringen av trosopplæringen i Ringsaker prosti har blitt endret. Fra å være prosti-basert er grunntenkningen nå å ha soknet som grunnenhet. Det betyr at vi i løpet av året har jobbet relativt intenst med å tenke nytt om det vi driver med. Vi er takknemlige for at fristen for Revisjon av trosopplæringsplanen er utsatt til desember 2021.

I sommer ble de ansatte innen trosopplæringen omorganisert i samsvar med endringen av grunnenhetene. Åsmarka sokn fikk Heidi Sveås som vår menighetspedagog/kateket i 50% stilling, mens Kine Elise Østerud og John Slåtsveen – som tidligere har ivaretatt Åsmarka sokn – fikk andre oppgaver.

KIRKE – SKOLE SAMARBEID

I tillegg til den ovennevnte interne omorganisering, har det i 2020 vært en prosess i Ringsaker kommune ang skolestruktur. Både Åsen og Fagernes skoler er truet av nedleggelse, noe som har preget soknet i stor grad. Nå har saken blitt utsatt av kommunestyret (21.10.20). Det betyr at vi foreløpig har skoler og at saken vil følge oss også utover i 2021.

PLANLEGGINGSARBEID

Begge disse to sakene gjør at vi i forbindelse med trosopplæringsplanen jobber med en strategi for å samle barn som ikke kjenner hverandre i enda større grad enn før. Vi er usikre på hva en eventuell skolenedleggelse vil medføre for oss som kirke, men oppfatter det som en spennende oppgave å tenke annerledes. Soknet består jo likevel.

ANSATTE

Som nevnt har vi fått ny Menighetspedagog/kateket: Heidi Sveås.

Kirketjener Arne Georg Stålem er fortsatt kirketjener og er nærmere knyttet til soknet ved at han er den av kirketjenerne som er tilstede ved gudstjenester og kirkelige handlinger så langt det er mulig.

Sabine Bayer er fom 1.11.2020 fast ansatt som organist i Åsmarka sokn i 20 % stilling og har 10 % i prostiet i tillegg. Vi ser med glede fram til å få kontinuitet i denne viktige stillingen i soknet

STABSMØTER

I høst har vi fått startet med egne stabsmøter for Åsmarkas ansatte. Vi mener det er bra; vi får da et klarere fokus i staben på de oppgaver og utfordringer som er i soknet og kan jobbe sammen i forhold til planene på våre forskjellige arbeidsområder

KORONA

Pandemien har satt i spor i Åsmarka som alle andre steder i verden.

Gravferder er nok det som ble hardest rammet hos oss. Kirkerommet er forholdsvis lite og selv etter at de strengeste nasjonale tiltakene ble omgjort er det fortsatt restriksjoner som setter grenser for ønsket deltakelse.

Vi har – etter pårørendes ønske – forsøkt med gravferd utendørs, for å kunne samle flere.

Vi ble brått ganske gode på streaming og digitale møteplasser i vårhalvåret. Mest vellykket i så måte var Frigjøringsdagsmarkeringen 8.5, da treffantallet var godt over 8000.

Konfirmantundervisningen for 2019/2020-kullet ble heller mager. I etterpåklokskapens lys: Det hadde vært lettere hvis vi hadde etablert en digital plattform sammen før pandemien slo oss ut. Konfirmasjonsgudstjenestene ble flyttet fra juni til september. Uka før konfirmasjonene i september ble det innført lokale tiltak i Ringsaker, så vi skrinla plan A og B og lagde plan C: vi gjennomførte en og en konfirmasjon: En konfirmant, dennes familie (som stod i kirken) tilstede: Sang, noen personlige ord og forbønns handling. Høytidelig og fint ble det.

Torsdag før Allehelgensdag ble det innstramninger i smittevernet i Ringsaker. I løpet av fredagen ble det derfor lagt til rette for to gudstjenester også i Åsmarka kirke.

Barnehagene ble invitert til utearrangement før jul. To av tre møtte og vi hadde fine møter både med voksne og barn

Skolegudstjenestene ble gjennomført på Teams.

Før jul ble det også innført restriksjoner. Vi arrangerte to gudstjenester, en innendørs og en ute. Det var påmelding til begge. Gudstjenesten inne, der maksantallet var 20, ble besøkt av 8 av 13 påmeldte. Det ble en sterk opplevelse.

Ute var vi 25 i strålende måneskinn, med fakler, bål og stall.

LOKAL GRUNNORDNING

Vi har gjennomført den pålagte gjennomgangen av menighetens gudstjenester og valgt å gå tilbake til det liturgiske musikk materialet fra 1977.

Ettersom konfirmantene er en stor del av gudstjenestedeltakerne, valgte vi å ta liturgien i bruk allerede fra september 2020.

FRAMTIDSHÅP

Vi er fullt bemannet, vi har nye utfordringer med skolestruktur og trosopplæringsplan. Vi satser på å få utarbeidet er diakoniplan parallelt med trosopplæringsplanen. Med organist tilsatt kan det til og med være håp om en kirkemusikalsk plan. Og når koronaen gir seg: Å få misjonsperspektivet inn ved å satse mer på misjonsprosjektet vårt er innen rekkevidde.

Åsmarka 4. januar 2021

Åsmarka menighetsråd og sokneprest

Visitas-rapport for Åsmarka, tillegg for 2021.

Endringer i løpet av 2021/starten av 2022

TROSOPPLÆRING

Vi har dette året jobbet med godkjenning og igangsetting av Trosopplæringsplan, se rapport for 2021. Til tross for mange studieuker for menighetspedagog/kateket har vi fått prøvd ut en del og vil fortsette med dette de første månedene av 2022 (se personalsituasjon under)

KIRKE – SKOLE SAMARBEID

Fagernes skole er nå vedtatt nedlagt og vi er i ferd med å finne ut hvordan vi kan drive et skole/kirke-samarbeid når bare den ene delen av soknet har skole, mens den andre delen knyttes sterkere til Ringsaker kirke/sokn gjennom dette arbeidet

PLANLEGGINGSARBEID

Med bakgrunn i de planene menighetsrådet har vedtatt legger vi opp arbeidet i menigheten.

ANSATTE

Kirkemusiker: Sabine Bayer sluttet som organist ved utgangen av prøvetiden. I høst ble Ståle Wilhelmsen vikar og fra nyttår skulle dette bli en midlertidig ansettelse fram til sommer. Så ble han syk. Vi jobber nå med kirkemusiker-vikar fra gudstjeneste til gudstjeneste.

Kirketjener: Arne Georg Stålem gikk av med pensjon ved årsskiftet 2021/2022. Medio januar flyttes Ivar Klundby til Åsmarka sokn.

Menighetspedagog/kateket: Heidi Sveås har i løpet av 2021 gjort en stor innsats med å kombinere studier og jobb, men det merkes godt at studiene tar mye tid. Hun går ut i permisjon f.o.m. 1. april 2022

Kontorleder: Ann Kristin Blakstad gikk av med pensjon sommeren 2021. I høst har denne stillingen blitt dekket opp av Wenche Aasen og av vikarer. Dette har skapt en krevende situasjon på den administrative arenaen. Eivind Bjørklund skulle gått inn i kontorleder-stillingen ca 1. febr. 2022, men denne stillingen skal nå lyses ut.

STABSMØTER

Det har til tider vært krevende å få til stabsmøter pga stort fravær og stort arbeidspress på prostipresten.

MENIGHETSRÅDET

Menighetsrådet har jobbet godt gjennom nok et pandemi-år. De fikk en oppmerksomhet ved juletider som takk.

Januar 2022

Anniken Urianstad

Sokneprest

Eli Kristin Harby

Menighetsrådsleder

Visitas i Sel

3. – 8. og 15. mai

Salmekveld med Otta seniorkor Foto: Steinar Grønn

PROGAM

Bispevisitas i Sel 2022

Tirsdag 3. mai

- 09:30 Andakt i Rossbu kapell, Høvringen
- 10:30 Møte mellom ansatte og biskopen, Putten sæter, Høvringen
- 12:00 Lunsj for ansatte og biskopen, Putten sæter, Høvringen
- 13:15 Besøk i Nord-Sel kirke, Sel
- 13:40 Møte med Sel barnehage ved Nord-Sel kirke. Vandring til aktivitetsparken hvor Sel grendelag deltar. **(Åpent for alle)**
- 15:00 Omvisning i kleberverkstedet på Åsen, Sel **(Åpent for alle)**
- 16:30 Middag for biskopen med følge, Skihytta på Åsen, Sel
- 18:00 Åpent møte hvor Reidun Formo og Solveig Fiske deler av sin kunnskap om Haugianere i Sel. Sel samfunnshus, gratis inngang. **(Åpent for alle)**
- 19:30 Møte med Sel kirkelige råd med vararepresentanter og Sjoa arbeidsutvalg, Sel samfunnshus

Onsdag 4. mai:

- 08:30 Morgenkaffe i Otta Bykirke. Kort morgenbønn. **(Åpent for alle)**
- 09:30 Bedriftsbesøk – Lonbakken mek.verksted, Otta
- 10:30 Skolebesøk – Nord-Gudbrandsdal Videregående skole, Otta
- 11:30 Lunsj – kantina Nord-Gudbrandsdal Videregående skole, Otta
- 12:30 Besøke «Onsdagstreffen» på Frivilligsentralen, Otta
- 13:30 Informasjon og omvisning om nye Otta skole, Otta
- 15:30 Møte med politisk og administrativ ledelse i Sel kommune, Otta Rådhus
- 17:00 Middag v/Sel kommune?
- 18:30 Trosopplæringsutvalget informere om sitt arbeid
- 19:30 Samlekveld i Sel kirke **(Åpent for alle)**

Torsdag 5. mai:

- 08:30 Morgenkaffe i Kyrkjestugu, Heidal **(Åpent for alle)**
- 09:45 Bedriftsbesøk – Heidal innkjøpslag og Meire regnskap
- 11:00 Besøk på Heidalstun **(Åpent for alle)**
- 12:00 Andakt på Heidalstun **(Åpent for alle)**
- 12:45 Lunsj på Heidal Ysteri
- 13:30 Bedriftsbesøk hos Otta Treprodukter i lokalene etter samvirkelaget i Heidal
- 14:30 Besøk på Husflidstugu sitt utsalg på Landhandleriet.
- 15:30 Presentasjon av frivilligheten i Heidal, Øytun forsamlingshus **(Åpent for alle)**
- 16:45 Oppsummering av visitasen, Nordre Ekre gard, Heidal
- 17:30 Middag med Sel kirkelige råd, Nordre Ekre gard, Heidal.

Søndag 15. mai:

- 11:00 Visitagudstjeneste, Heidal kirke **(Åpent for alle)**
- 13:00 Kaffe og visitasforedrag, Heidalshallen **(Åpent for alle)**

Visitas i soknene i Sel

3.- 5. og 15. mai 2022

Visitasforedrag

Innledning

Sel ligger så vakkert til!

Gudbrandsdalen innbyr på en særlig måte til store naturopplevelser bestående av fjell og daler. Å komme til menighetene i Sel er å gjøre både en nåtidig og historisk reise. Vi har møtt gamle tradisjoner, historiske steder, varme mennesker og stor framtidstro.

Vi har fått møte dugnadsånd.

I denne delen av året er vi i oppstandelsens lys. Påsketida som varer de femti dagene mellom påskedag og pinsedag er tida i kirkeåret som er fylt av jubel. Kristi oppstandelse markerer en stor endring. Det er kjærligheten som har seiret, ja, også over døden. Det håpet som vi finner i dette er viktig å holde fram i møtet med den spente og krevende tida vi lever i. De siste to årene har vært preget av isolasjon, mangel på møteplasser og for mange en stor grad av ensomhet. Ikke før er vi i ferd med å komme oss ut av pandemien, så startes det en ny krig i Europa. Dette trodde vi tilhørte fortida, men vi blir påminnet om at frihet og demokrati aldri må tas for gitt. Vi er mange som kjenner på stor medfølelse og sorg over de bildene vi ser fra Ukraina. Tenk på alle de barna. Det utfordrer oss på en særskilt måte både som kirke og samfunn. Det er derfor viktig å holde det evangeliske budskapet høyt. Løfte fram at «Livet vant, dets navn er Jesus». I han er det håp og trøst. Det er kirkens rolle. Vi har hørt under visitasen at her i Sel venter man på å få ta imot de som er på flukt. Det er godt å vite at vi er klare med hjerterom og husrom. Kirkens kall vil alltid være å møte den tida vi står midt i og det er også visitasens kjerne. For vi er alltid kirke for vår egen tid.

Visitasen har derfor som formål å se den lokale kirke. Det handler om å støtte, inspirere og veilede. Ja, det er en grad av tilsyn i bildet, men et tilsyn som handler om anerkjennelse. Jeg takker for et strålende program og alle de møtepunkter det har vært lagt opp til. Dette visitasforedraget vil i sin første del handle om nettopp det jeg har fått se og oppleve. I den andre delen vil jeg peke på noen områder jeg tenker kan være fornuftig å jobbe med i tida framover.

Del 1 Oppsummering av dagene

Tirsdag 3. mai

Visitansens første dag startet ca. 1000 meter over havet, i fjellgrenda Høvringen. Det er fantastisk å komme opp fjellet, og kjenne den åpne og gode luften som man nesten bare finner i høyden. Ved Putten seter ligger **Rossbu kapell** og her hadde vi **morgnebønn** ledet av prost Birgitte Bentzrød. Hun la vekt på betydningen av å bli sett og at dette er noe vi alle trenger i livene våre. Vi fikk også synge gode salmer, og i bønn la vi visitasen i Herrens hender.

På Putten seter ble vi ønsket velkommen fra det varme vertskapet til Anette Svastuen. Hun vartet opp med god kringle og drikke, før Hans Svastuen tok oss inn i den interessante fortellingen om opphavet til Rossbu kapell. Deretter var det **møte med den kirkelige stab**. Her fikk vi oppleve den normale møtestrukturen som stabsmøtene har. Det er fokus på å se bakover på det som er gjort, samt å samsnakke om det som skal komme de neste ukene. De ansatte i kirken er tillitsbærere og den jobben som gjøres hver eneste dag er med på å bygge nettopp tillit. Vi fikk oppleve at det skjer mye aktivitet her i de tre soknene. Det er møtepunkter for både barn og eldre, med et stort spenn i uttrykksformer. Det er en dedikert og dyktig stab her i Sel, og det var godt å få oppleve dette fellesskapet.

Så reiste vi ned til **Nord-Sel kirke**. Her blir vi hilst velkommen av den nyoppussede statuen av Kristin Lavransdatter. Denne fortellingen har satt sitt preg på bygda, og nå som det er 100-årsfeiring av «Kransen», er det flott å se opp mot stedet der Sigrid Undset satt og skrev dette mesterverket. Det er også sterkt å se krigskirkegården utenfor kirken, ikke minst med tanke på alt det som nå rører seg i verden av krig og konflikter. Det minner oss om at det ikke er så lenge siden også vi opplevde krigshandlinger i våre lokalsamfunn. Inni kirken fikk vi en liten omvisning og høre om den betydningen som kirkebygget har for lokalbefolkningen.

Så fikk vi gjennom flere møtepunkter denne ettermiddagen oppleve den enorme dugnadsånden som finnes på Sel. Først besøkte vi **Sel aktivitetspark**, som gjennom arbeid av Sel Grendelag har lagt til rette for et viktig møtepunkt i bygda. Her kan barn leke og kose seg med spennende apparater og det er flere store drømmer og ambisjoner om videre utvikling av stedet. Ved siden av parken kommer også det snart en **Joker butikk** og det er mange i bygda som har vist stort engasjement for en lokal dagligvarebutikk ved å kjøpe aksjer. Det aller meste skjer på dugnad og dette viser oss bare hvor mye som kan skapes når mennesker går sammen mot de samme mål. Det blir spennende å se hva alt dette kan bidra til for å skape det naturlige sentrum på Sel i fremtiden.

Så reiste vi opp til Åsen for å besøke **kleberverkstedet**. Det er fascinerende å tenke på at her på dette stedet har mennesker stått i minusgrader og formet kleberstein fra tidlig 1900-tall og helt fram til 1982. Kleber er en viktig ressurs i lokalmiljøet og har betydd mye for verdiskapingen. Både gravsteiner, kirkebygg, peiser og ovner blir laget av kleber. Dette stedet er et viktig sted for vår felles hukommelse om næringen og alt det tunge arbeidet som er lagt ned gjennom generasjoner. Det er sterkt å tenke på hvor mye industrialiseringen fikk av ringvirkninger på samfunnet og folket. Også selve museet er drevet av stor dugnadsiver og vi fikk høre om de gode planene som ligger for årene framover.

Så fikk vi smakfull **middag på klubbhuset på Åsen**. Dugnaden har også preget skianlegget og skihytta både med ryddig av trasè og tilrettelegging for skiløp. Vi fikk innføring i dette stedet og alt det arbeidet som er lagt ned for å skape et område for både barn og voksne. Det er dypt imponerende alt det som dere får til.

På Sel samfunnshus ble det holdt et **åpent møte om Haugianismen i Sel**. Jeg løftet fram at kvinnene i Haugebevegelsen på mange måter var foregangskvinner. De fikk tillit og oppgaver i evangeliets ånd og gikk inn i oppgavene med mot og selvspekt. Reidun Formo fortalte deretter om hvordan Haugebevegelsen har preget lokalsamfunnet. Hun fortalte om at gården Formo var et samlingssted for haugianere i 50 år og gav oss innblikk i livet til Marit Formo. Denne imponerende kvinnen hadde stort hjerte for fremmede og stor gjestfrihet. Dette samtidig med at hun passet på et stort barnekull. Hele seminaret ble kyndig ledet av Steinar Løsnesløyken. Vi fikk også rikelig anledning til god prat over en kopp kaffe og annet godt å spise.

Det siste møtepunktet denne dagen var møte med **Sel kirkelig råd og arbeidsutvalgene**. Her fikk vi høre om alt det gode arbeidet som gjøres og som de folkevalgte er opptatt av. Vi tar med oss ønsket om å få på plass en stabil prestedtjeneste i soknene. Vi snakket om at rådet har virket i en egenartet tid og at det er viktig å holde motet oppe. Det er imponerende å få et lite blikk inn i hva menighetene får til av aktivitet, og vi snakket om hva som nå kan gjøres inn i det som kalles for «den nye normalen» etter pandemien. Rådet er blant annet opptatt av hvordan man kan ta i bruk FNs bærekraftsmål, med et spesielt blikk på inkludering og utenforskap. Det ble et godt møte med et svært engasjert råd.

Onsdag 4. mai

Onsdag morgen startet i Bykirka med **morgenbønn og kaffe med staben**. Det heter i en salme «*Gå gjennom byens lange rette gater, du sommerlyse Hellig ånd*». At dere har et kirkerom midt i Otta sentrum gjør at kirken får en sentral plass i byen og er et tilbud til befolkningen om å kunne komme innom for å tenne lys og ha et hellig rom. Det vakre alterbildet og de flotte bildene på veggene gjør at rommet blir et godt sted å være. Morgenbønnen ble ledet av prest Knut Farstad som reflekterte over betydningen av den dugnadsånden vi hadde fått gleden av å møte dagen før.

Så dro vi på bedriftsbesøk til industriområdet Øya og til **Lonbakken mekaniske verksted**. Her møtte vi Bjørn og Håvard Lonbakken, som gav oss et innblikk i stedets historie, prosjekter og framtidsplaner. Det var spesielt interessant å høre hvordan de arbeider systematisk med NAV, Karriere Innlandet og opplæringskontoret for å rekruttere nye medarbeidere. Du skal ikke se bort ifra at dette er noe av hemmeligheten bak suksessen for at de kan kalle seg «Norges ledende feristprodusent».

En kort kjøretur unna ligger **Nord-Gudbrandsdal videregående skole, Otta**. Her fikk vi møte 3. klasse på studiespesialisering som hadde forberedt mange gode spørsmål til biskopen og følget. De var nysgjerrig på hva en biskop gjør og arbeider med, samt om vi som kirkelige representanter noen ganger tviler på at Gud finnes. Vi prøvde å svare så godt vi kunne! Det er flott å møte elevene, som i år er russ, og å ha en god og reflektert samtale om tro. I kantina spiste vi så en smakfull lunsj og fikk en god prat.

En frivillighetssentral er et pulsslag i enhver kommune. Fra Frivillighetssentralen skjer det mange aktiviteter og det var her vi fikk møte **onsdagstreffet**. Her møtes eldre hver uke for å spille yatzy, drikke kaffe og ha gode samtaler. Et lite styre står for dette, og det har blitt et viktig møtepunkt for mange mennesker. Jeg spurte dem om hva slags salmer som de synes at den oppvoksende slekt burde lære seg gjennom trosopplæringen og det hadde de et stort engasjement for. Her ble det nevnt gamle gode salmer som «*Fager kveldssol smiler*», «*Deg være ære*» og ikke minst «*Alltid Freidig*».

Så fikk vi et spennende innblikk i et stort prosjekt her i kommunen. **Nye Otta skole** begynner å ta form. Rektor, prosjektleder og fungerende kommunedirektør gav oss en innføring i prosessen rundt planleggingen som startet i 2017. Det er gode læringsmomenter å ta med oss inn i kirken og spesielt det de kalte for en samspillsentreprise. Gjennom denne modellen sørget man for at mange perspektiver ble hørt inn i byggeprosessen, ikke minst det pedagogiske blikket. Så var det på med hjelm og gul vest for å gå inn i bygget som er på vei til å reises. En skole er et helt sentralt bygg i enhver kommune og det var flott å se det som nå skal romme mye læring både av faglig og fellesskapsbyggende art i framtida.

På Otta hotell var det **møte med den politiske og administrative ledelsen i Sel kommune**. Kirkens samarbeid med kommunen er helt sentralt for den tjenesten som gjøres. Dette gjelder selvsagt det økonomiske, men også det felles anliggende om å skape et best mulig samfunn for folket her. Det ble en svært fruktbar samtale om FNs bærekraftsmål, samarbeidet skole/barnehage og kirke, og arbeid med innenfor- og utenforskap vi ser eksisterer. Det ble også anledning til å løfte fram nødvendigheten av å få på plass støyskjerming ved gravplassen på Sel. Jeg opplever at det er en svært god dialog mellom kirke og kommune, og dette er noe å bygge på i tida framover. Etter møtet inviterte kommunen oss til **middag** og det ble framført nydelige sanger av det nye barnekoret «GOODIS».

Det gjøres mye godt arbeid innen trosopplæring i menighetene her, og vi fikk en fin gjennomgang av alle de aktivitetene som ligger i årshjulet i møte med **trosopplæringsutvalget**. Planen her er revidert, og det ble lagt vekt på betydningen av tverrfaglig samarbeid for å lykkes. Så fikk vi se et utdrag fra en musikal som er utarbeidet her i Sel. Den tar utgangspunkt i Kristuskransen, og gir anledning til å løfte frem de ulike perlene gjennom både tekster og sang. Vi fikk også se de flotte kostymene som blir brukt i opplegget. Dette er et flott tiltak som jeg er glad for er tilgjengelig for hele Den norske kirke gjennom vår ressursbank.

Dagen ble avsluttet i Sel kirke med **salmekveld**. Kvelden ble ledet av organist Vidar Hoel og det var nydelig sang av Rondane Gospelkor og Seniorkoret. Alle fikk også være med å synge på salmer fra salmeboka som er av nyere dato og kanskje er litt ukjente. Det er så mye vakre salmer i salmeboka vår, ja, den er jo et smykkeskrin! Derfor er det flott å bli kjent med et større mangfold av salmeboka i en slik ramme, og det ble en berørende og varm stund i den vakre kirken på Selsverket.

Torsdag 5. mai

Torsdagen var viet til Heidal sokn. Og den startet med **morgenbønn i Heidal kirke**, hvor vi samlet oss foran det vakre alterbildet i salmesang, bibellesning og bønn. Man blir beriket av å vandre rundt i denne skjønne kirken, som er så åpen og inviterende. Det var også flott å få komme inn i Bjølstad kapell og bli møtt med de gamle portalstolpene. Det er utrolig å tenke på at noen har laget dette for 1000 år siden og at vi i dag kan se og kjenne på håndverket. Jeg vil også benytte anledningen til å honorere arbeidet som gjøres med å holde kirkene i stand og ikke minst de vakre kirkegårdene. Det er mye god folkehelse som ligger i en velstelt kirkegård. Vi fikk også tid til god samtale i kirkestua med kaffe og kringle.

Så dro vi til Innkjøpslaget, og dette huset som tidligere var det gamle ysteriet. Her fikk vi høre fra **Meire regnskap**, som med stort pågangsmot har skapt en solid bedrift med lokal tilhørighet. Vi fikk en fin samtale om de berøringspunkter som finnes mellom kirke og et regnskapskontor, for begge møter ofte mennesker som er i krevende situasjoner i livet. Her er det kanskje en spire til noe spennende, ja, kanskje kan man samles for et seminar eller lignende om temaet. Det oppfordrer jeg dere til å se nærmere på sammen. Så fikk vi høre historien til selve huset, det gamle ysteriet og fram til **Heidal innkjøpslag**. Det var spennende å få denne orienteringen, om dette stedet man har tenkt på som «hjertet i bygda».

Det er alltid sentralt for en bispevisitas å legge et besøk til en av institusjonene i kommunen. Og på **Heidalstun** fikk vi møte ledelsen og beboerne som er der. Her er de opptatt av å tilby gode aktiviteter, og det ble løftet fram at det kirken kommer med av tilbud har stor betydning. Jeg fikk møte beboerne som er på demensavdelingen og det var stor stas å få oppleve de første spadetakene til det som skal bli en flott sansehage. Dette ble gjort av frivillige og det var merkbart hvor viktig det var for dem å få være med å bidra til akkurat dette. Vi avsluttet besøket med andakt, og vi fikk synge den vakre salmen «*No livnar det i lundar*».

Etter flott ***lunsj på Heidal ysteri*** bar ferden til ***Otta treprodukter***. Og jeg må si meg imponert over det pågangsmotet vi ble møtt med her. Det bygges alt fra kjøkken til stoler og pyntegjenstander. Vi fikk også demonstrert en av de tekniske maskinene og se at det ble produsert teksten til et skilt. Videre reiste vi til ***Husflidsstugu*** og møte med svært hyggelige kvinner som har skapt et viktig møtepunkt for samtaler og håndarbeid. Vi fikk se noe av det de lager og høre fortellinger om hvor viktig det er å ha et slikt sted å samles. I tillegg holder de gamle tradisjoner i hevd, noe som er viktig for å ivareta vår kunnskap om tidligere tider.

Så dro vi til Nedre Heidal og besøkte forsamlingshuset Øytun for å ***høre om frivilligheten***. Dette huset har en lang tradisjon og har vært på reise i bygda før det fant sin plass. Her gjøres det mye godt frivillig arbeid og det legges til rette for masse aktiviteter. Dette er også stedet som mange samler seg på 17. mai og det er ikke utenkelig at det store kakebordet er en stor grunn til det. Det er viktig med sånne steder i et lokalsamfunn, og at man har en plass man kan treffe både unge og eldre. Her er blir man ett fellesskap og ett lokalsamfunn. Vi fikk også høre om arbeidet til Faukstad aktivitetslag, Stakkestugu og Go Rafting. Det skjer mye spennende og flott i Heidal.

Så var det tid for oppsummering og en smakfull middag på ***Nordre Ekre gård***. I varmt fellesskap ble det mye latter og gode samtaler og en verdig og flott avslutning på tre innholdsrike dager.

Del 2 utfordringer og veien videre

Når jeg nå går over til del 2 av foredraget vil jeg peke på noen stikkord for videre arbeid i menighetene, i de kirkelige rådene og i samarbeidet med hele lokalsamfunnet. Jeg har delt inn i fem hovedområder, og jeg vil bruke dem som overskrifter på utfordringene til menighetene her.

Det første hovedområdet er:

I Gudstjenester og kirkelige handlinger

Her i kommunen finnes det utrolig flotte kirkebygg. Det gjør at det er store muligheter for å skape gode gudstjenester og kirkelige handlinger for folk. Dere er opptatt av at kirken skal være åpen og tilgjengelig og at folk skal ønske å komme. Vi har nettopp vært gjennom to år som nok har endret samfunnet vårt og vi har kanskje ennå ikke sett den hele konsekvensen. Det kan derfor være et godt tidspunkt for å ha en gjennomgang av det arbeidet vi gjør, og om det er noe vi må endre på for å kunne møte det som kalls «den nye normalen». Min første utfordring blir derfor:

- 1) *At Sel kirkelige råd sammen med staben tar en gjennomgang av årshjulet for gudstjenestelivet med blikk på helg og høytid, mulige samarbeidsaktører, tidspunkt for gudstjenester, utegudstjeneste med mer.*

Da går jeg over til neste område, som er:

II Omsorg og solidaritet

Diakonien kan beskrives som kirkens omsorgstjeneste, eller evangeliet i handling. Gjennom diakonien er vi en sterk bidragsyter i samfunnet med tanke på folkehelse, beredskap og samtaler. Diakonien virker forebyggende på ensomhet, rusavhengighet og mangel på møteplasser. Under visitasen har vi snakket om ulike nøkkeltall som vi kan hente fra sentrale rapporter, slik som statsforvalterens kommunebilder, folkehelseanalyse og Ungdata. Slike analyseredskaper gir oss viktig bakgrunnsinformasjon for å utvikle våre tilbud, gjerne i samarbeid med kommunen og andre organisasjoner. Et av satsningsområdene til Den norske kirke i sin nye strategi er FNs bærekraftsmål. Bærekraftsmålene, som gjennom 17 hovedmål med 169 delmål, gir en viktig indikator og metodikk som blir helt sentrale i årene framover. Diakonien vil også ha stor betydning for å kunne gi flyktingene som kommer et godt tilbud, og vi må som kirke være framoverlent på hva det er vi kan bidra med. De folkevalgte og ansatte har et engasjement for å kunne bli mer kjent med bærekraftsmålene, og jeg vil utfordre til at:

- 2) *Sel kirkelige råd og stab ser på mulighetsrommet til å ta i bruk FNs bærekraftsmål i større grad.*
  - a. *Tar i bruk «Bærekraftsboka» som studiebok gjennom året ved for eksempel ta ett bærekraftsmål i hvert møte.*

Det tredje hovedpunktet jeg vil fokusere på er:

III Barn og unge

Som nevnt er det masse god trosopplæring her i kommunen. Og kirkens arbeid med barn og unge er svært viktig. Vi har ofte gratisarrangementer, som gjør at det er et viktig innsteg i å hindre utenforskap. I møtet med kommunen ble det også tematisert relasjonen mellom kirke og barnehage/skole, og det ble løftet fram behovet for å fornye avtalen for samarbeid. Derfor vil jeg utfordre til:

- 3) *Å sammen med Sel kommune se på samarbeidet skole/barnehage og kirke med blikk på det faglige innsteget for samarbeid og hva slags arbeidsmetoder det er mulig å bruke i lys av nye læreplaner og overordnet plan.*

Det neste temaet er:

IV Kirken i lokalsamfunnet

Kirken henger aldri i løse luften, men er alltid knyttet til det stedet som kirken er. Derfor ligger det i kirkens vesen å være opptatt av samfunnet rundt oss og være i dialog med andre samfunnsaktører. Det er viktig for kirkens virksomhet å ha en forsvarlig og trygg økonomi for å være i stand til å gjennomføre sitt arbeid. Her er det allerede et godt samarbeid mellom kommunen og kirken, og jeg vil både oppmuntre og utfordre til:

- 4) Å gå gjennom rutinene for budsjettarbeidet mellom Sel kirkelige råd og Sel kommune for å se om de rette møteplassene er på plass.*

Vi nærmer oss et nytt kommune- og fylkestingsvalg og samtidig vil det være kirkevalg. Etter valget vil det være både gamle og nye folkevalgte og det kan være behov for en gjensidig samtale om hva kirken gjør av arbeid og hvilke behov som finnes. Min femte utfordring er derfor:

- 5) At Sel kirkelige råd tar initiativ til å møte det nye kommunestyret etter kommunevalget 2023 for å informere om den kirkelige virksomheten i kommunen.*

En viktig sak for kirken i Sel gjennom mange år er å få på plass støyskjerming ved Sel kirke. Det oppleves som svært belastende at det kommer mye støy fra veien rett ved kirkegården, ikke minst når det kommer mye tungtransport i høy fart forbi under en gravferd. For pårørende oppleves dette som uverdige og man må ofte stoppe opp ritualet for å vente på at det skal bli stille. Det ble uttrykt stor forståelse fra kommunen på dette og det ble gjort framskritt på veien under visitasen. Jeg utfordrer til at Sel kirkelige råd:

- 6) Sammen med Sel kommune får gjennomført prosjektet med å få på plass støyskjerming ved gravplassen på Selsverket.*

Sel kommune har et prosjekt som handler om å tilby unge mennesker mulighet for sommerjobb. Under visitasen ble det løftet fram at det også kan være en mulighet for at unge mennesker kan ha en jobb i kirken. Områder som kan være aktuelle er å arbeide med å holde kirkene åpne for både pilegrimer, turister og lokalbefolkning i sommermånedene. Det vil også kunne trenge hjelp til arbeid på kirkegårdene. Min syvende utfordring er da:

- 7) At man utreder muligheten for å ha sommerjobb for unge i samarbeid med Sel kommune til å styrke arbeidet med åpne kirker eller tjeneste på gravplassene.*

Det siste punktet jeg vil snakke om i dag er:

V Medarbeiderskap og organisering

Her i Sel er det en dyktig stab og engasjerte folkevalgte. Det gir god framtidstro. Vi har vært innom at pandemien har gjort at både arbeidsformer og møteplasser har endret seg og jeg tror det er viktig å ha en bevissthet på dette. Kan det være at man trenger å endre på de metodene for samarbeid man har? Trenger man kanskje å utvikle nye, eller er det strukturer man ser kan forbedres? Jeg vil utfordre dere til å:

- 8) *Se på hvordan man kan videreutvikle de møtepunktene som allerede er i staben. Se også på møtepunktene mellom staben og kirkelige råd.*

Den kirkelige organiseringen i Sel er slik at dere har tre sokn, men et felles kirkelig råd. Det gjør at dette organet skal ivare både menighetsrådets virksomhet og kirkelig fellesråds virksomhet. Erfaringer fra slike organisasjonsformer viser at det fort blir mye fokus på det som handler om økonomi og drift, og kanskje mindre til utviklingen av den menighetsmessige delen av kirken. Det kan derfor være behov for å skille tydeligere på hvilke saker som tilhører hvilke ansvarsområder og at dette gjøres helt konkret i både innkallinger, protokoller og i saksforberedelser. Min niende utfordring er derfor:

- 9) *At Sel kirkelige råd ser på muligheten til å skille tydeligere i sine møter på hvilke saker som er knyttet til menighetsrådets virksomhet og kirkelige fellesråds virksomhet. Eventuelt ved å ha to innkallinger og to protokoller.*

Som nevnt er det ikke så altfor lenge til det kommer et nytt kirkevalg. De folkevalgte har i denne perioden opplevd å være virksomme i en svært krevende tid og vi vet at det har gått utover en del arbeid. Derfor kan det være energigivende å nå se på hva man ønsker å satse på framover og om det er noe dere ser ville være spennende å arbeide med. En slik samtale kan gi rom for kreativitet og gode ideer. Min siste utfordring er derfor:

- 10) *At Sel kirkelige råd drøfter om det er et spesielt tiltak eller prosjekt som det er ønskelig å bruke den gjenværende tiden i valgperioden til.*

Avslutning

Så er tiden kommet for å takke for visitasen. Hjertelig takk til alle som har vært involvert i planlegging og tilrettelegging. Takk for alle de gode rapportene som ble sendt inn på forhånd. Takk for tillit, gjestfrihet og hyggelige bordfelleskap.

Takk for gode møter med mennesker i alle aldre. Jeg tar alle disse møtene med meg, alle hilsener, smil og meningsutvekslinger, ja, alt jeg har fått være en del av under visitasen. Hjertelig takk.

Gud velsigne Sel, Nord-Sel og Heidal sokn!

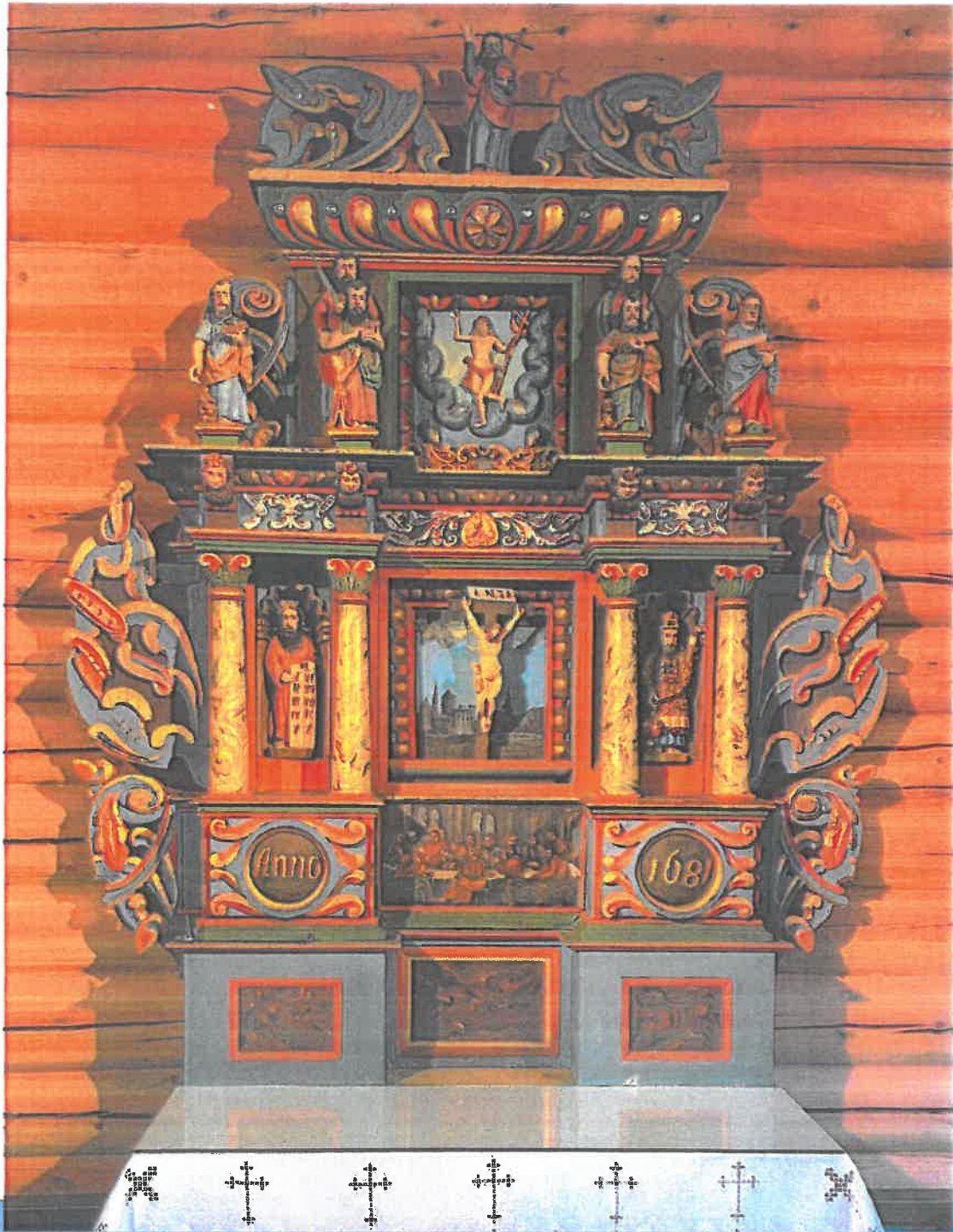
Gud velsigne Sel kommune!

Kirsten Elisabeth Almås

Fungerende biskop i Hamar

Hamar biskops utfordringer til menighetene i Sel

- 1) At Sel kirkelige råd sammen med staben tar en gjennomgang av årshjulet for gudstjenestelivet med blikk på helg og høytid, mulige samarbeidsaktører, tidspunkt for gudstjenester, utegudstjeneste med mer.
- 2) At Sel kirkelige råd og stab ser på mulighetsrommet til å ta i bruk FNs bærekraftsmål i større grad.
  - a. Tar i bruk «Bærekraftsboka» som studiebok gjennom året ved for eksempel ta ett bærekraftsmål i hvert møte.
- 3) Å sammen med Sel kommune se på samarbeidet skole/barnehage og kirke med blikk på det faglige innsteget for samarbeid og hva slags arbeidsmetoder det er mulig å bruke i lys av nye læreplaner og overordnet plan.
- 4) Å gå gjennom rutinene for budsjettarbeidet mellom Sel kirkelige råd og Sel kommune for å se om de rette møteplassene er på plass.
- 5) At Sel kirkelige råd tar initiativ til å møte det nye kommunestyret etter kommunevalget 2023 for å informere om den kirkelige virksomheten i kommunen.
- 6) Sammen med Sel kommune få gjennomført prosjektet med å få på plass støyskjerming ved gravplassen på Selsverket.
- 7) At man utreder muligheten for å ha sommerjobb for unge i samarbeid med Sel kommune til å styrke arbeidet med åpne kirker eller tjeneste på gravplassene.
- 8) Se på hvordan man kan videreutvikle de møtepunktene som allerede er i staben. Se også på møtepunktene mellom staben og kirkelige råd.
- 9) At Sel kirkelige råd ser på muligheten til å skille tydeligere i sine møter på hvilke saker som er knyttet til menighetsrådets virksomhet og kirkelige fellesråds virksomhet. Eventuelt ved å ha to innkallinger og to protokoller.
- 10) At Sel kirkelige råd drøfter om det er et spesielt tiltak eller prosjekt som det er ønskelig å bruke den gjenværende tida i valgperioden til.

ÅRSMELDING 2021

DEN NORSKE KIRKE
Sel kirkelige råd

Forsidebildet er altertavlen i Nord-Sel kirke.

Altertavlen er den eldste i Sel kommune, og var 340 år gammel i 2021. Den stod trolig i den forrige kirken på Nord-Sel før den ble revet.

Foto: Steinar Grønn

INNHold

INNHold	3	Trosopplæringsutvalget 2019-2023	11
KIRKEVERGENS FORORD	5	Diakonutvalg 2019-2023	12
ÅRSMELDING 2021 SEL KIRKELIGE RÅD	6	Gudstjenesteutvalg 2019-2023	12
Slukkeanlegg i kirkene	6	Arbeidsutvalg Nord-Sel sokn	12
Høvringen fjellalter	6	Arbeidsutvalg Sel sokn	12
Vannskade i Heidal kirke	7	Arbeidsutvalg Heidal sokn	12
Utbedring av vanningsanlegg ved Sel kirke.	7	Arbeidsutvalg Sjoa kapell	12
Prestesituasjonen	7	Redaksjon for kyrkjebladet	12
Frivillig arbeid og dugnader	8	Ansatte	13
Kirkeklokker til minne	8	Arbeidsutvalg Nord-Sel sokn	14
1000 års fest – Olav den Hellige	8	Arbeidsutvalg Heidal sokn	14
Rosa kirke i oktober	9	Arbeidsutvalg Sel sokn	15
Kyrkjeblad for Sel og Heidal	9	Arbeidsutvalg Sjoa kapell	15
Døpte	9	Bibelgruppen «Underveis»	15
Konfirmasjon	9	Diakoni	16
Vielser	10	Kirkemusikk	17
Gravferder	10	Trosopplæring	18
Gudstjenester	10		
Folkevalgte i råd og utvalg	11		
Sel kirkelige råd	11		
Administrasjonsutvalget 2019-2023	11		
Saksutvalget 2019-2020	11		
Forhandlingsutvalget 2019-2020	11		

KIRKEVERGENS FORORD

Vi har vært gjennom nok et år hvor Covid-19 har preget virksomheten vår. Mange arrangementer har blitt utsatt eller avlyst. Vi er lei oss for dette, men er veldig lettet over at konfirmasjonene og konfirmantjubiläum ble gjennomført, selv om de måtte utsettes til høsten.

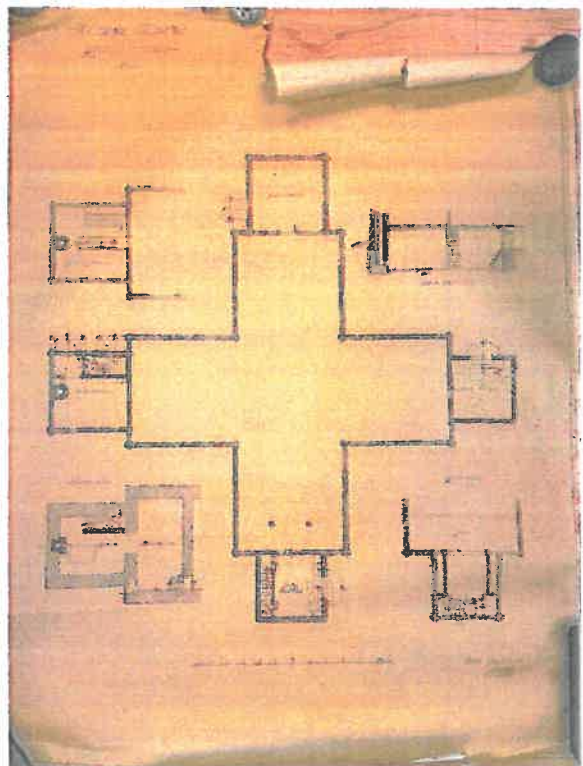
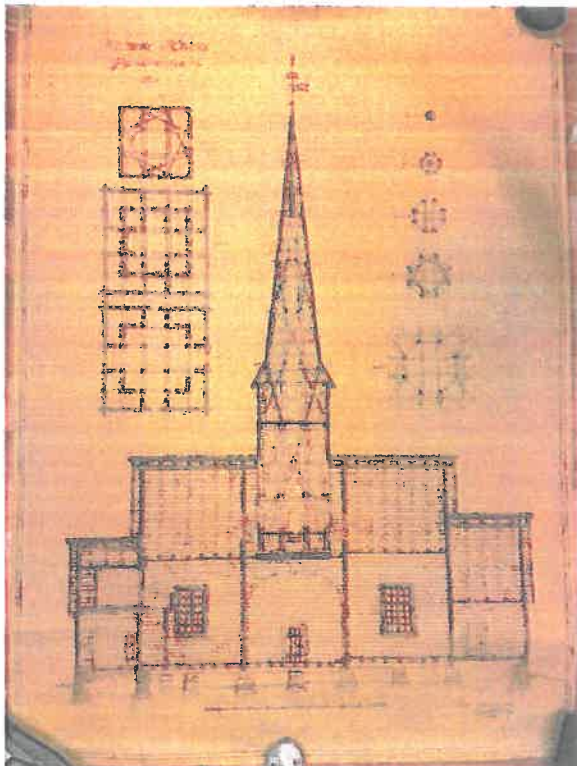
Som kirkeverge har jeg arbeidet mye med planarbeid, søknader og forsøk på å komme i gang med slukkeanlegg i kirkene og støyskjerm på Selsverket. Det er mange som skal uttale seg og godkjenne planene, så det hele har tatt mye lengre tid enn ønskelig. Jeg håper imidlertid at det vil skje en del i 2022.

Dette har vært mitt første hele år i stillingen om kirkeverge, og jeg trives veldig godt med arbeidsoppgaver og kollegaer. Jeg har i løpet av året gjennomført 40 timers kurs for kirkeverger og daglig ledelse, og føler meg etter hvert sikrer i jobben. Men fortsatt lærer jeg stadig noe nytt.

Ellers har kirkevergens arbeidsdager vært preget av saksutredninger og øvrig administrativt arbeid.

Steinar Grønn
kirkeverge

Originaltegninger fra Heidal Kirke.

ÅRSMELDING 2021 SEL KIRKELIGE RÅD

Sel kirkelige råd har i 2021 hatt sju fysiske rådsmøter og ett e-post møte, og behandlet 57 saker. Alle møtende har blitt avholdt etter gjeldende smittevernregler.

Margrethe Haugstulen flyttet fra kommunen, og kunne ikke lengre sitte som leder for rådet. Hun ble derfor avløst av Ester Nyseter Midtli i september.

Margrethe Haugstulen (t.v.) og Ester Midtli.

Noen av sakene som har vært til behandling krever mye tid og har vært til behandling flere ganger. Rådet har blant annet gitt sitt høringssvar på ny organisering av Den norske kirke. Rådet har vedtatt at Rossbu kapell hører under i Nord-Sel sokn, til tross for at det ifølge soknegrensen ligger i Sel Sokn. Kapellet er privat, og Nord-Sel arbeidsutvalg har ikke noe ansvar for driften. Eierforholdet rundt Sjoa kapell har også vært en viktig sak, og fikk sin avslutning med at Sel sokn fikk tilkjent hjemmel på eiendommen.

Slukkeanlegg i kirkene

Fra befaring i Sel kirke med representanter fra Riksantikvaren og leverandør av slukkeanlegg.

Det ble i investeringsbudsjettet for 2022 bevilget penger til installasjon av slukkeanlegg i Sel kirke og Bjølstad kapell. Arbeidet ble lagt ut på anbud i mai, og leverandør ble valgt. Riksantikvaren var på befaring 22. september, men ved utgangen av året hadde vi enda ikke fått nødvendige godkjenninger fra Riksantikvaren. Godkjenninger fra øvrige instanser er på plass.

Høvringen fjellalter

Det har vært gjennomført 2 gudstjenester på fjellalteret. En gudstjeneste måtte avlyses på

grunn av dårlig vær. Konfirmantene hadde samling på fjellalteret, og hadde gudstjeneste der.

Vi fikk oppgradert belysningen med et astro-ur, som gjør at belysningen slår seg av og på automatisk når det er mørkt.

I påvent av nye tegninger, har det ikke blitt gjort mer med service-bygget med nytt toalett. Det gjenstår også en del på finansieringen.

Vannskade i Heidal kirke

4. februar 2021 ble det oppdaget en lekkasje i et rør i kjøkkenbenken i dåpssakristiet i Heidal kirke. Vann hadde rent ut over gulvet og trengt ned i teknisk rom i kjelleren.

Etter en grundig taksering, ble det klart at sakristiet ikke var skadet, men tak og vegger i teknisk rom i kjelleren måtte byttes ut. Det var også kommet vann inn i sikringsskap, slik at disse også måtte byttes.

Utbedring av vanningsanlegg ved Sel kirke.

Det har i lengre tid vært utfordringer knyttet til vanningsanlegget på Selsverket. Vannet har vært ført i en grøft ned til Britstugu, og i rør fra der og ned til kirkegården. Dette har ført til at løv og annet brask har kommet inn i rørsystemet og tettet kraner på kirkegården. Det ble derfor besluttet å investere i en 300 meter lang slange fra Dammen og ned til Britstugu. Arbeidet gikk greit, men da vannet ble satt på, sprakk et gammelt rør under E6. Dette medførte en stor ekstra-jobb med utskifting under E6 og Kyrkevegen. Dette førte dessverre til forsinkelse på å få vann i kranene på kyrkegården, og en betydelig ekstrakostnad for Sel kirkelige råd.

Prestesituasjonen

Sindre Vegard Malmsten Steinkopf ble innsatt som sokneprest og ordinert til prest under en seremoni i Heidal kirke søndag 24. januar 2021. Dessverre har Sindre vært sykemeldt store deler av året.

Gjennom sommeren hadde vi vikartjenester fra Trygve Magelssen og Åge Løsnesløkken.

Prostiprest Elisabet Gestdottir (Lisa) sa opp sin stilling som 50 % prest i Sel og 50 % prostiprest, og sluttet hos oss 31. august, men var tilbake og hadde konfirmasjonene hos oss i september.

Elisabet «Lisa» Gestdottir.

Vikarprestene Duh Tong og Knut Farstad bisto ved enkelttjenester på slutten av året.

Stillingen som kombinert prostiprest og prest i Sel ble lyst ut, men ingen ble tilsatt i stillingen som ble lyst ut.

Frivillig arbeid og dugnader

Kirkegårdsdugnadene ble i 2021 avlyst på grunn av restriksjoner som følge av smitteutbrudd i kommunen. Arbeidsutvalg og kirketjenere utførte det meste av rydding og vårstell på kirkegårdene.

Allehelgens-dag hadde vi åpen kirke noen timer før eller etter gudstjenesten. Det var dessverre ikke så mange som benyttet seg av denne anledningen til å besøke kirken.

Sel kirkelige råd arrangerer hvert år en samling for de frivillige som stiller opp både i kirken, som kirkevert og tekstleser, servering på konfirmant-jubileet m.m. Det er ansatte på kontoret som organiserer arrangementet og ordner med maten. Det ble servert risgrøt og spekemat, med kaffe og kake etterpå. Randi Bakken Vassplassen leste en julehistorie, og Smiubelgen underholdte med sang. Alle som var tilstede fikk et hjerte-lys.

Sel kirkelige råd vil få rette en stor takk til alle frivillige som stiller opp - vi er helt avhengig av dere.

TUSEN TAKK!

Kirkeklokker til minne

Den 22. juli kl. 12:00 ringte kirkeklokkene fra våre 3 hovedkirker til minne om hendelsene på Utøya og i regjeringkvartalen for 10 år siden.

Kirkeklokkene i Sel kirke.

1000 års fest – Olav den Hellige

26. juli markerte vi i Sel 1000 års jubileet for Olav den Hellige. Det var lagt opp til et ettermiddagsprogram på Sel, som startet med vandring fra Ulsvolden til Jørundgard. På Ulsvolden fortalte Christian Skaugen om historien til garden og at den skal ha huset Olav den Hellige på sin ferd gjennom Gudbrandsdalen for 1000 år siden. Det var samling i kapellet på Jørundgard hvor Hans Jakob Dahl fortalte om Olavs-relieffene som Einar Trettøy har laget. Dagen ble avsluttet med konsert i grenseland mellom folkemusikk og klassisk med en gruppe fra Trondheimssolistene og Gjermund Larsen. De framførte blant annet et Pilegrimsverk i tre deler komponert av Gjermund Larsen.

Rosa kirke i oktober

Etter oppfordring fra brystkreft-foreningen, fikk vi i oktober lyssatt Sel kirke med rosa lys i oktober. Vi håper at dette kan bli en årlig tradisjon.

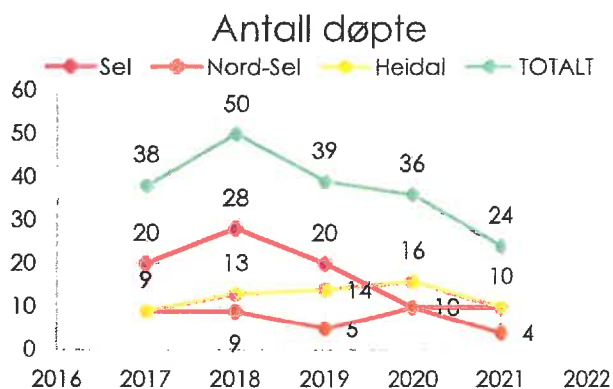
Kyrkjeblad for Sel og Heidal

Vårt lokale kyrkjeblad hadde 4 utgivelser i 2021. Bladet er flittig lest, og inneholder mye informasjon og nyttig stoff. Takket være gode sponsorer og gaver, klarer vi å opprettholde utgivelsen av bladet.

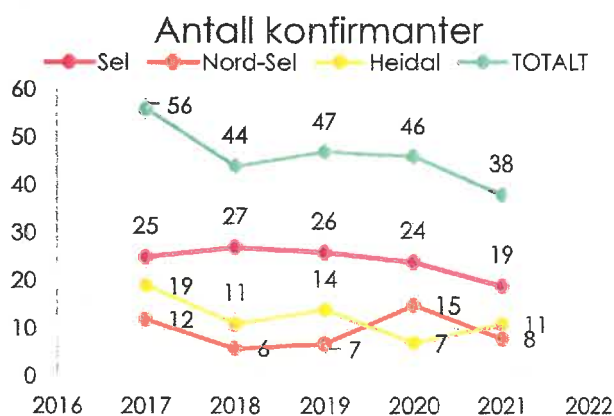
Døpte

Det totale antall døpte har gått betydelig ned de siste årene. Spesielt ser vi en stor nedgang i Sel kirke, med bare 4 i løpet av året. I Heidal har vi også hatt en nedgang, mens på Nord-Sel er antallet stabilt. En av årsakene er pandemien, og at folk velger å utsette barnedåpen eller rett og slett dropper å døpe barnet på grunn av pandemien.

Konfirmasjon

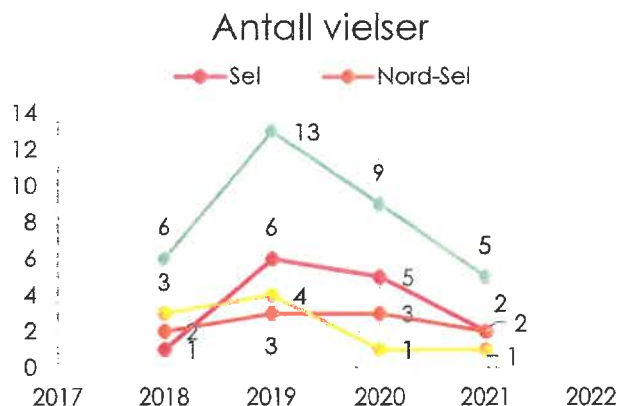
Også i år ble konfirmasjonen avholdt i september på grunn av pandemien. Konfirmantene ble delt opp i flere grupper, på grunn av antallsbegrensninger i kirken.

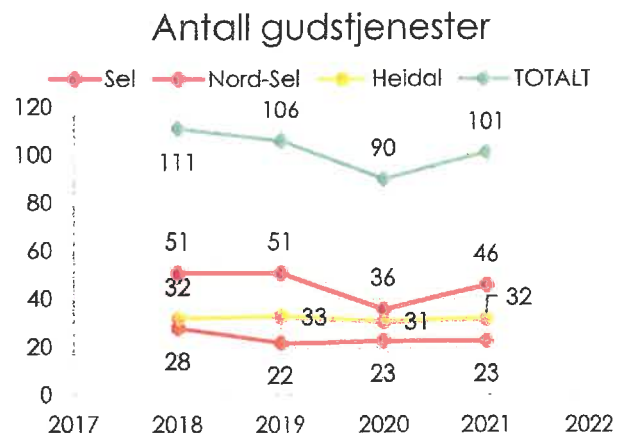
I 2020 ble konfirmantjubilæet for 50, 60 og 70 års konfirmanter utsatt på grunn av pandemien. I 2021 hadde vi derfor gleden av å feire jubileum for to årskull. Dette ble gjort i august, og deltakelsen var god.

Vielser

Antall vielser har stupt under pandemien. Det var vært en rekke planlagte vielser som har blitt avlyst på grunn av antallsbegrensninger.

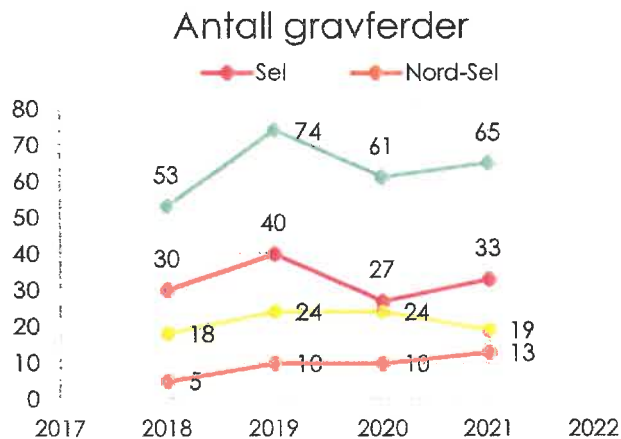

Antall deltakere har gått betydelig ned, noe som i hovedsak skyldes pandemien med antallsbegrensninger og smittefrykt.

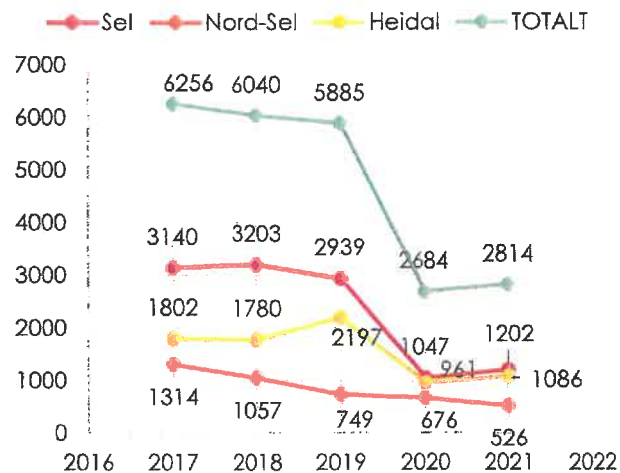

Gravferder

Det totale antall gravferder har økt med 4 siden 2020. Størst er økningen i Sel med 6 gravferder.

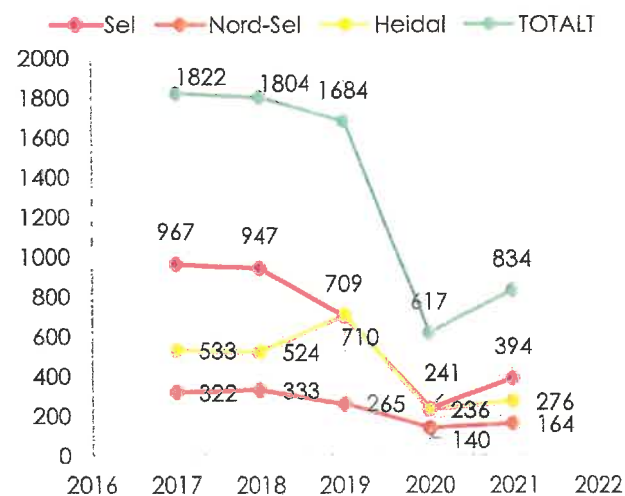
Antall deltakere på gudstjenester

Gudstjenester

Antall gudstjenester har en liten oppgang siden 2020, men de året var spesielt lavt på grunn av stenging av Sel kirke etter brannstiftingsforsøket. Antall gudstjenester i Heidal og på Nord-Sel er veldig stabil.

Antall gått til nattverd

FOLKEVALGTE I RÅD OG UTVALG

Sel kirkelige råd

Sel sokn:

Aud Irene Nyhus Nysæter
Per Erik Hagen
Mona Grindhaugen
Rutt Aud Spjeldnes (vara)
Frank Turmo (vara)
Ann Jorid Aker (vara)
Aslaug Bjerkhagen (vara)
Åse Bodil Nordnes (vara)

Nord-Sel sokn:

Margrethe Haugstulen (fram til 2. september)
Ester Nyseter Midtli
Eldri Svelstad (vara)
Tove Joten (vara) (fast medlem fra 3. september)
Anita Sletten Nuvstad (vara)
Rune Staum Grønn (vara)
Anne Marie Johansen (vara)

Heidal sokn:

Steinar Løsnesløykken
Ingrid Harlaug
Vigdis Margrethe Ryen (vara)
Kjell Espelund (vara)
Signe Storødegård Stubbrud (vara)
Anne Marie Nettet (vara)

Geistlig representant:

Sindre Vegard M. Steinkopf
Birgitte Bentzrød (vara)

Kommunal representant:

Lars Ekre
Monica Håskjold Eide (vara)

Konstituering av rådet:

Margrete Haugstulen Leder fram til 2. september
Ester Nyseter Midtli Leder fra 3. september
Steinar Løsnesløykken Nestleder

Administrasjonsutvalget 2019-2023

Margrete Haugstulen
Ingrid Harlaug
Per Erik Hagen
Randi Bakken Vassplassen (ansatte repr.)
Runar Tullut (ansatte repr.)
Ester N. Midtli (vara)
Steinar Løsnesløykken (vara)
Aud Irene Nyhus Nysæter (vara)
Grete Ulen Mæhlum (vara, ansatte repr.)
Reidun Frikstad Lunde (vara, ansatte repr.)

Saksutvalget 2019-2020

Margrete Haugstulen
Steinar Løsnesløykken
Anna Elisabet Gestdottir
Steinar Grønn

Forhandlingsutvalget 2019-2020

Ester Nyseter Midtli (leder)
Ingrid Harlaug
Per Erik Hagen

Trosopplæringsutvalget 2019-2023

Ingrid Harlaug
Mona Grindhaugen
Tove Joten
Randi Bakken Vassplassen (Menighetspedagog)
Kjell Espelund (vara)
Aud Irene Nyhus Nysæter (vara)
Eldri Svelstad (vara)

Diakonutvalg 2019-2023

Astrid Marie Sæther (diakon og leder)
Anne Marie Nasset (Heidal)
Ruth Spjeldnes (Sel)
«Ikke besatt» Nord-Sel

Gudstjenesteutvalg 2019-2023

Sindre Vegard M. Steinkopf (sogneprest)
Vidar Hoel (organist)
Gunnar Grindstuen (tekstleder Nord-Sel)
Margrethe Strøm Kleiven (tekstleser Heidal)
Per Erik Hagen (rådsmedlem og tekstleser Sel)
Birgitte Bentzrød (vara for sognepresten)

Arbeidsutvalg Nord-Sel sokn

Eldri Svelstad (leder)
Margrethe Haugstulen (sekretær)
Tove Joten
Anita Sletten Nuvstad
Rune Staum Grønn
Trond Olav Evensen
Anne Marie Johansen
Tore Lyftingsmo (for Høvringen Fjellalter)
Tor Reidar Dahl (kirketjener)

Arbeidsutvalg Sel sokn

Mona Grindhaugen (leder)
Ann Jorid Aker (Sekretær)
Rutt Aud Spjeldnes
Frank Turmo
Aslaug Bjerkhagen
Åse Bodil Nordnes
Runar Tullut (kirketjener)

Arbeidsutvalg Heidal sokn

Anne Marie Nasset (leder)
Signe Storødegård Stubbrud (sekretær)
Kjell Espelund
Vigdis Margrethe Ryen
Ingrid Harlaug
Egil Bergdølmo (kirketjener)

Arbeidsutvalg Sjoa kapell

Per Erik Hagen (leder)
Inga Norderhus
Øyvind Rasset
Toril Louise Gamst

Redaksjon for kyrkjebladet

Reidun Frikstad Lunde (redaktør)
Rune Staum Grønn
Kjell Espelund
Åse Nordnes
Astrid Aspaas

Fra konfirmantsamling på Lillehammer

ANSATTE

Sel kirkelige råd har en stabil og dyktig stab av medarbeidere. Prestene er ansatt hos biskopen, mens de øvrige er ansatt av Sel kirkelige råd. Alle har ulike arbeidsutgaver og ansvarsområder, men samarbeider gjerne for å løse oppgaver.

Ny av året er Simen Iverstuen Blekastad som begynte hos oss som organist 1. mai 2021. Simen studerer fortsatt ved Musikkhøyskolen, men jobber hos oss i helger og ferier.

Totalt har Sel kirkelige råd ansatt faste medarbeidere i 7,95 årsverk, som fordeler seg slik:

2,8 årsverk med administrasjon/kyrkjeblad
2,3 årsverk diakoni/trosopplærer/kirkemusikk
1,4 årsverk fysisk gravplassdrift
1,35 årsverk kirketjener
0,1 årsverk klokker

Staben i Sel samlet under stabsmøte på Brimi Sæter, juli 2021. Fra venstre: Runar Tullut (kirketjener Sel), Grethe Ulen Mæhlum (saksbehandler), Astrid Marie Sæther (diakon), Randi Bakken Vassplassen (menighetspedagog), Lisa Gestdottir (prostiprest), Reidun Frikstad Lunde (saksbehandler), Tor Reidar Dahl (kirketjener Nord-Sel/klokker), Vidar Hoel (organist), Simen Iverstuen Blekastad (organist), Egil Bergdølmo (kirketjener Heidal), Paul Skuland (vikarprest) og Steinar Grønn (kirkeverge). Birgitte Bentzrød (prost) og Sindre Vegard Steinkopf (sokneprest) var ikke til stede.

ARBEIDSUTVALG NORD-SEL SOKN

Det var et rart og rolig år.

Arbeidsutvalget har hatt 3 møter i 2021.

Dugnaden som skulle vært i april ble avlyst. Rune Staum Grønn og Eldri Svelstad ryddet av gravene og fikk kildesortert lys, kranser og blomster.

Vi deltok på konfirmantjubileet, som var i Otta kulturhus 29. august, for jubilentene fra år 2020 og 2021.

Årsmøte ble avholdt 24. oktober 2021.

Etterpå var det kaffe og biteti i kirkestua.

Anne Marie Johansen gikk inn som fast medlem i Diakoniutvalget.

Vi avsluttet året som vanlig med koselig sammenkomst hvor det ble satt opp kirkeverter for 2022. Det var avskjed for Margrethe Haugstulen som har flyttet.

ARBEIDSUTVALG HEIDAL SOKN

Dette året har også vært preget av korona pandemien, med mindre aktivitet enn om det ikke er korona pandemi. Vi har hatt 3 møter gjennom året, samt årsmøte. Det meste av aktiviteten ble gjennomført i siste halvdel av 2021.

Representanter fra Arbeidsutvalget har deltatt som tekstlesere og kirkeverter.

24. januar var det ordinasjon og innsetting av ny sokneprest. Arbeidsutvalget serverte kaffe og biteti i kyrkjestugu for biskopen og de andre frammøte.

2. mars hadde konfirmantene innsamling til Fasteaksjon med kaffe og bålpanne ved Coop Heidal. Konfirmantene hadde også stand ved Kiwi.

Vi gjennomførte tårnagenthelg 30. mai med saft og grilling av pølser og kjempesint vær.

Arbeidsutvalget sørget for kaffe og biteti i kirken i forbindelse med at prostiprest Anna Elisabet Gestdottir sluttet som prostiprest den 25. juli.

2. september hadde vi konfirmantfest for fjorårets 9 konfirmanter. Årets konfirmantforeldre ordnet med kaffemat, og festen ble avholdt i Øytun grendahus med kaffe, mat og underholdning. Rundt 60 personer var samlet der.

Vi har hatt konfirmantjubileum 22. august for konfirmantjubilanter i 2020 og 2021. Arrangementet samlet om lag 70 personer som fikk serverte rømmegrøt i en fint pyntet Heidalshall.

Vi pyntet til høsttakkefesten i oktober, som falt på samme dag som utdeling av 4- og 6-årsbok. Det ble servert kaffe i kirken i forbindelse med soknemøte etter gudstjenesten.

Ellers ble vårdugnaden på kirkegården avlyst på grunn av pandemien, men noen hadde møtt opp likevel, og noen fra utvalget tok et tak utenom med raking og pynting på kirkegården.

ARBEIDSUTVALG SEL SOKN

Arbeidsutvalget for Sel sokn har hatt 3 møter i 2021. På grunn av Covid19, ble de fleste arrangement avlyst. Konfirmantfesten for årets konfirmanter ble avlyst, og det samme ble dugnaden på kirkegården.

Feiring av konfirmantjubileum for 2020 og 2021 ble avviklet den 29. august 2021 i Otta kulturhus.

Medlemmer av arbeidsutvalget har vært kirkeverter og ordnet med kaffe og biteti etter gudstjenester i bykirka.

Menighetens årsmøte ble avholdt i kirkestua på Selsverket søndag 24. oktober med kaffe og kaker som sanitetsforeningen hadde ordnet.

Begge messene julekvelden ble holdt ute på grunn av Covid-19.

Medlemmer av arbeidsutvalget har deltatt som kirkeverter, og ordnet med kaffe og kaker etter gudstjenestene i Bykirka.

ARBEIDSUTVALG SJOA KAPELL

Det har vært lite aktivitet i arbeidsutvalget i 2021. Vårdugnaden ble avlyst på grunn av pandemien.

Medlemmer fra arbeidsutvalget har vært med som tekstlesere og kirkeverter.

BIBELGRUPPEN «UNDERVEIS»

Bibelgrunnen har, så langt det har latt seg gjøre, hatt samlinger hver 3. tirsdag gjennom hele året, med opphold i sommerferien.

Vi har fulgt vårt faste innhold med måltid, andakt, salmesang, tekst, tankeutveksling og bønn. I året som har gått, har vi lest Romerbrevet. Ved starten av samlingene gir vi rom for å dele opplevelser av Jesu nærvær med hverandre.

Oppmøte er som vanlig noe varierende, men jevnt over er det mellom 8 – 10 personer til stede. Vi legger vekt på å invitere til et "åpent hus", der alle som vil kan komme, uansett hvilket kirkesamfunn vi tilhører.

Vi ønsker at samlingene skal ha fokus på hvilken betydning tekstene har for den enkeltes hverdag. På denne måten blir vi stadig minnet om at vi alle er underveis, samtidig som vi prøver å vende oppmerksomheten bort fra diskusjoner rundt

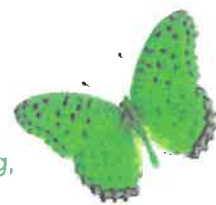
teologiske spørsmål. Vi legger vekt på at fellesskapet vårt skal være raust og trygt, der det er aksept for den enkeltes ståsted og rom for tro og tvil, glede og sorg.

Vi takker for mulighetene til å kunne samles i Bykirka, som er både sakral og hjemmekoselig på samme tid, samt har praktiske innredninger med kjøkken og grupperom!

Vi håper at enda flere, som søker et kristent fellesskap, vil kjenne seg velkommen i bibelgruppen!

Vibecke S. Irslinger

*Gi meg et rent sinn – at jeg må se deg,
et ydmykt sinn – at jeg må høre deg,
et kjærlig sinn – at jeg må tjene deg,
et trofast sinn – at jeg må bli i deg.*

Dag Hammarskjöld

DIAKONI

Diakoni er kirkens omsorgstjeneste, og evangeliet i handling. Den er helt nødvendig for at kirken skal få realisert sin visjon om mer himmel på jord. Menighetene i Sel ønsker at diakonen skal møte alle mennesker i ulike livsterreng og livsfaser, og folk skal få oppleve seg sett, møtt og ivaretatt på en omsorgsfull, ansvarlig og respektfull måte.

Tid til å lytte. Å finne samarbeidspartnere for å nå frem til de som trenger det mest har preget 2021. Og selvfølgelig, mestre pandemien med tiltak og begrensninger. Kirken er heldigvis mer enn bare en bygning, og jeg synes diakonien på mange måter har gått sin gang i Sel under pandemien. Jeg fikk henvendelser fra pårørende, helsetjenesten og enkeltpersoner med et ønske om en person som hadde tid til å lytte. Iblant måtte jeg håpe for dem, når alt håp ble borte. Noen brev har det også blitt, og de «vanlige» til alle som fyller 80-90 og 100 år. Ingen brev jeg har skrevet var like. Tilbakemeldinger tyder på at det er godt å vite at noen tenker på deg, og at man tilhører en menighet.

Samarbeid og gode veimerker. Det har blitt opprettet et diakoniutvalg som foreløpig består av to personer utenom meg. Vi har hatt tre møter. Jeg deltar i bønnettverk for Nepal, og det hjelper meg å løfte blikket opp og ut til resten av verden. Å være med i kommunens psykososiale kriseteam bidrar også til å skape forståelse mellom at vi har ulike roller, men samme mål. Stabsmøtene hver tirsdag var noe jeg prioriterte, et viktig møtepunkt der hele staben er samlet. Jeg har på eget initiativ hatt noen veiledningssamtaler i forhold til yrkesutøvelsen som diakon. Dette ga meg gode veimerker å navigere etter – for å lykkes med nestekjærligheten, kjempe for rettferdighet, lage inkluderende fellesskap og bidra til å verne om skaperverket.

Behov og synlighet. Revidert plan for diakoni i kirken, og verktøyet se – bedømme og handle brukes for å få tak i behovene hos oss. Jeg la ned mye innsats i å bli synlig, både for andre aktører og folk i Sel, som skal få kjenne at diakonen er nærværende for dem i nøden – en nød som kommer til uttrykk på mange slags måter. Jeg

lagde brosjyre om meg selv og hva diakoni er, og holdt løpende kontakt med media (aviser og radio) og skrev flere saker i Kyrkjebladet, Norddalen og på kirkens nettsider.

Fremoverblikk på mulighetene.

Utfordringen foruten pandemien har vært fravær av en fast sokneprest i Sel. Jeg har hatt godt samarbeid med alle prestevikarene, men det blir vanskelig å få lagt noen gode og litt mer langsiktige planer sammen. Jeg har derfor i tråd med den lokale diakoniplanen for Sel søkt mer samarbeid med Sel kommune, spesielt frivillig-sentralen. Jeg har også tanker om samarbeid med nabokommuner om ulike sorggrupper, blant annet ved livsutfordringer. Jeg savner mer overordnede planer og samarbeidsavtaler mellom kirken og for eksempel Sel kommune, Familievernkontoret og Fylkeskommunen. Neste år må arbeidet med å bygge bro mellom mennesker, uavhengig av kirketilhørighet og tro, fortsette både med andre aktører i Sel og mottakere av diakonal bistand. Gjennom dialogen kommer vi lengst, og når flest. «Jul for alle i Sel» er et godt eksempel på dette. I 2021 søkte vi ekstramidler tilgjengelig i Hamar bispedømme, og fikk 8000 kr vi planlegger å bruke på «Frivilligfest for alle i Sel» i mars 2022.

Diakonen har en variert og spennende jobb der ingen dag er lik, her er et lite «plukk» fra kalenderen i 2021:

Januar

20.1 – Biskopens tilsynsdag (digital) med diakoner og diakonimedarbeidere i Hamar bispedømme. Presentasjon av ny diakonirådgiver.

Februar

7.2 – Askeonsdag, gudstjeneste i Otta bykirke, samarbeid med prest.

28.2 – Dialogpreken i Nord – Sel kirke, samarbeid med prost.

Mars

13.3 – Samling (digital) med Himalpartner, misjonsprosjektet.

20.3 – Fasteaksjonen med konfirmanter, stands i hele Sel, samarbeid med prest.

25.3 – Påskevandring i kirkene i Sel med barnehagene, samarbeid med menighetspedagog, prest, kirketjener og frivillige.

April

21.4 – Diakonens dag: «Sårbarhet i og etter koronaens tid», diakonien er viktigere enn noen gang. Digitalt møte hos Diakonhjemmet.

Mai

16.5 – Åpen bykirke på kvelden for ungdom, samarbeid med prest og frivillige.

25-27.5 – «Ung møter eldre», konfirmanter møtte de eldre via postkort pga. koronarestriksjoner.

Juni

14-17.6 – «Ung møter eldre», personlig utlevering av postkort fra konfirmanter til alle beboere ved Heidalstun, Sel sjukeheim og Selsro.

21.6 – Møte i psykososialt kriseteam i Sel kommune.

Juli

13.7 – Møte i konfirmannteam, aktivitetsplanlegging, samarbeid med menighetspedagog, prest og kirkeverge.

August

2-6.8 – Kreativ sommerskole for 2.-10. klasse, samarbeid med grunnskolen i Sel, Frivilligsentralens leder og frivillige.

September

2.9 – Digitalt arbeidsmøte med Himalpartner, samarbeidsprosjekter.

16-17.9 – Fag- og tilsynssamling for diakoner og diakonimedarbeidere i Hamar bispedømme, tema: Frivillighet.

Oktober

1.10 - Lunsjforedrag med Helge Simonnes: «Arven etter Donald Trump – når konspirasjonsteorier og religiøs retorikk truer demokratiet». En av flere kunst- og kulturaktiviteter i bykirken under Ottomartnan (30.9-3.10), i samarbeid med prest og menighetspedagog.

4.10 – «Hjelp til selvhjelp», etablering av grupper i samarbeid med Sel kommune og nabokommuner

10.10 – Verdensdagen for psykisk helse: «Livet under og etter en pandemi. Følg opp!», besøk på institusjonene i Sel.

November

7.11 – Allehelgensgudstjenester i Nord-Sel kirke, Sel kirke og Heidal kirke, samarbeid med prest.

11.11 – Møte i Diakoniutvalget i Sel.

Desember

5.12 – Lysmesser i Nord – Sel kirke og Sel kirke, konfirmantsamlinger, samarbeid med prest, frivillige og kirketjenere. Heidal kirke: Følge og tilstedeværelse for enkeltpersoner.

24.12 – «Jul for alle i Sel», på Aktivitetshuset i samarbeid med Frivilligsentralens leder, frivillige og bedrifter.

Jeg vil takke for et godt samarbeid med staben og andre aktører i Sel. Jeg opplever at folk flest er positiv til at det finnes en diakon.

KIRKEMUSIKK

Organistens tjenester har vært gudstjenester, begravelser, visser, kor og institusjonsbesøk. I tillegg har organist deltatt i stabsmøter og annet administrativt arbeid.

Den 1. juni tiltrådte Simen Iverstuen Blekastad som organist 2 i Sel kommune. Simen kommer opprinnelig fra Skåbu, og studerer for tiden på Norges musikkhøgskole for å ta en bachelor i orgel og kirkemusikk. Han spiller hos oss i helger og ferier.

2021 ble enda et år med lite korarbeid og konserter. Men det digitale arbeidet har vært fint å jobbe med. Det beste er når vi gjør opptak. Da er

det litt rom for å kunne feile litt. Direktesendinger er noe helt annet og ganske vanskelig når en skal styre lyd, film, spille orgel og holde flyten i gudstjenesten. Da driver en med et arbeid som egentlig krever tre personer. Vi har svært billig og enkelt utstyr, men det fungerer helt greit. Skal lyd og bilde bli bedre, kreves det nytt utstyr.

Vi har endelig kommet i gang med Salmekvelder i Sel kirke. Det ble en kveld med Rondane Gospelkor og en kveld med Seniorkoret. Den siste hvor alle kor og korps skulle deltatt, «Vi synger jula inn», ble avlyst på grunn av nedstengingen av landet i desember. De to salmekveldene vi fikk arrangert, ble veldig gode. God allsang er godt å få oppleve. Da kjenner en fellesskapet på kroppen.

TROSOPPLÆRING

Sel kirke gir tilbud om trosopplæring til alle døpte fra 0 til 18 år i kommunen, og andre som er interesserte.

Vi ønsker at barna skal få mulighet til å bli kjent med troen de er døpt til, og bli kjent med kirka si på en spennende måte. Gjennom trosopplæringen ønsker vi at barn og unge skal oppleve å høre til i en raus kirke. En kirke hvor det viktigste er den uendelige kjærligheten og menneskeverdet. Det gir anledning til fellesskap – og en sjanse til å dele opplevelser.

Sammen med trosopplæringsutvalget jobber vi frem plan for Trosopplæringen i Sel. Tanken er å gi et bredt og godt tilbud til de ulike aldersgruppene i menighetene i Sel, Nord-Sel og Heidal. Vi har en rekke tiltak rettet mot barn og unge gjennom hele året, og mange aktiviteter knyttet til dåp og konfirmasjon.

Året 2021 var som forrige år preget av korona-situasjonen. Dette fikk konsekvenser for en del av aktivitetene vi hadde planlagt, og flere tiltak ble avlyst eller flyttet som følge av dette. Den store uforutsigbarheten gjorde planleggingsarbeidet vanskelig, men samtidig fikk vi utfordret vår kreativitet og evne til omstilling.

Min vurdering av trosopplæringsarbeidet generelt er at vi har mange gode tiltak, som er godt etablert og fungerer bra. Oppslutning på tiltakene varierer, da det er stor konkurranse om barn og unges fritid. Det er gledelig at vi har tiltak med stor oppslutning blant annet på grunn av godt samarbeid med barnehager, skoler osv. Dette gjelder for eksempel ved Julevandring, Påskevandring og Pilegrimsvandring m.m.

Oversikt over trosopplæringstiltak i Sel 2021:

- **Juletefesten** som var planlagt rett etter jul, ble dessverre avlyst på grunn av korona-situasjonen.
- **Dåpsamlingene** ble avviklet som individuelle samtaler, på grunn av korona-situasjonen.
- **Dåpshilsen ble sendt** til alle døpte på 1, 2 og 3 års dåpsdager.
- **Tårnagenter** for 8-åringene i kommunen, ble arrangert i Heidal kirke. Dette tiltaket ble flyttet fra januar til mai.
- **Påskevandring** ble arrangert for konfirmantene i alle hovedkirkene våre.
- **Påskevandring** for barnehagene i Heidal og på Nord-Sel ble gjennomført med ansatte og mange frivillige.
- **ULA** (ungdomslederarbeidet vårt) ble svært redusert pga Corona-situasjonen.
- **Foreldremøte** for konfirmanter og foresatte ble erstattet med en digital variant.
- **USB** på Dombås ble avlyst pga Koronaen. Det ble i stedet samling og gudstjeneste på Høvringen fjellalter.
- **Diakonaldag** i Heidalshallen ble avlyst pga Korona-situasjonen. Det ble i stedet arrangert en misjonsgudstjeneste.
- **Babysang** ble arrangert på Aktivitetshuset Otta, under ledelse av menighetspedagogen.
- **Årets Fasteaksjon** ble avviklet digitalt. I tillegg hadde konfirmantene stands og aktiviteter rundt i hele kommunen.
- **Innskrivingsmøter** for nye konfirmanter ble arrangert i de tre hovedkirkene våre.
- **"Rock The Church"** ble avlyst pga av Korona-situasjonen, men ble erstattet med RTC-samlinger i Sel, Heidal og Nord-Sel kirker med innspilling av musikk-video. Etter samlingene var det grilling og sosialt samvær.
- **16. mai** ble det invitert til **Åpen Bykirke for ungdommer** på Otta.
- **Pilegrimsvandring** for alle 5.klassingene i Heidal, og i 6. trinn i Sel/Nord-Sel. En del av opplegget var også besøk i klassene på forhånd. Tiltaket er en del av Skole/kirke-samarbeidet i Sel.
- **Konfirmantleiren** på Hjerkin, samt konfirmant-weekend i Håkonshall ble avlyst pga Korona-situasjonen, men ble erstattet med en dagsamling i Håkonshall og OL-anleggene på Lillehammer. Dette var et samarbeid med HEKTA. Vi hadde med to egne ungdomsledere/ULA-deltagere på samlingen, i tillegg til u-lederne fra HEKTA.

- **Konfirmasjonene** ble flyttet til høsten. Dette gjaldt også samtalegudstjenestene, øvelsene og konfirmantfestene.
- **Konfirmantpresentasjoner** for nye konfirmanter på Nord-Sel, Sel og i Heidal, fant sted i september.
- **Høsttakkesamling** for 4 og 6 åringer i forbindelse med Høsttakkefestene i alle menighetene.
- **Kick-Off** på Jørundgard for de nye konfirmanter.
- **Kunstsamling og Kunstmesse med Åpen Bykirke** i martnasuka.
- **Høsttakkefester** i alle hovedkirkene våre med utdeling av **4-årsbok** og **6 års bok**. Stor oppslutning.
- **Pilegrimsvandring** med Hans Jacob Dahl og konsert med Trondheimssolistene i forbindelse med Olavs-jubileet.
- **Allehelgensvandring (Kristuskransvandring)** med konfirmanter på Nord-Sel, Sel og i Heidal..
- **Kreativ aften** i Bykirka på Otta i november.
- **Fest for frivillige** i Bykirka på Otta. Vi har mange frivillige som er tilknyttet trosopplæringen.
- **Lys Våken** ble avlyst pga Korona-situasjonen.
- **Førjulskveld** for ungdommer ble avlyst pga Korona-situasjonen.

- **Adventsgudstjenester/Lysmesser** ble arrangert i de tre hovedkirkene våre.
- **Adventssamlinger** for 9 og 10 åringer ble avlyst pga korona-situasjonen.
- **Julegudstjenester** i kirkene ble avlyst pga Korona-situasjonen. Det ble laget digitale versjoner.
- **Julevandring** på Sel, Nord-Sel og i Heidal ble avlyst pga korona-situasjonen.
- **Digitale gudstjenester** (diverse gudstjenester, skolegudstjenester, julegudstjenester, info-videoer m.m.

Menighetspedagogen deltar aktivt i konfirmantopplegget og er en del av **Konfirmantteamet i Sel**. Menighetspedagogen deltar også fast i ulike fora som **Stabsmøter, Trosopplæringsutvalg, og Administrasjonsutvalg m.m.**

Trosopplæringen bidrar mye med stoff til kirkeblad, hjemmeside, lokale medier og sosiale medier.

I 2021 deltok Menighetspedagogen på **Fagdager** for kirkelig undervisning i bispedømmet, **Årsmøte Pilegrimssenteret, Lysmarkering, Trosopplæringskonferansen** (digitalt), diverse **Webinarer** og kurs som **Fotokurs, Fortellerkurs** via nett m.m. Menighetspedagogen tok studier i EX.Phil via MF. Det ble avholdt 3 møter i Trosopplæringsutvalget.

VISITASFORBEREDENDE RAPPORT B)

Rapport fra Sel kirkelige råd

Sel kirkelige råd

Sel kommune tilhører Nord-Gudbrandsdal prosti, og er sete for prosten i Nord-Gudbrandsdal. Sel grenser i nord til Dovre og Folldal, i nordøst til Sør-Fron, i øst og sør til Nord-Fron, og i vest til Vågå. Kommunen har tre tettsteder: Kommunesenteret Otta, Sel og Heidal. Den er også inngangsporten til noen av de mest kjente fjellområdene i Norge, blant annet Rondane.

Navnet på kommunen uttales Sell, med kort e, og kommer av gammelnorsk Sil, som betyr «stillerennende vann (i elv eller bekk)», trolig først brukt som gårdsnavn. Kommunen er på ca. 905 km², og har ca. 5 530 innbyggere fordelt på ca. 2 650 husholdninger. Kommunesenteret er Otta, som også er regionsenter for Nord-Gudbrandsdal.

Kommunen har de siste årene hatt en nedgang i innbyggerantallet. Nettoflytting i 2020 var på minus 111 personer. 84 % av innbyggerne er medlem i Den norske kirke. Etablering av nytt slakteri og nye virksomheter i sentrum vil forhåpentlig vis være positivt for demografin.

Sel kommunen har ca. 2 080 fritidseiendommer, og hele 20,1 % av innbyggerne bor på en landbrukseiendom.

I Sel er den lokale kirke organisert på en noe uvanlig måte. De opprinnelige menighetsrådene er opphørt og erstattet av arbeidsutvalg knyttet til hvert enkelt sokn/kapell. Sel kirkelige råd er et felles «menighetsråd» for hele kommunen som også beslutter på vegne av de tre soknene, Nord-Sel, Sel og Heidal.

Driften finansieres i hovedsak av kommunale tilskudd og festeavgifter fra graver. De siste årene har tilskuddet fra kommunen blitt redusert med over 1 000 000,-, noe som har medført store konsekvenser for driften. I 2021 gikk driften med et underskudd på 244 000,-.

Sel kirkelige råd drifter 3 kirker, 2 kapell og et fjellalter.

Totalt har Sel kirkelige råd ansatt faste med-arbeidere i 7,95 årsverk, som fordeler seg slik:

2,8 årsverk med administrasjon/kyrkjeblad
2,3 årsverk diakoni/trosopplærer/kirkemusikk
1,4 årsverk fysisk gravplassdrift
1,35 årsverk kirketjener
0,1 årsverk klokker

Prioritert langtidsplan

Sel kirkelige råd har utarbeidet en langtidsplan for investeringer, vedlikehold og stillinger.

Investeringsplan for Sel kirkelige råd 2021-2026

Røde taller bevilget i kommunalt budsjett. Bevilgede beløp fra 2021 som ikke ble realisert i 2021, blir overført til 2022. Tallene er bevilgninger fra Sel kommune.

Pri Nr.	Tiltak	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1	Støyskjerm Sel kirke 1)	500 000					
2	Toalett/servicebygg Høvringen fjellalter 2)	300 000					
3	Automatisk slukkeanlegg, Sel kirke	1 500 000					
4	Automatisk slukkeanlegg, Bjølstad kapell	1 000 000					
5	Prosjektering av utvidelse av Sel gravplass	300 000					
6	Prosjektering av urnelund alle kirker	–	800 000				
7	Utskifting av tak på Nord-Sel kirke	–	750 000				
8	Utbedring av tak, Sjoa kapell	–	250 000				
9	Oppgradering av servicebygg, kirkestue og bærerom ved Heidal kirke	–	200 000				
10	Automatisk slukkeanlegg, Nord-Sel kirke		1 200 000				
11	Automatisk slukkeanlegg, Heidal kirke		1 500 000				
12	Utskifting/reparasjon/oppgradering av bolken ved Heidal kirke + porthus i hovedinngangen.		–	500 000			
13	Nytt servicebygg ved Nord-Sel kirke			1 000 000			
14	Etablering av urnelund og minnelund ved alle kirker			900 000			
15	Lafta bolk i sørenden av Heidal kirkegård			380 000			
19	Digitale gravkart til kirkegårdene			750 000			
16	Ny alterring med duk og antependium i Bjølstad kapell			–	100 000		
18	Ny portal, Heidal				?		
20	Nytt vanningsanlegg på Sel gravplass				?		
21	Nytt tak til kirkestua på Nord-Sel				?		
22	Plan for bruk av kultur-landskaps området ved Nord-Sel kirke				?		
23	Flaggstenger til Nord-Sel og Sel kirke				?		

1) I tillegg kommer kr. 500 000 fra Statens vegvesen og kr. 120 518 i gavemidler

2) Totalt kostnadsberegnet til ca. kr. 896 000,-

Vedlikeholdsplan for Sel kirkelige råd 2021-2026

Pri Nr.	Tiltak	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1	Utskifting av gressklippere på alle gravplasser		80 000				
2	Oppgradering av lysanlegg i Heidal kirke		30 000				
3	Reparasjon av trapp, Sel kirke		5 000				
3	Beising og reparasjoner på Sjoa kapell		15 000				

Stillinger hos Sel kirkelige råd 2021-2026

Totalt har Sel kirkelige råd ansatt faste medarbeidere i 7,95 årsverk.

Det foreligger ikke noen konkrete planer for endringer av stillinger, men opprettholdelse på dagens nivå er helt avhengig av bevilgninger fra Sel kommune og Hamar bispedømme.

Vurdering av den generelle tilstanden for kirker og kirkegårder

Heidal kirke og kirkegård: Heidal kirke er generelt i god stand. Det jobbes mot forsikringsselskap for å få skiftet ut sikringsskap etter vannlekkasje våren 2021. Ellers er bygget i god stand. Bjølstad kapell er også i god stand. Det gjenstår noe arbeid med utvendig vedlikehold. Det vurderes å få laget en smijernsport i åpningen inn til våpenhuset, slik at besøkende kan se de gamle portal-stolpene. Bårehuset er i god stand, det samme gjelder driftsbygningen. Kirkestuen har hatt en lekkasje i taket som følges opp videre. Det er planlagt en reparasjon av den tømrede bolken rundt kirkegården. Ellers er uteanlegget i god stand.

Sel kirke og kirkegård: Sel kirke er i generelt god stand. Det er behov for mindre vedlikehold av trapp ved hovedinngang, og det er ønske om gelender på begge sider ned denne trappen. Servicebygget er i god stand, men trenger et strøk med beis på dører og vinduer. Kirkegården er i god stand, og det jobbes fortsatt med å få satt opp støyskjerm mot E6. Utvidelse med urnelund, anonym minnelund og livssynsnøytralt gravfelt er også planlagt, men er avhengig av at støyskjerming kommer på plass. Sel sokn får disponere ett rom i Selsverket barnehage som legger ved kirken, men dette har vært stengt for oss under korona-perioden. Barnehagen blir lagt ned i løpet av 2023/2024, og det er usikkert hva som skjer med bygget.

Nord-Sel kirke og kirkegård: Nord-Sel kirke er godt vedlikeholdt og i bra stand. Taket er modent for utskifting, og det utredes et alternativ med å legge solcelle-takstein. Menigheten er delt på synet om dette er ønskelig. Det arrangeres et informasjonsmøte i slutten av april. Kirkegården er i god stand. Monumentet over falne soldater har noen skader, og dette blir fulgt opp av statlige myndigheter.

Sjoa kapell: Det har vært en del diskusjon rundt videre drift av Sjoa kapell. Vi har valgt å opprettholde driften inntil videre, hvis Sjoa-samfunnet viser engasjement og ønske om at det skal bestå. Det er fortsatt nød-reparasjon av taket, slik at dette er i bra stand. Det vurderes å bytte ut skifertakstein med solcelletakstein. Det er noen skader på treverk etter råte og hakkespett som bør utbedres, og hele kapellet trenger et strøk med

beis. Vi planlegger en større dugnad i forbindelse med «Vår dag» under Frivillighetens år 2022.

Høvringen fjellalter. Anlegget er i god stand, men det gjenstår fortsatt en del før alle elementer er på plass. Det første er å få på plass et servicebygg med toalett og skifterom. Videre blir det jobbet med en ny klokkestøpul, ny parkeringsplass og ny hoved-inngang. Tjernet inne på anlegget burde vært tømt for mudder, og det er også ønske om større vanngjennomstrømming.

Vurdering av kontorforhold og rutiner for arkiv og kirkebokføring

Sel kirkelige råd er samlokalisert med prostens i Nord-Gudbrandsdal i romslige lokaler i Storgata 21 A på Otta. Lokalene har 8 kontorplasser, møterom, spiserom, arkivrom og Otta bykirke. I tillegg kan vi ved behov benytte møterom i 3. etasje. Leieavtalen omfatter også 8 parkeringsplasser i parkeringshuset til Otta Brygge. Lokalene fungerer for så vidt godt, og bykirka brukes til ulike aktiviteter på kveldstid, slik som møter i bønnegruppa, korøvelser etc. Bykirke fungerer derimot ikke så veldig godt på dagtid i ukedagene, ettersom den ligger midt i et kontorlandskap. Den er lite egnet til bønn og stillhet. Leiekostnadene er forholdsvis høye, og når leiekontrakten går ut i 2025, er det uaktuelt å forlenge kontrakten på samme betingelser. Sel kirkelige råd vil også påpeke at Hamar bispedømme sitt bidrag til kontorhold for prostens ikke samsvarer med faktiske kostnader.

Arkivering blir foretatt på Kirkepartner sitt system 360. Systemet er komplisert og bygget opp på en måte som virker forvirrende for den som er vant til gamle arkivsystem. Saksbehandlere og kirkeverge har deltatt på kurs for å lære å bruke systemet, men sliter fortsatt med å forstå hvordan det er bygget opp og hvordan det skal brukes mest effektivt.

Føring av digitale kirkebøker utføres fortløpende av saksbehandler, som også har all kontakt med dåpsforeldre, brudepar og pårørende ved dødsfall.

Kontoret har relativt nytt mobilt sentralbord som fungerer godt. Vi har fått installert bredbånd, og det jobbes med å oppgradere datamaskiner til alle kontorplasser.

Siste års regnskap og budsjett for inneværende år.

Siste års regnskap er ikke ferdig revidert, men har vært oppe til 1. gangs behandling av Sel kirkelige råd. Budsjett er vedtatt av Sel kirkelige råd.

Regnskap og budsjett følger som egne vedlegg.

Visitas i Trysil

14. – 17. og 19. juni

Innvielse av minnelund i Ljødalen Foto: Jon Arne Johansen Harby

Bispevisitas i Trysil 14.-19.juni 2022

Folkekirka i Trysil

*– hellige rom for
alminnelige liv*

Under visitasen ønsker vi å:

- Vise mangfoldet av hva kirka er og gjør i Trysil, til biskopen, oss selv og alle innbyggerne.
- Løfte samtalen om hva det betyr å være folkekirke i Trysil.
- Sette fokus på bibelfortellingene og formidlingen av disse til barn og unge.
- Løfte fram det frivillige arbeidet som utføres i kirka.

Alle programposter for biskopen:

Tirsdag 14.juni

08.30: Søre Osen kirke: Åpning av visitas. Vestre Trysil oppvekstsenter deltar.

11.00: Jordet skole. Møte med skolen og hovedutvalg for oppvekst og kultur.

12.30: Nordre Trysil kirke: Åpent møte om: Lokalt engasjement for kirkebygget.

14.00: Møte med Trysil kirkelige fellesråd

18.00: Østby kirke: Åpent møte med tema: Hva er det å være folkekirke i Trysil?

Onsdag 15.juni

08.00: Møte med Jølstad begravelsesbyrå

09.30: Morgensamling Trysil menighetsbarnehage

10.30: Pølsefest på misjonshuset med beboere fra Hagebekk

12.00: Møte med kirkens ansatte

16.00: Lund i Ljørdalen: møte med menighetsrådene

19.00: Ljørdalen kirke: Jubileumsgudstjeneste for Ljørdalen kirke 150 år. Åpning av minnelund. Arbeiderkoret deltar.

Torsdag 16.juni

08.00: Møte med kommunens ledelse

11.00: Musikkandakt på sykehjemmet

13.30: Plassen kirke:

Pilegrimsarrangement

16.00: Tørberget kirke:

Markering av 300-årsjubileum for skogfinnekulturen.

Søndag 19.juni

11.00: Trysil kirke:

Visitasgudstjeneste med Voices.

Kirkecaffe i Prestegarden,

med biskopens visitasforedrag.

Regnbuen synger.

Program – åpent for alle

Tirsdag 14.juni

08.30: Søre Osen kirke:

Åpning av visitas med Vestre Trysil oppvekstsenter.

12.30: Nordre Trysil kirke:

Åpent møte med tema:

Lokalt engasjement for kirkebygget.

18.00: Østby kirke:

Åpent møte med tema:

Hva er det å være folkekirke i Trysil?

Onsdag 15.juni

19.00: Ljørdalen kirke:

Jubileumsgudstjeneste for Ljørdalen kirke 150 år.

Åpning av minnelund. Arbeiderkoret deltar.

Torsdag 16.juni

13.30: Plassen kirke:

Pilegrimsarrangement

16.00: Tørberget kirke:

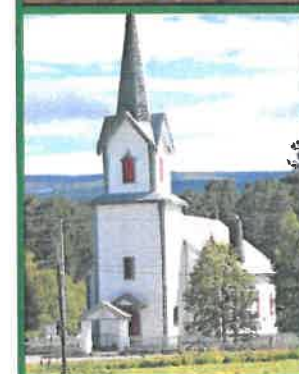
Markering av skogfinnekulturen 300 år.

Søndag 19.juni

11.00: Trysil kirke:

Visitasgudstjeneste med Voices.

Kirkekaffe i Prestegarden med biskopens visitasforedrag. Regnbuen synger.

**Bispevisitas i Trysil
14. - 19. juni 2022**

Visitastforedrag

Innledning

«Folkekirka i Trysil - hellige rom for alminnelige liv» er det mottoet som har fulgt oss under denne bispevisitasen. «Hellige rom for alminnelige liv» er også overbygninga på visjonen for Hamar bispedømme som et folkekirke-bispedømme. En del av folkekirketanken er at det ikke bare er i kirkerommet Gud viser seg for mennesket. Skaperverket åpenbarer seg også i relasjonen mellom mennesker, og ute i naturen. Dette illustreres godt i andre vers av den kjente «Vandringsvise», skrevet av Trysil store poet, Einar Skjæraasen, tonesatt av Finn Ludt, og opprinnelig framført av Erik Bye:

*«Å jeg har ingen penger
Men min fattigdom er god.
Den rike har sitt levebrød
Den fromme har sin tro.
Men jeg har høysang i hver li
å kirke på hver mo.
Å kirke på hver mo.»*

Folkekirka skal være raus og inkluderende. Alle skal oppleve at de er velkomne. Noe av det som kjennetegner tryslingen er nettopp gjestfriheten. Som det vil komme fram under dette foredraget, har vi fått merke dette gjentatte ganger under denne bispevisitasen.

Trysil er et område preget av en kultur hvor mennesker alltid har livnært seg av det skogen, jorda og vassdraga har å tilby. I de senere tiårene har reiseliv og annen tjenesteyting blitt dominerende næringsveger i kommunen. For at mennesker i et moderne samfunn skal trives, blomstre, kjenne livsglede og mestring, må alle tannhjulene i fellesskapet samvirke. Drivverket må være stabilt, og bestå av gode

boforhold, stabile velferds- og helsesystemer og trygge oppvekstvilkår. Alle gode hjemplasser trenger et slikt sømløst drivverk for at en skal kunne ha det en trenger for å være et velfungerende samfunn, slik som Trysil er.

Kirka har også sin viktige andel i denne store helheten. Ei kirke er alltid kirke på et sted, tett forbundet med de omgivelsene og det folket som til enhver tid forholder seg til kirka si. Å være kirke i dag, enten den er i Søre Osen, Tørberget, Plassen, Østby, Ljørdalen, Innbygda eller Nordre Trysil, eller Elverum eller Hamar for den del, handler om å være i dyp kontakt med sin kontekst, og oppleves som aktuell og nærværende. Jeg har den uka som har gått, sett ei kirke som ønsker å være nettopp dette. Gjennom møter med ansatte, folkevalgte, frivillige, eldre, barn og ungdom har jeg fått se ei mangfoldig og levende lokalkirke med stort hjerte for folket som møter den. Visitasdagene har vist oss med all tydelighet at kirka er viktig for folk – det har blitt bekreftet igjen og igjen, både i ord og handling. Ja, det har blitt synlig at kirka virkelig er en del av dette drivverket som får samfunnet til å fungere.

De siste par årene har for mange i vårt samfunn vært preget av isolasjon, ensomhet og frykt. Da vi trodde verden var i ferd med å normaliseres etter pandemien, så opplever vi at et demokratisk og selvstendig land i Europa blir angrepet av et aggressivt nabodiktatur. Slike angrepskriger var noe vi trodde hørte fortida til. Det er fortsatt mange her i distriktet som husker april dagene i 1940. Den russiske invasjonen av Ukraina er en ny sterk påminnelse om at frihet og demokrati aldri kan tas for gitt. I likhet med de som flyktet over grensa under den tyske okkupasjonen av Norge, har mange ukrainere, særlig kvinner og barn, måttet reise vekk fra krigshandlingene denne våren. En del av disse flyktningene har fått opphold her til lands, også i Trysil. Det er godt å se at norske lokalsamfunn ønsker velkommen med både hjerterom og husrom. Vi er mange som kjenner på stor medfølelse og sorg over de bildene vi ser fra Ukraina. Situasjonen utfordrer oss på en særskilt måte både som kirke og samfunn. Det er derfor enda viktigere å holde det evangeliske budskapet høyt. Løfte fram at «*Livet vant, dets navn er Jesus*». I han er det håp og trøst. Det er kirkas rolle. Kirkas kall vil alltid være å møte den tida vi står midt i, noe som også er bispevisitasens kjerne. For vi er alltid kirke for, og i, vår egen tid.

Gjennom visitasprogrammet har vi fått gjennomført det visitasen har som hovedmålsetning; å støtte, inspirere og skape engasjement for videre arbeid. Dette foredraget vil handle om det jeg har fått møte og se disse dagene, og hva jeg tenker er områder som trenger særlig oppmerksomhet i årene som kommer. Foredraget vil derfor være todelt. Første del er et tilbakeblikk på visitasprogrammet, med fokus på temaer vi har berørt i de mange møtepunktene disse dagene. I andre del vil dere få noen utfordringer å arbeide videre med.

Del 1

Tirsdag

Haldis Moren Vesaas, som er født og oppvokst her i bygda, sitt dikt om treet, utgitt i 1947, rant meg i hu da jeg reiste over Flishøgda tidlig denne flotte sommerdagen:

Sjå treet.

*Einsamt står det, nakent
i kaldt, gullbleikt mars-gry
med skarp kant av skaresnø
kring foten.*

*Dei andre tre her på sletta
står samansigne i stivt bar
og søv trygt i sin vinter.
Men dette er annleis enn dei.*

*For dette aleine er nakent
og ventar lauv.
Knuppane ligg alt som dropar
tett etter kvar ein kvist.
Varsamt og vakt, urørleg
står treet og ber sin skatt*

*med veikt skin som av perler
kring seg frå rot til topp.*

*Gå ikkje nærare.
Stilt skal det vere her enno,
ingen må vakne her enno,
men snart, snart – –
derfor ligg dette mjuke skimmer
vårt som ein lykkeleg draum
over det sovande liv.*

*Alt på vår jord som ber knuppar
og veit si fullbyrding nær,
har dette skimmeret kring seg
av venting og togn og draum.*

*Så rart å ha sett det treet.
Så godt å ha vore det treet
– og vere det, enno ein morgon.*

Midt blant alle trærne åpenbarer seg en vakker innsjø for de vegfarende. Osensjøen er et flott skue i sommersola, og på trappa til Søre Osen kirke var det pynta med blomster og flagg, døra inn til kirka var åpen og vi ble ønsket gjestfritt og varmt velkommen av menighetsrådet før vi gikk til **morgensang**. I det flotte og intime kirkerommet med den vakre altertavla – «Jesus i Trysilskogen» - malt av Bjarne Rundfloen, ledet sokneprest Veronika Johnsen Lepperød menigheten gjennom liturgien. De gode ordene og den skjønne musikken, framført av organist Stefan Bernard, ga oss en veldig fin åpning av visitasen. Vi fikk også gleden av å høre et opplysende foredrag om kirkas tilblivelse. Det var kulturelle innslag av elevene Lea, Aurora og Iben fra Vestre Trysil oppvekstsenter, og det ble servert deilig kirkekaffe-brunch av Søre Osen menighet før avreise nordover.

Barna på **Jordet skole** er involvert i prosjektet «Varm skolemat». Noe av resultatet av dette arbeidet fikk vi glede av gjennom et smakfullt lunchmåltid. Fornuftig ernæring og et godt kosthold skal ikke undervurderes som grunnleggende for barn og unges

mulighet til å lære og utvikle seg som mennesker. Vi fikk også oppleve elevene framføre fine sanger i et fulltallig skolekor.

Videre hadde vi et møte med **kultur- og oppvekstkomiteen** i Trysil kommune. Det ble et fruktbart møte der vi diskuterte samarbeid barnehage-kirke, og skole-kirke, i lys av ny overordna plan for skolen og nye fagplaner. Endringene i planene gir føringer for tilrettelegging av framtidig samarbeid. Likeverd og religions- og livssynsåpenhet er gode verdier også for kirka. Det vil fortsatt være slik at barn skal få kunnskap om nasjonale og lokale tradisjoner, og det vil fremdeles være rom for at det kan gjennomføres barnehage- og skolegudstjenester og besøk i kirker og på gravplasser. Barnehage, skole og kirke har et felles mål om å bidra til livsmestring for barn og unge, herunder forberede til å møte krevende situasjoner i livet.

I **Nordre Trysil kirke** ble vi presentert for de nye fine barnemøblene som menigheten har skaffet til kirka. Disse møblene er et nytt resultat av den lokale innsatsen for å videreutvikle kirkerommet. Det var også det lokale engasjementet som la grunnlaget for bygging av kirka i Nordre Trysil, innvia i år 2000. Halvard Berget orienterte om arbeidet med bok om tilblivelsen av ei kirke for grendene i Nordre Trysil. At kirka er viktig for befolkninga i Nordre Trysil er åpenbart.

Neste viktige post på programmet var møte med **Trysil kirkelige fellesråd** i misjonshuset i Innbygda. Vi samtalte med utgangspunkt i de rapportene som var innsendt på forhånd, blant annet om økonomi og kirkebygg, og hvordan en kan klare å kommunisere ut den betydningen kirka har i et lokalsamfunn og hva kirka bidrar med. En viktig del av denne samlingen er å gjøre forberedelser inn mot møtet med kommunen senere i visitasen. Rådet viste stort engasjement for å være ei folkekirke som er godt rustet til å møte vår tid.

Etter hyggelig og smakfullt måltidsfellesskap med Østby menighetsråd på tradisjonsrike Kjølen hotell, besøkte jeg **Østby kirke**, hvor vi diskutere de lokale utfordringer og muligheter, før vi trakk inn i samfunnshuset i Østby for åpent møte med tema: **Hva er det å være folkekirke i Trysil?** Sokneprest Kristine Aksøy ledet den engasjerte samtalen etter reflekterte og opplysende innledninger av Jon Torger Storsnes, Gunvor Norderhaug, Siv Rønningen og Per Jon Stengrundet.

Onsdag

Dagen startet i lokalene til **Jølstad begravelsesbyrå** for møte med byråets ledelse og representant fra Jølstad nasjonalt. Det ble et konstruktivt møte der vi diskuterte hvordan vi kan fortsette, og videreutvikle, samarbeidet mellom den lokale kirke og gravferdsbyråene. Vi vektla de ulike og utfyllende roller og ansvarsområder aktørene har overfor de som har mistet sine kjære. Det var enighet om å opprettholde en tett, god og direkte kommunikasjon, og yte gode tjenester til beste for befolkningen.

I **Trysil menighetsbarnehage** delte vi en samlingsstund med sang og bibelfortellinger med barna, som er i alderen 1 til 4 år. Å møte de minste blant oss er alltid en glede; nysgjerrighet, sprell og lopper i blodet gir energi, og det å kunne se kirka og troen fra barnets perspektiv er sunt for noen og enhver.

Ferden gikk videre til Misjonshuset for hyggelig **pølsefest** og sosialt samvær med brukere fra bofellesskapene **Hagebæk, Liavegen og Bergetunet**. Håvard Lepperød orienterte om opprettelsen av Trysil kirke- og kulturstiftelse som har overtatt eierskapet til Misjonshuset. Stiftelsen arbeider for at huset fortsatt skal være et landemerke i Innbygda og et levende bygg som alle i Trysil kan benytte seg av til ulike arrangementer og sosiale tilstelninger. Karin Storsveen Holth steppet inn og sørget for god underholdning til selskapet. Det ble til og med bydd opp til dans, og både sokneprest, prost og biskop slang seg med i valsen!

Vi ble værende i Misjonshuset for møte med **den kirkelige staben**. Et viktig grunnlag for enhver bispevisitas er de samtaler biskopen holder i forkant av visitasen med de ansatte, disse hadde vi da jeg besøkte Trysil 1. juni. Plenumsmøtet med de ansatte under visitasen følger opp disse formøtene og bereder grunnlag for videre arbeid. I staben her i Trysil er det kompetente medarbeidere med god og variert erfaring, ledet av kirkeverge Marion Olsen. De kirkelige ansatte er alltid tillitsbærere overfor befolkninga. Vi stilte spørsmål om måtene man organiserer arbeidet på er i tråd med de utfordringer vi står overfor som kirkelig virksomhet, eller om det også kan være behov for videreutvikling. Videre ble blant annet tematisert relasjonen mellom folkevalgte og tilsatte, og

samarbeidet om trosopplæringsarbeidet. Det ble en dyptgående, fruktbar, konstruktiv og livlig dialog rundt disse temaene.

Reisen gikk så østover i kommunen for avholdelse av fellesmøte med alle **menighetsrådene i det nyoppussede Lund samfunnshus i Ljørdalen**, med påfølgende middag. De folkevalgte er de som besitter førstehåndskompetanse til det lokale livet og er valgt for å ivareta det menighetsmessige arbeidet i soknet, og gjennomføre i praksis visjonen om «Hellige rom for alminnelige liv». Vi samtalte om saker som var løftet fram knyttet til de innsendte rapportene i forkant av visitasen. Menighetsrådene viste stort engasjement og kreativitet da de ble utfordret til å diskutere potensiale for å videreutvikle arbeidet i sine menigheter. Rådene oppsummerte hva man har fått til i inneværende periode, og det er mye! Engasjementet og hjertet for lokalsamfunnet er stort blant de folkevalgte i menighetsrådene i Trysil.

I 2022 er det 150 år siden **Ljørdalen kirke** ble innviet. Dette ble markert med en svært berørende jubileumsgudstjeneste. Liturger i gudstjenesten var prestene Veronika Johnsen Lepperød, Kristine Aksøy og Guri Enger, samt prost Ole Kristian Bonden. Medvirkende i gudstjenesten var Skåret arbeiderkor under ledelse av dirigent Jan Lans, som sang kraftfullt med på alle salmene og framførte flere velklingende numre, herunder selveste Ljørdalssangen. Videre medvirket musikerne Anne Line Bråthen Mæhlum og Erik Bekk. Organist Solveig Aunsmo hadde en fast hånd om de mange flotte musikalske innslagene i festlighetene. Vi markerte også åpninga av navnet **minnelund** ved Ljørdalen kirke. Minnelunder er for mange et godt alternativ for gravlegging, og er i stadig økende bruk i Norge.

Torsdag

Dagen startet i kommunehuset, der vi fikk møte **kommunens administrative og politiske ledelse**. Ordfører Erik Sletten ønsket velkommen og orienterte om kommunen sammen med kommunedirektør Jan Sævig. Kommunedirektøren trakk blant annet fram den demografiske utviklingen i regionen og hvordan kommunen må forholde seg til dette i sin planlegging av tjenesteproduksjonen. Trysil kommune ønsker å gi innbyggerne brede og gode tilbud med kvalitet. For å lykkes med dette er kommunen

avhengig av godt samarbeid mellom de kommunale virksomhetene, og mellom politisk og administrativt nivå, men også med andre organisasjoner i lokalsamfunnet og andre offentlige virksomheter. God samhandling krever både samarbeid og samordning.

Den grunnlovsforankrede folkekirke har sin naturlige plass i dette bildet, og vi diskuterte hva kirke betyr, og kan bety, for et lokalsamfunn. Samarbeidet mellom kommune og kirke er godt ivaretatt i Trysil og det oppleves at det legges til rette for at kirke får rammevilkår som gjør at en både kan holde i hevd de flotte kirkebyggene og gravplassene som finnes her i kommunen. Samtidig er det åpenbart slik at kommunen må prioritere strengt i sine budsjetter, og kirke har begrenset økonomisk handlingsrom. Vi samtalte også om hvordan det er å vokse opp og bo i Trysil. Kommunen har en strategisk tilnærming til hvordan en skal øke livskvaliteten og folkehelsen ytterligere for sine innbyggere. Det er naturlig og nødvendig at kirke tar sin plass i videreutvikling av lokalsamfunnet.

Ferden gikk videre til **Trysil sykehjem/Borgtun**, der vi møtte noen av de eldste innbyggerne i kommunen. I musikkandakten, ledet av sokneprest Veronika Johnsen Lepperød, med støtte fra Trysil menighetsråd, underholdt koret «Trysil ungdom med glede», akkompagnert av Karin Storsveen Holt på trekkspill. Den friske gjengen framførte salmer og mange gamle klassikere som «Nordlandsnetter» og «Lukk opp din hjertedør». Allsangen ljomet i gangene og vi glemte formelig tida i det hyggelige selskapet. Etter andakten var det, som seg hør og bør, servering av vafler og kaffe.

Vi reiste så for å innta lunch hjemme hos Elfrid Skjæraasen på **Mandfloen**. Det gamle, flotte småbruket ved Trysilelva er rehabilitert og framstår som et vitnesbyrd fra ei anna tid, samtidig som det gir gode og nøkterne overnattingsmuligheter for pilegrimer og andre reisende.

Plassen kirke har også blitt begunstiget med flotte og praktiske nye møbler som er tilpasset barn. Det er fint å se hvordan dette løfter barns opplevelse av kirkerommet. På kirketrappa orienterte kultursjef Anne Norderhaug Sætre om pilegrimsleden fra Sverige gjennom Trysil og muligheten for å videreutvikle denne leden. Søre Trysil menighetsråd orienterte om planene for minnelund ved Plassen kirke.

I etterkant av dette avholdt jeg et møte med prost, kirkeverge og sokneprestene for å **oppsummere erfaringene** fra bispevisitasen og se fram mot visitasgudstjenesten her i dag.

Siste post på programmet var arrangement i **Tørberget kirke** om **Skogfinnekulturen**. Vi fikk oppleve utdrag av den henrivende forestillingen «Gudslånet» med Vestre Trysil oppvekstsenter. Videre holdt Bo Hansson et opplysende foredrag om historien til Finnskogen, hvor Tørberget er den nordligste delen. Ole Martin Norderhaug fortalte levende om Tørberget kirkes historie. Etterpå var det servering av kortreist mat på kirkebakken, trylla fram av Tørberget menighet.

Jeg reiste hjem fra Trysil med sterke inntrykk, entusiasme og glød fra gode opplevelser og fine dager.

Del 2

Når jeg nå går over til del 2 av foredraget vil jeg peke på noen stikkord for videre arbeid i menighetene, i de kirkelige rådene og i samarbeidet med hele lokalsamfunnet. Jeg har delt inn i fem hovedområder, og jeg vil bruke dem som overskrift på utfordringene til menighetene her.

Det første hovedområdet er:

I Gudstjenester og kirkelige handlinger

Dere har flotte kirkerom i Trysil. Alle kirkene i Trysil er smykker og signalbygg i grenda si. Vi har blitt store opplevelser til del under disse visitasdagene gjennom liturgiske samlinger, musikk og andre arrangementer. Både i møte med staben og menighetsrådene, ble det tematisert behov for en evaluering av eksisterende planer og årshjul. Erfaring viser at godt samarbeid med ulike aktører og tverrfaglighet gir en økt kirkesøkning. I Trysil er dere gode på planlegging, men det kan være regningsvarende med en gjennomgang av hva det skal satses videre på og hva som eventuelt skal legges

til side. Dette er diskusjoner det er naturlig å gjennomføre i en dialog mellom råd og stab. Folkekirka bør ikke opprettholde aktiviteter som ikke har god nok effekt.

Så mine første utfordringer er å:

1) Videreutvikle årshjulet – det lokale kirkeåret - for gudstjenester og samarbeid med andre aktører i det enkelte sogn, knytta til den enkelte kirke. I tillegg til arbeidet med dette, bør man evaluere eksisterende tiltak.

Og,

2) At råd og stab sammen ser gjennom det totale aktivitetsnivået i menighetene for å være omforent om hva som vil være viktig å satse på i tida framover. Det skal avholdes et årlig strategimøte mellom de kirkelige råd og de ansatte.

Det er fantastisk flotte kulturelle og musikalske krefter i Trysil. Det har jeg opplevd mange eksempler på under disse dagene. Samtidig kan det også på dette området være til nytte å systematisk evaluere tiltakene og samtidig løfte fram det kirkemusikalske arbeidet. Jeg vil derfor utfordre dere til å

3) Se på muligheten til, i et samspill mellom organister, prester, andre kulturkrefter og kirkemusikalsk utvalg, utrede en overordnet kirkemusikalsk plan i Trysil, som forankres i menighetsrådene.

Da går jeg over til neste område som er:

II Omsorg og solidaritet

Vi har gjennom denne uka fått sett mye av det diakonale arbeidet som kirka driver. Det handler blant annet om besøk på institusjoner, ulike lavterskel-tilbud, som f.eks. «Middag på tvers», gjennom enkelt-samtaler og med grundig sorgarbeid. Ikke minst er det mye god diakoni og omsorg i å ta vare på kirkegårdene. I Trysil er gravplassene og kirkebyggene ivaretatt gjennom det gode arbeidet som legges ned på dette feltet, i det daglige særlig av kirketjenerne og kirkegårdsbetjeningen. Diakonien er helt essensiell i

kirkas virke og jeg vil løfte fram betydningen dette har i lokalsamfunnet. Dere har en unik mulighet til å videreutvikle dette området i Trysil. For å prioritere ressursene vil det være nyttig med en systematisk tilnærming i diakoniutvalget og godt samarbeid med frivillige organisasjoner lokalt.

Min fjerde utfordring er derfor:

- 4) *Gjennom ei kartlegging av hvor behovet er størst og hvilke tiltak man ønsker å prioritere, videreutvikle helhetlige diakoniplaner for menighetene.*

Det tredje hovedpunktet jeg vil fokusere på er:

III Barn og unge

I forbindelse med innføring av ny overordnet plan for skolen i 2020 og med tanke på ny lov for tros- og livssynssamfunn, vil det være veldig viktig å samsnakke om hvilke muligheter som ligger for samarbeid mellom kirke og skole/barnehage. Jeg vil gjerne, som biskop, være med i den samtalen. Og jeg utfordrer dermed til å:

- 5) *Sammen med kommune, skole og barnehage se på hvilket faglig innsteg man har for samarbeid og hvilke arbeidsmetoder det er mulig å bruke. Et allerede godt forhold danner grunnlag for framtida. Dette kan nedfelles i en systematisk plan for samarbeid skole/barnehage/kirke.*

Dåp er et satsningsområde for kirka. I Trysil er det fortsatt slik at flertallet av medlemmer i Den norske kirke døver sine barn. På landsbasis synker dåpstallene år for år, og da er spørsmålet; hvordan kan vi forebygge og komme i inngrep med denne utfordringen også lokalt her i kommunen? Min sjettede utfordring er derfor at en:

- 6) *Gjennomtenker hvilke muligheter det er for å løfte fram og gi tilgang på dåp gjennom hele året, og vurdere om man kan opprettholde den fleksibiliteten man hadde overfor dåpsfamiliene under koronatida.*

Det neste temaet er:

IV Kirka i lokalsamfunnet

Som nevnt tidligere i foredraget er det et godt forhold her mellom kommune og kirka. Det er allerede etablert møtepunkter for *kirkas deltakelse i kommunens budsjettprosesser*. Det er jeg veldig glad for og oppmuntrer til å videreutvikle det gode samarbeidet. Derfor vil jeg utfordre til:

7) At kirkelig fellesråd hver valgperiode inviteres til møte med kommunestyret og/eller formannskapet for å informere og orientere om hva kirka bidrar med, og er ansvarlig for, i lokalsamfunnet.

Kirkene i Trysil er godt ivaretatt. Samtidig er det behov for jevnlig vedlikehold og noen oppgraderinger. Det er et godt samarbeid med kommunen, og en felles forståelse for kirkas behov. Dette er materialisert gjennom vedtatte investeringsplaner framover i tid. Vi må regne med at kostnadskrevenne investeringsbehov vil måtte oppstå. For å ytterligere styrke arbeidet med ivaretagelse av de flotte kirkebyggene, vil jeg utfordre til:

8) At det, i samarbeid med Trysil kommune, lages oppdaterte tekniske tilstandsrapporter for alle kirkebyggene.

Om bare 8 år er det nasjonaljubileum i Norge. I 2030 har det gått 1000 år siden Olav Haraldsson, den senere Hellige, falt i slaget på Stiklestad. I årene fram mot 2030 skal dette markeres på flere måter over det ganske land. Trysil kommune har en lang pilgrimsled, med flere naturlige stoppesteder for refleksjon og bønn. Jeg vil derfor oppfordre lokalsamfunnet i Trysil til:

9) En satsning på nasjonaljubileet. I perioden fram mot nasjonaljubileet 2030 kan det for eksempel være aktuelt å tematisere ulike samfunnsspørsmål, herunder kulturmøte, religionsdialog og religionsmøter i dagens samfunn, og videreutvikle

pilegrimsleden i samarbeid med nabokommunene i både Sverige og Norge og med frivillige organisasjoner.

Og,

10) Vurdere muligheten for å, i enda større grad enn i dag, holde kirkene åpne i sommermånedene.

Det siste punktet jeg vil snakke om i dag er:

V Medarbeiderskap og organisering

Nye tider utfordrer oss til å se nøye på hvordan vi selv organiserer oss, hvilke arbeidsmetoder vi anvender og hvorledes vi ivaretar og videreutvikler kollegafellesskapet. Det kan derfor være grunn til å se på hvordan de ulike møtepunktene en har fungerer, og om det eventuelt er andre arenaer en trenger å utvikle. Det er også viktig med rom for å tenke de lange tankene og gjøre prioriteringer. I soknene i Trysil er det en godt etablert praksis med stabsmøter for de kirkelig ansatte. Jeg vil utfordre til å:

11) Avholde halvårlige stabsmøter dedikert til langtidsplanlegging og fordypning.

Menighetene i Trysil gir ut et flott menighetsblad. Medlemsundersøkelser for Den norske kirke påviser at menighetsblad fortsatt er det desidert største medium for informasjon fra kirka overfor befolkningen. I vår tid er det svært viktig at også kirka utnytter mulighetene som ligger i nye digitale kommunikasjonsformer, ettersom det er på slike flater de fleste av oss søker informasjon og kontakt med samfunnsaktører. Min siste utfordring blir derfor å:

12) Se på ulike måter for å ytterligere styrke kirkas synlighet i sosiale medier og forbedre annen digital kommunikasjon, herunder se på universell utforming og tilgjengeliggjøring av den digitale kommunikasjonen.

Avslutning

Så er tiden kommet for å takke for visitasen. Hjertelig takk til alle som har vært involvert i planlegging og tilrettelegging. Takk for alle de gode rapportene som ble sendt inn på forhånd. Takk for tillit, gjestfrihet og hyggelige bordfellesskap.

Takk for gode møter med mennesker i alle aldre. Jeg tar alle disse møtene med meg, alle hilsener, smil og meningsutvekslinger, ja, alt jeg har fått være en del av under visitasen.

Hjertelig takk.

Gud velsigne Ljørdalen, Nordre Trysil, Søre Osen, Søre Trysil, Trysil, Tørberget og Østby menigheter!

Gud velsigne Trysil kommune!

Solveig Fiske

Hamar biskop

Visitasforberedende rapport

Ljørdalen menighet

Denne rapporten er utarbeidet som ledd i forberedelse til visitas i Trysil 14.-19.juni 2022, og er en vurdering av status og målsetning for menighetens arbeid, satsingsområder og utfordringer. I 2020 og 2021 har vi som alle andre steder hatt avlyste arrangementer og restriksjoner pga pandemien. Det er derfor vanskelig å gi en god beskrivelse av resultater basert på oppslutning om aktiviteter og kirkelige handlinger.

1.Gudstjenester og kirkelige handlinger

I 2021 hadde vi 8 gudstjenester med i snitt 23 besøkende på hver gudstjeneste. Gudstjenester på lysmesse og julaften er særlig godt besøkt. Vi har hatt to dåp, en konfirmant, og sju gravferder i 2021.

Menigheten har en aktiv Facebook-side hvor vi informerer om arrangementer. I tillegg har alle menighetene i Trysil en felles hjemmeside med relevant informasjon. Pga koronarestriksjoner ble julaftens gudstjeneste gjennomført som kirkevandring med tre korte minigudstjenester i puljer – slik at alle som ønsket det fikk feire jul i kirka vår.

2.Omsorg og solidaritet

Trysil har stillingshjemmel for diakon som for tiden er ubesatt. Vi håper at det snart blir ansatt diakon slik at viktig arbeid kan komme i gang igjen. Diakonen har vært viktig for at kirken har kunnet drive integreringsarbeid, satsing på pilegrimsleden og vandringer, tiltak for psykisk utviklingshemmede, og har vært en viktig samarbeidspartner for kommunens helse- og omsorgsavdeling.

Diakoniutvalget består av en representant for hvert menighetsråd samt diakonen. Diakoniutvalg, menighetsråd og prester har bidratt til at enkelte tiltak i plan for diakoni gjennomføres på tross av vakanse. I Ljørdalen har vi gjennomført tiltak som kirkekaffe ved utvalgte gudstjenester og dugurds-kaffe. I tillegg besøkstjeneste i dalen med mange besøk. Av fellestiltak for alle menigheter kan nevnes fasteaksjonen, grønn lørdag for konfirmanter (på pilegrimsleden), og strikketre på Trysilsenteret til inntekt for vårt misjonsprosjekt Stefanusbarna.

I 2021 ble det inngått avtale med Stefanusalliansen om å støtte deres arbeid i 4 nye år.

Sokneprest i Trysil hovedsokn (Veronika) har plass i kommunens POSOM-team (psykososial omsorg ved hendelser, ulykker og katastrofer), og er en del av kommunens tverrfaglige beredskapsråd. POSOM-personellet har møter 2 ganger i året. Det har ikke vært prest i dette teamet siden 2014, og har frem til 2021 kun stått som en mulig ressurs.

3.Barn og unge

Sokneprest Kristine Aksøy har sammen med Karoline Petrine Nordmo hovedansvar for gjennomføring av trosopplæring i vår menighet.

Trosopplæringsutvalget i Trysil består av en representant fra hvert menighetsråd i tillegg til Kristine. Plan for trosopplæring skal revideres i 2022.

I Ljørdalen menighet har vi årlige samlinger for 4- og 6-åringer hvor de får utdelt bøker med aktivitetshäfte. Menighetsrådet gjennomfører i tillegg lokale «Sammen i kirka-samlinger» for de andre aldersgruppene. Det er minst en samling i halvåret. Målet er at alle barna skal ha fått en mulighet å være sammen i kirka i løpet av kalenderåret. Videre er det tilbud om Babysang, Småbarnssang og Lys-våken for 10-11-åringer som er felles for alle i Trysil.

Konfirmasjonsundervisningen foregår i Trysil kirke, mens presentasjon, ministrantoppgaver og konfirmasjon skjer i den kirka konfirmanten sokner til.

Regnbuen er et kor for barn og unge som øver ukentlig i Innbygda, og deltar på gudstjenester.

Det er godt samarbeid med skoler og barnehager. Alle skoler og barnehager i kommunen har tilbud om gudstjeneste før jul, samt ellers i året etter nærmere avtale.

Vi er bekymret for barns manglende kjennskap til bibelfortellinger, og ønsker å sette fokus på hvordan vi kan bidra til at denne felles kulturarven føres videre.

4. Kirken i lokalsamfunnet

Kirka ligger sentralt plassert i bygda Ljørdalen, og blir betegnet som «Smykket i grenda». Kirka er sammen med samfunnshuset Lund, et samlingspunkt i dalen. Bygda har ikke skole eller barnehage.

Menighetsbladet kommer ut 6 ganger pr år som innstikk i Trysilposten.

I Trysil er det konflikter rundt gjennomføring av gravferd, og hva som kan tillates i kirkerommet. Dette er særlig knyttet til bruk av ekstra lys, men også andre ting knyttet til tolking og forvaltning av regelverk rundt brannvern og smittevern. Pårørende i Ljørdalen menighet har fått en ekstra belastning i tillegg til sorgen i tilknytning til dette. Kirkelige råd, ansatte, begravellesbyrå, aksjonsgruppa for folkekirke i Trysil samt grendeutvalg er involvert, og en rekke møter er avholdt. Saken har vært omtalt i Lokal-avisa hvor flere parter har uttalt seg. Saken oppleves som vanskelig for mange. Nå er dette tatt tak i, og det er gode prosesser i gang som søker å ivareta de pårørendes ønsker, sikkerheten til de tilstedeværende og et godt samarbeid mellom kirken og begravellesbyrået i kommunen.

5. Medarbeiderskap og organisering

Ljørdalen menighetsråd består av leder Karoline Petrine Nordmo, Anne Marit Sakrisson, Oddmund Løken, Olga Annasdatter, sokneprest Kristine Aksøy, samt 3 varamedlemmer. Andre frivillige deltar også i det kirkelige arbeidet i Ljørdalen.

Mye dugnadsarbeid; så som vårdugnad sammen med samfunnshuset Lund (kirkegården, området utenfor samfunnshuset og krysset), kirkekaffe, kirkeverter, storvask inne i kirka, samt anskaffelse av inventar og utstyr til kirkerommet, drives av menighetsrådet.

Trysil kirkelig fellesråd har totalt 14 faste stillingshjemler fordelt på 7,9 årsverk. De ansatte arbeider i alle sokn i fellesrådsområdet. Vi har totalt 5 faste kirketjenere, 2 kirkemusikere, 3 på kirkegårdsdrift og 3 i administrasjonen. Diakonstillingen er ubesatt. Vi har vikarer i flere stillinger, grunnet langvarig sykdom og permisjon. Administrasjonen har i lange perioder vært underbemannet.

Vi har 2 sokneprester og 1 kapellan, alle i 100% stilling, hvorav en sokneprest jobber i 25% stilling med trosopplæring, og kapellannen er knyttet til fjellprest-tjenesten.

6.Oversikt over menighetens planer og utvalg

Menighetene i Trysil har fire utvalg som alle består av en representant fra hvert menighetsråd, samt en ansatt:

- Trosopplæringsutvalg ledes av sokneprest Kristine Aksøy. Plan for trosopplæring ble vedtatt i 2011 og revideres i 2022.
- Diakoniutvalg, ledes normalt av diakonen. Plan for diakoni ble vedtatt i 2019.
- Kirkemusikkutvalg, ledes av kantor Solveig Aunsmo.
- Gudstjenesteutvalg ledes av sokneprest Veronika Johnsen Lepperød. Alle menighetsråd vedtar sine gudstjenesteplaner, etter samråd med administrasjonen og sokneprestene. Ordning for hovedgudstjeneste i kirkene i Trysil ble revidert i 2020.

7.Annet

I 2021 fikk vi på plass et minnestein på kirkegården, som er en framtidig navnet minnelund. Her er det nå en minnestein, sittebenk, og plass for blomster og lys. Kirkegården er i ferd med å bli digitalisert, noe som er nødvendig for å få felt for urner i tilknytning til navnet minnelund godkjent. Dette er noe vi har arbeidet med i flere år. Vi forventer å kunne ta i bruk minnelunden sommeren 2022.

8.Temaer til drøfting under visitas

I møter med biskopen under visitasen ønsker vi å ta opp følgende temaer:

- Hva kan gjøres med den tomme diakonstillingen? Kan det ansettes ufaglært vikar for å holde hjulene i gang med de synlige aktivitetene? Det er den diakonale tjenesten som er kirkens ansikt utad for tryslingene og kommunen. Dette er svært viktig tjeneste i Trysil, og det er svært viktig at enkelte av disse tilbudene blir ivaretatt.
- Menighetsrådet ønsker å bidra til å legge til rette for godt samarbeid i forbindelse med gravferder.
- Vi ønsker å bidra til å gi barn og unge kjennskap til Bibelens fortellinger og den kristne kulturarven. Vi føler vi er på vei siden vi gjennomfører «SIK-samlinger» med aldersgruppene fra 3-4 år til 12 år.
- Hva og hvem er folkekirka? Hvordan kan folkekirka synliggjøres i samfunnet?

Saker vi ønsker at biskopen skal ta opp med kommunen:

- Prosjektering og gjennomføringskraft
  - Oppussing av kirkebygget vårt (spesielt taket innvendig)
  - Sikre kirkespiret (Dette er det bevilget midler til.)
  - Brannvarslingsanlegg (Dette er det bevilget midler til.)
  - Elektronisk ringing

27.april 2022

Ljørdalen menighetsråd
v/leder Karoline Petrine Nordmo

Visitastforberedende rapport

Nordre Trysil menighet

Denne rapporten er utarbeidet som ledd i forberedelse til visitas i Trysil 14.-19.juni 2022, og er en vurdering av status og målsetning for menighetens arbeid, satsingsområder og utfordringer. I 2020 og 2021 har vi som alle andre steder hatt avlyste arrangementer og restriksjoner pga pandemien. Det er derfor vanskelig å gi en god beskrivelse av resultater basert på oppslutning om aktiviteter og kirkelige handlinger.

1.Gudstjenester og kirkelige handlinger

I 2021 hadde vi 17 gudstjenester med i snitt 39 besøkende på hver gudstjeneste. Gudstjenester på lysmesse og julaften er særlig godt besøkt. Vi har hatt 7 dåp, 15 konfirmanter, 1 vigsel og 10 gravferder i 2021.

Menigheten har en aktiv facebookside hvor vi informerer om arrangementer. I tillegg har alle menighetene i Trysil en felles hjemmeside med relevant informasjon.

2.Omsorg og solidaritet

Trysil har stillingshjemmel for diakon som for tiden er ubesatt. Vi håper at det snart blir ansatt diakon slik at viktig arbeid kan komme i gang igjen. Diakonen har vært viktig for at kirken har kunnet drive integreringsarbeid, satsing på pilegrimsleden og vandringer, tiltak for psykisk utviklingshemmede, og har vært en viktig samarbeidspartner for kommunens helse- og omsorgsavdeling.

Diakoniutvalget består av en representant for hvert menighetsråd samt diakonen. Diakoniutvalg, menighetsråd og prester har bidratt til at enkelte tiltak i plan for diakoni gjennomføres på tross av vakanse. I Nordre Trysil har vi gjennomført tiltak som kirkekaffe ved utvalgte gudstjenester. Av fellestiltak for alle menigheter kan nevnes fasteaksjonen, grønn lørdag for konfirmanter (på pilegrimsleden), og strikktre på Trysilsenteret til inntekt for vårt misjonsprosjekt Stefanusbarna.

I 2021 ble det inngått avtale med Stefanusalliansen om å støtte deres arbeid i 4 nye år.

Sokneprest i Trysil hovedsokn (Veronika) har plass i kommunens POSOM-team (psykososial omsorg ved hendelser, ulykker og katastrofer), og er en del av kommunens tverrfaglige beredskapsråd. POSOM-personellet har møter 2 ganger i året. Det har ikke vært prest i dette teamet siden 2014, og har frem til 2021 kun stått som en mulig ressurs.

3.Barn og unge

Sokneprest Kristine Aksøy har hovedansvar for gjennomføring av trosopplæring i vår menighet. Trosopplæringsutvalget i Trysil består av en representant fra hvert menighetsråd i tillegg til Kristine. Plan for trosopplæring skal revideres i 2022.

I Nordre Trysil menighet har vi årlige samlinger for 4- og 6-åringer hvor de får utdelt bøker. Videre er det tilbud om Babysang, Småbarnssang og Lys-våken for 10-11-åringer som er felles for alle i Trysil.

Konfirmasjonsundervisningen foregår i Trysil kirke, mens presentasjon, ministrantoppgaver og konfirmasjon skjer i den kirka konfirmanten sokner til.

Regnbuen er et kor for barn og unge som øver ukentlig i Innbygda, og deltar på gudstjenester.

Det er godt samarbeid med skoler og barnehager. Alle skoler og barnehager i kommunen har tilbud om gudstjeneste før jul, samt ellers i året etter nærmere avtale.

Vi ønsker å bidra til å gi barn og unge kjennskap til Bibelens fortellinger og den kristne kulturarven.

4.Kirken i lokalsamfunnet

Kirka ligger sentralt plassert i grenda Jordet, og er et samlingspunkt. Grenda har skole og to barnehager.

Menighetsbladet kommer ut 6 ganger pr år som innstikk i Trysilposten.

Det har ved noen anledninger de siste årene vært uro knyttet til hva som kan tillates i kirkerommet i forbindelse med gravferder. Dette er særlig knyttet til bruk av ekstra lys, men også andre ting knyttet til tolking og forvaltning av regelverk rundt brannvern og smittevern. Kirkelige råd, ansatte, begravellesbyrå, aksjonsgruppa for folkekirke i Trysil samt grendeutvalg er involvert, og en rekke møter er avholdt. Saken har vært omtalt i Lokal-avisa hvor flere parter har uttalt seg. Saken oppleves som vanskelig for mange.

5.Medarbeiderskap og organisering

Nordre Trysil Menighetsråd består av leder Vera Nordhagen, Hilde Myrvang Solvang, Anita Haugan Jacobsen, Marit Vingelsgaard, Bodil Solvang Rønnes, Simen Moren og sokneprest Kristine Aksøy, samt 4 varamedlemmer. 7 andre frivillige deltar i det kirkelige arbeidet i Nordre Trysil.

Mye dugnadsarbeid så som kirkegårdsdugnad, kirkekaffe, kirkeverter, samt anskaffelse av inventar og utstyr til kirkerommet, drives av menighetsrådet.

Trysil kirkelig fellesråd har totalt 14 faste stillingshjemler fordelt på 8,1 årsverk. De ansatte arbeider i alle sokn i fellesrådsområdet. Vi har totalt 5 faste kirketjenere, 2 kirkemusikere, 3 på kirkegårdsdrift og 3 i administrasjonen. Diakonstillingen er ubesatt. Vi har vikarer i flere stillinger, grunnet langvarig sykdom og permisjon. Administrasjonen har i lange perioder vært underbemannet.

Vi har 2 sokneprester og 1 kapellan, alle i 100% stilling, hvorav en sokneprest jobber i 25% stilling med trosopplæring, og kapellanen er knyttet til fjellpresttjenesten.

6.Oversikt over menighetens planer og utvalg

Menighetene i Trysil har fire utvalg som alle består av en representant fra hvert menighetsråd, samt en ansatt:

- Trosopplæringsutvalg ledes av sokneprest Kristine Aksøy. Plan for trosopplæring ble vedtatt i 2011 og revideres i 2022.
- Diakoniutvalg, ledes normalt av diakonen. Plan for diakoni ble vedtatt i 2019.
- Kirkemusikkutvalg, ledes av kantor Solveig Aunsmo.
- Gudstjenesteutvalg ledes av sokneprest Veronika Johnsen Lepperød. Alle menighetsråd vedtar sine gudstjenesteplaner, etter samråd med administrasjonen og sokneprestene. Ordning for hovedgudstjeneste i kirkene i Trysil ble revidert i 2020.

7. Annet

Nordre Trysil Kirke skulle ha feiret 20 år i 2020, men feiringen ble utsatt grunnet pandemien.

Menighetsrådet vil heller satse på en storstilt feiring da kirka skal feire 25 årsjubileum!

I løpet av 2020/21 har vi fått utført en **endring** av kirkerommet, **som muliggjør bedre visuell kontakt mellom prest og organist underveis i gudstjenesten**. Vi gleder oss til å vise frem dette.

I tillegg har vi søkt og fått midler til barnemøbler i kirka vår. Dette er tatt i bruk, og vi gleder oss stort over dette.

De siste årene har vi holdt åpen kirke to dager i uka i juli måned. Besøk har vært varierende, men de som kommer er imponert over kirkebygget vårt – og at den i stor grad er bygget av og med grendefolket.

Siden siste visitas har vi fått pyntet opp rundt minnesteinen vi har oppe ved kirka også.

Fremover så jobber vi med å flytte infotavla fra portalen oppe ved kirka til nede ved «rondellen» ved parkeringsplassen. Ønskedrømmen hadde vært å få asfaltert veien og parkeringsplassen inn til kirka.

8. Temaer til drøfting under visitas

I møter med biskopen under visitasen ønsker vi å ta opp følgende temaer:

- På hvilken måte kan biskopen støtte oss i en vanskelig konflikt knyttet til gravferd? Hvordan kan vi komme videre i saken?
- Hvordan kan vi bidra til at våre barn og unge blir kjent med viktige bibelfortellinger?
- Hva og hvem er folkekirka? Hvordan kan folkekirka synliggjøres i samfunnet?
- Hva kan gjøres med den tomme diakonstillingen? Kan det ansettes ufaglært vikar for å holde hjulene i gang med de synlige aktivitetene? Det er den diakonale tjenesten som er kirkens ansikt utad for tryslingene og kommunen. Dette er svært viktig tjeneste i Trysil, og det er svært viktig at enkelte av disse tilbudene blir ivaretatt.

Saker vi ønsker at biskopen skal ta opp med kommunen:

- Veivedlikehold – hvem er ansvarlig for vegen? (evt et samarbeid om asfaltering...?)
- Oppgradering av bårerom
- Hogging av skog langs gjerdet – hvem tar tak? Vi ønsker at det meste av skogen rundt gjerdet blir hugget, slik at kirka blir grendas «highlight»

04.april 2022

Nordre Trysil menighetsråd
v/leder Vera Nordhagen

Visitasforberedende rapport

Søre Osen menighet

Denne rapporten er utarbeidet som ledd i forberedelse til visitas i Trysil 14.-19. juni 2022, og er en vurdering av status og målsetning for menighetens arbeid, satsingsområder og utfordringer. I 2020 og 2021 har vi som alle andre steder hatt avlyste arrangementer og restriksjoner pga. pandemien. Det er derfor vanskelig å gi en god beskrivelse av resultater basert på oppslutning om aktiviteter og kirkelige handlinger.

1. Gudstjenester og kirkelige handlinger

I 2021 hadde vi 9 gudstjenester med i snitt 21 besøkende på hver gudstjeneste. Gudstjenester på lysmesse og julaften er særlig godt besøkt. En årlig friluftsgudstjeneste arrangeres på sensommeren. Den blir avholdt ute / inne på et eldre godt bevart skolehus på andre siden av Osensjøen. Menighetsrådet stiller med pianist, gitarist og solist samt kaffe / kake og sosialt samvær etterpå. Vi har hatt 1 konfirmant, 3 gravferder. Ingen dåp eller vigsel. Menighetsrådet har tilbud om å stille med biltransport for de som ikke har mulighet for å skaffe seg skyss til kirka.

Menigheten har en aktiv facebookside hvor vi informerer om arrangementer. I tillegg har alle menighetene i Trysil en felles hjemmeside med relevant informasjon

2. Omsorg og solidaritet

Trysil har stillingshjemmel for diakon som for tiden er ubesatt. Vi håper at det snart blir ansatt diakon slik at viktig arbeid kan komme i gang igjen. Diakonen har vært viktig for at kirken har kunnet drive integreringsarbeid, satsing på pilegrimsleden og vandringer, tiltak for psykisk utviklingshemmede, og har vært en viktig samarbeidspartner for kommunens helse- og omsorgsavdeling.

Diakoniutvalget består av en representant for hvert menighetsråd samt diakonen. Diakoniutvalg, menighetsråd og prester har bidratt til at enkelte tiltak i plan for diakoni gjennomføres på tross av vakanse. I Søre Osen har vi gjennomført tiltak som kirkekaffe ved utvalgte gudstjenester og besøk og blomster til alle over 80 år. I tillegg inviterer menighetsrådet alle over 65 år til et årlig arrangement på samfunnshuset med underholdning og sosialt samvær. (De siste 2 år har det dessverre ikke vært mulig å gjennomføre på grunn av pandemien.) Av fellestiltak for alle menigheter kan nevnes fasteaksjonen, grønn lørdag for konfirmanter (på pilegrimsleden), og "strikketre" på Trysilsenteret til inntekt for vårt misjonsprosjekt Stefanusbarna. Hvert år arrangeres i tillegg en frivillighetsgudstjeneste som sirkulerer mellom soknene.

I 2021 ble det inngått avtale med Stefanusalliansen om å støtte deres arbeid i 4 nye år.

Sokneprest i Trysil hovedsokn (Veronika) har plass i kommunens POSOM-team (psykososial omsorg ved hendelser, ulykker og katastrofer), og er en del av kommunens tverrfaglige beredskapsråd. POSOM-personellet har møter 2 ganger i året. Det har ikke vært prest i dette teamet siden 2014, og har frem til 2021 kun stått som en mulig ressurs.

3. Barn og unge

Sokneprest Kristine Aksøy har hovedansvar for gjennomføring av trosopplæring i vår menighet. Trosopplæringsutvalget i Trysil består av en representant fra hvert menighetsråd i tillegg til Kristine. Plan for trosopplæring skal revideres i 2022.

I Søre Osen menighet har vi årlige samlinger for 4- og 6-åringer hvor de får utdelt bøker. Menighetsrådet gjennomfører i tillegg lokale «Sammen i kirka-samlinger» for andre aldersgrupper, en til to ganger i året. Videre er det tilbud om Babysang, Småbarnssang og Lys-våken for 10-11-åringer som er felles for alle i Trysil. Konfirmasjonsundervisningen foregår i Trysil kirke, mens presentasjon, ministrantoppgaver og konfirmasjon skjer i den kirka konfirmanten sokner til. Regnbuen er et kor for barn og unge som øver ukentlig i Innbygda, og deltar på gudstjenester.

Det er godt samarbeid med skoler og barnehager. Alle skoler og barnehager i kommunen har tilbud om gudstjeneste før jul, samt ellers i året etter nærmere avtale.

Vi er bekymret for barns manglende kjennskap til bibelfortellinger, og ønsker å sette fokus på hvordan vi kan bidra til at denne felles kulturarven føres videre.

4. Kirken i lokalsamfunnet

Kirka ligger sentralt plassert i bygda Søre Osen, og er et samlingspunkt. Bygdene Tørberget og Søre Osen har samarbeid med Vestre Trysil oppvekstsenter som veksler på å besøke de to kirkene.

Menighetsbladet kommer ut 6 ganger pr år som innstikk i Trysilposten.

I Trysil er det konflikter rundt gjennomføring av gravferd, og hva som kan tillates i kirkerommet. Dette er særlig knyttet til bruk av ekstra lys, men også andre ting knyttet til tolking og forvaltning av regelverk rundt brannvern og smittevern. Kirkelige råd, ansatte, begravellesbyrå, aksjonsgruppa for folkekirke i Trysil samt grendeutvalg er involvert, og en rekke møter er avholdt. Saken har vært omtalt i Lokal-avisa hvor flere parter har uttalt seg. Saken oppleves som vanskelig for mange.

5. Medarbeiderskap og organisering

Søre Osen menighetsråd består av leder Øivind Larsen, Dagfinn Hagen, Lisbeth Hagebakken, Marit Hammer og sokneprest Veronika Johnsen Lepperød, samt 3 varamedlemmer.

Mye dugnadsarbeid, så som kirkegårdsdugnad, kirkekaffe, kirkeverter, samt anskaffelse av inventar og utstyr til kirkerommet, drives av menighetsrådet.

Trysil kirkelig fellesråd har totalt 14 faste stillingshjemler fordelt på 8,1 årsverk. De ansatte arbeider i alle sokn i fellesrådsområdet. Vi har totalt 5 faste kirketjenere, 2 kirkemusikere, 3 på kirkegårdsdrift og 3 i administrasjonen. Diakonstillingen er ubesatt. Vi har vikarer i flere stillinger, grunnet langvarig sykdom og permisjon. Administrasjonen har i lange perioder vært underbemannet.

Vi har 2 sokneprester og 1 kapellan, alle i 100% stilling, hvorav en sokneprest jobber i 25% stilling med trosopplæring, og kapellanen er knyttet til fjellpresttjenesten.

6. Oversikt over menighetens planer og utvalg

Menighetene i Trysil har fire utvalg som alle består av en representant fra hvert menighetsråd, samt en ansatt:

- Trosopplæringsutvalg ledes av sokneprest Kristine Aksøy. Plan for trosopplæring ble vedtatt i 2011 og revideres i 2022.
- Diakoniutvalg, ledes normalt av diakonen. Plan for diakoni ble vedtatt i 2019.
- Kirkemusikkutvalg, ledes av kantor Solveig Aunsmo.
- Gudstjenesteutvalg ledes av sokneprest Veronika Johnsen Lepperød. Alle menighetsråd vedtar sine gudstjenesteplaner, etter samråd med administrasjonen og sokneprestene. Ordning for hovedgudstjeneste i kirkene i Trysil ble revidert i 2020.

7. Annet

Det er behov for vedlikehold på Søre Osen kirke, blant annet reparasjoner av taket og utskifting av glass i vinduer, utskifting av dør til sakristiet etc. I tillegg er det planer om nytt bårerom og handicaptoalett. Tiltakene ligger inne i investeringsplan, og kirkekontor / menighetsråd arbeider med saken. Menighetsrådet har også begynt å se på mulighetene for å anlegge minnelund på kirkegården. Våren 2021 fikk vi fjernet 3 gamle bjørker på nordsiden av kirka. De var råtne og representerte en fare for både folk og kirkebygg.

Med tanke på brannsikkerheten ble det til allehelgensgudstjenesten 2021 lagd et flisbelagt kors med dekor som underlag for lysene som ble tent til minne om de døde.

8. Temaer til drøfting under visitas

I møter med biskopen under visitasen ønsker vi å ta opp følgende temaer:

- På hvilken måte kan biskopen støtte oss i en vanskelig konflikt knyttet til gravferd? Hvordan kan vi komme videre i saken?
- Hvordan kan vi bidra til at våre barn og unge blir kjent med viktige bibelfortellinger?
- Hva og hvem er folkekirka? Hvordan kan folkekirka synliggjøres i samfunnet?
- Hva kan gjøres med den tomme diakonstillingen? Kan det ansettes ufaglært vikar for å holde hjulene i gang med de synlige aktivitetene? Det er den diakonale tjenesten som er kirkens ansikt utad for tryslingene og kommunen. Dette er svært viktig tjeneste i Trysil, og det er svært viktig at enkelte av disse tilbudene blir ivaretatt.

8.april 2022

Søre Osen menighetsråd
v/leder Øivind Larsen

Visitastforberedende rapport

Søre Trysil menighet

28.mars 2022

Denne rapporten er utarbeidet som ledd i forberedelse til visitas i Trysil 14.-19.juni 2022, og er en vurdering av status og målsetning for menighetens arbeid, satsingsområder og utfordringer. I 2020 og 2021 har vi som alle andre steder, hatt mange avlyste arrangementer og restriksjoner pga. pandemien. Det er derfor vanskelig å gi en god beskrivelse av resultater basert på oppslutning om aktiviteter og kirkelige handlinger.

Gudstjenester og kirkelige handlinger

I 2021 hadde vi 10 gudstjenester med i snitt 32 besøkende på hver gudstjeneste. Gudstjenester med dåp, lysmesse og julaften er generelt særlig godt besøkt. Vi har hatt tre konfirmanter og to gravferder i kirken, fire gravferder ble flyttet til andre lokaler/kirker. To barn ble døpt i menigheten, men det var ingen viglser.

Menigheten har en aktiv Facebook-side hvor vi informerer om arrangementer. I tillegg har alle menighetene i Trysil en felles hjemmeside med relevant informasjon. Tidligere år har det blitt laget en «flyer» med oversikt over hva som skjer i kirken i løpet av året som deles ut i alle postkasser. Under pandemien ble ikke dette gjort, men i 2022 har den igjen blitt delt ut.

Omsorg og solidaritet

Trysil har stillingshjemmel for diakon som for tiden er ubesatt. Vi håper at det snart blir ansatt diakon slik at viktig arbeid kan komme i gang igjen. Diakonen har vært viktig for at kirken har kunnet drive integreringsarbeid, satsing på pilegrimsleden og vandringer, tiltak for personer med psykisk utviklingshemming og har vært en viktig samarbeidspartner for kommunens helse- og omsorgsavdeling.

Diakoniutvalget består av en representant for hvert menighetsråd samt diakonen. Diakoniutvalg, menighetsråd og prester har bidratt til at enkelte tiltak i plan for diakoni gjennomføres på tross av vakanse. I Søre Trysil har vi gjennomført tiltak som kirkekaffe ved utvalgte gudstjenester og dugurds-kaffe. Det er soknets egen Besøktjeneste som står for dugurds-kaffe. De går i tillegg på hjemmebesøk samt arrangerer ulike turer ila året. Av fellestiltak for alle menigheter kan nevnes fasteaksjonen, grønn lørdag for konfirmanter (på pilegrimsleden) og «strikketre» (et grantre fylt med hjemmestrikkede votter og sokker) på Trysilsenteret til inntekt for vårt misjonsprosjekt Stefanusbarna.

I 2021 ble det inngått ny avtale med Stefanus-alliansen om å støtte deres arbeid i ytterligere fire nye år.

Barn og unge

Sokneprest Kristine Aksøy har hovedansvar for gjennomføring av trosopplæring i vår menighet. Trosopplæringsutvalget i Trysil består av en representant fra hvert menighetsråd i tillegg til Kristine. Plan for trosopplæring skal revideres i 2022.

I Søre Trysil menighet har vi årlige samlinger for 4- og 6-åringer hvor de får utdelt bøker. Videre er det tilbud om Babysang, Småbarnsang og Lys-våken for 10-11-åringer som er felles for alle i Trysil. Konfirmasjonsundervisningen foregår i Trysil sentrum, mens presentasjon, ministrantoppgaver og konfirmasjon skjer i den kirka konfirmanten sokner til. Regnbuen er et kor for barn og unge som øver ukentlig i Innbygda, og deltar på gudstjenester i alle menighetene.

Det er godt samarbeid med skoler og barnehager. Alle skoler og barnehager i kommunen har tilbud om gudstjeneste før jul, samt ellers i året etter nærmere avtale. Trysil montessoriskole og Trysil friluftbarnehage i Plassen takker alltid ja til tilbudet om julegudstjeneste.

Kirken i lokalsamfunnet

Kirken ligger sentralt plassert i Plassen og er et samlingspunkt. Grenda har montessoriskole og friluftsbarnhage. Sør-tryslingene har stor omtanke for kirken sin og mange stiller opp på dugnad om våren selv om de ellers er sjelden å se på gudstjenester, men på lysmesse og julaften kommer det mange.

Plassen kirken er åpen for publikum fem uker hver sommer. Det er vakt til stede slik at lysene er tent på alteret og de som besøker kirken kan tenne lys i globen om de ønsker det.

Som en kuriositet kan det nevnes at Plassen kirke har samme juletreleverandør som kongen.

Menighetsbladet som er felles for alle menighetene i Trysil, kommer ut seks ganger per år som innstikk i Trysilposten.

Medarbeiderskap og organisering

Søre Trysil menighetsråd består av Marianne Fjelltveit (leder), Dorthe O. Pentzen, Ingrid Melby, Astrid Lutnæs og sokneprest Kristine Aksøy, samt at først og andre varamedlemmer møter fast. Andre frivillige nærmere 30 i tallet, deltar i det kirkelige arbeidet i Søre Trysil blant annet i besøkstjenesten.

Mye dugnadsarbeid så som kirkegårdsdugnad, vask av kirken, kirkekaffe, kirkeverter, samt anskaffelse av inventar og utstyr til kirkerommet, drives av menighetsrådet.

Oversikt over menighetens planer og utvalg

Menighetene i Trysil har fire utvalg som alle består av en representant fra hvert menighetsråd, samt en ansatt:

- Trosopplæringsutvalg ledes av sokneprest Kristine Aksøy. Plan for trosopplæring ble vedtatt i 2011 og revideres i 2022.

- Diakoniutvalg, ledes normalt av diakonen. Plan for diakoni ble vedtatt i 2019.
- Kirkemusikkutvalg, ledes av kantor Solveig Aunsmo.
- Gudstjenesteutvalg ledes av sokneprest Veronika Johnsen Lepperød. Alle menighetsråd vedtar sine gudstjenesteplaner, etter samråd med administrasjonen og sokneprestene. Ordning for hovedgudstjeneste i kirkene i Trysil ble revidert i 2020.

Annet

Menighetsrådet ønsker spesielt å nevne følgende som har skjedd og si litt om planene som er lagt fremover:

- Kirken har fått laget et helt unikt fortellerskap og barnetrapp til kirken. Disse er tegnet, snekret og malt av lokale håndverkere i Søre -Trysil. Menighetsrådet er svært fornøyd med resultatet.
- Plassen kirke fikk i 2021 nytt lydanlegg. Endelig kan alle i menigheten få med seg det som presten sier og det tilbys teleslynge for de som har behov dette.
- Plassen kirken er en av dem som ligger «midt i» pilegrimsleden – Østerdalsleden. Ved kirkestua er det boks der pilegrimer kan registrere seg. Menighetsrådet håper at Åpen kirke om sommeren også er et tilbud pilegrimene kan bruke.
- Menighetsrådet har i flere år ønsket seg tilrettelegging av minnelund ved Plassen kirke. I fjor ble konkrete planer utarbeidet med hensyn på plassering av denne sammen med at alle gravplasser nå digitaliseres i Trysil, gjøre at menighetsrådet ser positivt på at planene etter hvert kan la seg realisere.
- Menighetsrådet har planer om å oppgradere kjøkkenet i kirken og blant annet få inn oppvaskmaskin slik at det er mulig å unngå bruk av engangsservice til kirkekaffe og andre arrangementer. Under Åpen kirke sommeren 2021 ble det samlet inn over 6 000 kroner til dette.

Temaer til drøfting under visitas

I møter med biskopen under visitasen ønsker vi å ta opp følgende temaer:

- På hvilken måte kan biskopen støtte oss i en vanskelig konflikt knyttet til gravferd? Hvordan kan vi komme videre i saken?
- Hvordan kan vi bidra til at våre barn og unge blir kjent med viktige bibelfortellinger?
- Hva og hvem er folkekirka? Hvordan kan folkekirka synliggjøres i samfunnet?
- Hva kan gjøres med den ubesatte diakonstillingen? Dette er en svært viktig tjeneste i Trysil og deler av den er kirkens ansikt utad, og det er svært viktig at disse tilbudene blir ivaretatt.

28.mars 2022

Søre Trysil menighetsråd

v/leder Marianne Fjelltveit

Visitastforberedende rapport

Trysil kirkelige fellesråd

Denne rapporten er utarbeidet som ledd i forberedelse til visitas i Trysil 14. - 19.juni 2022.

1. Beskrivelse av kommunen og kirkens virksomhet

Trysil kommune har 6 600 innbyggere og har et areal på ca 3 000 km², dvs. 10% større enn Hamar Domprosti og Ringsaker til sammen. Innbygda er administrasjonssenter i kommunen. Syv kirkebygg og åtte gravplasser ligger spredt rundt i kommunen. De seks kirkene som ikke ligger i Innbygda, ligger mellom 14-46 km fra Innbygda. Trysil er en turistkommune med Norges største alpinanlegg og stadig voksende hytteområder med nærmere 7 000 hytter. Særlig i vinterhalvåret er det mange besøkende, men det er også gjort en betydelig satsing på sommerturisme.

Trysil kirkelig fellesråd har totalt 14 faste stillingshjemler fordelt på 8,08 årsverk. I tillegg kommer 0,78 årsverk som i mange år har vært utført frivillig, og 0,88 gjennom avtale med NAV. 0,18 årsverk gjennomføres som selvkost og gjelder gravstell. De ansatte arbeider i alle sokn i fellesrådsområdet. Vi har totalt fem faste kirketjenere, to kirkemusikere, tre på kirkegårdsdrift og tre i administrasjonen. Diakonstillingen er ubesatt. En stilling i kirkegårdsdrift er i permisjon, uten at det så langt har lyktes å bemanne hele stillingen. Vi har vikarer i flere stillinger, grunnet langvarig sykdom og permisjon. Administrasjonen har i lange perioder vært underbemannet, noe som har gått på bekostning av administrativ hjelp til menighetsrådene og framdrift i vedlikeholdsarbeider. Vi har to sokneprester og én kapellan, alle i 100% stilling, hvorav en sokneprest jobber i 25% stilling med trosopplæring, og kapellanen er knyttet til fjellpresttjenesten. Kapellanen jobber kun 50% i årsvikariat, så fjellpresttjenesten utføres ikke nå. Kirkemusikerne driver barnekor og voksenkor, og samarbeider bredt med kulturlivet i Trysil.

«Misjonshuset» sentralt i Innbygda har alltid vært et viktig lokale for kirkelig aktivitet. Tidligere var dette Misjonskirken sitt lokale i Trysil, men eiendommen ble overtatt av stiftelsen Trysil kirke- og kulturstiftelse i 2020. Fellesrådet stilte midler fra den testamentariske gaven som kirken i Trysil mottok fra Svein Olav Granheim og Ruth Margrethe Flendalen, til rådighet og er opprettere av stiftelsen. Kirkevergen har fast plass i stiftelsens styre. Fellesrådet har inngått leieavtale med stiftelsen slik at kirken har tilgang til hensiktsmessige lokaler her for sitt arbeid.

2. Langtidsplan

Det er ikke planer om endringer i stillingshjemler. Å få besatt alle stillinger er en prioritert oppgave. Vi har nå vikarer inne i administrasjonen. Diakonstillingen har vært utlyst tre ganger uten at vi har fått kvalifiserte søkere. Arbeidet med å få tak i diakon fortsetter, og stillingen er lyst ut på nytt

Følgende investeringer er meldt til kommunen og ligger inne i investeringsplanen:

- Oppgradering av bårehus i Trysil, med handicaptaolett. Estimert kostnad kr 1,9 mill. Utredning og tegning av ny løsning er planlagt i 2022.

- Handicaptaolett og bårehus i Søre Osen. Estimert kostnad kr 2,4 mill. Utredning og tegning av ny løsning er planlagt i 2022.
- Brannsikring av Nordre Trysil, Ljørdalen, Østby, Plassen, Tørberget og Søre Osen kirker. Estimert verdi totalt kr 4,5 mill.
- Ny oppvarmingsløsning for Trysil kirke.

3.Regnskap og budsjett

Foreløpig regnskap for 2021 viser at regnskapet går i null. I desember 2021 ble det foretatt en budsjettjustering, hvor kr 269 000 ble avsatt til ubundet fond. Årsaken for dette er vakanser og mindreforbruk. Av disse ble det strøket kr 44 899.

Driftstilskuddet fra Trysil kommune var i 2021 på kr 5 840 000. I tillegg er det inngått tjenesteyttingsavtale med Trysil kommune til en verdi av kr 897 000, som inkluderer strømutfgifter til kirkene (kr 532 000), snøbrøyting to kirker (kr 43 000) og husleie for kirkekontor (kr 300 000).

I 2022 får vi et driftstilskudd fra Trysil kommune på kr 6 333 000. Dette er identisk med budsjettforslag fra Trysil kirkelige fellesråd, og utgjør en økning på kr 485 000 fra bevilget tilskudd i 2021. Vi har opplevd at kommunens ledelse har vist forståelse for våre økonomiske utfordringer.

Behov for økte midler gjelder:

- Generell prisvekst innkjøp (forsikring, strøm, kontorutstyr, løpende vedlikehold m.m.): anslått til 2,8% av TBU (regjeringen.no) utgjør om lag kr 41 000
- Lønnsvekst iht. tariffoppgjør: utgjør om lag kr 154 000
- Lønn til nødvendig stilling som i dag utføres på frivillig basis: kr 529 000
Dette gjelder administrative oppgaver i 78% stilling knyttet til gravferd, dåp, vigsel og økonomi m.m.

Totalt utgjør dette reelle kostnader på kr 724.000. Av dette vil kr 239 000 finansieres gjennom effektivisering og innsparing på andre poster. Vi har budsjettert med inntekt på kr 1 406 000 i salg av varer og tjenester (festeavgift, gravstell, samt seremonier for utenbygdsboende m.m.) etter vedtatte satser.

Trysil kommune har også i 2021 ført regnskapet og administrert lønnsarbeidet. Dette har blitt utført på en god måte med svært god dialog mellom kirkevergen og Trysil kommunes økonomiavdeling.

4.Kirker og kirkegårder

Kirker

Trysil har syv kirkebygg, den eldste ble bygd i Innbygda i 1861, den nyeste i Jordet i 2000. To av kirkene har vernestatus listeført; Trysil og Tørberget kirke fra 1933. De andre kirkene er ikke vernet.

Kirkene er generelt sett i god stand, men som på alle eldre bygg er det stadig behov for vedlikeholdsarbeider. Trysil og Nordre Trysil kirker fikk utbedret takene i 2021. I Nordre Trysil kirke er rekkverket på galleriet bygd om slik at det er mer åpent ned til kirkerommet. Bårehuset ved Tørberget kirke har fått nytt vegg-til-veggteppe, og fått reparert mønepanner.

Menighetsrådene har stått for mange gode tilskudd til inventar, som barnemøbler, mikrofoner, lesepult, og gravferdsutstyr. Menighetsrådene utfører årlige dugnader på kirkegårdene, herunder raking, beising/maling og reparasjoner m.m.

Østby kirke fikk nytt automatisk ringeanlegg høsten 2021, noe som letter arbeidet for kirketjenerne.

Plassen kirke har nylig fått nytt lyd- og teleslyngeanlegg.

Følgende vedlikeholdsoppgaver er under planlegging:

- Reparasjon av taket Trysil kirke. En mindre reparasjon ble utført i 2021, men på deler av taket må skiferstein skiftes ut. Dette planlegges utført i 2022. Finansieres gjennom eksisterende fond.
- Reparasjoner Søre Osen kirke, herunder tak, vinduer, mur, sakristidør. Tilstandsrapport utføres våren 2022.
- Det er behov for utvendig maling på noen av kirkebyggene.

Kirkegårder

I 2021 satte vi i gang prosjekt med digitalisering av Trysil og Ljørdalen kirkegårder som de to første av de totalt åtte gravplassene. Digitalisering av gravplasser er lovpålagt for alle gravfelt etablert etter 01.01.2019, herunder minnelund i Ljørdalen. Tiltaket gir mulighet for at publikum kan søke opp informasjon om gravlagte på kirkegårdene fra vår hjemmeside. Arbeidet innebærer også en opprydding i felt og nummerering av graver. Arbeidet fortsetter i 2022 med ferdigstilling i Trysil og Ljørdalen, samt oppstart på de andre kirkegårdene.

Det er nylig kjøpt inn ny varebil, da den gamle hadde for stort vedlikeholdsbehov. Videre er det kjøpt inn ny løvblåser og snøfreser.

Som en kuriositet kan vi fortelle at vi i vinter hadde en gravlegging i Drevdalen. Det skjer ikke så ofte. I Drevdalen har vi ikke kirkebygg, og dermed ikke tilgang til strøm. Tining skjer da ved brenning av kull på grava, i forkant av graving.

5.Kontorforhold

Trysil kirkelige fellesråd disponerer kontorlokaler i Slettmovengen 25. Lokalene fungerer godt for våre behov.

Vi får nødvendig teknisk hjelp med IT-utstyr av SÅTE IKT (IT-kontor for 4 kommuner). Kirkeidata er vår systemleverandør, og vi har hjemmeside gjennom Kirkepartner. Vi bruker programvare som Medarbeideren, Labora og Gravlund.

Kirkebok føres elektronisk gjennom året av administrativt personell.

Dokumenter som innkallinger og referater, brev, årsberetninger og alle typer avtaler arkiveres i papirversjon på kontoret, samt elektronisk på felles server.

6.Annet

I Trysil har det vært uro rundt gjennomføring av gravferd, og hva som kan tillates i kirkerommet. Dette er særlig knyttet til bruk av ekstra lys, men også andre ting knyttet til tolking og forvaltning av regelverk for brannvern og smittevern. Kirkelige råd, ansatte, begravelsesbyrå, aksjonsgruppa for folkekirke i Trysil samt grendeutvalg er involvert, og en rekke møter er avholdt. Saken har vært omtalt i Lokalavisa. Saken oppleves som vanskelig for mange. Det er godt samhold mellom kirkens ansatte i saken, og vi har dialog med alle parter.

7.Temaer til drøfting under visitas

I møter med biskopen under visitasen ønsker vi å ta opp følgende temaer:

- På hvilken måte kan biskopen støtte oss i en vanskelig konflikt knyttet til gravferd? Hvordan kan vi komme videre i saken?
- Hva og hvem er folkekirka? Hvordan kan folkekirka synliggjøres i samfunnet?

12.april 2022

Trysil kirkelige fellesråd

v/leder Marianne Fjelltveit og kirkeverge Marion Olsen

Visitasforberedende rapport

Tørberget menighet

Denne rapporten er utarbeidet som ledd i forberedelse til visitas i Trysil 14.-19.juni 2022, og er en vurdering av status og målsetning for menighetens arbeid, satsingsområder og utfordringer. I 2020 og 2021 har vi som alle andre steder hatt avlyste arrangementer og restriksjoner pga pandemien. Det er derfor vanskelig å gi en god beskrivelse av resultater basert på oppslutning om aktiviteter og kirkelige handlinger.

1. Gudstjenester og kirkelige handlinger

I 2021 hadde vi 9 gudstjenester med i snitt 37 besøkende på hver gudstjeneste. Gudstjenester på lysmesse og julaften er særlig godt besøkt. Vi har hatt 2 dåp, 6 konfirmanter, vigsel og 11 gravferder.

Menigheten har en aktiv facebookside hvor vi informerer om arrangementer. I tillegg har alle menighetene i Trysil en felles hjemmeside med relevant informasjon.

2. Omsorg og solidaritet

Trysil har stillingshjemmel for diakon som for tiden er ubesatt. Vi håper at det snart blir ansatt diakon slik at viktig arbeid kan komme i gang igjen. Diakonen har vært viktig for at kirken har kunnet drive integreringsarbeid, satsing på pilegrimsleden og vandringer, tiltak for psykisk utviklingshemmede, og har vært en viktig samarbeidspartner for kommunens helse- og omsorgsavdeling.

Diakoniutvalget består av en representant for hvert menighetsråd samt diakonen. Diakoniutvalg, menighetsråd og prester har bidratt til at enkelte tiltak i plan for diakoni gjennomføres på tross av vakanse. I Tørberget har vi gjennomført tiltak som kirkekaffe ved utvalgte gudstjenester og pensjonistklubb med sommertur. Av fellestiltak for alle menigheter kan nevnes fasteaksjonen, grønn lørdag for konfirmanter (på pilegrimsleden), og strikketre på Trysilsenteret til inntekt for vårt misjonsprosjekt Stefanusbarna.

I 2021 ble det inngått avtale med Stefanusalliansen om å støtte deres arbeid i 4 nye år.

Sokneprest i Trysil hovedsokn (Veronika) har plass i kommunens POSOM-team (psykososial omsorg ved hendelser, ulykker og katastrofer), og er en del av kommunens tverrfaglige beredskapsråd. POSOM-personellet har møter 2 ganger i året. Det har ikke vært prest i dette teamet siden 2014, og har frem til 2021 kun stått som en mulig ressurs.

3. Barn og unge

Sokneprest Kristine Aksøy har hovedansvar for gjennomføring av trosopplæring i vår menighet. Trosopplæringsutvalget i Trysil består av en representant fra hvert menighetsråd i tillegg til Kristine. Plan for trosopplæring skal revideres i 2022.

I Tørberget menighet har vi årlige samlinger for 4- og 6-åringer hvor de får utdelt bøker. Menighetsrådet gjennomfører i tillegg lokale «Sammen i kirka-samlinger» for andre aldersgrupper en til to ganger i året. Videre er det tilbud om Babysang, Småbarnssang og Lys-våken for 10-11-åringer

som er felles for alle i Trysil. Konfirmasjonsundervisningen foregår i Trysil kirke, mens presentasjon, ministrantoppgaver og konfirmasjon skjer i den kirka konfirmanten sokner til.

Regnbuen er et kor for barn og unge som øver ukentlig i Innbygda, og deltar på gudstjenester.

Det er godt samarbeid med skoler og barnehager. Alle skoler og barnehager i kommunen har tilbud om gudstjeneste før jul, samt ellers i året etter nærmere avtale.

Vi er bekymret for barns manglende kjennskap til bibelfortellinger, og ønsker å sette fokus på hvordan vi kan bidra til at denne felles kulturarven føres videre.

4. Kirken i lokalsamfunnet

Kirka ligger sentralt plassert i bygda Tørberget, og er et samlingspunkt. Bygdene Tørberget og Søre Osen har samarbeid med Vestre Trysil oppvekstsenter som veksler på å besøke de to kirkene.

Menighetsbladet kommer ut 6 ganger pr år som innstikk i Trysilposten.

I Trysil er det konflikter rundt gjennomføring av gravferd, og hva som kan tillates i kirkerommet. Dette er særlig knyttet til bruk av ekstra lys, men også andre ting knyttet til tolking og forvaltning av regelverk rundt brannvern og smittevern. I Tørberget kirke har vi en kirketjener som hele tiden har hatt klare retningslinjer for dette, og som gjennom sin tydelighet har blitt respektert av gravferdsbyrået. Hun har full støtte fra oss i menighetsrådet. Derfor får denne konflikten ikke så stort nedslag i vår kirke, men vi synes det er vondt og vanskelig som en del av Kirken i Trysil. Vi er bekymret for det store og langvarige presset våre prester må stå i som kirkens førstelinje. Saken oppleves som vanskelig for mange.

5. Medarbeiderskap og organisering

Tørberget menighetsråd består av leder Ole Martin Norderhaug, Eva Nysted, Elisabet Slaaen Blikstad, Karin Storsveen Holth, Paul Kristiansen, Kurt Bakke og sokneprest Veronika Johnsen Lepperød, samt 4 varamedlemmer. 35 andre frivillige deltar i det kirkelige arbeidet i Tørberget.

Mye dugnadsarbeid så som kirkegårdsdugnad, kirkekafe, kirkeverter, samt anskaffelse av inventar og utstyr til kirkerommet, drives av menighetsrådet.

Trysil kirkelig fellesråd har totalt 14 faste stillingshjemler fordelt på 8,1 årsverk. De ansatte arbeider i alle sokn i fellesrådsområdet. Vi har totalt 5 faste kirketjenere, 2 kirkemusikere, 3 på kirkegårdsdrift og 3 i administrasjonen. Diakonstillingen er ubesatt. Vi har vikarer i flere stillinger, grunnet langvarig sykdom og permisjon. Administrasjonen har i lange perioder vært underbemannet.

Vi har 2 sokneprester og 1 kapellan, alle i 100% stilling, hvorav en sokneprest jobber i 25% stilling med trosopplæring, og kapellanen er knyttet til fjellpresttjenesten.

6. Oversikt over menighetens planer og utvalg

Menighetene i Trysil har fire utvalg som alle består av en representant fra hvert menighetsråd, samt en ansatt:

- Trosopplæringsutvalg ledes av sokneprest Kristine Aksøy. Plan for trosopplæring ble vedtatt i 2011 og revideres i 2022.
- Diakoniutvalg, ledes normalt av diakonen. Plan for diakoni ble vedtatt i 2019.
- Kirkemusikkutvalg, ledes av kantor Solveig Aunsmo.

- Gudstjenesteutvalg ledes av sokneprest Veronika Johnsen Lepperød. Alle menighetsråd vedtar sine gudstjenesteplaner, etter samråd med administrasjonen og sokneprestene. Ordning for hovedgudstjeneste i kirkene i Trysil ble revidert i 2020.

7. Annet

Etter at Tørberget kirke tok over det gamle inventaret fra Trysil gamle kirke har menigheten i mange år bekymret seg over tilstanden på inventaret. Vi er derfor svært glade for at Riksantikvaren har bevilget penger til konservering av både altertavla og basunengelen. Arbeidet ble profesjonelt utført av NIKU. Dermed har vi forvaltet arven etter Sven Moren og ungdomslaget Trysalir på en betryggende måte.

8. Temaer til drøfting under visitas

I møter med biskopen under visitasen ønsker vi å ta opp følgende temaer:

- Hvordan kan vi bidra til at våre barn og unge blir kjent med viktige bibelfortellinger?
- Hva og hvem er folkekirka? Hvordan kan folkekirka synliggjøres i samfunnet?
- Hva kan gjøres med den tomme diakonstillingen? Kan det ansettes ufaglært vikar for å holde hjulene i gang med de synlige aktivitetene? Det er den diakonale tjenesten som er kirkens ansikt utad for tryslingene og kommunen. Dette er svært viktig tjeneste i Trysil, og det er svært viktig at enkelte av disse tilbudene blir ivaretatt.

Saker vi ønsker at biskopen skal ta opp med kommunen:

- Tilstrekkelig økonomi til å holde kirkegården i god stand om sommeren mht. klipping av gras og annet vedlikehold. De siste åra har menighetsrådet brukt av offerpenger til dette i tillegg til den store dugnaden som legges ned mht. rydding og raking om våren.

15.mars 2022

Tørberget menighetsråd
Ole Martin Norderhaug
leder

Visitastforberedende rapport

Østby menighet

Denne rapporten er utarbeidet som ledd i forberedelse til visitas i Trysil 14.-19.juni 2022, og er en vurdering av status og målsetning for menighetens arbeid, satsingsområder og utfordringer. I 2020 og 2021 har vi som alle andre steder hatt avlyste arrangementer og restriksjoner p.g.a pandemien. Det er derfor vanskelig å gi en god beskrivelse av resultater basert på oppslutning om aktiviteter og kirkelige handlinger.

1.Gudstjenester og kirkelige handlinger

I 2021 hadde vi 9 gudstjenester med i snitt 23 besøkende på hver gudstjeneste. Gudstjenester på lysmesse og julaften er særlig godt besøkt. Vi har hatt 5 konfirmanter, og 8 gravferder i 2021, ingen dåp eller vigsel.

Menigheten har en aktiv Facebooks ide hvor vi informerer om arrangementer. I tillegg har alle menighetene i Trysil en felles hjemmeside med relevant informasjon. koronarestriksjoner ble julaftens gudstjeneste gjennomført som kirkevandring med tre korte P.g.a mini gudstjenester i puljer – slik at alle som ønsket det fikk feire jul i kirka vår.

2.Omsorg og solidaritet

Trysil har stillingshjemmel for diakon som for tiden er ubesatt. Vi håper at det snart blir ansatt diakon slik at viktig arbeid kan komme i gang igjen. Diakonen har vært viktig for at kirken har kunnet drive integreringsarbeid, satsing på pilegrimsleden og vandringer, tiltak for psykisk utviklingshemmede, og har vært en viktig samarbeidspartner for kommunens helse- og omsorgsavdeling.

Diakoniutvalget består av en representant for hvert menighetsråd samt diakonen. Diakoniutvalg, menighetsråd og prester har bidratt til at enkelte tiltak i plan for diakoni gjennomføres på tross av vakanse. I Østby har vi gjennomført tiltak som kirkekaffe ved utvalgte gudstjenester og kaffeklubben. Av fellestiltak for alle menigheter kan nevnes fasteaksjonen, grønn lørdag for konfirmanter (på pilegrimsleden), og strikktre på Trysilsenteret til inntekt for vårt misjonsprosjekt Stefanusbarna.

I 2021 ble det inngått avtale med Stefanusalliansen om å støtte deres arbeid i 4 nye år.

Sokneprest i Trysil hovedsokn (Veronika) har plass i kommunens POSOM-team (psykososial omsorg ved hendelser, ulykker og katastrofer), og er en del av kommunens tverrfaglige beredskapsråd. POSOM-personellet har møter 2 ganger i året. Det har ikke vært prest i dette teamet siden 2014, og har frem til 2021 kun stått som en mulig ressurs.

3.Barn og unge

Sokneprest Kristine Aksøy har hovedansvar for gjennomføring av trosopplæring i vår menighet. Trosopplæringsutvalget i Trysil består av en representant fra hvert menighetsråd i tillegg til Kristine. Plan for trosopplæring skal revideres i 2022.

I Østby menighet har vi nylig startet en barneklubb i regi av menighetsrådet. Vi har årlige samlinger for 4- og 6-åringer hvor de får utdelt bøker. Menighetsrådet gjennomfører i tillegg lokale «Sammen i kirka-samlinger» for andre aldersgrupper en til to ganger i året. Videre er det tilbud om Babysang, Småbarns sang og Lys-våken for 10-11-åringer som er felles for alle i Trysil.

Konfirmasjonsundervisningen foregår i Trysil kirke, mens presentasjon, ministrantoppgaver og konfirmasjon skjer i den kirka konfirmanten sokner til.

Regnbuen er et kor for barn og unge som øver ukentlig i Innbygda, og deltar på gudstjenester.

Det er godt samarbeid med skoler og barnehager. Alle skoler og barnehager i kommunen har tilbud om gudstjeneste før jul, samt ellers i året etter nærmere avtale.

Vi opplever at trosopplæringsansvarlig gjør et godt arbeid med småbarna og konfirmanter. Vi anser det viktig at våre ungdommer vet hva kristendommen er og hva den tufter på. Vi mener bibelhistorier er viktig å kunne og at kristendommen kan gi trygghet.

4.Kirken i lokalsamfunnet

Kirka ligger sentralt plassert i bygda Østby, og er et samlingspunkt sammen med samfunnshuset. Bygda har barnehage, men ikke skole eller sykehjem.

Menighetsbladet kommer ut 6 ganger pr år som innstikk i Trysilposten.

I Trysil er det konflikter rundt gjennomføring av gravferd, og hva som kan tillates i kirkerommet. Dette er særlig knyttet til bruk av ekstra lys, men også andre ting knyttet til tolking og forvaltning av regelverk rundt brannvern og smittevern. Kirkelige råd, ansatte, begravelserbyrå, aksjonsgruppa for folkekirke i Trysil samt grendeutvalg er involvert, og en rekke møter er avholdt. Saken har vært omtalt i Lokal-avisa hvor flere parter har uttalt seg. Saken oppleves som vanskelig for mange. Østby menighetsråd ønsker at denne problematikken blir belyst i åpent møte på Østby under visitasen.

5.Medarbeiderskap og organisering

Østby menighetsråd består av leder Siv Rønningen, Ole Magnus Ouren, Sissel Myhre Storbæk, Roar Østmoe og sokneprest Kristine Aksøy, samt 4 varamedlemmer. Andre frivillige deltar også i det kirkelige arbeidet i Østby.

Mye dugnadsarbeid så som kirkegårdsdugnad, kirkekaffe, kirkeverter, samt anskaffelse av inventar og utstyr til kirkerommet, drives av menighetsrådet.

Trysil kirkelig fellesråd har totalt 14 faste stillingshjemler fordelt på 8,1 årsverk. De ansatte arbeider i alle sokn i fellesrådsområdet. Vi har totalt 5 faste kirketjenere, 2 kirkemusikere, 3 på kirkegårdsdrift og 3 i administrasjonen. Diakonstillingen er ubesatt. Vi har vikarer i flere stillinger, grunnet langvarig sykdom og permisjon. Administrasjonen har i lange perioder vært underbemannet.

Vi har 2 sokneprester og 1 kapellan, alle i 100% stilling, hvorav en sokneprest jobber i 25% stilling med trosopplæring, og kapellanen er knyttet til feltpresttjenesten.

6.Oversikt over menighetens planer og utvalg

Menighetene i Trysil har fire utvalg som alle består av en representant fra hvert menighetsråd, samt en ansatt:

- Trosopplæringsutvalg ledes av sokneprest Kristine Aksøy. Plan for trosopplæring ble vedtatt i 2011 og revideres i 2022.
- Diakoniutvalg, ledes normalt av diakonen. Plan for diakoni ble vedtatt i 2019.

- Kirkemusiklutvalg, ledes av kantor Solveig Aunsmo.
- Gudstjenesteutvalg ledes av sokneprest Veronika Johnsen Lepperød. Alle menighetsråd vedtar sine gudstjenesteplaner, etter samråd med administrasjonen og sokneprestene. Ordning for hovedgudstjeneste i kirkene i Trysil ble revidert i 2020.

7. Annet

I 2021 fikk vi på plass automatisk ringeanlegg i Østby kirke. Dette letter arbeidet for kirketjenerne, som slipper å gå opp i tårnet for å ringe.

8. Temaer til drøfting under visitas

I møter med biskopen under visitasen ønsker vi å ta opp følgende temaer:

- På hvilken måte kan biskopen støtte oss i en vanskelig konflikt knyttet til gravferd? Hvordan kan vi komme videre i saken?
- Hvordan kan vi bidra til at våre barn og unge blir kjent med viktige bibelfortellinger?
- Hva og hvem er folkekirka? Hvordan kan folkekirka synliggjøres i samfunnet?
- Hva kan gjøres med den tomme diakonstillingen? Kan det ansettes ufaglært vikar for å holde hjulene i gang med de synlige aktivitetene? Det er den diakonale tjenesten som er kirkens ansikt utad for tryslingene og kommunen. Dette er svært viktig tjeneste i Trysil, og det er svært viktig at enkelte av disse tilbudene blir ivaretatt.

Saker vi ønsker at biskopen skal ta opp med kommunen:

- Dødsfall meldes både kirkekontoret og begravelsesbyrå samtidig.
- Feil/mangler/krav ved kirkene (funnet ut av biskop) meldes fra til kommunen og ber om økonomisk vurdering/avsetting av penger til dette.

31.mars 2022

Østby menighetsråd
v/leder Siv Rønningen

